

Slavnostni
zbornik
ob 100-letnici
Filozofske
fakultete
Univerze
v Ljubljani

SLAVNOSTNI ZBORNIK OB 100-LETNICI FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

Glavni urednik: Gregor Pompe
Odgovorna urednica: Barbara Pihler Ciglič

Lektorica: Eva Vrbnjak
Avtor fotografij: Borut Krajnc
Oblikovanje in prelom: Jure Preglau

Založila in izdala: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Za založbo: Roman Kuhar, dekan Filozofske fakultete

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.
Ljubljana, 2019
Prva izdaja.

Naklada: 2000 izvodov

Publikacija je brezplačna.

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva
– Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca.

Oddelčni koordinatorji dogodkov ob 100-letnici Filozofske fakultete: Monika Kavalir (Oddelek za anglistiko in amerikanistiko), Predrag Novaković (Oddelek za arheologijo), Klara Hrvatin (Oddelek za azijske študije), Andrej Blatnik (Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo), Jože Hudales (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo), Janko Lozar Mrevlje (Oddelek za filozofijo), Darko Ogrin (Oddelek za geografijo), Petra Kramberger (Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko), David Movrin (Oddelek za klasično filologijo), Katarina Bogunović Hočevar (Oddelek za muzikologijo), Tadej Vidmar (Oddelek za pedagogiko in andragogiko), Primož Jurko (Oddelek za prevajalstvo), Luka Repanšek (Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje), Tone Smolej (Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo), Matija Svetina (Oddelek za psihologijo), Mirjam Premrl (Oddelek za romanske jezike in književnosti), Špela Sevšek Šrnel (Oddelek za slavistiko), Aleksander Bjelčevič (Oddelek za slovenistiko), Alojz Cindrič (Oddelek za sociologijo), Martin Germ (Oddelek za umetnostno zgodovino), Barbara Šatej (Oddelek za zgodovino).

Prva e-izdaja. Publikacija je v digitalni obliki prosto dostopna na <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/>
DOI: 10.4312/9789610602033

Kataložna zapisa o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

Tiskana knjiga
COBISS.SI-ID=299809536
ISBN 978-961-06-0197-5

E-knjiga
COBISS.SI-ID=299935232
ISBN 978-961-06-0203-3 (pdf)

Slavnostni
zbornik
ob 100-letnici
Filozofske
fakultete
Univerze
v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

Kazalo

Uvodni nagovori

6

Kratek pogled na zgodovino humanističnega/filozofskega študija
do ustanovitve Filozofske fakultete 1919

15

Filozofska fakulteta danes

21

»Priče« sedanjosti Filozofske fakultete	105
<hr/>	
Obzorja in perspektive Filozofske fakultete	149
<hr/>	
Filozofska fakulteta v številkah skozi čas	173
<hr/>	
Dodatki	185

Nagovor ministra za izobraževanje, znanost in šport

Stoletnica tako častitljive ustanove, kot je Univerza v Ljubljani in z njo tudi Filozofska fakulteta kot ena njenih ustanovnih članic, je že sama po sebi dovolj za praznovanje. Ko dodamo še vse vaše uspehe in preboje ter trdno umestitev ne le v slovensko, pač pa tudi mednarodno akademsko in znanstveno sfero, je razlogov za praznovanje in ponos še mnogo več.

Ob visokih jubilejih se vedno radi ozremo nazaj in si zastavimo cilje za naprej. Si nastavimo ogledalo in se (tudi kritično) vprašamo, kaj lahko še izboljšamo, kaj lahko dodamo, da bomo še bolj uspešni. Kako je sedanost postala mogoča? Kako sedanost omogoča prihodnost? Veliko je bilo opravljenega in verjamem, da z optimizmom zrete v prihodnost.

Družbena realnost v pozni modernosti ni vidna. Seveda so se stvari v teh 100 letih ves čas spreminjale, a tako hitro, kot smo temu priča zadnjih 20 let, zagotovo ne. V akademski svet vstopajo mladi z novimi lastnostmi, različnimi predznanji in predstavami, ki od vseh nas zahtevajo nove in nove prilagoditve. Spreminjajo se trendi. Izobraževalni sistem se mora po eni strani nenehno odzivati na spremembe v okolju, po drugi strani pa mora posredovati temeljna znanja in veščine, ki presegajo ozko usposobljenost za konkretni poklic, pomenijo pa osnovo za to, da se posamezniki pozneje na svoji karierni poti lažje prilagodijo razmeram na trgu in družbenim spremembam.

Zato je na mestu vprašanje, kaj si kot družba želimo. Kakšne mlade državljane si želimo? Takšne, ki so sposobni kritičnega razmišljanja in imajo močno identiteto in integriteto? Takšne, ki negujejo svoj, materni jezik, pa se vendarle učijo tudi jezikov in kultur drugih narodov? Takšne z močno empatijo in razumevanjem drugih, drugačnih? Takšne z visoko izobrazbo, ki razprejo krila, okusijo svet, dobijo nova znanja in izkušnje ter se vrnejo domov? Moji odgovori so pritrdilni in vam v prid, saj z vsem naštetim ravno na vaši fakulteti opremite mlade; zaradi vseh vas, ki ustvarjate pisan mozaik Filozofske fakultete, ti mladi pogumno, ponosno in suvereno zakorakajo v ta vedno bolj zahteven svet.

Za konec tako le še zahvala za korajžo in spodbuda, da sledite zastavljeni viziji in poslanstvu. Ob vseh vplivih je težko ohraniti trezno glavo in poslušati le svoj glas, ki pa je vendarle najbolj pravi, saj prihaja iz izkušenj, znanja in tistega, kar je najbolj pomembno, iz pedagoškega erosa. Sledite mu in prepričan sem, da bo pot prava.

Srečno in še na nadaljnjih (najmanj) 100 let!

red. prof. dr. Jernej Pikalo,
minister za izobraževanje, znanost in šport

*Ob vseh vplivih je težko ohraniti
trezno glavo in poslušati le svoj glas,
ki pa je vendarle najbolj pravi.*

Nagovor rektorja

Univerza in predvsem Filozofska fakulteta ima ključno vlogo pri ohranjanju samobitnosti naroda.

V imenu Univerze v Ljubljani iskreno čestitam naši članici, Filozofski fakulteti, ob stoletnici delovanja.

Ob ustanovitvi Univerze v Ljubljani leta 1919 je bila Filozofska fakulteta njena ustanovna članica. V Zbornični dvorani takratnega deželnega dvorca je 3. decembra 1919 ob 9. uri zjutraj potekalo prvo predavanje v slovenskem jeziku na novoustanovljeni Univerzi v Ljubljani. Ta čast je pripadla takrat 29-letnemu slavistu dr. Franu Ramovšu, habilitiranemu profesorju na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Predaval je o historični gramatiki slovenskega jezika. Na ta dan Univerza v Ljubljani uradno praznuje začetek svojega delovanja.

A dejstvo je, da segajo začetki visokošolskega humanističnega izobraževanja na Slovenskem precej dlje v zgodovino. Obstoječim stotim letom bi tako lahko dodali vsaj še tristo let. Leta 1619 so jezuiti začeli s prvimi visokošolskimi predavanji iz moralne teologije. Zanimiv je tudi zapis v Enciklopediji Britaniki, ki kot ustanovno leto Univerze v Ljubljani navaja letnico 1595, ko je bil odobren jezuitski kolegij v Ljubljani. Sklenemo lahko, da je Univerza preživela stoletja, ne glede na politična dogajanja in ureditve.

Univerza v Ljubljani je najstarejša, največja in najbolj uveljavljena izobraževalna in znanstvenoraziskovalna institucija v državi. Praznovanje stoletnice predstavlja vsaj sto dobrih razlogov za povezovanje in sodelovanje. Ob tem pomembnem jubileju se Filozofski fakulteti zahvaljujem za odlične pedagoške in znanstvenoraziskovalne dosežke na področju humanistike

in družboslovja. Zahvaljujem se vsem profesoricam in profesorjem, ki so v preteklosti orali ledino, in seveda poznejšim generacijam, ki so to pomembno fakulteto pripeljale do omenjenih dosežkov. Fakulteta je izobrazila številne generacije diplomantk in diplomantov humanistike in družboslovja, in prav ti so odločilno sooblikovali razvoj slovenske družbe.

Filozofska fakulteta sodi med največje članice Univerze v Ljubljani in slovi po svoji družbeni odgovornosti in kritičnosti. V teh letih je postala središče in temelj humanistike in družboslovja. Temelji na vrednotah, kot so svoboda, vrednost posameznika, odgovornost do skupnosti, strpnost do drugih. Univerza in predvsem Filozofska fakulteta ima ključno vlogo pri ohranjanju samobitnosti naroda, kjer sta poleg znanja ključna tudi jezik in kultura. Filozofska fakulteta je bila in ostaja temeljni gradnik razvoja naše skupnosti in je ključna članica Univerze v Ljubljani. Brez nje tudi naša Univerza ne bi bila to, kar je.

Dovolite mi, da zaključim z mislijo velikega učitelja, mojstra Konfucija: »Človek, ki skrbi za svoje znanje in hkrati nenehno pridobiva novo, lahko postane učitelj drugih.« Želim vam uspešno delo še naprej. Vem, da boste na Filozofski fakulteti tudi v prihodnje prizadevno skrbeli za nove mojstre in mojstrice na področju humanistike in družboslovja.

red. prof. dr. Igor Papič,
rektor Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani Universitas
v Ljubljani Labacensis

Filozofska fakulteta

Nagovor dekana

Sto let.

Tisoče spominov.

Tisoče želja.

Tisoče upanj za boljši svet.

Za novih sto let.

Sto let

Tretjega decembra 2018, ob enajsti uri dopoldne, sem sedel v Zbornični dvorani v stavbi nekdanjega kranjskega deželnega dvorca, kjer je danes sedež Univerze v Ljubljani. Odet sem bil v črn dekanov talar, obrobljen z rdečimi pasicami, in nosil sem zlato verigo Filozofske fakultete. Skupaj še z drugimi dekani in dekanjami šestindvajsetih fakultet in akademij Univerze v Ljubljani sem čakal na začetek slavnostne seje senata.

Dvorana je bila polna. Predsednik države, bivši predsedniki, minister, župan, nekdanji rektorji, profesorji in profesorice, bodoči častni doktorji ... Vsi smo bili v pričakovanju začetka slavnostnih aktivnosti ob tradicionalnem tednu Univerze. Rektor, red. prof. dr. Igor Papič, je zbrane nagovoril: »Na današnji dan pred devetindevetdesetimi leti ob devetih zjutraj je prav v tej dvorani potekalo prvo predavanje v slovenskem jeziku na novoustanovljeni univerzi.«

Ujel sem nekaj pogledov ljudi, ki so se ob rektorjevih besedah in njegovem poudarku, v kako pomembnem prostoru sedimo, razgledali po dvorani in številnih ornamentih, ki jo krasijo, in si poskušali predstavljati, kako pred njimi stoji takrat devetindvajsetletni Fran Ramovš s svojim predavanjem o historični gra-

matiki slovenskega jezika. Nekateri so naredili globlji vdih, kot da bi želeli poudariti, da s seboj nosimo težo skorajda stoletne zgodovine in vsega tega, kar Univerza v Ljubljani po vsem tem času pomeni in predstavlja. Med dekani in dekanjami je bilo opaziti nekaj neravnih nasmehov, češ, začelo se je. Pred nami je posebno leto, polno slavnostnih dogodkov, ki s seboj nosijo odgovornost zgodovinskega trenutka. Ni poti nazaj. Števec nad vhodom v stavbo rektorata, ki je odšteval dneve do stoletnice, je neusmiljeno kazal zgolj še 365 dni ...

Tisoče spominov

Filozofska fakulteta kot ena od petih ustanovnih članic Univerze v Ljubljani je v stotih letih svojega obstoja postala izobraževalna in kulturna referenca, zabeležena v vrsti znanstvenih, literarnih in medijskih zapisov. K znanstvenim zapisom intenzivno prispevamo sami: naša založba, ki je največja znanstvena založba s področja humanistike in družboslovja v Sloveniji, letno objavi okoli 70 novih naslovov znanstvenih monografij, zbornikov in učbenikov, profesorji in profesorice ter raziskovalci in raziskovalke na Filozofski fakulteti pa so samo v letu 2018 objavili 302 znanstvena članka, napisali 245 poglavij v znanstvenih monografijah, izdali 59 znanstvenih in strokovnih knjig in se z referati udeležili

Vse kliče po še več humanizma in po ohranjanju zgodovinske vloge Filozofske fakultete kot kritičnega intelektualnega centra.

zmanjševanjem proračunskih postavk in omejevanjem števila asistentov, za vsako novo profesorsko mesto pa je bilo treba, poudarja Melik, »hudega in dolgotrajnega boja na prosvetnem in finančnem ministrstvu«. Sto let pozneje situacija ni dosti boljša.

Tokratni uvodnik sicer pišem v času ponovne gospodarske konjunktore, a od te v visokošolskem prostoru za zdaj nimamo kaj dosti. Res je, da so sindikati konec leta 2018 izbrili povišanje naših plač – dvig za dva ali tri plačne razrede bo nekoliko popravil slab vtis –, a problem niso zgolj plače, za katere na Filozofski fakulteti porabimo že skoraj 98 odstotkov vsega denarja, ki nam ga država namenja za izvedbo prve in druge stopnje študija, pač pa investicije in razvojno delovanje, za kar denarja preprosto ni. Še vedno se pobiramo od dveh večjih zarez v financiranje visokega šolstva v Sloveniji. Prva zarez je bila narejena ob bolonjski reformi, ko vlada, kljub obljubam, ni pokrila preoblikovanja štiriletnih programov v petletne, kot je zahtevala reforma. Drugi finančni udarec je visoko šolstvo doživelo v času finančne krize. Ta je v svojih »najboljših letih«, predvsem po letu 2012, univerzam odvzela 12-odstotni delež financiranja, kar je nekatere javne fakultete potisnilo na rob preživetja, Slovenijo pa na rep evropskih držav glede na delež bruto domačega proizvoda, ki ga namenja visokemu šolstvu. Žalostno je, da smo ob stoletnici Univerze v Ljubljani in Filozofske fakultete še vedno na robu, čeprav smo bili svoj čas že na sredini te evropske lestvice.

Tisoče upanj za boljši svet

Claude Lévi-Strauss je nekoč zapisal, da bo 21. stoletje stoletje humanistike ali pa ga sploh ne bo. Ta smela trditev se zdi v začetku 21. stoletja, ko na vsakem koraku opažamo regresije, neskladne z razsvetlenskimi projekti osvoboditve človeka, morda na prvi pogled naivna, a v resnici to klavrno stanje stvari v družbi kliče po še več humanizma.

Živimo v času, ko *trumpi* v zibelkah demokracije gradijo zidove, ko ljudje, skriti za izmišljenimi imeni v virtualnem prostoru, tekmujejo, kdo bo koga bolj prizadel s sovražnim govorom, in v času, ko populistično širjenje strahu vse pogosteje zaseda izpraznjeni prostor politike in omogoča manipulacije. Vse to kliče po še več humanizma in po ohranjanju zgodovinske vloge Filozofske fakultete kot kritičnega intelektualnega centra, ki se angažirano odziva tudi na dogajanje v širšem okolju, kadar je treba braniti standarde civilizacijskih pridobitev. Ob svoji stoletnici imamo zato zgodovinsko nalogo, da še naprej ostajamo središče kritične misli, glasen, čeprav prepogosto osamljen glas, včasih celo krik humanizma, prostor razumnosti in razsodnosti, ki je zavezan osvoboditvi človeka in vrednotam svobode, solidarnosti in enakosti ...

Za novih sto let!

red. prof. dr. Roman Kuhar,
dekan Filozofske fakultete

Založba
Univerz
v Ljubljani

Univerza Ljubljana

UL100

Nagovor prodekana študenta

V letošnjem letu mineva sto let od ustanovitve prve slovenske univerze – Univerze v Ljubljani in njenih ustanovnih članic, med katere spada tudi Filozofska fakulteta. Od ustanovitve se je v slovenskem prostoru izoblikovala močna akademska skupnost in skupnost študentov naše fakultete, ki so skozi zgodovino sooblikovali slovensko družbo, hkrati pa premikali meje na področju študentskega organiziranja in vključenosti študentov v organe univerze, fakultete.

V obdobju od nastanka Univerze v Ljubljani do danes je šla Filozofska fakulteta skozi številne zgodovinske preobrate, ki so jo tako ali drugače zaznamovali. Zagotovo velja izpostaviti študentske proteste na Filozofski fakulteti (1968–1972), ki so nekaterim študentom prinesli tudi kazenski pregon in sankcije. S svojim delovanjem so se tako ljubljanski študenti priključili svetovnim protestom, ki so zahtevali spremembe v obstoječih družbenih sistemih. Študenti in zaposleni na ljubljanski Filozofski fakulteti so tvorno sodelovali tudi v drugih ključnih trenutkih pri oblikovanju in preoblikovanju akademske sfere na Univerzi, Filozofski fakulteti, oglašali pa so se tudi ob pomembnih trenutkih zaznavanja sprememb na nacionalni in mednarodni ravni. Z ustanavljanjem časopisov, revij, izdajanjem publikacij so vedno opozarjali na preobrate v družbi, hkrati pa ključno vplivali na raziskovanje humanistike in družboslovja v slovenskem prostoru.

Študenti Filozofske fakultete smo tudi danes dejavni na najrazličnejših področjih, hkrati smo eden od enakovrednih členov pri delovanju in oblikovanju politike Univerze in Filozofske fakultete. Slednja je bila ena izmed prvih fakultet, ki je v osemdesetih uvedla institut prodekana študenta in tako študentom omogočila zastopnost tudi znotraj vodstva fakultete; temu dejanju še danes sledijo ostale fakultete Univerze v Ljubljani s postopnim uvajanjem te funkcije. Na Filozofski fakulteti sta danes sooblikovalca študentskega življenja tudi Študentski svet Filozofske fakultete in Študentska organizacija Filozofske fakultete, ki tvorno sodelujeta pri oblikovanju dogajanja na naši fakulteti. Glavni člen pa so seveda tudi številni izjemno uspešni študenti in študentke, ki ime Filozofske fakultete ponosno predstavljajo po Sloveniji in svetu.

Ob stoletnici je zagotovo primeren čas, da se s hvaležnostjo spomnimo vseh tistih, ki so našo fakulteto v akademskem smislu gradili, zgradili, in da vsi, ki skupaj tvorimo to veliko skupnost v jubilejnem letu, to primerno obeležimo s številnimi dogodki in nenazadnje z izdajo tega zbornika.

Luka Kropivnik,
prodekan študent

Glavni člen pa so seveda tudi številni izjemno uspešni študenti in študentke, ki ime Filozofske fakultete ponosno predstavljajo po Sloveniji in svetu.

Kratek pogled na
zgodovino
humanističnega/
filozofskega študija
do ustanovitve
Filozofske fakultete
1919

Prve evropske univerze, davni začetniki današnje velike humanistične, pa tudi naravoslovne tradicije, so pretežno nastale v romanskih deželah, v mestih Italije, Francije, Pirenejskega polotoka in seveda Anglije. V Evropi so prve srednjeveške univerze ustanovili v 11. stoletju, na njih so poučevali pravo, medicino in teologijo. Nujni uvod v proučevanje filozofije in teologije pa je predstavljal študij sedmih osnovnih ved, znanih kot *septem artes liberales*, ki so bile osnova vse znanosti.

Najstarejša univerza v Evropi je, kot trdijo različni avtorji¹, Univerza v Bologni, uradno Alma Mater Studiorum - Università di Bologna. Nastala je leta 1088, njen ustanovitelj pa je bil pravnik Irnerij, in prav lahko bi jo imeli tudi za najstarejšo filozofsko fakulteto, vsekakor pa za najstarejšo humanistično visoko šolo v Evropi.

Sploh je bilo mogoče najbližje slovenskemu prostoru študirati, danes bi rekli humanistične in družboslovne vede na visokošolski ravni v času nastajanja univerz prav v Italiji. Našemu prostoru najbližja je bila Univerza v Padovi, ki je bila ustanovljena leta 1222. Gre za drugo najstarejšo univerzo v Italiji in eno najstarejših v Evropi. V 14. stoletju so se visoke šole, na katerih je bilo mogoče študirati različne humanistične in družboslovne vede, razširile tudi v slovanski in nemški svet ter na Madžarsko.

Posebno mesto med njimi je imela Karlova univerza v Pragi tako za češke kot tudi za nemške študente. Leta 1348 jo je ustanovil nemški cesar Karel IV. Med štirimi izvirnimi fakultetami Karlove univerze so bile: pravna, medicinska, umetniška (filozofija) in teološka (zdaj katoliška teologija). Umetniška fakulteta (filozofija) torej je temelj tudi te univerze, poleg študija medicine (naravoslovja) predvsem študij humanistike (filozofija, teologija) in družboslovja (pravo). Morda je prav to razlog, da mnoge univerze v Evropi spoštujejo »pravilo«, da na univerzitetnih slovesnostih dekan

filozofske fakultete sedi prvi, desno od rektorja. Naj ob tem navedem še eno zanimivost: za geografom Antonom Melikom (1946–1952) je bil edini predstavnik FF UL, ki je bil po drugi svetovni vojni rektor največje, najstarejše in najuglednejše slovenske univerze, Univerze v Ljubljani, zgodovinar, akad. prof. dr. Fran Zwitter, čeprav Filozofska fakulteta ni bila brez kakovostnih in sposobnih kandidatov za rektorja. Rektor je bil med letoma 1952 in 1954.² Nam to kaj govori o razmerju »sil« in o pomenu humanistike na Univerzi v Ljubljani sploh?

Slovenski študentje in tudi profesorji pa so bili dosti bolj navezani na najpomembnejšo in najstarejšo univerzo v okviru habsburških dežel, kamor je spadalo kar devet desetih Slovinci naseljenega ozemlja. Avtorji in uredniki priložnostnega zapisa o zgodovini FF in UL so jo v zborniku o zgodovini Filozofske fakultete ob njeni 70-letnici označili kar za najbolj »domačo«.³ Alma Mater Rudolfinja je bila na Dunaju ustanovljena leta 1365. Ustanovil jo je Rudolf IV. Habsburški in je še danes najuglednejša dunajska univerza, sinonim za tisto »pravo« univerzo, čeprav je pretežno usmerjena v humanistiko in družboslovje. Na tej univerzi je samo med letoma 1848 in 1918 študiralo 1897 študentov s Kranjske.⁴

Visokošolski študij pa je v 16. stoletju segel tudi v Ljubljano. Ljubljanski škof Janez Tavčar je leta 1593 papežu in nadvojvodi predlagal ustanovitev jezuitskega kolegija. 6. novembra 1595 je nadvojvoda sprejel in odobril malo prej sklenjene sporazume o tem in o zagotovitvi primernih dohodkov za kolegij. 23. marca 1596 je papež Klemen VIII. kolegij ustanovil. V začetku leta 1597 so jezuiti prišli v Ljubljano, z gimnazijskim poukom so začeli takoj. V naslednjih letih so zgradili svoje središče pri Sv. Jakobu. Prva visokošolska predavanja so se začela leta 1619 iz kazuistike (moralne teologije).

Fran Zwitter je v razpravi »Višje šolstvo na Slovenskem do leta 1918« (*Petdeset let slovenske*

1 Andrea Romano (ur.): *Gli Statuti universitari: Tradizione dei testi e valenze politiche. Atti del Convegno internazionale di studi*. Messina-Milazzo 13–18 aprile 2004, Bologna 2007.

2 <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi887996/>

3 Vasilij Melik: »Predhodniki in začetki ljubljanske Filozofske fakultete«, *Zbornik Filozofske fakultete v Ljubljani: 1919–1989*, Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1989, str. 9.

4 Alojz Cindrič: *Študenti s Kranjske na dunajski univerzi 1848–1918*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, 2009.

S filozofskim študijem, uvedenim na jezuitskem kolegiju v Ljubljani leta 1704, pred 285 leti, lahko začnemo predzgodovino današnje Filozofske fakultete.

univerze v Ljubljani, 1969) po pravici relativiziral trditve nekaterih avtorjev, ki za rojstno leto visokošolskega študija (tj. ljubljanske univerze) na Slovenskem postavljajo leto 1595, kar naj bi bilo povezano s šolsko dejavnostjo jezuitov. Ugotavljal je, da v letih 1595 in 1596 v Ljubljani jezuitov sploh ni bilo. Prvi so prišli šele januarja 1597.

Ne glede na »spor« okoli rojstne letnice ljubljanske univerze je pomembnejše, kdaj se je začel izvajati tak ali drugačen filozofski študij oziroma študij humanističnih ved. Ta pa sodi v začetek 18. stoletja, ki je prinesel prizadevanja razširiti teološki študij, zasnovati filozofskega in v celoti pridobiti tudi univerzitetno stopnjo. Jeseni 1704 so se namreč začela predavanja iz logike, v naslednjih letih še iz fizike, metafizike in matematike. Tako se je začel triletni, rekli bi popoln filozofski študij, kakor je bil v navadi na tedanjih filozofskih fakultetah. Vendar Fran Zwitter v nadaljevanju zapiše: »Vsebina tedanjih filozofskih študij pri nas se nam more zdeti danes zelo revna, a tedaj to tudi na jezuitskih in tudi na protestantskih filozofskih fakultetah ni bilo drugače.«⁵ Melik pa je svoje misli zaključil z utemeljeno trditvijo: »S filozofskim študijem, uvedenim na jezuitskem kolegiju v Ljubljani leta 1704, pred 285 leti, lahko začnemo predzgodovino današnje Filozofske fakultete.«⁶

Pri reformi/oblikovanju visokošolskega študija, še posebej filozofskega, je imela pomembno vlogo cesarica Marija Terezija. Ta je namreč leta 1752 ukazala reformo filozofskega študija. O njej najdemo v priložnostni študiji ob 70-letnici FF zapisano kratko in posrečeno analizo:

Profesorji naj bi naravoslovja ne utemeljevali s Svetim pismom in Aristotelom, sklicevali naj bi se na razum. Poudarjena je bila pomembnost eksperimentalne fizike in prirodopisa. Oba predmeta naj bi učili 'brez metafizične navlake'. Reforma je predpisala dveletni študij filozofije s tremi profesorji. Predmeti naj bi bili logika, metafizika, matematika, splošna in eksperimentalna fizika, etika s politiko in državnim gospodarstvom, prirodopis. Ta študij bi morali dokončati vsi, ki bi nato študirali medicino. (Za bodoče teologe in pravnike je bil določen triletni študij filozofije z zgodovino in nemškimi govorništvi v tretjem letu.) Tu in tam, tudi v Ljubljani, so začeli uvajati tudi različne nove neobvezne predmete. Namesto latinščine je začela država kot učni jezik uveljavljati nemščino. Zanj so menili, da jo je treba čimbolj razširiti, in upali, da bo prej ali slej postala jezik vseh državljanov. Ob takih težnjah države se je zbudilo slovensko narodno gibanje. Za njegov začetek jemljemo knjižico, ki jo je leta

5 Fran Zwitter: »Višje šolstvo na Slovenskem do leta 1918«, *Petdeset let slovenske univerze v Ljubljani*. Ljubljana 1969, str. 26.

6 Ibid. op. 3. Več o tej temi glej predvsem: Fran Zwitter: »Višje šolstvo na Slovenskem do leta 1918«, *Petdeset let slovenske univerze v Ljubljani*, Ljubljana 1969, str. 13–51; Janko Polec: »Ljubljansko višje šolstvo v preteklosti in borba za slovensko univerzo«, *Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani do leta 1929*, Ljubljana 1929; Jože Ciperle: »Po poti do univerze v Ljubljani«, *Ustanovitev Univerze v Ljubljani v letu 1919*, Ljubljana 2009; Vasilij Melik: »Predhodniki in začetki ljubljanske Filozofske fakultete«, *Zbornik Filozofske fakultete v Ljubljani: 1919–1989*, Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1989, str. 9–15.

1768 izdal bosonogi avguštinec oče Marko Pohlin, v njej protestiral zoper širjenje nemščine, poudarjal pomen slovenščine in zahteval, da bi jo uvajali na vsa kulturna področja, tudi za učene ljudi in za visoke šole.

Leta 1773 je papež razpustil jezuitski red. Jezuitske šole je prevzela država. Za profesorje so deloma ostali bivši jezuiti, deloma so postavili nove iz vrst posvetne duhovščine, pozneje tudi iz vrst neduhovnikov.⁷

Na splošno pa lahko rečemo, da je bil avstrijski srednješolski in visokošolski sistem v predmarčni dobi močno zaostal. Eden najboljših slovenskih poznavalcev zgodovine šolstva, FF in UL ter eden najpomembnejših raziskovalcev zgodovine 19. stoletja na Slovenskem, akad. prof. dr. Vasilij Melik, je v tem kontekstu in v povezavi z oblikovanjem modernega filozofskega študija na univerzitetni ravni zapisal:

Brž po revoluciji (1848, op. p.) so nastali reformni načrti, ki so se potem tudi uresničili: odprava licejev, kvalitetna okrepitev univerz, sprememba dotedanjega filozofskega študija v sedmi in osmi razred gimnazije, zato pa kakovosten štiriletni študij »filozofskih« predmetov na univerzi. Ta reforma je pomenila začetek moderne, znanstveno kvalitetne filozofske fakultete. Te spremembe so same na sebi gotovo pomenile pomemben korak naprej, toda prizadele so Slovence, ki so morali odslej prav vse, razen teologije, hoditi študirat na tuje. Jeseni 1849 je bilo konec filozofije in medicinsko-kirurškega študija, konec ljubljanskega liceja. Od vsega višjega šolstva je ostalo le bogoslovje kot škofijski učni zavod.

Zdaj se je začel boj za slovensko univerzo, ki se je močno razmahnil v času taborov (1868–71), zlasti pa leta 1898 in po njem, ko so se narodna nasprotja v Avstriji močno zaostila. Kranjski deželni zbor je zahteval ustanovitev univerze s filozofsko, pravno in teološko fakulteto, ustanovil univerzitetni sklad in razpisal štipendije za Slovence, ki bi se hoteli habilitirati na kaki pravni ali filozofski fakulteti v Avstriji in bi se zavezali, da bodo sprejeli profesorsko mesto na ljubljanski univerzi. Tudi avstrijsko naučno ministrstvo je dajalo podobne štipendije. V dobrem

desetletju pred prvo svetovno vojno so se mladi juristi, slavisti in tudi nekateri drugi s štipendijami obeh vrst izpopolnjevali v Nemčiji, Rusiji in drugod. Med njimi je bilo pet poznejših prvih profesorjev ljubljanske Filozofske fakultete.⁸

Težnja in zahteva po ustanovitvi lastne slovenske univerze se je uresničila šele po razpadu dvojne monarhije v novi južnoslovanski državi. Pravzaprav se je začelo, še preden se je na »dan ujedinjenja« 1. decembra 1918 rodila Kraljevina SHS. Filozof/psiholog in docent na praški univerzi dr. Mihajlo Rostohar je skupaj z ljubljanskim županom Ivanom Tavčarjem sklical sestanek, na katerem naj bi se dogovorili o ustanovitvi slovenske univerze v Ljubljani. Janko Polec v svojem obsežnem delu *Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani do leta 1929* pravi, da je Rostohar v »posvetovalnico mestnega magistrata« preko ljubljanskih dnevnikov povabil zastopnike Slovenske matice, Pravnika, društev slovenskih profesorjev, zdravnikov in tehnikov ter univerzitetnih profesorjev. Sestanek je bil 23. novembra 1918. Glavno besedo je imel Rostohar.

Na sestanku se je razvila obširna razprava, saj so se ga udeležili znanstveniki, ki so že bili univerzitetni profesorji in habilitirani docenti. Med njimi so bili najpomembnejši prav znanstveniki s področja humanistike in družboslovja, npr. Fran Ramovš, Ivan Grafenauer ali Leonid Pitamic. Na koncu sestanka je Rostohar sestavil spomenico, naslovljeno na Narodno vlado, v kateri so bili natančno opredeljeni sklepi sestanka. Med sklepi, pomembnimi za nastanek Filozofske fakultete, je morda eden najpomembnejših ta, da so Narodno vlado zaprosili, da »pokličejo« slovenske univerzitetne učitelje, ki so delovali na drugih univerzah: Frana Ramovša za slovensko filologijo, Ivana Grafenauerja za slovensko literaturo, Franceta Kidriča za slovensko filologijo, Antona Breznika za slovenski jezik, Ivana Prijatelja za slovensko literarno zgodovino, Vinka Šarabona za geografijo in Ferdinanda Seidla za geologijo. Pozivi pri vseh niso bili uspešni, zanimivo pa

7 Vasilij Melik: »Predhodniki in začetki ljubljanske Filozofske fakultete«, *Zbornik Filozofske fakultete v Ljubljani: 1919–1989*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1989, str. 10–11.

8 Ibid.

je, da v tej spomenici ni bil predviden nihče za slovensko zgodovino.⁹

Vasilij Melik pa je zadnja dogajanja v prelomnem letu 1919 skrbno strnil v celovito besedilo, ki ga obširno prevzemam, saj ni mogoče dodati česa novega:

V začetku je mislila Vseučiliška komisija, da bi se slovenska univerza pripravila na tleh zagrebske univerze, kjer naj bi bil omogočen študij slovenskim študentom in kjer naj bi ustanovili slovenske stolice s predavanji v slovenščini. V zvezi s tem je bilo več tedaj v Zagrebu opravljenih habilitacij. Ves koncept provizorija v Zagrebu je naletel na različne težave, tako da je že februarja 1919 prevladal drug načrt: obrniti se na beograjsko vladno in takoj ustanoviti univerzo v Ljubljani. V začetku marca se je že zdelo, da se bo vse hitro uredilo. Vseučiliška komisija je sestavila podkomisije za vsako bodočih fakultet, ki so do konca meseca izdelale načrte za organizacijo fakultet in dale predloge za imenovanje prvih profesorjev. Podkomisija za Filozofsko fakulteto je predlagala Josipa Plemlja, rednega profesorja matematike v Černovicah, Rajka Nahtigala, rednega profesorja slovanske filologije v Gradcu, in Franceta Ramovša. Projekt je predvideval 33 stolic, za njih zasedbo pa 8 profesorjev in habilitiranih docentov, 6 uveljavljenih znanstvenikov, 5 takih, ki so v habilitacijskem postopku, in 4, ki se bodo habilitirali, skupaj torej 23 Slovencev, 4 Srbe in Hrvate, 2 Čeha, 1 Rusa in 1 Avstrijca. Od vseh teh 31 predlaganih je prišlo takoj ali pozneje na Filozofsko fakulteto 11 ljudi, še 2 pa na tehniko. To nam kaže, kako so bila marčna predvidevanja še v zraku. Marsikaj se ni uresničilo, ker izbrani niso bili voljni priti, nekaterim ni uspela habilitacija, nekaterih pa fakulteta v poznejših razmišljanjih ni hotela sprejeti. Aprila je prišlo do zapletov v Beogradu, vendar je nazadnje vse znova steklo. 30. junija je vlada sprejela načrt zakona o novi univerzi, 16. julija je bil dokončno sprejet v začasnem narodnem predstavništvu, 23. julija pa podpisano od regenta.

Univerza v Beogradu je delala po srbskem zakonu iz leta 1905, univerza v Zagrebu po hrvaških zakonih, za univerzo v Ljubljani

pa bi bilo treba sestaviti posebne zakonske določbe. Da se ne bi ustanovitev zavlekla, so dali v zakon določbo, da 'se bo univerza v Ljubljani povsem upravljala po zakonu in uredbah o univerzi ... v Beogradu', dokler se ne izdelajo specialni zakon in uredbe.¹⁰ Ta določba se je sicer izvajala glede univerzitetnih oblasti, ne pa glede študijskih skupin in izpitov, zlasti v začetku. Posebni zakon za Ljubljano ni nikdar izšel, pač pa so kmalu začeli pripravljati univerzitetni zakon za vso državo, vendar je do njega prišlo šele v času diktature 28. junija 1930.

31. avgusta 1919 je bilo s kraljevo odločbo imenovanih prvih 18 profesorjev, v glavnem tistih, ki jih je bila vseučiliška komisija predlagala v mesecu marcu. Na Filozofsko fakulteto je bil poleg Plemlja, Nahtigala in Ramovša imenovan še Ivan Prijatelj, ki je imel sicer za seboj že bogato literarnozgodovinsko znanstveno delo, ne pa habilitacije. Njegovo habilitacijsko delo je bilo sicer na češki praški univerzi že sprejeto, pred habilitacijskim predavanjem in izpitom pa je Prijatelj prošnjo za habilitacijo umaknil (1911). Naslonitev ljubljanske univerze na beograjski zakon, ki habilitacijskega postopka ni poznal, je omogočila imenovanje, ki ga je v polni meri zaslužil.

20. septembra 1919 se je zadnjikrat sestala Vseučiliška komisija, dva dni prej pa prvič vsi redni profesorji kot univerzitetni svet. Ta je nekaj časa vodil vse zadeve fakultet in pripravil prve predloge za nadaljnje profesorje. Za Filozofsko fakulteto je 7. oktobra izvolil štiri nove redne profesorje: botanika Franca Jesenka, ki je bil že pred vojno docent na dunajski Visoki šoli za kulturo tal, pedagoga Karla Ozvalda, habilitiranega v Zagrebu 1914, literarnega zgodovinarja Franceta Kidriča, habilitiranega malo prej (1919) na Dunaju, in zgodovinarja Ljudmila Hauptmanna, ki se je bil že izkazal z odličnimi znanstvenimi deli, formalne habilitacije pa ni imel. 12. novembra so bili izvoljeni prvi rektor in prvi dekani. S tem se je začelo samostojno življenje Filozofske fakultete. 15. novembra 1919 se je namreč začelo vpisovanje študentov. Njeni prvi štirje profesorji so bili močno obremenjeni tudi z univerzitetnimi funkcijami: Plemlj je postal rektor, Nahtigal dekan, Prijatelj prodekan,

⁹ Ibid., str. 144–145.

¹⁰ To je bilo zapisano v 3. členu Predloga zakona o Univerzi Kraljestva Srbob, Hrvatov in Slovencev z dne 8. julija 1919, citirano po Janko Polec, op. cit., str. 173.

najmlajši Ramovš pa univerzitetni poslovodja, [danes bi rekli tajnik univerze].

15. novembra se je začelo vpisovanje. V sredo 3. decembra 1919 ob 9. uri dopoldne je bilo v nekdanji deželni zbornici prvo predavanje. Ramovš je govoril o historični gramatiki slovenskega jezika.¹¹

Slovenska univerza v Ljubljani in z njo Filozofska fakulteta je bila rojena. Profesorji pa so bili nosilci kateder in s tem nosilci razvoja svojih strok na fakulteti.

Filozofska fakulteta je najpomembnejša pedagoška in znanstvena ustanova na področju humanistike v Sloveniji.

V času med vojnama, v vojnem in poveljnem času je Filozofska fakulteta preživela viharne pa tudi uspešne čase, ali če citiram kolega Toneta Smoleja, prehodila je pot od »fakultete profesorjev do fakultete študentov« in postala največja fakulteta UL, velika kot nekatere evropske univerze v soseščini. Postala/ostala je najpomembnejša pedagoška in znanstvena ustanova na področju humanistike v Sloveniji. O tej poti, to je o njenem razvoju od nastanka do danes, bo govorila monografija *Zgodovina Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* (Znanstvena založba FF, Ljubljana 2019).

zasl. prof. dr. Dušan Nečak

11 <http://www.ff.uni-lj.si/> (Zgodovina fakultete) in Vasilij Melik: »Predhodniki in začetki ljubljanske Filozofske fakultete«, *Zbornik Filozofske fakultete v Ljubljani: 1919–1989*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1989, str. 12–13. Podrobnosti glej zlasti: Janko Polec: »Ljubljansko višje šolstvo v preteklosti in borba za slovensko univerzo«, *Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani do leta 1929*. Ljubljana 1929.

Filozofska
fakulteta
danes

Oddelek za anglistiko in amerikanistiko

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Začetek študija angleškega jezika in književnosti na Univerzi v Ljubljani sega v leto 1920, ko je bil pod vodstvom dr. Jakoba Kelemine, docenta za germansko filologijo, ustanovljen Germanski seminar, poznejši Oddelek za germanske jezike in književnosti. V prvem obdobju je bil poudarek na zgodovini angleščine, čeprav je prof. Kelemina deloval tudi na področju literarnih ved in prispeval k prepoznavnosti Shakespearja v slovenskem prostoru.

Oddelek se je skozi zgodovino aktivno odzival na potrebe slovenske družbe. Ko je bila s povojnimi učnimi načrti angleščina uvedena v slovenske šole kot obvezni predmet, je to zahtevalo reorganizacijo dela ter posodabljanje in širitev predmetov in metodologije. V prvih desetletjih po vojni je ljubljanska anglistika tako razvijala področja, kot so glasoslovje, skladnja in idiomatika, anglist Ivan Konte je vodil tudi prvi fonolaboratorij, ki ga je fakulteta opremila v študijskem letu 1962/63. Hkrati se je spreminjalo univerzitetno okolje in naraščalo število študentov, tako da je študij anglistike že tradicionalno eden številčno najmočnejših na fakulteti. Takšna dinamika razvoja je povzročila, da se je Oddelek za germanske jezike in književnosti v letu 1998 razdelil na Oddelek za anglistiko in amerikanistiko ter Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko. Zanimanje za vpis na študij angleščine se ohranja do današnjega dne in posredno priča o pomenu, ki ga ima ta jezik v globalni družbi, ter o številnih priložnostih za poklicno udejstvovanje anglistov.

Kakor je oddelek rasel po številu in kadrih, se je bogatil tudi raziskovalno in pedagoško, najpomembnejša organizacijska prenova pa se je zgodila v letu 2009/10, ko so se začeli izvajati novi bolonjski programi. Vsebinski in metodološki razvoj poučevanja angleške

književnosti je prinesel zgoščene pregledne predmete, kot tudi poglobljeno seminarsko obravnavo po posameznih temah in avtorjih. Red. prof. dr. Meta Grosman je pomembno prispevala k vključevanju različnih interpretativnih in analitičnih postopkov ter k usmerjanju na bralčevo doživljanje literature, hkrati pa se je na oddelku razvijal širši pogled na književnosti v angleščini z vključevanjem npr. avstralske in kanadske književnosti; oddelek ves čas posveča tudi posebno pozornost ustvarjalnosti slovenskih izseljencev v anglosaške dežele. V zadnjem času oddelek v program umešča tudi hitro razvijajoča se področja, kot so feministične literarne študije ter mladinska in otroška književnost.

Na področju jezikoslovja je opazna čedalje večja specializacija predmetov, ki sledi hitremu razvoju različnih disciplin, od generativne in kognitivne slovnice do sociolingvistike, psiholingvistike in leksikografije. Predanost znanstvenemu delu in posredovanju znanstvenih dosežkov tako na področju jezikoslovja kot književnosti in didaktike angleščine odseva tudi v organizaciji tematskih znanstvenih simpozijev.

Ves čas svojega delovanja oddelek poudarja pomen praktičnega strokovnega znanja in prepričanje, da je temeljito poznavanje jezika osnovni predpogoj dobrega pedagoga. Posledično je oddelek skozi zgodovino zaposloval strokovnjake, ki so imeli bogate in raznolike izkušnje ter povezave s številnimi bolj ali manj sorodnimi področji. Dr. Stanko Klinar je na primer znan po bogatem prevajalskem opusu in delu na področju planinske terminologije, tudi sicer pa so sodelavci Oddelka za anglistiko in amerikanistiko slovenskim bralcem kot prevajalci praktiki približali številna dela (tako klasična kot sodobna) iz angleško govorečih okolij in slovensko besedo prek angleških prevodov pošiljali v svet.

Prevajalsko področje se je na oddelku razvijalo tako praktično kot znanstveno. Prva predavanja iz teorije prevajanja segajo v leto 1959, v sedemdesetih letih pa se je začelo tudi izobraževanje s področja tolmačenja; desetletje pozneje so se študenti oddelka lahko v času študija odločili za prevajalsko specializacijo. Ker je bila ob osamosvojitvi Slovenije in njenem vključevanju v evropske in mednarodne strukture velika potreba po prevajalcih, je oddelek s pomočjo programa TEMPUS leta 1993 začel oblikovati povsem nov študijski program prevajalstva in pridobivati tehnično opremo zanj, to pa je pripeljalo do nastanka Oddelka

za prevajanje in tolmačenje, ki je z delom začel v letu 1997. V zadnjem času oddelek ponovno posveča posebno skrb prevajalskim kompetencam diplomantov anglistike.

Oddelek skrbi za izobraževanje velike večine učiteljev angleščine, ki vstopajo v slovenske osnovne in srednje šole, ter s tem posredno vpliva na jezikovno sliko v Sloveniji, zato je zanj izjemno pomembno področje didaktika angleškega jezika. Da sta teorija in praksa izjemno povezani, je v preteklosti dokazoval že področni predavatelj dr. Dušan Čop, ki se je naučil kar 37 jezikov, od študijskega leta 2000/01 naprej pa je pedagoška praksa tudi obvezni del predmetnika na pedagoškem študiju. Od leta 2015/16 dalje lahko študenti anglistike obvezno pedagoško prakso opravljajo tudi na partnerskih šolah v Veliki Britaniji ali na Irskem ter hkrati izpopolnjujejo tako svoje strokovno znanje kot tudi poznavanje jezika in kulture. Zaposleni na oddelku so že tradicionalno formalno in neformalno zelo dejavni na področju pouka angleščine v slovenskih šolah, preverjanja znanja angleškega jezika in splošne promocije jezikov, branja in pismenosti. Posebej velja izpostaviti vsakoletne programe stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev angleščine *Novosti stroke*, katerih začetki segajo v leto 1989 in ki se jih udeležuje tudi po sto in več učiteljev iz vse Slovenije.

Pomembna opora študijskemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu delu oddelka je bila vedno tudi knjižnica. Po skromnih začetkih v letu 1919 je leta 1966 dobila prostore v novem poslopiju FF na Aškerčevi 2, v katerih je bila šest let pozneje urejena tudi priročna knjižnica s čitalnico. Leta 1993 je bila v izposojno knjižnico preurejena velika predavalnica, ob priključitvi knjižnice Oddelka za prevajalstvo marca leta 2006, ko je knjižnica dobila še delovni kabinet, se je prostorsko združila in se preimenovala v Knjižnico za anglistiko, germanistiko in prevajalstvo. Njen fond je konec leta 2018 štel 88.022 enot. Letno knjižnico obiše okrog 13.000 uporabnikov, ki si izposodijo okrog 33.000 enot gradiva. S knjižnimi darovi, ki predstavljajo velik del fonda, so izdatno pripomogle tuje institucije.

Oddelek za anglistiko in amerikanistiko je že po svoji naravi odprt v (anglosaški in širši) svet – samo dve leti po ustanovitvi je seminar že obogatila prva tuja lektorica za sodobni angleški jezik. S posredovanjem Britanskega sveta so v Ljubljano prihajali številni lektorji – domači govorniki, prek programa Fulbright danes še vedno prihajajo gostujoči predavatelji iz ZDA, še posebno tesno sodelovanje pa ima oddelek s St. Mary's College of Maryland. Zadnji dve desetletji oddelek zaznamuje živahno udejstvovanje v programu Erasmus oz. Erasmus+, ki omogoča stik s tujimi strokovnjaki prek številnih krajših gostovanj, poleg tega pa seveda izmenjave študentov. Bogato ponudbo študijskih izmenjav – trenutno lahko študenti izbirajo med približno 40 partnerskimi univerzami v več kot 20 različnih državah – dopolnjuje tudi možnost prakse v tujini, ki je v zadnjih

letih izjemno priljubljena. Občasno oddelek organizira tudi dodatne oblike bilateralnega in multilateralnega mednarodnega sodelovanja, denimo skupno poučevanje na daljavo s pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije, medsebojne obiske z univerzami v sosednjih državah ali serijo poletnih šol *Erasmus IP Cultural Landscapes: Negotiating Cultural Encounters with the English-Speaking World*.

Oddelek za anglistiko in amerikanistiko

Katedre

- Katedra za angleški jezik
- Katedra za književnosti v angleškem jeziku
- Katedra za didaktiko angleščine

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- raziskovalni program *Literarnoprimerjalne in literarnoteoretske raziskave*
- bilateralni projekt *Kolonialna tekstovna dediščina misijonarjev iz Srednje Evrope, posebej Slovenije, na ameriškem jugozahodu ter književnost frontere/meje*
- bilateralni projekt *Medjezikovni vidiki pleonastičnega zanikanja v okviru tvorbeno-pretvorbenega jezikoslovja*

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Anglistika - enopredmetni	Anglistika - enopredmetni
Anglistika - dvopredmetni	Anglistika - dvopredmetni
	Anglistika - enopredmetni pedagoški
	Anglistika - dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje - interdisciplinarni	Področja: Ameriški študiji, Didaktika tujih jezikov, Jezikoslovje, Literarne vede

- bilateralni projekt *Migracije in revščina skozi zorni kot otroške književnosti: oblikovanje kritične pismenosti in družbene zavesti za potrebe aktivnega državljanstva med mladimi*
- bilateralni projekt *Primerjalna analiza univerzitetnega poučevanja migrantske in etnične književnosti v angleščini v Avstriji in Sloveniji*
- bilateralni projekt *Revščina in družbena pravičnost skozi prizmo otroške književnosti*
- bilateralni projekt *Slovarski projekt slovensko-angleškega in angleško-slovenskega jezikoslovnega izrazja: nadaljevanje*
- bilateralni projekt *Sodobna ameriška književnost v medkulturnem stiku: primerjava Slovenije in Črne gore*
- bilateralni projekt *Vrednotenje pisne zmožnosti pri izpitih z visoko stopnjo tveganja – avstrijsko-slovenska primerjalna študija*
- bilateralni projekt *Prozodične značilnosti ironije, litote in metalingvističnega zanimanja v ameriški angleščini*
- bilateralni projekt *Med jezikom in književnostjo: Medkulturni pristop k literarni stilistiki*
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- sodelovanje s St. Mary's College of Maryland z vsakoletno aktivno izmenjavo študentov in občasno izmenjavo osebja
- bilateralno sodelovanje z več tujimi univerzami
- Fulbrightov program izmenjav
- trilateralno sodelovanje z Univerzo v Celovcu in Univerzo v Vidnu

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Acta Neophilologica* (znanstvena revija)
- *ELOPE* (znanstvena revija)

Študentske dejavnosti in društva

- neuradno študentsko anglistično in amerikanistično društvo (ŠAAD)
- oddelčna študentska publikacija *ENGLIST*

Seznam zaposlenih

- lekt. mag. Mojca Belak (od 1994)
- red. prof. dr. Jason Blake (od 2000)
- lekt. dr. Lara Burazer (od 2008)
- red. prof. dr. Lilijana Burcar (od 1997)
- red. prof. dr. Danica Čerče (od 2018)
- asist. mag. Andreja Drašler (od 2018)
- red. prof. dr. Dušan Gabrovšek (od 1986)
- izr. prof. dr. Gašper Ilc (od 1999)
- lekt. mag. Zorka Jakoš (od 1991)
- Špela Jevnikar, samostojna strokovna delavka (od 2018)
- doc. dr. Monika Kavalir (od 2008)
- red. prof. dr. Smiljana Komar (od 1991)
- red. prof. dr. Mojca Krevel (od 2004)
- asist. dr. Vesna Lazović (od 2018)
- doc. dr. Frančiška Lipovšek (od 1997)
- Maja Lipužič, bibliotekarka (od 2005)
- red. prof. dr. Igor Maver (od 1987)
- Kristina Pegan Vičič, bibliotekarka (od 1990)
- lekt. dr. Veronika Rot Gabrovec (od 1994)
- red. prof. dr. Eva Sicherl (od 1993)
- red. prof. dr. Janez Skela (od 1990)
- lekt. dr. Cvetka Sokolov (od 1992)
- doc. dr. Andrej Stopar (od 2002)
- asist. dr. Anamarija Šporčič (od 2011)
- red. prof. dr. Marjeta Vrbinc (od 1994)
- lekt. dr. Mirjana Želježič (od 1994)

Oddelek za arheologijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Marca 1919 je Vseučiliška komisija med 33 katedrami Filozofske fakultete predvidela katedro za arheologijo in prahistorijo ter katedro za epigrafiko. Zaradi pomanjkanja učiteljev je prva in več desetletij edina arheološka katedra začela z delom šele v študijskem letu 1923/24, ko je bil za profesorja za klasično arheologijo imenovan Vojeslav Molè. Posamezne arheološke teme pa so se poučevale že od leta 1919 na drugih katedrah, med drugim tudi na zgodovinski, kjer je bila leta 1924 zagovarjana prva arheološka diplomska naloga. Leta 1926 je bil za profesorja klasične arheologije imenovan Balduin Saria, dotedanji kustos Narodnega muzeja v Beogradu in docent na tamkajšnji univerzi, ki je prevzel tudi katedro za antično zgodovino. Predaval je več kot 20 različnih predmetov iz antične arheologije in zgodovine. Leta 1940 se mu je kot zasebni docent pridružil Rajko Ložar, ravnatelj Etnografskega muzeja, s temami iz prazgodovinske arheologije. Klasična arheologija je bila vzporedni ali pomožni diplomski predmet, najpogosteje v kombinaciji s klasičnimi jeziki, glavni diplomski predmet pa je postala leta 1932. Do leta 1944 je iz arheologije diplomiralo 48 študentov.

Z drugo svetovno vojno so prišle korenite spremembe. Saria je odšel na graško univerzo, tik pred osvoboditvijo je iz Slovenije odšel Ložar, kmalu po njej pa tudi Molè, ki je med vojno začasno nadomestil Sario. Ker za antično arheologijo in zgodovino ni bilo habilitiranih profesorjev, je Univerza v Ljubljani leta 1946 povabila Josipa Klemenca, upokojenega kustosa Arheološkega muzeja iz Zagreba, Josipu Korošču, kustosu v Zemaljskem muzeju v Sarajevu (1939–45) in Ptujem muzeju (1945–47), pa podelila naziv profesorja za prazgodovinsko in staroslovansko arheologijo. Paleolitsko arheologijo je prevzel Srečko Brodar, Božo Škerlj pa fizično antropologijo;

oba sta prihajala s Prirodoslovno-matematičnega oddelka Filozofske fakultete. S študijskim letom 1946/47 je bila arheologija spet vzpostavljena kot samostojna predmetna skupina, celovit študijski program pa je zaživel štiri leta pozneje. Vključeval je prazgodovinsko, antično in staroslovansko arheologijo, arheologijo paleolitika, etnologijo, grški in latinski jezik, paleoantropologijo ter konzerviranje in prepariranje arheoloških predmetov. Leta 1955 se je prazgodovinska katedra ločila na katedro za arheologijo predkovinskih obdobj in katedro za arheologijo prazgodovinskih kovinskih obdobj; slednjo je prevzel France Stare`. V takratnem Arheološkem seminarju sta delovala še asistenta Jaroslav Šašel in Tatjana Bregant. Tako zastavljen študijski program obdobj se je v glavnih potezah ohranil trideset let.

Leta 1960 se je Arheološki seminar preimenoval v Oddelek za arheologijo in dobil prostore v novi zgradbi Filozofske fakultete na Aškerčevi 2. S tem letom diplomanti niso več dobili splošnega naziva diplomiranih filozofov, temveč po vedi, iz katere so diplomirali. Med letoma 1960 in 1977 je bilo mogoče arheologijo študirati tudi dvopredmetno, skupaj z zgodovino, zgodovino umetnosti, etnologijo ali klasičnimi jeziki. Leta 1961 sta bila vpeljana dvostopenjski dodiplomski študij in magistrski študij. Pomemben razvojni dosežek je bila ustanovitev znanstvene revije *Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji* leta 1965, ki pod imenom *Documenta Praehistorica* izhaja še danes. Istega leta je bila v register knjižnic vpisana tudi Knjižnica Oddelka za arheologijo.

V letih med 1966 in 1969 je prišlo na oddelku do velike kadrovske krize. Umrli sta profesorja Korošec in Klemenc, medtem ko so bili Starè, Brodar in Škerlj upokojeni. Na pomoč so priskočili strokovnjaki iz Hrvaške (V. Miroslavljević, M. Zaninović, Z. Vinski), k trajnejšemu sodelovanju pa sta bila iz Narodnega muzeja povabljeni Jože Kastelic za antično arheologijo, zgodovino in umetnost ter Stane Gabrovec za arheologijo

bronaste in železne dobe. France Osole s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo je prevzel paleolitsko katedro, Zlata Dolinar-Osole z Biotehniške fakultete pa fizično antropologijo. Rimsko arheologijo je predaval tudi Peter Petru, ravnatelj Narodnega muzeja, arheologijo srednjega veka pa Branko Marušić iz Arheološkega muzeja v Pulju. K ureditvi razmer so veliko prispevala tudi štiri asistentska mesta, ki jih je oddelek dobil med letoma 1971 in 1976.

Študijski program se v osemdesetih letih ni bistveno spreminjal. Jedro so predstavljali obdobja predmeti: arheologija paleolitika, arheologija predkovinskih prazgodovinskih obdobj, arheologija kovinskih prazgodovinskih obdobj, klasična arheologija, rimska provincialna arheologija in arheologija zgodnjega srednjega veka. Po upokojitvi Jožeta Kastelica (1982) in Tatjane Bregant (1988) ter smrti Branka Marušića (1982) so njihove predmete ob pomoči pogodbenih profesorjev prevzemali mlajši sodelavci: Božidar Slapšak rimsko provincialno arheologijo, Bojan Djurić klasično arheologijo, Milena Horvat dokumentiranje in prepariranje arheoloških predmetov, Mihael Budja neolitsko in eneolitsko arheologijo, Ljubinka Teržan arheologijo bronaste in železne dobe, Timotej Knific pa zgodnjesevno arheologijo. Slednjega je po odhodu v Narodni muzej leta 1989 začasno nadomestila asistentka Irena Mirnik Prezelj. Leta 1985 je bila kot dokumentalistka zaposlena Darja Grosman (pozneje predavateljica metodologije), za krajši čas pa še mladi raziskovalci in stažisti Janka Istenič, Zoran Stančič in Barbara Toman Ravnik. Kadrovske dopolnitve so se zaključile leta 1989 s prihodom Mitje Guština, profesorja za metodologijo. V osemdesetih letih so v študijskem programu redno sodelovali tudi strokovnjaki z drugih fakultet, France Osole in Vida Pohar (FNT), Peter Šivic (FAGG), Zlata Dolinar-Osole, Marija Štefančič, Tatjana Tomazo Ravnik (BTF) in Peter Kos iz Narodnega muzeja, s Filozofske fakultete pa še profesorji z oddelkov za etnologijo, zgodovino in klasično filologijo. Opozoriti velja na dve gostovanji, ki sta močno vplivali na nadaljnji razvoj študija arheologije – Lewisa Binforda z Univerze Albuquerque iz ZDA, utemeljitelja t. i. nove arheologije, ki je leta 1985 en semester predaval arheološko epistemologijo, in Johna Chapmana z Univerze v Newcastlu iz

Velike Britanije, ki je v študijskem letu 1988/89 predaval arheološko teorijo.

Delo oddelka je že od samih začetkov močno omejevala prostorska stiska. Zato je fakulteta leta 1985 najela prostore v meščanski vili na nekdanji Tobačni ulici 4, dokončno pa je bil z izjemnim prizadevanjem Mitje Guština problem rešen leta 1991 s preselitvijo v nekdanji Mladinski dom Malči Beličeve na Zavetiški ulici 5.

Od devetdesetih let naprej sta se študij in raziskovalno delo na oddelku izrazito posodobila. Na konceptnem področju so se nadgrajevale srednjeevropske kulturnozgodovinske tradicije s pristopi angloameriške arheologije, vzporedno pa je potekal tudi intenziven tehnološki razvoj. Rezultat tega so bile nove vsebine v študijskem programu: prostorska arheologija, arheološka teorija in zgodovina, arheologija okolja, neinvazivne metode terenskega dela, geofizikalne raziskave, naravoslovne analize artefaktov, geografski informacijski sistemi, daljinsko zaznavanje. V kratkem času se je oddelek uveljavil kot pomemben regionalni center v Evropi, v arheološki uporabi geografskih informacijskih sistemov pa je imel celo pionirsko vlogo v svetu. Takšen razvoj je bil mogoč samo z novimi strokovnjaki, ki so se šolali tudi na tujih univerzah (Branko Mušič, Peter Turk, Zoran Stančič, Predrag Novaković). Leta 1994 je bil v program uvrščen nov obdobjni predmet Arheologija mlajših obdobj, katerega nosilec je bil sprva Guštin, pozneje pa Katarina Katja Predovnik. Leta 1996 je bil močno prenovljen študijski program, ki je poslej vseboval večji delež metodoloških in naravoslovnih vsebin ter arheološke teorije. Leta 2004 so paleolitske študije s FNT UL prešle na Filozofsko fakulteto, kjer je bila na novi katedri angažirana Simona Petru. Katedro za arheologijo zgodnjega srednjega veka – na njej so v zadnjih desetletjih predavali Željko Tomičić z Arheološkega inštituta v Zagrebu ter Slavko Ciglencečki in Andrej Pleterski z Inštituta za arheologijo ZRC SAZU – je leta 2012 prevzela Tina Milavec. Božidarja Slapšaka, Ljubinko Teržan in Bojana Djurića so po njihovi upokojitvi zamenjali Andrej Gaspari, Matija Črešnar in Katharina Zanier, pomembno vlogo v pedagoškem in raziskovalno-razvojnem

delu, zlasti na področju digitalnih tehnologij in prostorskih študij, pa ima tudi raziskovalec Dimitrij Mlekuž.

Od leta 2009 se študij izvaja po t. i. bolonjskem modelu dveh stopenj. Osnove obdobjnih in metodoloških predmetov so predvidene na prvi stopnji, na drugi stopnji pa usmeritev v prazgodovinsko, antično ali historično arheologijo; na voljo je tudi večji izbor predmetov s širšega področja metodologije in naravoslovja. Študij druge stopnje se je začel v letu 2012, tretja stopnja (program Humanistika in družboslovje) pa v letu 2009. Tu oddelek sodeluje na dveh področjih: Arheologija in Heritologija.

V izvajanju programa sodeluje 28 profesorjev, asistentov in lektorjev z Oddelka za arheologijo, drugih oddelkov FF UL, drugih članic UL in drugih znanstvenih in kulturnih ustanov. Oddelčna knjižnica šteje več kot 30.000 bibliografskih enot, na oddelku pa je tudi depo z več kot 20.000 arheološkimi najdbami.

V zadnjih desetletjih je oddelek organiziral vrsto odmevnih znanstvenih srečanj – med najpomembnejšimi sta ustanovni kongres Evropske zveze arheologov leta 1994 v Ljubljani in vsakoletni Neolitski seminar, ki poteka od leta 1993. Sodelavci oddelka so v tem času sodelovali v številnih projektih po vsem svetu, kot gostujoči profesorji pa predavali na univerzah v Nemčiji, Avstriji, Franciji, Italiji, Bosni in Hercegovini ter na Kitajskem. Študentje imajo danes za izmenjave na voljo 32 univerz po vsej Evropi. Oddelek za arheologijo je že nekaj let uvrščen med 200 najboljših arheoloških šol na svetu (QS – World University Ranking). Od leta 1924 je do danes iz arheologije diplomiralo 584 študentov, 50 študentov je magistriralo (9 bolonjskih) in 94 doktoriralo. Študentje arheologije so prejeli 49 Prešernovih nagrad, od tega 19 univerzitetnih.

red. prof. dr. Predrag Novaković

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Arheologija – enopredmetni	Arheologija – enopredmetni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področji: Arheologija, Heritologija

Katedre

- Katedra za arheologijo paleolitika in mezolitika
- Katedra za arheologijo neolitika in eneolitika
- Katedra za arheologijo kovinskih obdobj
- Katedra za klasično arheologijo
- Katedra za rimsko arheologijo
- Katedra za arheologijo zgodnjega srednjega veka
- Katedra za arheologijo mlajših obdobj
- Katedra za arheološko metodologijo in teorijo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *ARHEOLOGIJA* (P6-247)
- projekt INTERREG *Iron-Age-Danube - Monumentalized Early Iron Age Landscapes in the Danube river basin* (DTP1-1-248-2-2)
- bilateralni projekt *Prenašanje rezultatov znanstvenih raziskav arheoloških krajin v varstvo kulturne dediščine in njeno turistično promocijo* (ZnanostZaDediščino)
- raziskovalni projekt v sodelovanju z Gradskim muzejem iz Vršca *Procena arheološkega potenciala, rizika i ugroženosti arheoloških lokaliteta u Priobalju Dunava kod Banatske Palanke*
- tržni projekt *Poizkopavalna obdelava arheoloških najdb in dokumentacije z arheoloških izkopavanj na avtocestah*
- tržni projekt *Arheološke preventivne raziskave pri sanaciji objekta na Aškerčevi 5*
- tržni projekt *Arheološke preventivne raziskave za Muzej in galerije mesta Ljubljane*

- tržni projekt *Arheološko istraživanje na lokalitetu nacionalnog spomenika »Arheološko područje – prahistorijsko naselje u Butmiru (Sarajevo)«*
- mednarodni programi študentske in učiteljske izmenjave ERASMUS in CEEPUS

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Documenta praehistorica* (znanstvena revija)
- *Archaeologia historica Slovenica* (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Študentsko arheološko društvo
- revija *Profil*

Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Mihael Budja (od 1984)
- doc. dr. Matija Črešnar (od 2004)
- doc. dr. Andrej Gaspari (od 1997)
- pred. Darja Grosman (od 1985)
- asist. Luka Gruškovnjak (od 2016)
- asist. dr. Tamara Leskovar (od 2017)
- doc. dr. Tina Milavec (od 2009)
- doc. dr. Dimitrij Mlekuž (od 2002)
- doc. dr. Branko Mušič (od 1990)
- red. prof. dr. Predrag Novaković (od 1992)
- doc. dr. Simona Petru (od 2004)
- izr. prof. dr. Katarina Katja Predovnik (od 1998)
- Luka Pukšič, raziskovalec (od 2017)
- asist. dr. Brina Škvor Jernejčič (od 2017)
- Katja Švarc, samostojna strokovna delavka (od 2005)
- Danijela Udovič, bibliotekarka (od 2007)
- asist. Manca Vinazza (od 2013)
- doc. dr. Katharina Zanier (od 2018)
- doc. dr. Andreja Žibrat Gašparič (od 2004)

Oddelek za azijske študije

Krajša zgodovina oddelka: pedagoške in raziskovalne dejavnosti

Oddelek za azijske študije je bil s prvotnim imenom Oddelek za azijske in afriške študije ustanovljen leta 1995. Ustanovitelji oddelka so bili japonolog red. prof. dr. Andrej Bekeš ter sinologa red. prof. dr. Jana S. Rošker in red. prof. dr. Mitja Saje. Dr. Andrej Bekeš je mednarodno uveljavljeni strokovnjak za japonsko jezikoslovje in poznavalec širše družbene kulturne specifike japonske družbe, dr. Jana S. Rošker je vodilna in mednarodno uveljavljena strokovnjakinja za področje kitajske filozofije in metodologije medkulturnih raziskav, dr. Mitja Saje pa je vodilni strokovnjak za kitajsko zgodovino ter politični in ekonomski sistem Ljudske republike Kitajske. Kot utemeljitelji novih disciplin sinologije in japonologije v slovenskem prostoru so delovali tudi kot pobudniki znanstvenega in kulturnega sodelovanja s Kitajsko, Japonsko in Tajvanom, v zadnjih letih pa tudi s Korejo.

Uveljavitev teh povsem novih, za Slovenijo izjemno pomembnih znanstvenih disciplin je veliko prispevala k širitvi študijskih programov na Filozofski fakulteti in k pionirski vzpostavitvi novih akademskih programov, ki so slovenski javnosti z uporabo interdisciplinarnih metodoloških pristopov v obravnavi kulture, zgodovine, filozofije, sociologije, jezika, miselnosti in političnega sistema kitajskega in japonskega sveta omogočili vpogled v vzhodnoazijski kulturni prostor. Z dolgoletnim neprekinjenim delovanjem so opazno prispevali k uspešnemu delovanju in splošni prepoznavnosti Univerze v Ljubljani ne samo v slovenskem, temveč tudi v svetovnem merilu, saj je UL z njihovo pomočjo sklenila številne sporazume o sodelovanju z najprestižnejšimi japonskimi, kitajskimi, tajvanskimi in korejskimi univerzami.

Vse od ustanovitve naprej sta na oddelku delovali dve katedri: katedra za japonologijo in katedra

za sinologijo, samo poimenovanje oddelka pa je naznanjalo načrte za širitev na dodatna področja (zlasti afrikanistike, koreanistike in indologije). Četudi so bile ideje, povezane z afrikanistiko – zaradi objektivnih pogojev in odsotnosti ustreznega kadra –, opuščene in so se zato afriški študiji črtali tudi iz imena oddelka, so se v zadnjih letih začeli uresničevati načrti, povezani z ustanovitvijo katedre za koreanistiko. Že od študijskega leta 2003/04 je oddelek ponujal začetni in nadaljevalni lektorat korejskega jezika in pisave, s študijskim letom 2015/16 pa se je začela izvajati tudi smer Koreanistika v sklopu dvodisciplinarnega programa Kulture Vzhodne Azije. Poleg tega so se z letnim semestrom 2008/09 na oddelku odprla vrata tudi za jezike in kulture Indije: najprej je bil to sanskrt s kulturo klasične Indije, s študijskim letom 2009/10 pa se mu je pridružil tudi lektorat jezika hindi. V zadnjem letu se na oddelku izvaja še strokovni izbirni predmet iz perzijskega jezika in uvajajo vsebine s področja iranistike.

Kot celota je Oddelek za azijske študije zasnovan interdisciplinarno in temelji na metodologiji medkulturnih raziskav. Osrednji cilj študijskih in raziskovalnih programov je sistematičen multidisciplinaren pristop h kulturam in jezikom Azije, še posebej Vzhodne Azije (Kitajske, Japonske, Koreje) ter indijske podceline, in posledično preseganje rigidnih okvirov posameznih disciplin, kar omogoča kritično razumevanje glavnih kulturnih determinant obravnavanih regij v njihovem družbenem kontekstu. Tovrstni cilji so za razvoj slovenskega družboslovja in humanistike še posebej pomembni zaradi naraščajoče relevantnosti teh regij (zlasti vzhodnoazijskih) v okviru svetovnih političnih, gospodarskih, kulturnih in znanstvenih procesov. Oddelek si vseskozi prizadeva tudi za širše in celovitejše pristope k vzhodnoazijskim študijam, saj je za sodobno, aktualnemu trenutku primerno obravnavanje teh regij potrebno preseganje ozkih, nacionalno pogojenih pogledov na azijske jezike, kulture, družbene stvarnosti in njihove zgodovine.

Poleg pedagoškega dela na Oddelku za azijske študije potekajo najrazličnejše raziskovalne dejavnosti in z njimi povezane aktivnosti, kot so organizacije mednarodnih konferenc in simpozijev, organizacije poletnih šol, najrazličnejših delavnic in gostujočih predavanj. Med temi velja izpostaviti organizacije konferenc štirih največjih mednarodnih zvez s področja japonskih, kitajskih in tajvanskih študij (konferenca EACS – European Association for Chinese Studies je potekala septembra 2006, konferenca EATS – European Association for Taiwanese Studies maja 2011, konferenca EAJS – European Association for Japanese Studies avgusta 2014, konferenca CEESOK – Central and Eastern European Society of Koreanology pa septembra 2018), hkrati pa smo v okviru novo ustanovljene akademske zveze Specifične teme kitajskih študij STCS (Specific Topics of Chinese Studies), ki sta jo ustanovili dr. Jana S. Rošker in dr. Nataša Vampelj Suhadolnik, organizirali tudi štiri zelo uspešne in odmevne mednarodne konference.

Na pobudo dr. Jane S. Rošker in dr. Nataše Vampelj Suhadolnik sta bili na oddelku ustanovljeni tudi dve mednarodni znanstveni akademski zvezi, ki sta v svoj krog povezali mednarodne strokovnjake s področja kitajske filozofije (EACP – European Association for Chinese Philosophy) ter s področja azijske umetnosti in arheologije (EAAA – European Association for Asian Art and Archaeology).

V okviru oddelka so bili ustanovljeni štirje raziskovalni centri: kitajski, japonski, tajvanski in korejski center, ki dodatno podpirajo znanstvenoraziskovalne in pedagoške dejavnosti oddelka. Temeljno delo centrov zajema sodelovanje pri domačih in mednarodnih projektih, pridobivanje dodatnega financiranja za raziskovalne projekte, spodbujanje akademskih aktivnosti, kot so izmenjava študentov, raziskovalcev ter predavateljev, sodelovanje pri raziskavah, prirejanje delavnic, seminarjev, konferenc, kulturnih prireditev (umetniških razstav, glasbenih koncertov, filmskih večerov, delavnic) in drugih aktivnosti.

*lekt. dr. Klara Hrvatin,
red. prof. dr. Jana S. Rošker
in izr. prof. dr. Nataša Vampelj Suhadolnik*

Študijski programi

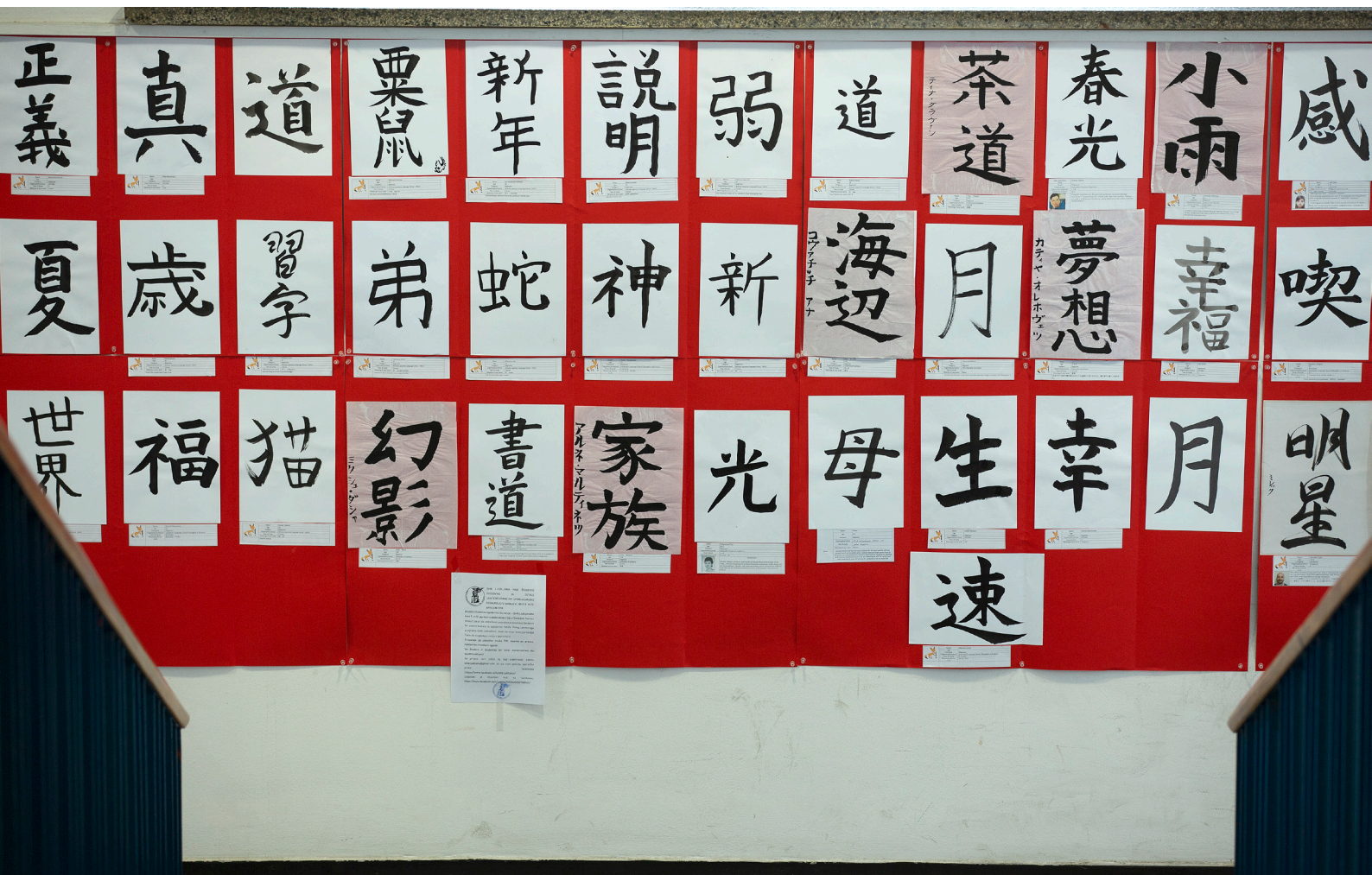
1. stopnja	2. stopnja
Sinologija - enopredmetni	Sinologija - enopredmetni
Japonologija - enopredmetni	Japonologija - enopredmetni
Japonologija - dvopredmetni	Japonologija - dvopredmetni
Kulture Vzhodne Azije - dvopredmetni, smeri: Sinologija in Koreanistika	
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje - interdisciplinarni	Področji: Jezikoslovje, Azijske in afriške študije

Katedre

- Katedra za japonologijo
- Katedra za sinologijo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni projekt *Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji: vpetost slovenskega prostora v globalno izmenjavo predmetov in idej z Vzhodno Azijo* (J7-9429)
- bilaterala med Slovenijo in ZDA (BI-US/18-20-039): *Collecting practices of East Asian objects in the centres and peripheries: on the example of Slovenia and USA*
- mednarodni raziskovalni projekt fundacije Chiang Ching-kuo Foundation
- raziskovalni program *Azijski jeziki in kulture* (P6-0243)

for international academic exchange
*Modern and Contemporary Taiwanese
Philosophy*

- mednarodni raziskovalni projekt fundacije Chiang Ching-kuo Foundation for international academic exchange *Verske organizacije in odziv na nesreče na Tajvanu in Kitajskem danes*
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- Srednjeevropski program za izmenjavo študentov in profesorjev CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies)
- izvedba projekta Taiwan Foundation for Democracy (TFD) za akademske izmenjave
- akademski sporazum med FF UL in TECO (Tajvan) za izvedbo predmetov tajvanskih študij
- izvedba predmetov koreanistike v sodelovanju s Korejsko fundacijo in Akademijo za korejske študije
- izvedba projekta Seed v sodelovanju z Akademijo za korejske študije
- dvotedenski program za študentke in študente z japonskih partnerskih univerz (*Slovenia tanki kenshū* – SloTan) in pedagoška praksa za študentke in študente didaktike japonsščine s partnerskih univerz

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Asian Studies/Azijske študije* (znanstvena revija)
- *Acta Linguistica Asiatica* (znanstvena revija)
- *Studia Humanitatis Asiatica* (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Študentsko društvo za sinološke zadeve *Yuan*
- Društvo študentov koreanistike *Dajeong*
- Študentsko društvo *Ikkyu*

Seznam zaposlenih

- Darinka Baraga, bibliotekarka (od 1995)
- Jasna Bavec, samostojna strokovna delavka (od 2016)
- lekt. Chan Yaoyao (od 2019)
- lekt. Cheng Yo-Ning (od 2019)
- doc. dr. Luka Culiberg (od 2006)
- asist. mag. Nina Golob (od 2008)
- doc. dr. Kristina Hmeljak Sangawa (od 1996)
- lekt. dr. Klara Hrvatina (od 2015)
- doc. dr. Saša Istenič Kotar (od 2009)
- doc. dr. Kang Byoung Yoong (od 2013)
- izr. prof. dr. Maja Lavrač (od 1996)
- doc. dr. Nagisa Moritoki Škof (od 1995)
- asist. Marko Ogrizek (od 2016)
- izr. prof. dr. Mateja Petrovčič (od 2003)
- red. prof. dr. Jana S. Rošker (od 1995)
- asist. dr. Ryu Hyeonsook (od 2003)
- lekt. dr. Tea Sernelj (od 2009)
- izr. prof. dr. Chikako Shigemori Bučar (od 1999)
- izr. prof. dr. Nataša Vampelj Suhadolnik (od 2004)
- asist. dr. Maja Veselič (od 2003)
- doc. dr. Nataša Visočnik Gerželj (od 2009)
- lekt. Yu Danying (od 2019)

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo usposablja za delo v vseh tipih organizacij, ki se ukvarjajo s produkcijo, zbiranjem, urejanjem, hrambo in posredovanjem zapisanega znanja v vseh oblikah – torej bibliotekarje, informatike in založnike, ki lahko delajo v knjižnicah, informacijskih in dokumentacijskih centrih, knjigarnah, založbah in drugih medijskih hišah. Leta 2017 je Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo praznoval tridesetletnico svojega obstoja.

Čeprav poznamo knjižnice in založbe v vseh zgodovinskih obdobjih od antike naprej, na tem področju dolgo ni bilo možnosti formalnega izobraževanja. V knjižnicah so v 20. stoletju strokovno delo opravljali delavci z gimnazijsko maturo, zahtevnejša in vodstvena dela pa delavci z univerzitetno izobrazbo, največkrat s humanističnega področja.

Priprave na ustanovitev oddelka, ki je tedaj v imenu nosil le bibliotekarstvo, je popisal prvi predstojnik in ustanovitelj oddelka red. prof. dr. Branko Berčič v zborniku ob sedemdesetletnici Filozofske fakultete, pozneje pa sta o oddelku pisali še predstojnici red. prof. dr. Alenka Šauperl v zborniku ob 90-letnici FF ter red. prof. dr. Polona Vilar v prispevku ob 30-letnici oddelka. Študij je nadgradil različne oblike formalnega izobraževanja poklicnih knjižničnih delavcev, ki so v Sloveniji potekale od leta 1947, najprej kot nekajmesečni strokovni tečaji, nato kot enoletna šola, v študijskem letu 1964/65 pa je bil v program Pedagoške akademije vključen redni dvoletni in dvopredmetni študij knjižničarstva. Visokošolski program bibliotekarstva je bil po prizadevanju Zveze bibliotekarskih

društev Slovenije, Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Univerzitetne knjižnice v Mariboru, tedanje Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, Pedagoške akademije in Filozofske fakultete potrjen leta 1985, leto pozneje pa je bila za izvajalko programa določena Filozofska fakulteta. Prvi razpis za vpis je bil objavljen marca 1987.

Od prvega vpisa do leta 1995/96 je bilo mogoče bibliotekarstvo študirati le v povezavi z eno od drugih študijskih smeri na Filozofski fakulteti. Pozneje je študij potekal enopredmetno ali dvopredmetno, po bolonjski prenovi (s prvim vpisom 2006/07) zgolj enopredmetno, s študijskim letom 2018/19 pa je spet vzpostavljena možnost dvopredmetnega študija.

Svoje prostore je oddelek v petem nadstropju stavbe Filozofske fakultete dobil sredi študijskega leta 1990/91, do tedaj pa je gostoval na bivši Pedagoški akademiji. Število studentov je skozi leta naraščalo. V študijskem letu 1995/96 je oddelek izdelal program podiplomskega študija bibliotekarstva, ki je bil prvič razpisan za leto 1997/98. Imel je tri smeri: bibliotekarstvo, splošno informatiko in knjigarstvo, kar je tudi postavilo temelje za prenovljeni program bolonjskega študija. Ob koncu študijskega leta 1996/97 je oddelek vzpostavil tudi knjižnico in v začetku leta 1999 kot prvi na Filozofski fakulteti uvedel avtomatizirano izposajo.

Temeljni cilj univerzitetnega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika je usposobiti strokovnjaka za delo na področju organiziranja znanja, ki vključuje produkcijo, distribucijo, hrambo in posredovanje vseh vrst informacij. Program daje osnovo tudi za nadaljevanje študija na magistrski in/ali specialistični stopnji ter za vseživljenjsko strokovno in znanstveno usposabljanje, saj kandidati pridobijo znanja in spretnosti za obvladovanje sveta informacij.

Do leta 2015/16 je oddelek vpisoval v tri ločene magistrske programe (Bibliotekarstvo, Informacijska znanost z bibliotekarstvom in Založniški študiji), od 2016/17 pa vpisuje v skupni program Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji.

Eden od velikih izzivov za sodobne družbe je tudi tako imenovana informacijska eksplozija: ogromna količina informacij, ki onemogoča, da bi vsak posameznik ob pravem času dobil pravo informacijo za rešitev svojega informacijskega problema. Strokovno in znanstveno področje bibliotekarstva, informacijskih in založniških študij se ukvarja s proučevanjem vseh vidikov informacij od nastanka do uporabe ter z načrtovanjem procesov in storitev za učinkovit dostop do informacij. Prav zato je poklic takega informacijskega strokovnjaka, kot ga izobražujemo v programu Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji, eden od poklicev prihodnosti.

Oddelek izvaja tudi program doktorskega študija, prvi doktorat je bil podeljen leta 1995. Od 2009 se doktorski študij Informacijske vede izvaja v skupnem programu Humanistika in družboslovje.

Od leta 2002 oddelek podeljuje Berčičevo nagrado za najboljše diplomsko delo, ki je namenjena spodbujanju študentov, da bi se za diplomsko delo še posebej potrudili.

Od leta 2008 oddelek podeljuje Sajatovo nagrado za najboljše magistrsko delo v preteklem koledarskem letu. Pobudnik in donator sredstev zanjo je bil prof. dr. Jerry D. Saye, predavatelj na School of Information and Library Science na University of North Carolina at Chapel Hill.

izr. prof. dr. Andrej Blatnik

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Bibliotekarstvo in informatika – enopredmetni	Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji – enopredmetni
Bibliotekarstvo in informatika – dvopredmetni	
3. stopnja	Področje: Informacijske vede

Katedre

- Katedra za bibliotekarstvo
- Katedra za informacijska znanost
- Katedra za knjigarstvo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Metodološki okvir merjenja uporabniške izkušnje v digitalnih knjižnicah* (J5-8247)
- raziskovalni projekt *Modeliranje bibliografskih informacijskih sistemov* (P5-036)
- bilateralni projekt *Razvoj in razširitve modela IFLA LRM* s Kent State University
- ERASMUS+ projekt EINFOSE (Encouraging Mobility and Learning Outcomes Harmonization)
- ERASMUS+ projekt ILO (Information Literacy Online)
- projekt strukturnih skladov *Bralna pismenost in razvoj slovenščine – OBJEM*
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- BiblioThecaria (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Sekcija študentov bibliotekarstva

Seznam zaposlenih

- izr. prof. dr. Andrej Blatnik (od 2009)
- Nataša Elikan Korošec, samostojna strokovna delavka (od 1992)
- red. prof. dr. Primož Južnič (od 2004)
- red. prof. dr. Mihael Kovač (od 2000)
- Maja Kuhar, mlada raziskovalka (od 2018)
- izr. prof. dr. Jasna Maver (od 1998)
- doc. dr. Tanja Merčun Kariž (od 2007)
- doc. dr. Marija Petek (od 2001)
- doc. dr. Jan Pisanski (od 2008)
- red. prof. dr. Alenka Šauperl (od 1994)
- doc. dr. Katarina Švab (od 2016)
- red. prof. dr. Polona Vilar (od 1998)
- doc. dr. Ana Vogrinčič (od 2015)
- red. prof. dr. Vlasta Zabukovec (od 1999)
- red. prof. dr. Maja Žumer (od 2001)

Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Kratka zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Na Slovenskem imamo bogato tradicijo razvoja etnoloških in antropoloških znanj in pristopov, ki so jih od 16. do zgodnjega 20. stoletja razvijali nekateri evropsko (pri)znani pisci (omeniti velja Žigo Herbersteina, Janeza Vajkarda Valvasorja, Antona Tomaža Linharta, Frana Miklošiča, Gregorja Kreka, Karla Štreklja in Matija Murka), in tudi prvi profesionalni znanstveni instituciji: Kranjski deželni muzej že od leta 1824 in Mariborski pokrajinski muzej od 1909, v katerih so ravnatelji in kustosi gojili etnografijo in zbirali t. i. etnografsko blago. Vendar je etnologija kljub temu dobila svoje mesto na ljubljanski univerzi sorazmerno pozno – in tudi po tem je bil njen položaj v primerjavi z drugimi t. i. nacionalnimi vedami šibkejši. Za pridobitev naziva univerzitetnega profesorja na Filozofski fakulteti si je že od leta 1920 prizadeval Niko Zupanič (1876–1961), ki je bil kljub pozitivnim mnenjem o svojem etnološkem, antropološkem in etnografskem delu zaradi različnih razlogov večkrat zavržen. Predavanja iz etnologije z etnografijo je Niko Zupanič začel šele leta 1940, ko je bil predmet sprejet v izpitni red fakultete, a so bila zaradi vojne predavanja prekinjena že v drugem semestru. Predmetnik, ki ga je po ponovnem začetku predavanj jeseni leta 1945 zasnoval Zupanič, kaže na moderno zasnovan študij z izrazito komparativno antropološko usmeritvijo.

Po Zupaničevi upokojitvi leta 1957 je takratno katedro za etnologijo prevzel prvi doktorant etnologije na Slovenskem, Vilko Novak (1909–2003), ki je bil sicer na oddelku kot asistent zaposlen že od leta 1948 in kot docent od leta 1954. Novak je sledil široki komparativni

Zupaničevi zasnovi predmetnika, čeprav so se že od študijskega leta 1952/53 predavanja prevešala v prikaze slovenske ljudske kulture, poleg predavanj o obči etnologiji pa je Novak uvedel še sistematična predmeta o etnologiji južnih Slovanov in etnologiji narodov Evrope. Komparativne vidike vede so v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja ohranjala tudi predavanja z zunajevropskimi tematikami.

Položaj na oddelku se je ponovno spremenil leta 1960 s prihodom asistenta Slavka Kremenška, ki je leta 1980 postal redni profesor. S tem je bila poleg katedre za regionalno etnologijo zasedena še katedra za občo in neevropsko etnologijo. Kremenšek je opustil ozko razumevanje ljudske kulture, ki so ga dotlej povezovali le s podeželjem, in uveljavil proučevanje delavske in urbane kulture, po čemer je »ljubljska etnološka šola« zaslovela tudi zunaj takratnih jugoslovanskih okvirov, na drugi strani pa se je naslonil na historicistično metodološko paradigmo. Izjemno pomembna je bil njegova usmeritev v proučevanje življenja v mestnih in delavskih naseljih. Njegova raziskava v ljubljanskem naselju Zelena jama tudi v mednarodnih okvirih sodi med pionirska dela na področju urbane etnologije in antropologije. Njegovo delo na oddelku in v slovenski etnologiji je bilo povezano s pomembnimi premiki na področju metodologije in s kritičnim premislekom predmeta etnološkega dela, njegova metodološko utemeljena in tudi inovativna definicija vede pa je od šestdesetih let dalje omogočala odpiranje novih znanstvenih obzorij slovenske etnologije. Način življenja (ki ga je kot predmet etnologije sočasno s Kremenškom razvijal tudi Angelos Baš) in ljudska kultura sta pod njegovim vplivom v Sloveniji (p)ostala temeljna etnološka koncepta vse do konca osemdesetih let.

Šele nadaljnja kadrovska širitev oddelka v osemdesetih letih 20. stoletja je omogočala tudi širitev tematskih področij, med katerimi je bila posebej pomembna zunajevropska etnologija. Leta 1974 je začel predavati dr. Zmago Šmitek (redni profesor od leta 1995), leta 1978 dr. Janez Bogataj (redni profesor od leta 1998) in leta 1984 dr. Božidar Jezernik (redni profesor od 1999). Z oddelkom pa je redno sodeloval tudi dr. Angelos Baš (redni profesor od 1984).

Do naslednjega večjega premika v razvoju oddelka je prišlo v akademskem letu 1990/91, ko se je oddelek preimenoval v Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo. To je bilo v tistem času nujno, saj se dotedanje raziskovalno delo in študijske vsebine niso bistveno razlikovale od področij, ki so jih na zahodu imenovali socialna ali kulturna antropologija. V poznejših letih so temu zgledu sledili malodane vsi podobni oddelki v srednji in vzhodni Evropi. Ob spremembi študijskih programov v študijskem letu 1994/95 je bil ob dotedanjem dvopredmetnem študiju uveden tudi samostojni študij etnologije in kulturne antropologije. Tak razvoj je spremljala živahna, mestoma celo žolčna razprava v strokovnih in znanstvenih revijah, saj so preimovanje oddelka nekateri odklanjali. S časovne distance pa je jasno, da je uvedba antropologije omogočila kvalitativni premik v delu oddelka.

Ponovno uvajanje samostojnega študija in obujanje antropoloških razsežnosti študijskega

programa, kot ga je Zupanič zasnoval v štiridesetih letih, je bilo v devetdesetih letih povezano tudi z novimi kadrovskimi okrepitevami oddelka. Leta 1998 je šel v pokoj profesor Vekoslav Kremenšek, leto pozneje pa sta sodelavca postala dr. Vito Hazler in dr. Rajko Muršič (od leta 2009 redni profesor), leta 2000 pa še pokojni dr. Borut Brumen (1963–2005) in leta 2001 dr. Mirjam Mencej (redna profesorica je postala leta 2011). Poslej je veliko bolj kot preteklost ljudskega življenja prišlo v ospredje proučevanje sodobnosti, soočanje z aktualnimi družbenimi problemi in spremembami ter kritična refleksija dotedanjih dosežkov. Epistemološki rez v devetdesetih letih je utemeljil sodobno podobo slovenske etnologije oziroma kulturne antropologije kot v svet odprte vede, ki z uporabo posodobljenih metod odgovarja na ključne probleme svojega lastnega okolja, hkrati pa se umešča v evropske in svetovne tokove razvoja vede. Sodelavci in sodelavke oddelka pa so se poslej v svojih znanstvenoraziskovalnih prizadevanjih uspešno lotevali znanstvenih analiz mnogih sodobnih družbeno-kulturnih pojavov, nacionalizma, stereotipov, socialno kulturnih fenomenov mest, posledic vojne v nekdanji Jugoslaviji, posledic novih meja, kulturnih značilnosti sodobnih družb v različnih delih sveta itn.

Ob prehodu v novo tisočletje je prišlo do korenitega preloma in globokih sprememb, a so te vendarle sledile razvojni logiki komparativne in regionalno-etnografske usmeritve nosilcev

razvoja oddelka v prvih štirih desetletjih razvoja oddelka. Po mnenju Boruta Brumna je oddelk s tem začel razvijati novo slovensko etnologijo, ki se je s kulturno antropologijo približala sodobnim usmeritvam v humanističnih in družboslovnih vedah.

Omenjeni premiki so se od takrat najizraziteje kazali v vse intenzivnejših povezavah s svetom in vse večjem številu objav v slovenskih in mednarodnih znanstvenih in strokovnih publikacijah, predvsem pa v knjižni zbirki Zupaničeva knjižnica, ki je na pobudo Rajka Muršiča začela izhajati leta 1999 in v kateri je do začetka leta 2018 izšlo 15 monografij z različnih področij etnologije, 15 zbornikov prispevkov z različnih mednarodnih znanstvenih srečanj v angleškem jeziku, 15 takšnih zbornikov v slovenskem jeziku in en prevod.

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Etnologija in kulturna antropologija – enopredmetni	Etnologija in kulturna antropologija – enopredmetni
Etnologija in kulturna antropologija – dvopredmetni	Etnologija in kulturna antropologija – dvopredmetni
	KREOL: Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi / CREOLE: Cultural differences and transnational processes – skupni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Balkanski študiji, Etnični in migracijski študiji, Etnologija, kulturna in socialna antropologija, Heritologija

Zaradi izjemno bogate tradicije, raziskovalnih izkušenj in gosto spletene mreže mednarodnih povezav je oddelk osrednja etnološka in kulturnoantropološka institucija na Slovenskem. Na oddelku izvajamo študijske programe na diplomski, magistrski in doktorski stopnji ter skupni magistrski program CREOLE s sedmimi evropskimi univerzami. Temeljni cilj programov je pridobitev splošnih humanističnih in družboslovnih znanj ter specifičnih kompetenc, ki izhajajo iz poznavanja načinov življenja in kulturne raznolikosti. Sodelavci in sodelavke oddelka so nosilci in nosilke razvoja slovenske etnologije in kulturne antropologije in so v skoraj osemdesetih letih od ustanovitve razvijali lastne teoretsko-metodološke pristope, ki so jih ves čas soočali z raziskovalnimi pristopi po svetu in v okviru svojih možnosti, predvsem v regionalnih okvirih, sooblikovali zgodovino vede in njeno strokovno podobo.

*Oddelk za etnologijo
in kulturno antropologijo*

Katedre

- Katedra za splošno etnologijo in metodologijo
- Katedra za etnologijo Slovencev
- Katedra za etnologijo Evrope
- Katedra za neevropsko etnologijo
- Katedra za folkloristiko
- Katedra za etnološko muzeologijo in etnološko konservatorstvo
- Katedra za kulturno antropologijo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Slovenske identitete v evropskem in svetovnem kontekstu* (P6-0187)
- raziskovalni projekt *Dediščina prve svetovne vojne: reprezentacije in reinterpretacije* (J6-7173)
- soizvajanje raziskovalnega projekta *Misliti bodočnost: primerjalna antropološka študija pričakovanj v jugovzhodni Evropi* (J6-7480)
- soizvajanje raziskovalnega projekta *Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji. Izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja* (J6-8254)
- bilateralni raziskovalni projekt *Sodobne oblike postsocialistične samoartikulacije: potrošnja, verovanja in domovanja*
- bilateralni raziskovalni projekt *National Borders and Social Boundaries in Europe: the case of Friuli* (z Mednarodno doktorsko šolo v Ženevi)
- sodelovanje red. prof. dr. Rajka Muršiča v mednarodnem raziskovalnem projektu *SENSOTRA – Sensory Transformations and Transgenerational Environmental Relationships in Europe, 1950–2020*
- sodelovanje v mednarodnih programih Erasmus+, Ne-EU Erasmus+ in Ceepus
- Oddelek izvaja skupni magistrski program *Kreol: Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi (CREOLE: Cultural differences and transnational processes)*. To je prvi skupni evropski program na področju socialne/kulturne antropologije in ga izvajamo skupaj z Univerzo na Dunaju, Univerzo Lumière v Lyonu, Irsko nacionalno univerzo v Maynoothu, Avtonomno univerzo v Barceloni, Univerzo v Bernu, Univerzo v Stockholmu in Univerzo Adama Mickiewicza v Poznanju.

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Zupaničeva knjižnica (knjižna zbirka)
- Etno je fletno (e=f) (knjižna zbirka)
- AE gradiva (knjižna zbirka)
- Kulturna dediščina (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- *KULA: revija Slovenskega etnološkega in antropološkega združenja Kula*
- Inštitut za multikulturne raziskave (IMR)
- Slovensko etnološko in antropološko združenje KULA
- MATAFIR, društvo za medkulturne povezave
- Roaming Anthropology
- revija *Šegavec*

Seznam zaposlenih

- doc. dr. Alenka Bartulović (od 2004)
- red. prof. dr. Bojan Baskar (od 2006)
- Mojca Bele, samostojna strokovna delavka (od 2006)
- doc. dr. Neža Čebren Lipovec (od 2019)
- izr. prof. dr. Uršula Lipovec Čebren (od 2001)
- doc. dr. Mateja Habinc (od 2010)
- izr. prof. dr. Jože Hudales (od 2001)
- Mihaela Hudelja, bibliotekarka (od 1990)
- red. prof. dr. Božidar Jezernik (od 1984)
- doc. dr. Miha Kozorog (od 2014)
- doc. dr. Boštjan Kravanja (od 1999)
- doc. dr. Sarah Lunaček Brumen (od 2010)
- red. prof. dr. Mirjam Mencej (od 1993)
- dr. Anja Moric (od 2017)
- red. prof. dr. Rajko Muršič (od 1993)
- red. prof. dr. Mojca Ramšak (od 2009)
- izr. prof. dr. Jaka Repič (od 2002)
- izr. prof. dr. Peter Simonič (od 1999)
- asist. dr. Marjana Strmčnik (od 2013)
- asist. Ana Svetel, mlada raziskovalka (od 2016)
- Damjana Žbontar Furlan, bibliotekarka (od 1999)

Oddelek za filozofijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Začetki Oddelka za filozofijo segajo v leto 1919, ko je bil v okviru Filozofske fakultete zasnovan skupni Seminar za filozofijo (s psihologijo) in pedagogiko. Prvo obdobje delovanja oddelka nosi pečat dr. Franceta Vebra, ki ga je leta 1920 fakultetni svet imenoval za docenta. Na oddelku je ostal do upokojitve avgusta 1945. Njegova začetna predavanja iz leta 1920 obsegajo tako načela analitične psihologije kot ožje filozofska vprašanja. Vodenje Filozofskega seminarja z aktivno udeležbo slušateljev je bilo ves čas ena od značilnosti njegovega načina dela. Prvi asistent na filozofiji je bil dr. Klement Jug (1898–1924). Delo v seminarju se je začelo deliti šele z letom 1934, ko je docentka postala dr. Alma Sodnik (1896–1965).

V tem času je Veber deloval na področju zgodovine filozofije, drugo področje je bila sistematika filozofija, kjer je predaval predmetnostno teorijo, in to na področjih etike, spoznavne teorije in estetike. S tem je uvedel na področje slovenske filozofije srednjeevropsko filozofijo, ki je nastala v graškem seminarju pod vodstvom profesorja Alexiusa von Meinonga in je bila posebna zvrst fenomenologije. Po smrti Meinonga je Veber leta 1921 od učiteljeve vdove odkupil knjižnično zapuščino, ki je kot Meinongova knjižnica predstavljala glavno znanstveno oporo Filozofskega seminarja na Univerzi v Ljubljani. Katalog Meinongove knjižnice, ki je bil izdan 1998, obsega 2387 monografskih enot in 346 letnikov revij – večinoma iz filozofije, a tudi nekaj s področij psihologije, pedagogike, družboslovja in naravoslovja. Če povzamemo to prvo obdobje razvoja oddelka, velja reči, da je bil program predavanj in seminarjev predvsem delo dveh eminentnih predstavnikov slovenske filozofske ustvarjalnosti: Vebra in Sodnikove. Leta 1939 je za naziv privatnega docenta zaprosil dr.

Cene Logar, ki se je želel posvetiti sociologiji. Mesto je dobil leta 1941 in začel predavati noetiko (spoznavno teorijo), predvsem v smislu predmetnostne teorije.

Drugo obdobje razvoja oddelka se začne leta 1945 z novo politično situacijo. Če je imel dotlej študij filozofije bolj kabinetni značaj, je novi politični sistem pričakoval od filozofije aktivno vlogo v izgradnji socializma, pri čemer naj bi imel dominantno vlogo dialektični in historični materializem. Povsod v Jugoslaviji je bila opravljena čistka med meščanskimi filozofi, katerih velik del je bil odstranjen z univerz. Taka usoda je doletela tudi Vebra, ki je bil avgusta 1945 administrativno upokojen. Ker je za razvijanje svojih misli potreboval občinstvo, je po tem kot filozof odnehal in ni napisal nobenega omembe vrednega filozofskega spisa več.

Avgusta 1945 je predstojništvo prešlo na Sodnikovo. Naslednjega leta je postala izredna profesorica, k prilagoditvi učnega načrta pa sta bistveno prispevala Boris Ziherl in Cene Logar. Ziherl (1910–1976) je prevzel predavanja iz dialektičnega materializma. Logar (1913–1995) je nastopil kot docent leta 1947 in je do leta 1949 predaval posamezna poglavja iz novoveške filozofije in teme iz spoznavne teorije dialektičnega in historičnega materializma. Februarja 1949 je bil po resoluciji informbiroja odstranjen, zaprt na Golem otoku, po izpustitvi pa je dobil delo v Državnem arhivu Slovenije. Fakulteta mu je priznala naziv redni profesor, predavati pa zaradi bolezni ni začel. Na izpraznjeno mesto učitelja za dialektični materializem z logiko in spoznavno teorijo je bil na fakultetnem svetu leta 1950 izvoljen docent dr. Vladimir Seliškar (1911–1999), ki je nato predaval filozofijo marksizma in spoznavno teorijo. Leta 1954 je Boris Ziherl postal redni profesor za historični materializem, oddelek se je preimenoval v Oddelek za filozofijo in sociologijo in dobil tri asistentska mesta, ki so jih zasedli Veljko Rus, Taras Kermauner in Anton Žvan.

Leta 1960 je bil ustanovljen Oddelek za sociologijo, katerega bistveni del je postala nekdanja katedra za historični materializem Borisa Zihlerla. Ta odcepitev katedre je pomenila tudi izgubo prostorov, ki so bili filozofiji namenjeni v novi stavbi fakultete. Oddelek pa je spet prevzel staro in še danes veljavno ime Oddelek za filozofijo.

S študijskim letom 1961/62 se je filozofski oddelek ponovno začel krepiti: nastopila sta Božidar Debenjak (1935–) kot predavatelj teorije stvarnosti in Frane Jerman (1933–2002) kot asistent za dialektični materializem s spoznavno teorijo in logiko. Upok. red. prof. dr. Alma Sodnik je bila pripravljena še naprej predavati zgodovino starejše filozofije, sodelovanje je končala šele njena smrt. Leta 1965 je na oddelek kot docent za etiko prišel dr. Vojan Rus (1924–2015). Kmalu je napredoval v izrednega in pozneje v rednega profesorja; pod sintagmo »filozofska sistematika« je razgrnil celo vrsto filozofskih disciplin – etiko, antropologijo in ontologijo, pozneje tudi estetiko. Njegov prihod je tudi omogočil najprej Borisu Majerju, da je 1968 doktoriral, nato pa, da obranita doktorata še Frane Jerman in Božidar Debenjak. Oddelek je zdaj lahko organiziral tudi tretjestopenjski študij ter zaživel normalno življenje. To kažejo tudi statistike študentskega vpisa in števila diplomantov.

Po univerzitetni reformi študija 1986, ki jo je oddelek izkoristil za uvedbo tudi enopredmetnega (samostojnega) študija filozofije, se je oddelek v študijskem letu 1989/90 odločil za prestrukturiranje študijskega programa in uvedbo novih predmetov (filozofije religije, filozofije narave, teoretske psihoanalize) ter za osamosvojitve estetike z lastnim učiteljem. Ta program je stopil v veljavo s študijskim letom 1991/92, kar je omogočilo, da so na oddelek prišli še trije učitelji: red. prof. dr. Tine Hribar, izr. prof. dr. Marko Uršič in izr. prof. dr. Lev Kreft. Strokovna stabilnost in uspešnost oddelka se je odzrcalila tudi v vpisnih številkah, ki so na vrhuncu dosegle prek 500 študentov v vseh smereh in letnikih, tako da jih je bilo treba omejevati.

Bolonjska prenova leta 2006 je prinesla velike vsebinske in kurikularne spremembe. Z vidika vsebine je Oddelku za filozofijo uspelo vključiti v programe vrsto novih predmetov

in učnih vsebin, in sicer na vseh treh ravneh bolonjskega študija. Redni študij se je v zadnjem desetletju okreplil z mednarodnimi pogodbami o sodelovanju in izmenjavi študentov in učiteljev.

Poleg rednega študija Oddelek za filozofijo izvaja tudi študij ob delu ter magistrski in doktorski študij. Zelo razvita je tudi raziskovalna dejavnost. Člani oddelka tvorijo raziskovalno skupino Filozofija pri Znanstvenem inštitutu, ki je najuspešnejša raziskovalna skupina ne le na Filozofski fakulteti, ampak v nacionalnem merilu, glavni raziskovalni program Filozofske raziskave pa vodi akad. prof. dr. Slavoj Žižek Krečič.

Oddelek za filozofijo omogoča zelo kompleksno poučevanje filozofije, v katerem so zastopane vse vodilne usmeritve sodobne filozofije (fenomenologija, hermenevtika, analitična filozofija, strukturalizem in psihoanaliza). Marsikje v svetu so filozofski oddelki razdeljeni po filozofskih smereh, tako da ima ena univerza zastopano eno smer, npr. analitično, druga pa drugo, npr. fenomenološko. V nasprotju s tem pa je zavestna odločitev našega oddelka, da so v njem zastopane vse aktualne filozofske orientacije. Ta odločitev za pluralnost in sožitje je prednost, ki jo narekuje predvsem zavezanost dialogu. Ta drža in znanstvena odmevnost članov oddelka doma in v tujini izpričujeta njegovo nesporno vitalnost.

Oddelek za filozofijo

Katedre

- Katedra za zgodovino filozofije in fenomenologijo
- Katedra za logiko, analitično filozofijo in spoznavno teorijo
- Katedra za ontologijo in filozofsko sistematiko
- Katedra za socialno filozofijo, filozofijo zgodovine in teoretsko psihoanalizo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni projekt *Struktura in genealogija indiference: logika – epistemologija – ideologija* (J6-8263)
- raziskovalni projekt *Jezik in znanost: možnost realizma v moderni filozofiji* (J6-7364)
- raziskovalni projekt *Evropa kot filozofska ideja in politični subjekt* (J6-8264)
- mednarodna programa študentske in učiteljske izmenjave ERASMUS+ in CEEPUS

Študijski programi

1. stopnja

Filozofija – enopredmetni

Filozofija – dvopredmetni
modul a – Filozofija kulture
modul b – Filozofija splošno

2. stopnja

Filozofija – enopredmetni
smer a – Filozofske perspektive
smer b – Filozofije sodobnosti

Filozofija – dvopredmetni pedagoški program

Filozofija kulture – dvopredmetni

3. stopnja

Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni

Varstvo okolja – interdisciplinarni

Področji: Filozofija, Študiji spola

Študentske dejavnosti in društva

- Študentsko filozofsko društvo
- študentski časopis *Iluzija*
- organizacija Filozofskega maratona na Oddelku za filozofijo

Seznam zaposlenih

- asist. Izidor Barši, mladi raziskovalec (od 2017)
- red. prof. dr. Miran Božovič (od 1987)
- doc. dr. Borut Cerkovnik (od 1994)
- doc. dr. Jan Ciglencečki (od 2017)
- red. prof. dr. Mladen Dolar (od 1980)
- red. prof. dr. Eva Dolar Bahovec (od 2002)
- doc. dr. Simon Hajdini (od 2014)
- red. prof. dr. Cvetka Hedžet Tóth (od 1977)
- doc. dr. Valentina Hribar Sorčan (od 1997)
- Renata Josipović, samostojna strokovna delavka (od 2010)
- Bojana Jovičević, mlada raziskovalka (od 2017)
- Marko Kitin, bibliotekar (od 2010)
- izr. prof. dr. Zdravko Kobe (od 1997)
- red. prof. dr. Dean Komel (od 1998)
- asist. dr. Gregor Kroupa (od 2011)
- red. prof. dr. Janko Lozar Mrevlje (od 2006)
- red. prof. dr. Olga Markič (od 1998)
- asist. dr. Luka Omladič (od 2011)
- red. prof. dr. Borut Ošljaj (od 1996)
- doc. dr. Nina Petek (2013–2016, od 2018)
- red. prof. dr. Matjaž Potrč (od 1987)
- izr. prof. dr. Igor Pribac (od 1985)
- doc. dr. Jurij Simoniti (od 2010)
- Marjetka Ščelkov, bibliotekarka (od 1985)
- red. prof. dr. Marjan Šimenc (od 1994)
- dr. Lidija Šumah (od 2014)
- red. prof. dr. Marko Uršič (od 1992)
- doc. dr. Sebastjan Vörös (od 2016)
- red. prof. dr. Franci Zore (od 1993)
- akad. red. prof. dr. Slavoj Žižek Krečič (od 1998)

Oddelek za geografijo

Kratka zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Akademsko pot je geografija na Slovenskem začela z ustanovitvijo ljubljanske univerze leta 1919, ko sta bili zanjo predvideni dve stolici, za fizično geografijo in antropogeografijo. Pred tem je bila slovenska geografija predvsem domoznansko in narodnobuditeljsko usmerjena, dobro je bila razvita šolska geografija. Zaradi pomanjkanja ustreznega domačega kadra je bil leta 1920 za prvega rednega profesorja za geografijo imenovan Dalmatinec Artur Gavazzi. Z delom je začel leta 1920, ko je bil v okviru Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ustanovljen tudi Geografski inštitut, predhodnik današnjega Oddelka za geografijo. Gavazzi je poskrbel za tehnične pogoje študija, uredil in opremil je prostore, poskrbel za knjižnico in zbirko kart ter opremil fizičnogeografski laboratorij. Delo Geografskega inštituta je povezal z vodenjem Zavoda za meteorologijo in geodinamiko, ki so ga leta 1921 priključili ljubljanski univerzi. Študij geografije je potekal po vzoru avstrijskega študijskega sistema. Prvi študenti in diplomanti geografije so leta 1922 ustanovili Geografsko društvo Slovenije, ki je prerastlo v osrednjo stanovsko organizacijo slovenskih geografov in začelo leta 1925 izdajati *Geografski vestnik*, najstarejšo slovensko strokovno geografsko revijo.

Po odhodu Gavazzija v Zagreb je bil leta 1927 na njegovo mesto izvoljen Anton Melik, ki je nato s Svetozarjem Ilešičem od leta 1933 do konca šestdesetih let 20. stoletja kreiral študij in znanstveno usmerjenost slovenske geografije. Z Melikom je geografija na ljubljanski univerzi ulovila takrat sodobne mednarodne geografske tokove in se hkrati razvijala kot nacionalna veda. Melik in Ilešič sta skrbela za napredek pedagoškega in znanstvenoraziskovalnega dela, povečeval se je tudi interes za študij geografije.

Osnovan je bil seminar ter uvedene intenzivne terenske vaje. Pri znanstvenoraziskovalnem delu je bil poudarek na geomorfološkem, prebivalstvenem in agrarnogeografskem proučevanju slovenskih pokrajin.

Po drugi svetovni vojni je slovenska geografija pridobila širše možnosti za organizacijski, študijski in vsebinski razmah, vendar sta se Melik in Ilešič vse do začetka šestdesetih let 20. stoletja sama ukvarjala z obsežnim pedagoškim delom, izdajo učbenikov, znanstvenoraziskovalnim delom in številnimi pomembnimi družbenopolitičnimi funkcijami. Kadrovske razmere so se izboljšale po letu 1959, ko je tretje predavateljsko mesto zasedel Vladimir Klemenčič, odobrenih in zasedenih pa je bilo tudi več asistentskih mest.

Leta 1961 so Geografski inštitut preimenovali v Oddelek za geografijo, ki se je v naslednjih letih dodatno kadrovsko okrepil. Študij geografije je bil organiziran dvopredmetno in dvostopenjsko. Diplomanti so se zaposlovali v osnovnih in srednjih šolah, vse več jih je našlo zaposlitev tudi zunaj šol. Leta 1966 je Oddelek za geografijo začel tudi s podiplomskim študijem. Ljubljanska geografija se je v šestdesetih letih 20. stoletja uveljavila tako v takratnih jugoslovanskih kot tudi v mednarodnih krogih. Znanstvenoraziskovalno delo se je zaradi hitre preobrazbe slovenskih pokrajin v sedemdesetih in osemdesetih letih 20. stoletja ter povečane specializacije pedagoškega in raziskovalnega dela razširilo na nova področja: geografijo krasa, funkcijsko zasnovane klimatogeografske, hidrografske in biogeografske raziskave, na proučevanje naravnih nesreč, raziskave podeželja in mest zaradi deagrarizacije, urbanizacije, industrializacije in razvoja turizma, proučevanje narodnostno mešanih območij itn. V tem času se je začela veda počasi izvijati iz tradicionalnih okvirov s poudarkom na regionalni geografiji in v ospredje postavljati probleme pokrajine v industrijski družbi, vplive tranzitnega položaja

Slovenije, odprtost Slovenije gospodarsko razvitemu delu Evrope in probleme obmejnih regij. Zaradi negativnih učinkov industrializacije in urbanizacije so veliko pozornosti posvečali ekološkim problemom in varstvu okolja.

Rezultat mednarodnih stikov članov oddelka in njihovega povezovanja z različnimi geografskimi šolami v Evropi in zunaj nje je bila raznolikost konceptov, ki so se pojavili v pedagoškem in znanstvenem delu sodelavcev. Pri metodologiji raziskovanja so se vse bolj uveljavljale kvantitativne metode, ki so spremljale vpeljavo računalnikov in programskih orodij zanje, predvsem geografskih informacijskih sistemov, v raziskovalni in pedagoški proces. Kadrovski in strokovni razvoj ter potrebe trga dela so vodili v temeljito preoblikovanje študijskega programa. Poleg pedagoške je bila oblikovana tudi nepedagoška smer študija, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja prerasla v samostojno smer. Znotraj nje se je izoblikovalo pet usmeritev: geografija krasa, varstvo geografskega okolja, geografija turizma, politična geografija in prostorsko planiranje. Konec istega desetletja je bila opuščena dvopredmetna nepedagoška smer, obenem sta bila izenačena predmeta A in B. Geografijo je bilo mogoče študirati kot dvopredmetni pedagoški ali kot samostojni nepedagoški študij.

Raziskovalno delo članov oddelka je do konca osemdesetih let 20. stoletja potekalo v tesnem

sodelovanju s sedanjim Geografskim inštitutom Antona Melika ZRC SAZU in, dokler je obstajal, z Inštitutom za geografijo pri Univerzi v Ljubljani. V publikacijah obeh ustanov in v *Geografskem vestniku* je izšla tudi večina raziskovalnih dosežkov članov oddelka. Zaradi vedno večjih potreb po objavljanju se je Oddelek za geografijo FF UL leta 1985 odločil izdajati lastno znanstveno revijo *Dela*, ki še vedno redno izhaja. Po osamosvojitvi Slovenije, še posebej po vključitvi v Evropsko unijo, je prišlo do korenitih sprememb raziskovalne politike in vrednotenja raziskovalnega in pedagoškega dela. Za opravljanje raziskovalnega dela se je oddelek vključil v Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete. Ta pomaga voditi raziskovalno delo, ki poteka v okviru oddelčne programske skupine, temeljnih projektov, mednarodnih projektov in tržno usmerjenih projektov. Za izboljšanje raziskovalnih pogojev in povečanje konkurenčnosti je oddelek leta 2002 ustanovil svoj Raziskovalni center, leta 2009 pa začel izdajati tudi zbirko monografij GeograFF in leta 2010 e-GeograFF.

Korenite spremembe je študij geografije na ljubljanski univerzi začel doživljati po letu 2005, ko so stekle priprave za reorganizacijo študija po bolonjskih smernicah. S prvo stopnjo bolonjskega programa je oddelek začel v študijskem letu 2008/09, z drugo pa v študijskem letu 2011/12. Akreditirane ima štiri študijske

programe, po dva na prvi in drugi stopnji, medtem ko je na tretji stopnji geografija kot znanstveno področje vključena v interdisciplinarna doktorska študija Humanistika in družboslovje ter Varstvo okolja.

Po letu 1990 je postal študij geografije bolj množičen. Nanj se je letno vpisovalo okoli 100 študentov, 50 na enopredmetni in 50 na dvopredmetni študij. Generacije študentov so razvile bogate občudijske dejavnosti, vključno z ustanovitvijo Društva mladih geografov Slovenije, ki organizira raziskovalne tabore, potopisna predavanja, ekskurzije, študentske izmenjave in udeležbo na študentskih strokovnih srečanjih v tujini. Društvo izdaja tudi glasilo *GEOMix*. Od leta 2000 oddelek nagraduje najboljše študentska zaključna dela s Priznanjem Oddelka za geografijo.

izr. prof. dr. Darko Ogrin

Katedre

- Katedra za fizično geografijo
- Katedra za družbeno geografijo
- Katedra za regionalno geografijo
- Katedra za regionalno planiranje
- Katedra za politično geografijo
- Katedra za varstvo geografskega okolja
- Katedra za didaktiko geografije
- Katedra za geografijo turizma

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Trajnostni regionalni razvoj Slovenije* (P6-0229)
- temeljni aplikativni projekt *Pokrajinska raznolikost in vroče točke v Sloveniji* (L6-6852)

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Geografija – enopredmetni	Geografija – enopredmetni
Geografija – dvopredmetni	Geografija – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Etnični in migracijski študiji, Evropske študije, Geografija
Varstvo okolja – interdisciplinarni	

- temeljni aplikativni projekt *Prožnost alpskih pokrajin z vidika naravnih nesreč* (J6-6853)
- aplikativni projekt *Potenciali in ovire za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah v Sloveniji* (CRP, V4-1631)
- aplikativni projekt *Celovita metodologija za popis in analizo degradiranih območij, izvedba pilotnega popisa in vzpostavitev ažurnega registra* (CRP, V6-1510)
- raziskovalni projekt *HORIZON 2020 New Entrant netWork: Business models for innovation, entrepreneurship and resilience in European agriculture* (NEWBIE)
- raziskovalni projekt *INTERREG Educating Youth for the Alps: (re)connecting Youth and Mountaineering for an inspiring future in the Alps* (YOUrALPS)
- raziskovalni projekt *ERASMUS+ Freely Accessible Central European Soil* (FACES)
- raziskovalni projekt *ERASMUS+ Transnational Education in LEADER Implementation* (TELI 2)
- raziskovalni projekt *ERASMUS+ Border Education – Space, Memory and Reflections on Transculturality* (BeSMART)
- projektna naloga za pripravo Strategije prostorskega razvoja Slovenije – strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050; SKLOP (4): GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA
- mednarodna programa študentske in učiteljske izmenjave ERASMUS+ in CEEPUS GeoRegNet

Seznam zaposlenih

- asist. Nejc Bobovnik (od 2017)
- doc. dr. Dejan Cigale (1994–1998, od 2002)
- dr. Martina Frelih, bibliotekarka (od 2009)
- asist. Kristina Glojek, mlada raziskovalka (od 2017)
- mag. Darja Gros (od 1998)
- doc. dr. Mojca Ilc Klun (od 2007)
- Saša Jontez, bibliotekarka (od 2018)
- Ida Knez Račič, bibliotekarka (od 1988)
- izr. prof. dr. Marko Krevs (od 1990)
- izr. prof. dr. Simon Kušar (od 2001)
- izr. prof. dr. Barbara Lampič (od 2002)
- Simona Lukič, laborantka (od 1989)
- Lucija Miklič Cvek, bibliotekarka (od 2000)
- mag. Jerica Mrak Pestotnik, samostojna strokovna delavka (od 2016)
- izr. prof. dr. Karel Natek (od 1999)
- izr. prof. dr. Darko Ogrin (od 1987)
- izr. prof. dr. Matej Ogrin (od 2003)
- izr. prof. dr. Irma Potočnik Slavič (od 1997)
- red. prof. dr. Dejan Rebernik (od 1993)
- doc. dr. Blaž Repe (od 1999)
- izr. prof. dr. Tatjana Resnik Planinc (od 1992)
- doc. dr. Boštjan Rogelj (od 2000)
- Ana Seifert Barba, kartografinja (od 2017)
- red. prof. dr. Uroš Stepišnik (od 2006)
- doc. dr. Tajan Trobec (od 2008)
- Sara Uhan, raziskovalka (od 2018)
- izr. prof. dr. Katja Vintar Mally (od 2001)
- Tina Vrabič, kartografinja (od 2018)
- izr. prof. dr. Jernej Zupančič (od 2002)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Dela* (znanstvena revija)
- GeograFF (knjižna zbirka)
- e-GeograFF (knjižna zbirka v elektronski obliki)

Študentske dejavnosti in društva

- Alumni klub geografov Univerze v Ljubljani (AGUL)
- Društvo mladih geografov Slovenije (DMGS)

Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Začetki Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko segajo v letni semester študijskega leta 1919/20, ko je na Univerzi v Ljubljani začela delovati stolica za germansko filologijo. Njen ustanovitelj in prvi predstojnik je bil dr. Jakob Kelemina (1882–1957), mednarodno priznani strokovnjak za nemško srednjeveško književnost, ki je položil trdne temelje za razvoj germanistike na Slovenskem in bil na njenem čelu več kot tri desetletja. V okviru germanske filologije so poučevali tako angleški jezik in književnost kot nemški jezik in književnost; poudarek je bil na historični slovnici in srednjeveških besedilih, kljub temu pa je profesor Kelemina že od samega začetka v cikličnih predavanjih ponujal tudi literarnozgodovinske teme, ki so obravnavale književnost vse do pozne romantike, ter vaje k fonetiki, ortoepiji in stilistiki.

Po koncu vojne je bila slovenska germanistika spet pravzaprav na začetku: v seznamu predavanj lahko od nemških predmetov zasledimo zgolj historično slovnico prof. Kelemine, zato pa je toliko bolj stopila v ospredje anglistika, za kar je bil v veliki meri zaslužen red. prof. dr. Janez Stanonik (1922–2004), nemcist in anglist ter dolgoletni predstojnik oddelka. Germanistika v ožjem pomenu besede se je tako začela pospešeno razvijati šele po letu 1962, ko se je – po habilitaciji dr. Dušana Ludvika (1914–2001) v docenta ter preselitvi v novo zgradbo na Aškerčevi cesti – katedra za germansko filologijo razdelila na katedro za angleški jezik in književnost ter katedro za nemški jezik in književnost. Ta se je okrepila z novimi kadri, pouk pa je postal bolj diferenciran in individualiziran, k čemur so gotovo pripomogle tudi jezikovne vaje v manjših

skupinah pod vodstvom lektorice in lektorjev ter višjih predavateljev, ki so tedaj velikokrat poučevali tudi temeljne predmete, od morfologije in fonetike do skladnje in stilistike. Leta 1965 se je Seminar za germansko filologijo preimenoval v Oddelek za germanske jezike in književnosti, ki se je sčasoma razvil v enega številčno najmočnejših oddelkov na Filozofski fakulteti. Dinamičen razvoj stroke je leta 1998 pripeljal do sporazumne razdružitve in ustanovitve dveh ločenih oddelkov: Oddelka za anglistiko in amerikanistiko ter Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko.

Prav lektorata za nizozemščino in švedščino, ki nudita intenzivni jezikovni pouk, omogočata pridobitev mednarodno priznanih certifikatov ter posredujeta družbo, kulturo in literaturo obeh govornih področij, sta pomembna obogatitev oddelka in hkrati unikum v slovenskem prostoru. Že v petdesetih letih 20. stoletja je gostovanje danskega slavista spodbudilo akademična red. prof. dr. Janeza Orešnika, da se je lotil intenzivnega proučevanja skandinavskih jezikov, kar je leta 1971 pripeljalo do ustanovitve stalnega lektorata za švedščino. Zasluge za uveljavitev nizozemskega jezika na Filozofski fakulteti lahko pripisemo nederlandistu in umetnostnemu zgodovinarju Paulu van den Heuvelu (1952–2015), ki je leta 1989 postavil temelje za nizozemski lektorat in s svojim načinom dela in poučevanja, s karizmatičnostjo in pedagoško predanostjo navduševal številne študente. Leta 1991 sta švedščina in nizozemščina postali izbirni drugi tuji jezik v okviru študija nemščine ali angleščine, po uvedbi bolonjske reforme leta 2008 pa obvezno izbirna predmeta na enopredmetnem prvostopenjskem študijskem programu germanistika.

Pri uveljavljanju nemškega jezikoslovja kot samostojne znanstvene discipline so pomembno vlogo odigrali tuji lektorji, predvsem kolegi iz

nekdanje Nemške demokratične republike. Zlasti prof. dr. Siegfried Heusinger je bil kot mentor številnih magistrandov in doktorandov eden ključnih dejavnikov pri tem razvoju. V študijskem letu 1987/88 je bila poleg pedagoške in nepedagoške smeri kot nadgradnja prvih dveh let študija vpeljana še prevajalska smer, ki pa je bila nato z ustanovitvijo samostojnega Oddelka za prevajalstvo leta 1997 ukinjena.

Če so se lektorji iz nekdanje NDR praviloma posvečali jezikoslovju, pa so bili lektorji iz ZRN predvsem literarni znanstveniki. Tudi z njihovo pomočjo – in rednimi gostovanji profesorjev iz Avstrije (zlasti prof. dr. Dietmarja Goltschnigga in prof. dr. Kurta Bartscha) – je germanistika prebrodila kadrovsko stisko, ki je nastala po upokojitvi dr. Helene Stupan (1900–1992) in prezgodnje smrti doc. dr. Draga Graha (1937–1980). Če lahko pri Heleni Stupan, ki je leta 1960 začela predavati nemško književnost, že zasledimo prve zametke literarne didaktike, saj je objavljala publikacije, uporabne tudi za srednješolski pouk nemščine, pa je Drago Grah že v sedemdesetih letih vnašal v študij teme iz moderne in sodobne nemške književnosti ter veliko prispeval kot prevajalec in posrednik med nemško in slovensko književnostjo.

Že takrat, zlasti pa v osemdesetih in devetdesetih letih 20. stoletja, se je tako zgodil dokončen preskok na sodobno in mednarodno povsem primerljivo germanistiko, ki so jo zagotavljali razvejen študijski program ter profesorji in profesorice z lastnimi raziskavami. Red. prof. dr. Anton Janko, prvi predstojnik samostojnega Oddelka za germanistiko, ki je nadaljeval filološko tradicijo svojih predhodnikov in se tako posvečal predvsem srednjeveški književnosti in zgodovini nemškega jezika, je zelo pomembno prispeval tudi k raziskovanju nemške literarne ustvarjalnosti na Slovenskem. Tudi red. prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik je začela odstrati nova poglavja v raziskovanju nemško-slovenskih literarnih in kulturnih stikov: tako se po eni strani posveča nemškemu časopisju na Slovenskem, po drugi pa prezrtim slovenskim avtorjem, ki so pisali v nemščini. Ledino v germanističnem prostoru je orala tudi zasl. prof. dr. Neva Šlibar; že zelo zgodaj je začela proučevati in vključevati v predavanja sodobno in

najnovejšo nemško književnost, v študijske programe je trdno zasidrala literarno vedo in literarno teorijo, razvijala pa je tudi literarno didaktiko nemščine kot tujega jezika, področje, ki se v številnih evropskih germanistikah šele začenja uveljavljati. Velik korak kot znanstvena disciplina je naredila tudi didaktika pouka nemščine: delo Marjane Kordaš, ki je položila temelje, je nadgradila izr. prof. dr. Ana Marija Muster, ki je leta 1997 prevzela tudi vodenje novoustanovljene katedre za didaktiko nemščine.

Pomembna opora študijskemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu delu najprej enega, nato dveh in nazadnje celo treh oddelkov je bila vedno tudi knjižnica. Ustanovljena je bila leta 1919, po izgradnji Narodne in univerzitetne knjižnice pa se je iz prvotnih prostorov v pritličju današnje Univerze preselila v zgornje nadstropje NUK. V požaru, ki je izbruhnil ob strmoglavljenju nemškega poštnega letala, je bila večina knjig v knjižnici uničena. Po vojni je ponovno dobila prostor na Univerzi, leta 1961 pa se je preselila v novo poslopje FF na Aškerčevi 2. Po skromnih začetkih delovanja v sobi 319 je leta 1966 dobila dodaten prostor, v katerem je bila šest let pozneje urejena priročna knjižnica s čitalnico. Leta 1993 je bila ena od velikih predavalnic preurejena v izposojno knjižnico, ob priključitvi knjižnice Oddelka za prevajalstvo marca leta 2006 pa je knjižnica dobila še delovni kabinet, se prostorsko združila in preimenovala v Knjižnico za anglistiko, germanistiko in prevajalstvo. Danes je sodobna, bogato založena knjižnica, njen fond je konec leta 2018 štel 88.022 enot. Letno knjižnico obišče okrog 13.000 uporabnikov, ki si izposodijo okrog 33.000 enot gradiva. S knjižnimi darovi, ki predstavljajo velik del fonda, so izdatno pripomogle tuje institucije.

Na strukturo in delovanje oddelka pomembno vpliva tudi dejstvo, da člani oddelka poučujejo nemščino kot strokovni jezik na številnih drugih študijskih programih (zgodovina, umetnostna zgodovina, primerjalna književnost, etnologija, filozofija in muzikologija), s čimer oddelek prispeva k uspešnemu medoddelčnemu sodelovanju pri izvajanju študijskih programov. V zadnjih letih, predvsem po uveljavitvi bolonjskega študija, članice in člani oddelka vlagajo veliko

energije tudi v sodobne oblike poučevanja, skupinsko in projektno delo, e-učenje ter intenzivno delo na doktorskem študiju. Angažiranim študentkam in študentom so na voljo številne študijske izmenjave, tako v sklopu Erasmus+, Ceepus in občasnih intenzivnih medfakultetnih programov kot v okviru medoddelčnega partnerstva z Univerzo v Mannheimu, na oddelku pa so organizirane tudi številne obštudijske aktivnosti, od študentskega časopisa *alleMANIAK*, filmskih in literarnih večerov do gledališke skupine, debatnega kluba, obiska gledaliških predstav, ekskurzij ipd.

Študij germanistike že nekaj desetletij sloni na treh temeljih: jezikoslovju, literarni vedi in jezikovni praksi z medkulturnostjo. Prvostopenjski študij je namenjen predvsem usvajanju temeljnih znanj in kompetenc, na drugi stopnji pa se študentje odločajo bodisi za pedagoški program, ki jim omogoča poučevanje na vseh ravneh izobraževanja, bodisi za bolj splošni germanistični program. Današnji germanisti in germanistke gradijo po eni strani na oddelčnih tradicijah, predvsem na proučevanju in nadgrajevanju komparativnih in kontrastivnih študij, po drugi strani pa uvajajo nove sodobne lingvistične in literarnovedne pristope, s čimer zagotavljajo mednarodno primerljivost ter kakovost pouka in raziskovanja.

*izr. prof. dr. Irena Samide in
doc. dr. Petra Kramberger*

Katedre

- Katedra za nemški, nizozemski in švedski jezik
- Katedra za starejši nemški jezik in starejšo nemško književnost
- Katedra za novejšo nemško književnost
- Katedra za moderno in sodobno nemško književnost
- Katedra za slovensko-nemške kontrastivne študije
- Katedra za didaktiko nemščine

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Germanistika – enopredmetni	Germanistika – enopredmetni
Nemcistika – dvopredmetni	Nemcistika – dvopredmetni
	Nemščina – enopredmetni pedagoški
	Nemščina – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Didaktika tujih jezikov, Evropske študije, Jezikoslovje, Literarne vede, Študiji spola

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- raziskovalni projekt *Zgodovina doktorskih disertacij slovenskih kandidatov v Avstro-ogrski monarhiji (1872–1918)* (J7-7276)
- izobraževalni projekt IKT v pedagoških študijskih programih (2017–2018) in *JeŠT – Jeziki štejejo*
- bilateralni projekt Slovenija-Hrvaška (BI-HR/18-19-014): *Raba frazemov v konfliktnih dialogih v otroški in mladinski literaturi* (2018–2020)
- bilateralni projekt Slovenija-Črna gora (BI-ME/18-20-023): *Po sledih prostorov spomina: literatura, kultura in identiteta med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo* (2018–2020)
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Slovenske germanistične študije (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Klub alumnov študentov germanistike
- *alleMANIAK*, revija študentov Oddelka za germanistiko

Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Stojan Bračič (od 1979)
- Neja Čop, bibliotekarka (od 2001)
- izr. prof. dr. Darko Čuden (od 1991)
- lekt. dr. Lars Felgner (od 2010)
- lekt. dr. Mateja Gaber (od 1997)
- lekt. Mita Gustinčič Pahor (od 2005)
- Tatjana Györköš, samostojna strokovna delavka (od 2000)
- red. prof. dr. Marija Javor Briški (od 1993)
- izr. prof. dr. Brigita Kosevski Puljič (od 1997)
- doc. dr. Petra Kramberger (od 2010)
- izr. prof. dr. Uršula Krevs Birk (od 1994)
- lekt. dr. Kristina Lahl (od 2018)
- lekt. Christiane Leskovec (od 2000)
- asist. dr. Mojca Leskovec (od 2018)
- doc. dr. Johann Georg Lughofer (od 2005)
- lekt. mag. Viktorija Osolnik Kunc (od 1999)
- doc. dr. Marija Mojca Peternel (od 2007)
- lekt. dr. Saša Podgoršek (od 1999)
- izr. prof. dr. Janja Polajnar Lenarčič (od 2004)
- doc. dr. Andreja Retelj (od 2012)
- izr. prof. dr. Irena Samide (od 1998)
- lekt. dr. Anita Srebnik (od 1996)
- Tina Sušnik, bibliotekarka (od 2018)
- doc. dr. Urška Valenčič Arh (od 1996)
- izr. prof. dr. Špela Virant (od 1997)
- lekt. mag. Vanda Vremšak Richter (od 1991)

Oddelek za klasično filologijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Klasična filologija je na ljubljanski univerzi od samega začetka. Prvi profesor za latinščino je bil Čeh Ivan Lunjak, prej univerzitetni profesor v Sankt Peterburgu, Moskvi in Odesi, ki ga je v Ljubljano pripeljal Rajko Nahtigal. Katedro za grščino je leta 1923 kot docent zasedel Fran Bradač, ki je predaval do prisilne upokojitve avgusta 1945. V seminarju so predavali še Ivan Arnejc, Josip Pipenbacher, Jože Debevec in Ivan Maselj. Med njihove študente sodijo Silvester Kopriva, pisec *Latinske slovnice*, Marijan Tavčar, prevajalec Aristofana, Platona in Menandra, ter Jože Košar, ravnatelj mariborske založbe Obzorja in pobudnik zbirke *Iz antičnega sveta*, za katero je prevedel Platonovo *Državo* in *Zakone*.

Prvi doktoranti se pojavijo leta 1924 – Albin Vilhar z disertacijo o helenističnem pesniku Parteniju, Josip Ilc z disertacijo o Tibulovih elegijah in Ivan Ambrožič z disertacijo o Mitrovem kultu na Slovenskem. Leta 1934 je s tezo o sintaksi latinskega genetiva in dativa promoviral Milan Grošel, ki je po Lunjakovem odhodu zasedel katedro za latinski jezik. Iz njegove šole so izšli Janez Fašalek, prevajalec Tukidida, Ksenofonta, Polibija in Cezarja, Oton Muhr, zgodnji zagovornik slovenske državnosti in profesor latinščine in grščine na slovenskih gimnazijah v Trstu in Gorici ter na Aquinas College v Michiganu, ki je promoviral v Gradcu z disertacijo o Salustiju in je pozneje zapustil svojo strokovno knjižnico oddelku, pa Anica Šašel, avtorica latinskih vadnic in sodelavka pri izdajah rimskih napisov, ki jih je objavil njen soprog Jaro Šašel, in Alojz Rebula, ki je snov za svoj največji roman *V Sibilinem vetru* zajel iz antike. Kot arheologa sta delovala Stane Gabrovec in Jože Kastelic. Slednji je v disertaciji, ki jo je pozneje predelal v monografijo *Umreti ni mogla stara Sibila*, obdelal Prešernov odnos do antike.

Anton Sovre, ki je pozornost zbudil s prevodom Sofoklovega *Kralja Ojdira* in je pred vojno poučeval latinščino na gimnazijah, je leta 1946 po prisilni upokojitvi »klerikalno-anglofilsko nastrojenega« Frana Bradača zasedel mesto profesorja za grščino. V naslednjih letih je ustvaril niz pomembnih prevodov – Homerjevo *Iliado* in *Odisejo*, vrsto tragedij, Herodota, Plutarha, Lukrecija, *Pisma mračnjakov* in druge. Število študentov se je po letu 1945 zaradi nenaklonjenosti oblasti močno skrčilo, z nekdanjih 15–20 je povprečje padlo na 5, včasih manj. Pogostejše so postale povezave z modernimi jeziki, filozofijo in zgodovino, obseg obvezne lektire pa se je zmanjšal. Po delni otoplitvi, ki je sledila informbirojevskemu zasuku v jugoslovanski politiki, se je stanje za silo popravilo, preden je v sedemdesetih nastopila nova zmrzal. Bojan Čop je prišel na oddelek kot asistent za klasično filologijo in indoevropsko primerjalno jezikoslovje, vendar se je pozneje preusmeril v indoevropistiko. Leta 1951 je postala asistentka Erika Mihevc Gabrovec, ki se je izpopolnjevala na Sorboni in v Atenah. Izdelala je disertacijo o izginjanju perfekta v pozni grščini in habilitacijo o sintaksi Joanesa Moshosa ter bila pozneje izvoljena za docentko, izredno in redno profesorico.

Leta 1962 je asistent za latinski jezik in književnost postal Kajetan Gantar. Doktoriral je na temo prostora in časa v Homerjevih epih in se nato izpopolnjeval v Parizu, Heidelbergu, Ženevi in na Dunaju. Po upokojitvi Milana Grošlja je postal docent za latinski jezik in književnost, kot habilitacijo je predložil razpravo *Amicus sibi*, leta 1978 pa je postal redni profesor. Antična književnost je v slovenščini v veliki meri oblečena v njegove besede, med drugim je prevajal Aristotela, Prokopija, Ajshila, Horacija, Hezioda, Sofokla, Plavta, Homerja in Sveto pismo. Njegovi dve knjigi spominov sta dragoceno okno v zgodovino prostora in stroke.

Leta 1967 je lektor za latinski jezik postal Primož Simoniti. Izpopolnjeval se je v Münchnu,

Würzburgu, Vatikanu in na Dunaju, njegova disertacija je izšla kot *Humanizem na Slovenskem*. Leta 1987 je postal redni profesor. Med njegovimi mojstrskimi prevodi so Avguštin, Erazem Rotterdamski, Petronij, Apulej, Heliodor ter cvetnik srednjeveške lirike. Iz Grošljeve in Sovretove šole je izšel tudi Jože Mlinarič, ki je doktoriral z disertacijo o srednjeveški latinski epski pesmi o Mariji ter se uveljavil kot medievalist.

Generacija Grošljevih in Sovretovih učencev je leta 1975 ustanovila Društvo za antične in humanistične študije Slovenije. Tega leta je na oddelek prišel tudi Martin Benedik, ki je vodil latinske lektorate ter prevedel več teoloških in strokovnih besedil (Hans Urs von Balthasar, Martin Luther, Kopitarjev *Cločev glagolit*). Srednji generaciji je pripadal Matija Pogorelec. V mlajši sta bili nadarjena, pri Ajacciu tragično preminula Zdenka Beran, ki je že kot študentka objavila razpravo o Petroniju, in Katja Pavlič Škerjanc, ki je pozneje postavila temelje prenovljeni klasični gimnaziji. V sosednjih strokah sta se uveljavila filozof Valentin Kalan in arheologinja Marjeta Šašel Kos. V letih 1986–1993 je Breda Čop na oddelku delovala kot bibliotekarka, od leta 1993 pa je lektorica za latinski jezik. Barbara Šega Čeh je leta 1988 postala asistentka, pozneje pa latinska lektorica.

Oddelčna knjižnica, edina za to področje v Sloveniji, je leta 1944 pogorela, ko se je na stavbo NUK zrušilo nemško poštno letalo. Svoj fond, ki danes šteje več kot 16.000 enot, je pozneje pomnožila tudi z odkupom Sovretove strokovne knjižnice ter z vsakoletno darilno pošiljko separatnih odtisov in periodičnih publikacij, ki jih je oddelku pošiljala Juliette Ernst, urednica *L'année philologique*, iz Pariza.

Od poznih osemdesetih dalje se je v stroki uveljavila vrsta mlajših raziskovalcev. Filozof Gorazd Kocijančič je objavil več prevodov cerkvenih očetov in integralni prevod Platona. Matjaž Babič je magistriral iz besednega reda pri Plavtu in doktoriral z raziskavo o besednem redu v mikiški grščini. Leta 2006 je postal redni profesor in je do leta 2011, ko je oddelek zapustil, razvijal študij grščine in ustvaril prvi zametek neohelenistike. Marko Marinčič je magistriral iz Katulovega epilija o svatbi Peleja in Tetide in doktoriral z disertacijo o helenističnem epiliju

v Rimu. Uveljavil se je tudi kot prevajalec. Robert Petkovšek in Miran Špelič sta dejavna na področju teologije in patrologije. Brane Senegačnik, pesnik, prevajalec, esejist in publicist, je doktoriral s tezo o dramaturški funkciji stranskih likov v Sofoklovih tragedijah in leta 2010 postal docent. Matej Hriberšek je magistriral iz imperfekta pri Ciceronu, doktoriral pa s tezo o slovenskih učbenikih za klasične jezike; od leta 2010 je docent za latinski in grški jezik. Sonja Weiss je doktorirala iz nauka o duši pri Plotinu in leta 2012 postala docentka. Jerneja Kavčič je doktorirala s tezo o neosebni glagolskih oblikah v grški prozi srednjega veka; leta 2012 je postala izredna profesorica za grški jezik. Neohelenistiko kot samostojno raziskovalno in študijsko področje je podprla tudi grška vlada, lektorica je najprej postala Vasiliki Varsamakidou, pozneje pa Konstantina Agnantopoulou.

Do leta 2013 je kot lektorica za latinščino in grščino delovala Jelena Isak, ki je magistrirala iz Kalimaha in je leta 2018 objavila odmeven prevod Homerjeve *Iliade*. Po magisteriju na Srednjeevropski univerzi v Budimpešti in izpopolnjevanju v Oxfordu je na oddelek prišel David Movrin, ki je leta 2008 doktoriral z disertacijo o odnosu med pogansko in krščansko biografijo v pozni antiki. Od leta 2010 je docent za rimsko in grško književnost, dejaven tudi kot prevajalec in urednik. Kristina Tomc je kot mlada raziskovalka leta 2013 doktorirala z disertacijo o Pindarju in Platonu. Andreja Inkret, asistentka od leta 2012, je v Oxfordu doktorirala iz grške dramatike s temo o igri v igri. Javnosti je znana predvsem kot prevajalka in publicistka. Področji slovenistike in zgodovine so zaznamovali Gregor Pobežin, Kozma Ahačič in Aleš Maver. Jera Ivanc in Nada Grošelj, Sovretova nagrajenka leta 2011, sta s prevodi antičnih klasikov obogatili zlasti gledališki repertoar. Kot zadnja se je leta 2016 oddelku pridružila asistentka za latinski jezik Špela Tomažinčič.

Oddelek, ki je bil ob ustanovitvi usmerjen predvsem v filološke raziskave v ožjem pomenu besede, je v zadnjih desetletjih razširil svoje dejavnosti tudi na raziskave srednjeveške in humanistične latinščine, recepcije antične kulture v slovenski in svetovni književnosti ter moderne grščine. Leta 1999 je začela izhajati

revija *Keria: Studia Latina et Graeca*, ki je odprta tudi za sosednja področja. V novejšem obdobju je zlasti dejavna skupnost študentov. Med odmevnejšimi projekti, ki jih brez njihovega sodelovanja ne bi bilo, so mednarodna študentska konferenca GLAS (*Graecae Latinaeque antiquitatis studentes*), poletna šola v Grčiji in šola prevajanja Andronicus, mednarodna konferenca o evropskem humanizmu in več ekskurzij. Hitro se razvija digitalna knjižnica, med nedavnimi pridobitvami je digitalizirana Loebova zbirka, transformativno orodje, ki postavlja ukvarjanje z antiko v Ljubljani v okviru več disciplin na novo raven le tri leta po tem, ko so to orodje dobili na Harvardu; pa vrhunska enciklopedija antike Brill's New Pauly ter bibliografska baza L'Année philologique; vse so študentom dostopne tudi od doma, 24 ur dnevno. S takšnimi koraki se je oddelek razvil v središče, ki antično dediščino posreduje v slovenski kulturni prostor, obenem pa je vse bolj vpjet v mednarodne tokove.

Oddelek za klasično filologijo

Katedre

- Katedra za latinski jezik
- Katedra za rimsko književnost
- Katedra za grški jezik
- Katedra za grško književnost
- Katedra za srednjeveško in humanistično latinščino

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- raziskovalni projekt *Zgodovina doktorskih disertacij slovenskih kandidatov v Avstro-ogrski monarhiji (1872–1918)* (J7-7276)
- bilateralno sodelovanje z Univerzo v Brnu
- projekt *Evropski magisterij iz klasičnih kultur* v sodelovanju z dvanajstimi evropskimi univerzami (Atene, Ciper, Freiburg, Hamburg, Innsbruck, Istanbul, Münster, Perugia, Palermo, Rim, Poznan, Toulouse)

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Antični in humanistični študiji – enopredmetni	Antični in humanistični študiji – enopredmetni
Grški jezik, književnost in kultura – dvopredmetni	Grški jezik, književnost in kultura – dvopredmetni
Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetni	Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetni
	Grški jezik, književnost in kultura – dvopredmetni pedagoški
	Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področji: Jezikoslovje, Literarne vede

- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- projekt *Our Mythical Childhood* v sodelovanju s Fakulteto Artes liberales na Univerzi v Varšavi
- projekt *Učenje modernih jezikov s predznanjem klasičnih jezikov: pogled korpusnega jezikoslovja* v sodelovanju z Ohio State University v ZDA
- projekt dvojnega magisterija z Univerzo v Kölnu
- PHC Proteus 2019/41659QK: *Uvajanje krščanstva v poznoantičnih škofijah Panonij in Ilirika – prozopografija* (skupaj z Oddelkom za zgodovino FF UL ter univerzama v Mariboru in Lillu)
- priprava vsebinske in strukturne zasnove ter vzorčne baze za novi grško-slovenski slovar (študentski inovativni projekt)

Seznam zaposlenih

- lekt. Konstantina Agnantopoulou (od 2014)
- Živa Borak, bibliotekarka (od 2016)
- lekt. Breda Čop (od 1986)
- doc. dr. Matej Hriberšek (od 1997)
- doc. dr. Andreja Inkret (od 2012)
- izr. prof. dr. Jerneja Kavčič (od 2000)
- red. prof. dr. Marko Marinčič (od 1993)
- doc. dr. David Movrin (od 2003)
- doc. dr. Brane Senegačnik (od 1994)
- lekt. Barbara Šega Čeh (od 1988)
- asist. dr. Špela Tomažinčič (od 2016)
- doc. dr. Sonja Weiss (od 2000)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Keria: Studia Latina et Graeca* (znanstvena revija)
- Classics and Communism (medzaložniška zbirka v sodelovanju z Univerzo v Varšavi)

Študentske dejavnosti in društva

- Društvo za antične in humanistične študije, študentska sekcija
- *Clotho* (znanstvena revija s študentskim uredniškim odborom)

Oddelek za muzikologijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Po dolgoletnem prizadevanju akademika dr. Dragotina Cvetka je bil s prenosom katedre za zgodovino glasbe z Akademije za glasbo na Filozofsko fakulteto leta 1961 ustanovljen Oddelek za muzikologijo. Ta je začel z delovanjem leta 1962. Za njegovega prvega predstojnika in rednega profesorja je bil imenovan prav dr. Cvetko, ki si je dotlej s svojim znanstvenim delom že pridobil mednarodni ugled ter opravil pionirsko delo pri ustvarjanju temeljne literature iz slovenske glasbene zgodovine. Zavedanje, da je bila slovenska glasbena preteklost precej manj raziskana kot literarna ali likovna, ga je vodilo k zapolnitvi te občutne vrzeli v naši kulturni zgodovini. Iz omenjene težnje je nastala Cvetkova *Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem* (1958–60), prvo slovensko delo te vrste v obsegu treh zajetnih knjig, ki je upoštevalo načela moderne znanosti.

Ustanovitev in oblikovanje muzikologije na univerzitetni stopnji je odprlo vprašanje znanstvenega področja. Novo ustanovljeni oddelek, ki je svoj program gradil po vzoru preverjenih modelov v tujini, je v središče zanimanja postavil glasbenozgodovinski vidik muzikologije, ob tem pa je poskušal po najboljših močeh upoštevati tudi druge muzikološke discipline. Ker je stroka prav posebno skrb namenjala proučevanju slovenske glasbene preteklosti, se je muzikologija kmalu uvrstila med naše temeljne nacionalne vede.

Študij muzikologije oziroma glasboslovja je bil usmerjen predvsem na glasbene stvaritve preteklosti in sedanosti, zato je v svoj predmetnik ob glasbenozgodovinskih predmetih vključil poznavanje glasbenoteoretskih disciplin (analitična harmonija, analiza glasbenih oblik, osnove instrumentacije), igranje partitur kot njihove praktične dopolnitve in glasbeno paleografijo.

Kot nadgradnjo zgodovini in analizi glasbe je študij vključil še sociologijo, psihologijo in estetiko glasbe, pomembna eksaktna spoznanja o reprodukciji glasbe, njenem poslušanju in dojemanju s fizikalnega in fiziološkega vidika pa je posredovala glasbena akustika. Glasbeno zgodovino je pomembno dopolnjevala tudi etnomuzikologija.

Poleg tega da je vstop v univerzitetni izobraževalni sistem muzikologiji omogočil ureditev študija na novih temeljih, je z magistrskim in doktorskim študijem stroki odprl širše znanstvene perspektive. Vpliv novo ustanovljenega oddelka je kmalu segel prek meja ožje domovine, prav tako pa je dal marsikatero pobudo za delo v drugih ustanovah. Ker je bil na prostorih nekdanje Jugoslavije oddelek dolga leta edina ustanova, kjer si je bilo mogoče pridobiti znanstveni naziv, je pritegnil številne študente muzikologije iz republik nekdanje Jugoslavije.

Čeprav je bila na oddelku poudarjena znanstvena usmeritev, pa je ustrezna prisotnost pedagoških in praktičnih glasbenih disciplin v študijskem programu vodila tudi k usposobljenosti za pedagoško delo. Sprva izključno dvo-predmetnemu študiju se je leta 1967 pridružil tudi enopredmetni študij muzikologije.

Načrtnost znanstvenih prizadevanj je oddelek okrepil z izdajanjem znanstvene revije *Muzikološki zbornik (Musicological Annual)*, ki je začela izhajati leta 1965. Preboj slovenske muzikologije v mednarodni prostor so dokazovale izdaje knjig domačih avtorjev v svetovnih jezikih.

K mednarodni uveljavitvi slovenske muzikologije je še posebej prispeval 10. kongres Mednarodnega muzikološkega društva leta 1967 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki je bil prvi kongres Mednarodnega muzikološkega društva na slovanskih tleh. Osrednjo vlogo pri njegovi organizaciji in pri izdaji obsežnega kongresnega poročila z več kot 80 referati in dodatnimi

diskusijami je imel prav Oddelek za muzikologijo. Kongres je predstavljal eno najmočnejših mednarodnih afirmacij slovenske glasbene znanosti in kulture dotlej, še posebej pa muzikološke katedre na ljubljanski univerzi.

Devetdeseta leta prejšnjega stoletja so bila v znamenju širitve oddelka. Kadrovska okrepitev je prispevala nove raziskave, študije in spoznanja na vseh področjih delovanja slovenske muzikološke stroke. Naraščajoče število gostujočih mednarodno uveljavljenih muzikologov je širilo mednarodna obzorja stroke. Oddelek za muzikologijo je svojo dejavnost in prepoznavnost krepil na mednarodnem in domačem znanstvenoraziskovalnem področju, prav tako pa si je prizadeval za trdno vpetost stroke v slovenskem glasbenokulturnem življenju.

Leta 2006 je vodenje etnomuzikološke katedre na oddelku prevzel red. prof. dr. Svanibor Pettan, ki odtlej beleži izjemne mednarodne uspehe. Prav tako je treba omeniti okrepljeno izdajateljsko dejavnost *Muzikološkega zbornika* - najstarejše mednarodne znanstvene muzikološke revije pri nas in ene redkih v slovenski humanistiki in družboslovju, ki se lahko pohvali z uvrstitvijo v ugledno bazo Arts & Humanities Citation Index. Objave besedil vrhunskih tujih in domačih muzikologov v *Muzikološkem zborniku* nakazujejo bogato mednarodno dejavnost oddelka, tako na ravni dodiplomskih in podiplomskih študentov kot pedagoškega osebja. Po obiskih vrste naših študentov na različnih univerzah po Evropi znotraj TEMPUS programa v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so v zadnjem desetletju prek Erasmus sklada za akademske izmenjave na tujih univerzah študirali povprečno po štirje študenti Oddelka za muzikologijo letno, čemur ustreza obisk tujih študentov pri nas. Povprečno ima predavanje na Oddelku za muzikologijo sedem gostujočih muzikologov na leto, število mednarodnih projektov, v katere so vključeni naši raziskovalci, pa iz leta v leto narašča. Rezultat mednarodne dejavnosti oddelka je tudi mednarodni bienalni muzikološki simpozij (od 2006).

Ob naraščajočem zanimanju za študij muzikologije, ki zadnja leta zapolni 25 razpisanih mest na dodiplomskem študiju, si prizadevamo čim bolj okrepiti tudi podiplomski študij

muzikologije, ki s prenovljenim študijskim programom poteka v sodelovanju z Oddelkom za glasbeno pedagogiko in Oddelkom za kompozicijo in glasbeno teorijo Akademije za glasbo. Ob redni pedagoški dejavnosti oddelek vsako leto organizira tudi uvajalni tečaj za študij muzikologije in vsebinsko pester seminar vseživljenjskega izobraževanja.

doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar

Katedre

- Katedra za zgodovino starejše glasbe
- Katedra za zgodovino novejše glasbe
- Katedra za zgodovino slovenske glasbe
- Katedra za sistematično muzikologijo
- Katedra za etnomuzikologijo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Raziskave slovenske glasbene preteklosti* (P6-0004)
- raziskovalni projekt *Slogovna in kompozicijsko-tehnična raznolikost slovenske glasbe od leta 1918 do sodobnosti v luči družbenih sprememb* (J6-7180)
- raziskovalni projekt *Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturna dinamika v Sloveniji po letu 1991* (J6-8261)
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- Fulbrightov program izmenjav

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Muzikološki zbornik* (znanstvena revija)
- Glasba na Slovenskem po 1918 (knjižna zbirka)
- Glasbena preteklost na Slovenskem (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Študentska sekcija pri Slovenskem muzikološkem društvu

Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Matjaž Barbo (od 1991)
- doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar (od 2003)
- Peter Grum, bibliotekar (od 2003)
- doc. dr. Aleš Nagode (od 1995)
- red. prof. dr. Svanibor Pettan (od 2005)
- red. prof. dr. Gregor Pompe (od 2000)
- red. prof. dr. Leon Stefanija (od 1995)
- doc. dr. Nejc Sukljan (od 2010)
- asist. dr. Vesna Venišnik Peternej, samostojna strokovna delavka (od 2011)
- red. prof. dr. Larisa Vrhunc (od 2000)

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Muzikologija – enopredmetni	Muzikologija – enopredmetni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Glasbena pedagogika, Kompozicija in glasbena teorija, Muzikologija

Oddelek za pedagogiko in andragogiko

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Pedagogika kot znanstvena disciplina je bila v Sloveniji že vse od svojega začetka tesno povezana z Univerzo v Ljubljani in so jo pomembno zaznamovali univerzitetni profesorji in sodelavci. Že ob ustanovitvi Univerze v Ljubljani leta 1919 je bila kot študijsko področje na Filozofski fakulteti predvidena tudi pedagogika. Do leta 1925 je študij potekal dvopredmetno, v obliki glavnega in stranskega predmeta. Na Filozofski fakulteti so se izobraževali bodoči gimnazijski profesorji, obvezna sestavina njihovega študija pa je bil tudi izpit iz pedagogike. Kandidat je moral pokazati poznavanje temeljnih pedagoških pojmov in teorij, njihovo povezavo z logiko in s psihologijo, prav tako pa tudi osnove zgodovine pedagogike ter vzgoje in izobraževanja od 16. stoletja naprej.

Pedagogiko je bilo mogoče študirati tudi kot glavni diplomski predmet in kot doktorski študij. Za pristop k doktorskemu izpitu so morali imeti kandidati opravljenih 8 semestrov študija, od tega pa vsaj 6 semestrov študija predmeta, ki so ga izbrali za glavni predmet doktorskega izpita. Pedagogika je sodila v okvir študijskega področja filozofije, kjer sta bila kot glavna predmeta možna študija bodisi filozofije bodisi pedagogike. Od začetka študija pedagogike kot doktorskega študija do leta 1945 je bilo promoviranih 13 doktorjev filozofije, ki so za glavni predmet izbrali pedagogiko oz. je bila tematika njihove doktorske disertacije pedagoška in je bil njihov mentor dr. Karel Ozvald.

Za prvega profesorja pedagogike je bil imenovan dr. Karel Ozvald, ki je tudi sodeloval pri izdelavi organizacijskega načrta za Filozofsko fakulteto; s predavanji je začel januarja 1920. Ozvald je hkrati začel tudi razvijati pedagogiko kot samostojno znanstveno disciplino na Slovenskem, pri čemer se je naslonil na teoretsko

konceptualizacijo duhoslovne pedagogike, paradigme, ki je imela v obdobju med obema vojnama dominanten položaj tudi na nemških univerzah. V zimskem semestru 1923/24 je v okviru svojih predavanj začel s predstavljanjem duhoslovne oz. kulturne pedagogike, leta 1927 pa je izšla njegova knjiga *Kulturna pedagogika*, s katero je utemeljil duhoslovno pedagogiko v Sloveniji (kjer je bila bolj poznana pod imenom kulturna pedagogika). Razen pedagoških tem je Ozvald redno predaval tudi teme iz psihologije, antropologije in sociologije.

V letnem semestru 1930 se je Ozvaldu kot zunanji sodelavec in vodja praktičnega pedagoškega seminarja pridružil dr. Stanko Gogala, tudi predstavnik duhoslovne oz. kulturne pedagogike; tri leta pozneje je začel izvajati tudi predavanja. Ozvald in Gogala sta predavala tudi nekatere »mejne discipline«, ki so jih razumeli kot pomožne pedagoške vede: psihologijo (pedagoško, otroško in mladinsko, individualno), karakterologijo, psihoanalizo, sociologijo otrok in mladine, filozofijo pedagogike. Do študijskega leta 1937/38 pedagoški študij tudi ni vključeval didaktike ali specialnih metodik

gimnazijskih predmetov, kar pa se je spremenilo s prihodom Gogale. Ta je v zimskem semestru 1937/38 začel razvijati in predavati tudi didaktične vsebine, ki jih je nato od naslednjega študijskega leta predaval vsako leto do leta 1942. Gogala je na Univerzi ostal tudi po koncu druge svetovne vojne in kot profesor pedagogike nadaljeval Ozvaldovo delo.

Za popularizacijo in širitev pedagogike in pedagoških idej je bil januarja 1921 na pobudo in ob stalnem sodelovanju Ozvalda na Univerzi ustanovljen Akademski socialno-pedagoški krožek, ki je deloval več let.

Predstavniki reformske pedagogike so ostro kritizirali oba predstavnika (univerzitetne) kulturne pedagogike, da se preveč ukvarjata s teorijo in namenjata premalo časa za pomoč učiteljem in njihovi praksi. Na podlagi svojega dela in referenc sta odgovarjala, da takšna kritika ni upravičena, saj za tovrstnimi izjavami in kritikami ne stoji podcenjena praksa, ampak želja in zahteva po drugačni pedagoški teoriji ter zahteva po drugačni pedagoški paradigmi, ki pa je povezana z določeno ideologijo in katere predstavniki na žalost uporabljajo negativne metode in argumente *ad hominem* za dosego popularnosti.

V času italijanske zasedbe sta tudi Ozvald in Gogala nadaljevala s predavanji. Po kapitulaciji Italije, septembra 1943, ko je Ljubljano zasedla nacistična Nemčija, je kolaboracionistični

vodja pokrajinske uprave Leon Rupnik z odlokom do nadaljnjega ustavil vsa predavanja na Univerzi v Ljubljani, torej tudi predavanja iz pedagogike.

Študij pedagogike je bil ponovno uveden v zimskem semestru 1945/46, a na novih in drugačnih idejnih in političnih temeljih ter z novimi interpretacijskimi paradigmami, ki so bile dosledno kritične in zavračajoče do vseh pedagoških smeri in gibanj, ki jih ni bilo mogoče upravičiti skozi marksistično interpretacijo. Ozvald je bil leta 1945 predčasno upokojen, pri čemer je mogoče sklepati, da je bil nesprejemljiv za novo oblast. Toliko bolj presenetljivo je, da je delo na Univerzi po letu 1945 lahko nadaljeval Gogala, ki pa se je – kar so mu očitali – ukvarjal predvsem s temami in področji, ki ideološko niso bila močnejše zaznamovana. V zimskem semestru 1947/48 je kot honorarni predavatelj začel na pedagogiki predavati tudi dr. Vladimir Schmidt, ki je postal vodilni teoretik marksistične pedagogike v povojni Sloveniji in eden najvidnejših v socialistični Jugoslaviji. V zimskem semestru 1950/51 se je Gogali in Schmidtu kot asistentka pripravnica pridružila Milica Bergant. V študijskem letu 1951/52 je v študijskem programu Pedagogika sodelovalo že več predavateljev, vendar so bili vsi razen Gogale honorarni sodelavci.

Po drugi svetovni vojni so hiter razvoj šolstva, reformski procesi in potrebe po pedagoških

kadrih močno vplivali na strukturo študija pedagogike. Od petdesetih let naprej se je začela pedagogika intenzivno členiti in diferencirati na različne poddiscipline in sorodne vede (pedagoška sociologija, didaktika, pedagoška metodologija). Konec petdesetih let se je začelo postopno prizadevanje za večjo strokovno avtonomijo pedagogike; tudi in predvsem na podlagi prizadevanja profesorjev Oddelka za pedagogiko se je ta počasi začela otresati svoje izključno transformacijske vloge in se preusmerjati iz čisto deduktivnega v induktivno empirično spoznavanje pedagoške stvarnosti oziroma v poudarjanje in raziskovanje njunega medsebojnega prepletanja in součinkovanja. Še naprej pa je bila pedagogika v raznih šolsko-reformnih procesih nezadostno in neustrezno upoštevana, večkrat celo ignorirana.

V šestdesetih letih 20. stoletja se je na oddelku vse več pozornosti namenjalo razvoju metodologije empiričnega pedagoškega raziskovanja, ki je omogočala kritično empirično vrednotenje reformskih prizadevanj šolskih oblasti. Člani oddelka so takrat s serijo razprav kritično opozarjali na pomanjkljivosti politično načrtovane reforme najprej osnovnega, potem pa tudi srednjega izobraževanja, ki je vrh doživela v obsežni reformi sekundarnega izobraževanja konec sedemdesetih let.

Pomembno spodbudo študiju pedagogike je prispevala uvedba šolske svetovalne službe v sedemdesetih letih, prav tako pa tudi razvoj teorije in prakse izobraževanja odraslih ter teorije permanentnega izobraževanja v tem času. Nasploh je mogoče ugotoviti, da se je ob koncu sedemdesetih let študijski program Pedagogika začel bolj približevati praksi. Do tedaj enovit študij se je razcepil v tri usmeritve oz. smeri – šolsko, andragoško in domsko. V prvih dveh letnikih je bil študij skupen, v tretjem in četrtem letniku pa je bil del programa skupen, del pa specifičen glede na smer.

V osemdesetih letih se je začelo intenzivneje razmišljati o samostojnem študiju andragogike. Obstajala je dilema, kako naj bi bil samostojni študij andragogike oziroma izobraževanja odraslih konceptualno zasnovan. Do druge polovice osemdesetih let je bila ena od smeri študijskega programa Pedagogika tudi domska

smer; takrat so se začela razmišljanja in razprave o smiselnosti in perspektivnosti domske smeri na Oddelku za pedagogiko, pri čemer je bilo sklenjeno, da se oddelek odreče tej smeri in jo prepusti Pedagoški akademiji v Ljubljani. Odločitev je imela daljnosežne posledice, saj je bil s tem program študija pedagogike osiromašen za socialnopedagoške vsebine, skrčil pa se je tudi poklicni profil pedagoga.

Po mnogih razpravah je bil v študijskem letu 1992/93 uveden študij andragogike, posledično pa je bil leta 1996 tudi Oddelek za pedagogiko preimenovan v Oddelek za pedagogiko in andragogiko.

Leta 2004 je oddelek začel s prenovno študijskih programov v skladu s smernicami bolonjske prenove. Konec leta 2006 je bila sprejeta konsenzualna odločitev, da bo študijski program pedagogike in andragogike na prvi bolonjski stopnji enoten, na drugi stopnji pa se bo razdelil v dva ločena programa. V postopek akreditacije so bili nato poslani trije enopredmetni in trije dvopredmetni študijski programi: triletna prvostopenjska programa Pedagogika in andragogika ter štirje dvoletni drugostopenjski programi Pedagogika in Andragogika. V letu 2008 je bil prenovljen in v skladu z zahtevami bolonjske prenove zasnovan tudi doktorski študij, in to v obliki dveh ločenih področij: Pedagogika in Andragogika.

Slovenska pedagoška znanost, ki se je pretežno razvijala na Univerzi v Ljubljani, se je doslej vselej uspešno – sicer ne tudi čisto brez posledic – uspela izvleči iz kritičnih situacij. Kako pa se bo znašla v novih razmerah, ki jih zahteva in uvaja spremenjeni – bolonjski, tj. anglosaški – model univerzitetnega študija in z njim povezane zahteve po spremembi paradigme formiranja pedagogov in andragogov, bo pokazal čas.

izr. prof. dr. Tadej Vidmar

Katedre

- Katedra za teorijo vzgoje in zgodovino pedagogike
- Katedra za pedagoško metodologijo
- Katedra za pedagoško sociologijo in predšolsko vzgojo

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Pedagogika in andragogika – enopredmetni	Pedagogika – enopredmetni pedagoški
Pedagogika in andragogika – dvopredmetni	Pedagogika – dvopredmetni pedagoški
	Andragogika – enopredmetni pedagoški
	Andragogika – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področji: Andragogika, Pedagogika

- Katedra za šolsko pedagogiko, didaktiko in visokošolsko didaktiko
- Katedra za psihologijo poučevanja in učenja
- Katedra za poklicno pedagogiko in andragogiko
- Katedra za andragogiko

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Pedagoško-andragoške raziskave – Učenje in izobraževanje za kakovostno življenje v skupnosti* (P5-0174)
- projekt *IKT v pedagoških študijskih programih UL* (UL in ESS)
- projekt *Digitalni UL – z inovativno uporabo IKT do odličnosti* (UL in ESS)
- projekt *Prenova poklicnega izobraževanja 2016–2012 – Model individualizacije* (MIND+) (CPI RS in ESS)
- projekt *Dvig poklicnih kompetenc učiteljev v letih 2016–2022* (CPI RS in ESS)
- projekt *ERASMUS+ Old Guys Say Yes to Community*
- bilateralni projekti z univerzama v Beogradu in Zadru ter z Univerzo Črne gore

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Andragoška spoznanja/ Studies in Adult Education and Learning* (znanstvena revija)

Študentske dejavnosti in društva

- Društvo študentov andragogike in pedagogike (DŠAP)

Seznam zaposlenih

- Urša Černič, bibliotekarka (od 1999)
- Meta Furlan, mlada raziskovalka (od 2016)
- izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš (od 1994)
- doc. dr. Petra Gregorčič Mrvar (od 2003)
- doc. dr. Andreja Hočevar (1989–1992, od 1999)
- izr. prof. dr. Sabina Jelenc Krašovec (od 1993)
- doc. dr. Katja Jeznik (od 2014)
- red. prof. dr. Janica Kalin (od 1998)
- red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart (od 1987)
- asist. Nina Kristl (od 2016)
- red. prof. dr. Robert Kroflič (od 1993)
- izr. prof. dr. Nives Ličen (od 1994)
- doc. dr. Danijela Makovec Radovan (od 2010)
- izr. prof. dr. Jasna Mažgon (od 1996)
- doc. dr. Borut Mikulec (od 2016)
- red. prof. dr. Janko Muršak (od 1976)
- doc. dr. Vesna Podgornik (od 2000)
- Nevenka Princes, samostojna strokovna delavka (od 1988)
- izr. prof. dr. Marko Radovan (od 2009)
- izr. prof. dr. Klara Skubic Ermenc (od 1997)
- asist. dr. Marjeta Šarić (od 2005)
- izr. prof. dr. Damijan Štefanc (od 2002)
- izr. prof. dr. Barbara Šteh (od 1993)
- Tanja Šulak, bibliotekarka (od 1982)
- izr. prof. dr. Tadej Vidmar (od 1994)

Oddelek za prevajalstvo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Za prve prave zametke Oddelka za prevajanje in tolmačenje, ki se je pozneje preimenoval v Oddelek za prevajalstvo, lahko štejemo leto 1992, ko je red. prof. dr. Meta Grosman začela navezovati stike z najuglednejšimi evropskimi prevodoslovci in učitelji prevajanja. V letu 1993 je zamisel o oddelku začela dobivati konkretnije oblike, pri čemer je bila pomembna iniciativa prof. Ericha Prunča, direktorja tedanjega Inštituta za usposabljanje prevajalcev in tolmačev v Gradcu. Na njegovo pobudo in s pomočjo njegovih stikov z ustreznimi evropskimi prevajalskimi šolami je Filozofska fakulteta zaprosila za sofinanciranje priprav za ustanovitev oddelka iz sredstev evropskega programa TEMPUS. Nosilka projekta in glavna gonilna sila pri njegovi pripravi in izvedbi je bila red. prof. dr. Meta Grosman v sodelovanju z drugimi jezikovnimi oddelki FF. V triletnem projektu je sodelovalo 11 uglednih evropskih prevajalskih šol oziroma inštitutov.

Jedro pedagoškega osebja novega oddelka se je postopoma oblikovalo iz obstoječih učiteljev in asistentov jezikovnih oddelkov Filozofske fakultete ter mladih raziskovalcev in stažistov asistentov na teh oddelkih, sčasoma pa je oblikovanje učiteljskega kadra povsem prešlo v roke Oddelka za prevajalstvo. Prva predstojnica novega oddelka je bila izr. prof. dr. Irena Kovačič, utemeljiteljica znanstvenega proučevanja podnaslovnega prevajanja v Sloveniji in dolgoletna prevajalka pa tudi prva predavateljica in mentorica mnogim študentom na diplomski, magistrski in doktorski stopnji. Zaključek projekta TEMPUS in začetek svojega uradnega delovanja je oddelek obeležil z mednarodno konferenco o prevajanju v nematerne jezike maja 1997, ki se je udeležilo več kot 100 domačih in tujih prevajalcev, učiteljev in prevodoslovcev. S konferenco se je oddelek tudi uradno predstavil slovenski

strokovni in širši javnosti ter prevajalskim in prevodoslovnim krogom v Evropi.

Prvi študentje so se na štiriletni enopredmetni študij na Oddelku za prevajalstvo vpisali v študijskem letu 1997/98. Izbirali so med smermi angleščina-nemščina, angleščina-francoščina, angleščina-italijanščina in nemščina-angleščina/francoščina/italijanščina, pri vseh kombinacijah je bila slovenščina vedno prvi jezik. Okvirni program oddelka, pripravljen v okviru projekta TEMPUS, se je v procesu razvoja oddelka spreminjal v skladu z novimi strokovnimi spoznanji, poklicnimi zahtevami, odzivi študentov in njihovo izkazano kompetenco.

V študijskem letu 2001/02 smo tako začeli izvajati enoletni podiplomski specialistični študij konferenčnega tolmačenja. Ta študij je skrbel za izobraževanje konferenčnih tolmačev vse do začetka izvajanja novih bolonjskih študijskih programov in se je z letom 2007/08 spremenil v magistrski študij tolmačenja.

Leta 2004 je bil po predhodnem preverjanju kakovosti poučevanja in ocenjevanja prevajanja in tolmačenja ter kakovosti diplomantov in diplomantk sprejet v mednarodno združenje visokošolskih ustanov, ki poučujejo prevajanje in tolmačenje na visokošolskem nivoju CIUTI. Oddelek je tako postal po Karlovi univerzi v Pragi edina institucija iz srednje in vzhodne Evrope, ki je izkazala zahtevano kvaliteto.

Junija 2005 je oddelek postal polnopravni član mednarodnega konzorcija EMCI (European Masters in Conference Interpreting), ki sta ga ustanovili službi za tolmačenje pri Evropski komisiji in Evropskem parlamentu. S članstvom smo pridobili možnost izdajanja certifikata oz. evropskega magisterija ter izmenjav učiteljev in študentov iz najeminentnejših evropskih ustanov.

Oddelek za prevajalstvo je bil eden prvih na Filozofski fakulteti in na Univerzi v Ljubljani, ki je

vedel bolonjske študijske programe na vseh treh stopnjah. Prvi vpis v triletni prvostopenjski bolonjski študijski program Medjezikovno posredovanje (ki se je pozneje preimenoval v Prevajalstvo) je bil v študijskem letu 2006/07.

Oddelek izvaja tudi dva skupna študijska programa, Prevajanje (Slovenščina-angleščina-francoščina) s pariškim INALCO in pariškim ISIT ter Prevajanje (Slovenščina-angleščina-nemščina) z Univerzo v Gradcu. Skupni program je nadgradnja že obstoječih bolonjskih magistrskih programov in ponuja študentom in študentkam najodličnejše na obeh ustanovah. Študentje in študentke vsaj en semester študirajo na partnerski univerzi in tam opravijo obveznosti v obsegu 30 ECTS. Tako ne pridejo le v neposredni stik z jezikom in kulturo dveh jezikov, katerima se posvečajo, temveč jim je ponujena tudi možnost, da izbirajo med pestro ponudbo prevajalskih seminarjev na obeh inštitucijah. Na vsakega od programov

se lahko vpiše do pet študentov z Oddelka za prevajalstvo.

Z bolonjsko prenovo se je odprla tudi možnost za doktorski študij Prevodoslovja, ki smo ga začeli izvajati v študijskem letu 2007/08. Od leta 2012/13 naprej poteka v sklopu interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje. Od septembra 2016 je bil program Prevodoslovje sprejet v mednarodno mrežo International Doctorate in Translation Studies (Mednarodni prevodoslovni doktorski programi), ki se vzpostavlja v okviru mednarodnega prevodoslovnega združenja EST (European Society for Translation Studies).

Oddelek za prevajalstvo ima skupno knjižnico z oddelkoma za anglistiko in germanistiko.

red. prof. dr. David Limon

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Prevajalstvo – enopredmetni; smeri: Slovenščina-angleščina-nemščina, Slovenščina-angleščina-francoščina, Slovenščina-angleščina-italijanščina	Prevajanje – enopredmetni; smeri: Slovenščina-angleščina-nemščina, Slovenščina-angleščina-francoščina, Slovenščina-angleščina-italijanščina
	Tolmačenje – enopredmetni
	Prevajanje (Slovenščina-angleščina-nemščina) – skupni
	Prevajanje (Slovenščina-angleščina-francoščina) – skupni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Prevodoslovje

Katedre

- Katedra za prevodoslovje
- Katedra za leksikologijo in terminologijo
- Katedra za slovenščino
- Katedra za angleščino
- Katedra za nemščino
- Katedra za francoščino
- Katedra za italijanščino

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- raziskovalni program *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave* (P6-0215)
- raziskovalni projekt *Viri, orodja in metode za raziskovanje nestandardne spletne slovenščine* (J6-6842)
- raziskovalni projekt *Kolokacije kot temelj jezikovnega opisa: semantični in časovni vidiki* (J6-8255)
- raziskovalni projekt *Nova slovnica sodobne standardne slovenščine: viri in metode* (J6-8256)
- raziskovalni projekt *Slovenska znanstvena besedila: viri in opisi* (J6-7094)
- raziskovalni projekt *Viri, metode in orodja za razumevanje, prepoznavanje in razurščanje različnih oblik družbeno nesprejemljivega diskurza v informacijski družbi* (J7-8280)
- bilateralni projekt *Glagolska valenca v slovenščini za frankofone govorce*
- bilateralni projekt *Prevajanje in tolmačenje v Rusiji in Sloveniji kot medkulturna izmenjava: od tradicionalnih do hibridnih metod in tehnik*
- bilateralni projekt *Uporaba digitalnih tehnologij pri razvoju akademske pismenosti*
- bilateralni projekt *Gradnja slovensko-francoskih terminoloških virov za prevajanje strokovnih besedil in njihova uporaba na področju poučevanja in raziskovanja*
- projekt PARTHENOS (Pooling Activities, Resources and Tools for Heritage E-research Networking, Optimization and Synergies)
- projekt MIME (Mobility and Inclusion in Multilingual Europe)
- projekt *Quality Assurance – European Masters in Conference Interpreting Consortium*
- projekt *Online (OPEN) resources for Conference Interpreter Training VIII (ORCIT VIII)*

- projekt *DigiLing: Trans-European e-Learning Hub for Digital Linguistics*
- projekt CLARIN ERIC (European Research Infrastructure for Language Resources and Technology)
- projekt CLARIN PLUS (Enhancing CLARIN's technical hub, office, partnerships, outreach, and governance)
- projekti Centra za jezikovne vire intehnologije (CJVT UL): *Slovar sodobnega slovenskega jezika*, *Slovar sopomenk sodobne slovenščine*, *Kolokacijski slovar sodobne slovenščine*, *Nadgradnja korpusov Gigafida*, *Kres*, *ccGigafida* in *ccKres*

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Slovenščina 2.0* (znanstvena revija)
- Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- filmska sekcija

Seznam zaposlenih

- zn. sod. dr. Špela Arhar Holdt (od 2014)
- asist. dr. Maja Bitenc (od 2008)
- Mija Bon (od 2018)
- asist. dr. Rok Chitrakar (od 2011)
- asist. Jaka Čibej (od 2014)
- izr. dr. Darja Fišer (od 2005)
- Jasmin Franza (od 2018)
- doc. dr. Apolonija Gantar (od 2015)
- Mojca Golob, samostojna strokovna delavka (od 1997)
- red. prof. dr. Vojko Gorjanc (od 1994)
- asist. dr. Martin Anton Grad (od 2008)
- lekt. mag. Nina Grahek Križnar (od 1998)
- doc. dr. Robert Grošelj (od 2009)
- asist. dr. Matejka Grgič (od 2018)
- red. prof. dr. Ada Gruntar Jermol (od 1992)
- doc. dr. Nataša Hirci (od 1997)
- izr. prof. dr. Primož Jurko (od 1994)
- red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn (od 1993)
- doc. dr. Iztok Kosem (od 2015)
- asist. dr. Simon Krek (od 2014)

- doc. dr. Helena Kuster Kopač (od 1999)
- asist. Cyprian Adam Laskowski (od 2014)
- asist. Jakob Lenardič (od 2016)
- izr. prof. dr. Andrea Leskovec (od 2003)
- Blaž Lovšin, tehnik (od 2008)
- lekt. dr. Amalija Maček (od 2001)
- doc. dr. Adriana Mezeg (od 2006)
- doc. dr. Tamara Mikolič Južnič (od 1998)
- doc. dr. Silvana Orel Kos (od 1991)
- Tadej Pahor (od 2018)
- doc. dr. Sandro Paolucci (od 2007)
- red. prof. dr. Agnes Pisanski Peterlin (od 1997)
- asist. dr. Damjan Popič (od 2010)
- doc. dr. Donald Francis Reindl (od 2003)
- lekt. Mladen Rieger (od 2005)
- red. prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar (od 1997)
- asist. Jure Škerl (od 2016)
- Janž Snoj (od 2018)
- doc. dr. Sonia Vaupot (od 1998)
- red. prof. dr. Špela Vintar (od 1998)
- lekt. mag. Urša Vogrinc Javoršek (od 2003)
- doc. dr. Marija Zlatnar Moe (od 1996)
- doc. dr. Ana Zwitter Vitez (od 2003)
- izr. prof. dr. Tanja Žigon (od 2004)

Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje je edina enota Univerze v Ljubljani s celovito zasnovano pedagoško in znanstvenoraziskovalno infrastrukturo na področju jezikoslovnih znanosti. V njenem okviru deluje več področij raziskovanja naravnega človeškega jezika, in sicer glede na tip raziskovalnih vprašanj in odgovarjajoče metodologije.

Primerjalno jezikoslovje raziskuje jezik z diahronega vidika. Na podlagi primerjave med seboj razvojno enakih elementov sorodnih jezikov rekonstruira glasoslovne, oblikoslovne, besedotvorne, skladske in besedoslovne prvine posameznih starejših razvojnih stopenj jezikov vse do skupnega prednika. Indoevropsko primerjalno jezikoslovje svoji temeljni metodi uporablja na gradivu jezikov indoevropske družine. Ker gre za razvejeno in obsežno družino z bogatimi literarnimi tradicijami, podaja vpogled v jezikovno in kulturno zgodovino območij Evrope, starega Orienta, Indije in Srednje Azije in prodira globoko v čas pred nastankom prvih pisnih virov, za katerega rekonstruira indoevropsko prajezikično jezikovno in kulturno skupnost. Vedeње o strukturnih lastnostih indoevropskega prajezika in tendencah njegovega razvoja vzajemno omogoča razumevanje raznolikosti sinhronih jezikovnih specifik posameznih indoevropskih jezikov in dešifriranje besedil kot poglobljenega jezikovnega vira za spoznavanje kulturne dediščine človeštva.

Splošno jezikoslovje raziskuje jezik s sinhronega vidika. Osredinja se na skupne lastnosti vseh jezikov, zgradbo jezika pa proučuje na glasovni, morfološki, skladski in pomenski ravni.

Tvorbena jezikoslovje, trenutno prevladujoči raziskovalni pristop, odkriva skupne lastnosti vseh naravnih človeških jezikov, določitev meja lingvodiverzitete ter razumevanje načel, po katerih poteka usvajanje jezika pri otroku. Jezikovne sisteme proučuje z namenom opisati jezikovno znanje govorca, ki mu v sodelovanju z drugimi kognitivnimi zmožnostmi omogoča tvorjenje in razumevanje povedi lastnega jezika. Splošno jezikoslovje se povezuje z drugimi znanstvenimi disciplinami in z njimi tvori interdisciplinarna področja, kot so sociolingvistika, psiholingvistika, nevrolingvistika, biolingvistika ter računalniško, korpusno in forenzično jezikoslovje.

Uporabno jezikoslovje je izrazito interdisciplinarno področje, ki dognanja teoretičnega jezikoslovja prenaša v prakso. Obravnava razmerja med družbeno strukturo in jezikom, analizira družbene dejavnike jezikovnega razslojevanja, individualne in družbene vidike jezikov v stiku ter jezikovno-družbene posledice jezikovnega stika, obravnava izbiro jezika ter jezikovnih zvrsti v večkulturnem kontekstu, procese jezikovnega prilagajanja, etnolingvistično vitalnost, širjenje, ohranjanje in opuščanje jezika, teorijo govornih domen oz. priložnosti za rabo jezika, tipologije dvojezičnosti ter razčlenjuje različne jezikovno stične pojave iz splošnega jezikovnega ter psiholingvističnega zornega kota.

Sedanje ime oddelka je staro 23 let. Med letoma 1988 in 1995 je bila primerjalnemu jezikoslovju dodana še orientalistika (zlasti hetitologija in hetitščini sodobni neindoevropski jeziki), ki je v svojem indoevropskem delu (hetitščina s starimi iranskimi jeziki in staro indijščino) v pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem delovanju ljubljanske indoevropistike sicer še vedno močno

zastopana. V skladu s to svojo drugačno vsebinsko sestavo se je oddelek pred reorganizacijo študijske smeri Stara orientalistika in pred ustanovitvijo smeri Splošno jezikoslovje konec leta 1988 imenoval Oddelek/Inštitut za indoevropsko primerjalno jezikoslovje in staro orientalistiko, pred letom 1951 pa Seminar za primerjalno jezikoslovje, ki je bil 1919. zasnovan po zgledu primerljivih študijskih smeri na srednjeevropskih univerzah Humboldtovskega tipa kot temeljna jezikoslovna disciplina, usmerjena v spoznanja o jezikovnem razvoju in jezikoslovni filogenetiki.

Na začetku je slušateljem indoevropskega primerjalnega jezikoslovja še predaval slavist dr. Fran Ramovš, da se je premostilo obdobje do študijske izpopolnitve dr. Karla Oštirja, ki je nato poučeval do upokojitve leta 1959. Od leta 1949 je bil pedagoško že prisoten tudi Bojan Čop, ki je kot predavatelj leta 1960 nasledil svojega učitelja. Oba sta ob osrednji študij indoevropskega primerjalnega jezikoslovja uvajala še dodatni aspekt, ki je odražal njuno širšo raziskovalno udejstvovanje, tj. metodološko sistematiziran študij predindoevropskih jezikovnih prežitkov (alarodsko jezikoslovje) oz. aplikacijo primerjalne metode na vprašanje indouralske jezikovne sorodnosti. Oba sta se poleg vizionarskih in danes ponovno zelo aktualnih študij v zgodovino jezikoslovja zapisala tudi kot avtorja poglobitvenih prispevkov k laringalni teoriji in anatolistiki ter indouralistiki. Po Čopovi upokojitvi je katedro vodila dr. Varja Cvetko Orešnik, ki je ob svojem profesorju komparativistike že od leta 1972 delovala kot specialistka za vzhodne indoevropske jezike. Na oddelku je od leta 2012 pedagoško prisoten dr. Luka Repanšek, od 2015 kot docent za indoevropsko primerjalno jezikoslovje. Od zgodnjih devetdesetih let sta nepogrešljiva podpora osrednjemu študijskemu programu dr. Marko Snoj (etimologija in indoevropska primerjalna slovnica) in dr. Metka Furlan (laringalna teorija in zgodovinska slovnica anatolskih jezikov), od leta 2000 tudi dr. Simona Klemenčič (zgodovinsko glasoslovje, dialektologija in indoevropske starožitnosti), ki raziskovalno delujejo v okviru Etimološko-onomastične sekcije matičnega Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Skozi zgodovino se je na oddelku zvrstilo veliko raziskovalnih in pedagoških sodelavcev, ki so vsebinsko bogatili osrednji izobraževalni program. Že za časa Oštirja je bila s pomočjo dr. Viktorja Korošca in nato dr. Silvina Košaka indoeuropeistiki pridružena stara orientalistika, tej pa so bili priključeni še lektorati indoevropskih in neindoevropskih jezikov: hindija (Branko Perko), litovščine (Jelena Konicka), albanščine (Rexhep Ismajli), stare egipčanščine in arabščine (Vladislav Jagodic, za klasično in pogovorno arabščino in arabsko književnost od leta 1984 Miljana Stanković) in kitajščine (od leta 1981) pod vodstvom dr. Mitje Sajeta. Posebne omembe je vreden lektorat madžarščine, ki na oddelku deluje že od leta 1981. Zunanjim slušateljem poleg naštetih dodatnih vsebin za interne študente oddelek nudi tudi tečaj klasične stare indijsščine in do nedavnega esperanto. Seminar iz branja klasičnih in predklasičnih staroindijskih besedil je med letoma 1989 in 2002 vodila indologinja in prevajalka sanskrske književnosti v slovenščino Vlasta Pacheiner Klander.

Študijska smer Splošno jezikoslovje je bila na oddelku ustanovljena leta 1988. Z njo so na oddelku prišli jezikoslovci, katerih delo je pojave iz slovenščine umestilo v aktualno svetovno dogajanje na področju splošnega in uporabnega jezikoslovja. Dr. Janez Orešnik je na oddelku deloval od 1990 do upokojitve leta 2010. V zgodnjih raziskovalnih letih se je ukvarjal z germanskim jezikoslovjem, od leta 1985 pa s splošnojezikoslovnimi temami s poudarkom na slovenščini in raziskovanju naravne skladnje. Dr. Marija Golden je bila članica oddelka od uvedbe nove smeri do upokojitve leta 2014. Njeno delo je umestilo pojave slovenske opisne skladnje v tvorbeno teorijo in s tem v aktualno jezikoslovno dogajanje na področju splošnega jezikoslovja. Dr. Albina Nečak Lük velja za utemeljiteljico univerzitetnega študija uporabnega jezikoslovja na Univerzi v Ljubljani. Oddelku se je pridružila leta 1991 z bogatimi delovnimi izkušnjami z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Dr. Marina Zorman, ki deluje na področjih teorije jezika, analize diskurza in hetitske slovnice, je pedagoško na oddelku začela delovati leta 1991, 1995. se je pridružil tudi strokovnjak za jezikovne tehnologije,

dr. Primož Jakopin. Ob upokojitvi ga je kot zunanji sodelavec nadomestil dr. France Mihelič, nje pa dr. Vitomil Štruc. Po letu 2000 je na oddelku začela prihajati nova moč, ki ob ohranjanju tradicije prinaša tudi nova znanja in uvaja nove pristope. Leta 2009 je pedagoško in raziskovalno delo na področju uporabnega jezikoslovja s poudarkom na manjšinskih in etničnih študijah ter slovenskem narodnem vprašanju prevzela dr. Sonja Novak Lukanović. Dr. Sašo Živanović je kadrovsko zasedbo okrepil že kot mladi raziskovalec leta 2003, danes pa nadaljuje tradicijo tvorbenega teoretičnega jezikoslovja na področju semantike in fonologije. Dr. Tatjana Marvin se je na oddelku zaposlila leta 2011; deluje na področju tvorbenih skladnje in morfologije ter pri interdisciplinarnih raziskavah jezika. Leta 2016 je študijski program obogatila še dr. Christina Manouilidou, strokovnjakinja za psiho- in nevrolingvistiko, ki se osredotoča predvsem na izgubo jezikovnega znanja pri nevrodegenerativnih boleznih. Od leta 2008 oddelk sodeluje v programu mednarodnega skupnega magistrskega študija kognitivne znanosti.

V okviru Osrednje humanistične knjižnice na oddelku deluje knjižnica, ki jo od leta 1991 vodi mag. Ana Mehle. Ker je bil prvotni fond indoevropske knjižnice leta 1944 skoraj popolnoma uničen, je bila skrb za ponovno vzpostavitev osrednje raziskovalnoštudijske knjižnice, specializirane za jezikoslovne znanosti, vedno v ospredju oddelčnih prizadevanj. Vrzeli v fondu so polnile osebne študijske knjižnice, ki so jih velikodušno podarjali nekdanji predavatelji. Tako knjižnica s posebnim ponosom hrani Čopovo knjižno zapuščino, Košakovo anatoliško zbirko, Indološko knjižnico Vlaste Pacheiner Klander, Peturssonovo knjižnico ter arabsko in madžarsko zbirko. Poleti leta 2018 je bil knjižnici podarjen celoten knjižnični fond Oddelka za primerjalno indoevropsko jezikoslovje in indoiranistiko Posarske univerze v Saarbrücknu (zdaj Bibliotheca Saravica). S tem se knjižnica Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje naposled uvršča ob bok najimennitnejšim specializiranim jezikoslovnim študijskim in raziskovalnim knjižnicam v Evropi.

red. prof. dr. Metka Furlan, red. prof. dr. Tatjana Marvin in doc. dr. Luka Repanšek

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Primerjalno jezikoslovje – dvopredmetni	Primerjalno jezikoslovje – dvopredmetni
Splošno jezikoslovje – dvopredmetni	Splošno jezikoslovje – dvopredmetni
	Splošno jezikoslovje – enopredmetni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Jezikoslovje

Katedre

- Katedra za indoevropsko primerjalno jezikoslovje
- Katedra za splošno jezikoslovje
- Katedra za uporabno jezikoslovje

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Manjšinske in etnične študije ter slovensko narodno vprašanje* (P5-0081), Inštitut za narodnostna vprašanja
- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- raziskovalni program *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju* (P6-0038), Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU
- bilateralni projekt z ZDA, ki ga financira ARRS in vključuje raziskave jezika pri demenci s sodelavci na Aphasia and Neuro-linguistics Laboratory na Northwestern University
- mednarodni projekt *Words in the World Partnered Research Training Initiative*, ki ga financira Social Sciences and Humanities Research Council of Canada
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- oddelek sodeluje v mednarodnem interdisciplinarnem magistrskem študiju kognitivne znanosti skupaj z Univerzo na Dunaju, Univerzo Komenski v Bratislavi in Univerzo Eötvös Loránd v Budimpešti (*Middle European Interdisciplinary Master's Programme in Cognitive Science*)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Studia Indogermanica Labacensia (instrumenta, disputationes) (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Krožek študentov in ljubiteljev stare indoiranistike

Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Metka Furlan (od 1994)
- lekt. Tamás Kruzsliz (od 2018)
- izr. prof. dr. Christina Manouilidou (od 2016)
- red. prof. dr. Tatjana Marvin (od 2005)
- mag. Ana Mehle, bibliotekarka in samostojna strokovna delavka (od 1990)
- red. prof. dr. Sonja Novak Lukanović (od 2009)
- doc. dr. Luka Repanšek (od 2015)
- red. prof. dr. Marko Snoj (od 1993)
- red. prof. dr. Marina Zorman (od 1987)
- doc. dr. Sašo Živanović (od 2003)

Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Za zgodovino Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo je ključen 24. junij 1925, ko je ljubljanska filozofska fakulteta sprejela izpitni red beograjske, ki je predvideval tudi diplomski izpit iz primerjalne književnosti s teorijo književnosti. Na hitro je bilo treba ustanoviti novo stolico, ki jo je začasno prevzel France Kidrič, sicer profesor za starejšo slovansko literaturo s posebnim ozirom na slovensko. Leta 1926 je imel Kidrič med svojimi predavanji na slovanski filologiji tudi kurz z naslovom *Evropski okvir za slovanske literature v dobi romantike* (poglavje iz primerjalne književnosti). Istega leta je bila na seji fakultetnega sveta omenjena ustanovitev Seminarja za primerjalno književnost. Samostojno se je študij primerjalne književnosti pojavil v napovedniku predavanj šele leta 1929. Po dogovoru, sprejetem ob začetku dela stolice, naj bi bil Kidrič zadolžen za primerjalno literarno zgodovino, germanist Jakob Kelemina, avtor knjige *Literarna veda* (1927), za literarno teorijo, slavist Ivan Prijatelj pa za zgodovino kritike. V resnici je imel posebna predavanja in seminarje za komparativiste ves čas le Kidrič, druga omenjena profesorja pa sta bila zlasti izpraševalca na diplomskem izpitu iz primerjalne književnosti. Anton Ocvirk je tako jeseni 1930 že lahko opravljal diplomski izpit iz primerjalne književnosti in pri Kidriču zagovarjal obsežno seminarsko delo z naslovom *Uvod v primerjalno književnost*. Jeseni leta 1931 se je Ocvirk odpravil v Pariz. Na Sorboni je poslušal predavanja Fernanda Baldenspergerja in Paula Van Tieghema, na Collège de France pa predavanja Paula Hazarda. V Parizu je pripravljal svojo doktorsko disertacijo *Levstikov duševni obraz*.

Leta 1934 se je Ocvirk spet odpravil v Pariz zbirat gradivo za svoje habilitacijsko delo *Teorija primerjalne literarne zgodovine*, ki je izšlo dve leti pozneje. Po smrti slovenista Prijatelja leta 1937 se je Kidrič odločil, da izpraznjeno mesto zasede Ocvirk, ki je že prej zaprosil za privatno docenturo za primerjalno književnost. S predavanji je začel v zimskem semestru 1937/38 najprej na slavistiki, nato pa še na primerjalni književnosti. Septembra 1938 je Ocvirk postal docent za primerjalno zgodovino starejših in modernih književnosti. Po dogovoru s Kidričem je Ocvirk svoje raziskave usmerjal zlasti na področje obče literarne teorije, poetike, stilistike in metrike. Dotlej še nihče ni imel na Filozofski fakulteti seminarjev iz formalne analize lirike. Kot naslednik Prijatelja je moral Ocvirk še dobro desetletje predavati tudi na slavistiki. Med drugo svetovno vojno sta se oba profesorja vključila v odporniško gibanje. Od poletnega semestra 1949 je Ocvirk predaval le na primerjalni književnosti. Septembra istega leta je fakultetni svet potrdil samostojno študijsko skupino Zgodovina svetovne književnosti z literarno teorijo, ki da bo vzgajala naraščaj za uredništva, založbe in radio. Ocvirk je v prvi polovici petdesetih let v resnici sam predaval vso svetovno književnost od antike do modernizma. Iz literarne teorije pa je tedaj predaval metriko in stilistiko.

Leta 1950 se je Seminar za primerjalno književnost in literarno teorijo brez javne utemeljitve preimenoval v Seminar za svetovno književnost in literarno teorijo, literarna zgodovina naj bi bila tako kot družbenopolitična zgodovina razdeljena na svetovno in nacionalno – slovensko.

Leta 1957 je Ocvirka, ki je že dve leti opravljal dekanske dolžnosti, zadela možganska kap. Predstojniške posle seminarja je tedaj začasno prevzel slavist Anton Slodnjak. Ves čas

profesorjeve bolezni pa je proseminarske vaje vodil honorarni asistent Dušan Pirjevec, ki je drugo veliko ime, povezano z zgodovino oddelka. Partizanski komisar in večkrat odlikovani podpolkovnik se je leta 1948 kot izredni študent vpisal na študij primerjalne književnosti, ki ga je zaključil leta 1952. Nato je bil devet let zaposlen na Inštitutu za literature pri SAZU. V tem času je začel pripravljati svojo doktorsko disertacijo *Ivan Cankar in evropska dekadenca in simbolizem*, ki jo je obranil leta 1961. V šolskem letu 1963/64 je Pirjevec kot izredni profesor začel predavati na oddelku (leta 1962 se je seminar preimenoval v oddelek), ki je od leta 1962 deloval v novi stavbi na Aškerčevi. Prva Pirjevčeva predavanja so bila posvečena zgodovini poetik, zgodovini in teoriji literarnih ved, književnosti starega Orienta ter književnosti eksistencializma. Od šolskega leta 1966/67 pa je predaval zlasti evropski roman. Pirjevčeva predavanja so vsaj deloma povezana s pomembnim založniškim projektom, ki ga je tedaj pripravljala Ocvirk. Pri Cankarjevi založbi je v izredno visoki nakladi od leta 1964 izhajala zbirka Sto romanov, ki je imela za cilj v desetih letnikih objaviti sto reprezentativnih romanov z uvodnimi študijami. S Pirjevčevim nastopom se je znatno povečalo tudi število slušateljev. V šolskem letu 1967/68 se je na vse tri študijske skupine (enopredmetna, A, B) vpisalo več kot sto novincev, kar je bilo desetkrat več kot leta 1960. V drugi polovici šestdesetih let so diplomanti prvič pridobili naslov diplomirani literarni komparativist.

Leta 1971 je oddelek spet sprejel staro ime, ki ga nosi do današnjih dni: Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo. V šolskem letu 1970/71 se je oddelku kot izredni profesor priključil Janko Kos, ki je doktoriral s tezo o Prešernu in evropski romantiki. Leta 1973 je bil Pirjevec izvoljen za rednega profesorja, Ocvirk pa je po petintridesetih letih delovanja na oddelku odšel v pokoj. Leta 1977 je Pirjevec umrl, s čimer je nastala velika praznina, saj so bili na oddelku zdaj zaposleni le en profesor (Janko Kos) in dva asistenta (Evald Koren, Lado Kralj).

Vse od sedemdesetih let je Kos predaval tudi uvod v literarno teorijo in teorijo literarnih vrst.

Že leta 1983 je izdal *Očrt literarne teorije*, ki velja za prvi celostni pregled tega problemskega polja pri nas in uvaja novo sistematiko. Leta 2001 je prenovljeni in dopolnjeni *Očrt* izšel pod naslovom *Literarna teorija*. V osemdesetih letih je Kos predaval tudi primerjalno zgodovino slovenske književnosti in leta 1987 objavil monumentalno delo *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. V teh letih se je na vse tri smeri v povprečju vpisalo 60 novincev, kar je bila velika obremenitev za le dva učitelja, Janka Kosa in Evalda Korena, ki se je habilitiral leta 1979. Koren, ki je leta 1978 doktoriral s tezo o evropskem naturalizmu in Kraigherjevi pozni pripovedni prozi, je na oddelku predaval zgodovino realizma in naturalizma, od teoretskih predmetov pa evropske verzifikacijske sisteme in literarno retoriko. V šolskem letu 1987/88 se je na oddelek kot docent vrnil Lado Kralj, ki je bil med letoma 1971 in 1978 že asistent. Kralj, ki je leta 1986 pod Kosovim mentorstvom doktoriral s tezo o pojmu ekspresionizma v nemški in slovenski literarni vedi, je več let predaval literarne avantgarde. Zlasti v devetdesetih letih je predaval teorijo drame, s čimer je spet povezal svojo akademsko kariero z gledališko.

Leta 1991 je docent postal Janez Vrečko, ki je leta 1986 pod Kosovim mentorstvom doktoriral s tezo o slovenski zgodovinski avantgardi in zenitizmu, v kateri je raziskoval vezi Podbevška, Kosovela in Delakove skupine z Zenitom. Pozneje je objavil monografijo o Kosovelu in uredil nekaj njegovih del. Od devetdesetih pa je Vrečko, ki je študiral tudi na AGRFT, na oddelku predaval tudi zgodovino epa in tragedije ter teorijo tragičnega. V šolskem letu 1996/97 se je oddelku priključil Boris A. Novak, ki je pod Korenovim mentorstvom doktoriral s tezo o recepciji romanskih pesniških oblik v slovenski poeziji, ki je izšla pod naslovom *Oblika, ljubezen jezika*. Poleg primerjalne verzologije Novak predava tudi srednjeveško poezijo, renesanso, barok in zlasti simbolizem. Uveljavljeni prevajalec francoskih pesnikov (Mallarmé, Valéry, Verlaine) je sicer o tem literarnem obdobju objavil monografijo (*Pogledi na francoski simbolizem*, 2007) in pripravil več komentiranih antologij.

Jeseni 1997 se je oddelek preselil v nove kabine, prvič po sedmih desetletjih je ustrezne prostore dobila tudi knjižnica, ki je imela tedaj že več kot 14.000 enot.

Konec devetdesetih let se je spremenila kadrovska struktura oddelka, saj sta se upokojila dolgoletna učitelja Janko Kos in Evald Koren, pozneje še Lado Kralj. Generacijo profesorjev, Ocvirkovih učencev, rojenih okoli leta 1930, je počasi zamenjala generacija mlajših univerzitetnih učiteljev, rojenih v šestdesetih letih, ki so bili vsi študentje Ocvirkovih učencev.

Leta 1998 je Kosovo profesorsko mesto nasledil docent Tomo Virk, ki je leto poprej doktoriral s tezo o usodi slovenskega romana v dobi postmodernizma. Poleg zgodovine moderne proze in kratke proze ter teorije in zgodovine romana Virk predava tudi metodologijo literarne vede. Leta 2000 se je kot docent habilitiral Vid Snoj, ki je leto poprej pod mentorstvom Janka Kosa doktoriral z disertacijo o Svetem pismu Nove zaveze in slovenski literaturi.

Leta 2002 je docent postal še Matevž Kos, komparativist in filozof, ki je leta 2001 pod mentorstvom Lada Kralja doktoriral s tezo o Nietzscheju in ničejanstvu v slovenski literaturi.

V prvem desetletju novega tisočletja sta se habilitirala tudi oba asistenta. Leta 2004 je docent postal Tone Smolej, ki je leto poprej pod Korenovim mentorstvom doktoriral s tezo o slovenski recepciji francoske naturalistične proze. Vanesa Matajč, ki je leta 2003 pod Kraljevim mentorstvom doktorirala s tezo o duhovnozgodovinski podlagi modernosti v slovenski književnosti, se je habilitirala leta 2007, deset let pozneje pa postala sploh prva redna profesorica naše stroke v Sloveniji.

V šolskem letu 2009/10 je oddelek prvič razpisal prvostopenjski enopredmetni in dvopredmetni bolonjski študij, štiri leta pozneje pa še tri magistrske programe. Leta 2015 se je oddelku priključil asistent Alen Albin Širca, pozneje pa še asistent Igor Žunkovič. Pomlajevanje pedagoškega kadra bo izziv tudi v bodoče.

red. prof. dr. Tone Smolej

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetni	Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetni
Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetni	Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetni
	Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področji: Evropske študije, Literarne vede

Katedre

- Katedra za primerjalno književnost
- Katedra za literarno teorijo in metodologijo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Literarnoprimerjalne in literarnoteoretske raziskave* (P6-0239)
- raziskovalni projekt *Slovenska literatura in družbene spremembe: nacionalna država, demokratizacija in tranzicijska navzkrižja* (J6-8259)
- raziskovalni projekt *Zgodovina doktorskih disertacij slovenskih kandidatov v Avstro-ogrski monarhiji (1872–1918)* (J7-7276)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Acta comparativistica Slovenica (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Društvo študentov primerjalne književnosti

Seznam zaposlenih

- doc. dr. Varja Balžalorsky Antić (od 2017)
- dr. Seta Knop, bibliotekarka (od 2001)
- asist. Matic Kocijančič, mladi raziskovalec (od 2015)
- red. prof. dr. Matevž Kos (od 1996)
- red. prof. dr. Vanesa Matajč (1996–1998, od 2000)
- asist. dr. Anja Mrak, samostojna strokovna delavka (od 2015)
- red. prof. dr. Boris A. Novak (od 1997)
- red. prof. dr. Tone Smolej (od 1998)
- red. prof. dr. Vid Snoj (od 1993)
- asist. dr. Alen Albin Širca (od 2015)
- red. prof. dr. Tomo Virk (od 1992)
- asist. dr. Igor Žunkovič (od 2015)

Oddelek za psihologijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Oddelek za psihologijo je bil ustanovljen leta 1950, s prostori na Parmovi 33 v Ljubljani, predavanja pa so se začela že leta 1949, zato kot začetek delovanja oddelka štejemo akademsko leto 1949/50. Ustanovitelj in prvi predstojnik je bil Mihajlo Rostohar (1878–1966), ki je bil leta 1919 tudi med ustanovitelji ljubljanske univerze. Prof. Rostohar je po dostopnih podatkih na začetku sam predaval vse predmete; leta 1954 se mu je pridružil prof. Zoran Bujas z Univerze v Zagrebu, ki je v Ljubljani predaval psihologijo dela in psihometrijo (do 1977), pozneje pa so kot profesorji na oddelku sodelovali tudi drugi, npr. prof. Nikola Rot z Univerze v Beogradu in prof. Lev Milčinski z Medicinske fakultete v Ljubljani. Takoj po končanem študiju so mesta asistentov nastopili prvi Rostoharjevi diplomanti, Ivan Toličič (1952), Leon Šebek (1955) in Vid Pečjak (1957). Mihajlo Rostohar je bil predstojnik oddelka do svoje upokojitve leta 1959, ko je predstojništvo prevzel pedagog Vladimir Schmidt, za njim pa leta 1961, ko je bil imenovan v docenta, Ivan Toličič. Tega leta se je oddelek preselil v novozgrajene prostore na Aškerčevo 2, kjer Filozofska fakulteta domuje še danes.

Število študentov in zaposlenih se je z leti povečevalo, leta 1960 je bilo npr. v prvi letnik vpisanih 52 študentov, leta 1970 pa 109; da bi oddelek svojim študentom lahko zagotovil ustrezne študijske pogoje, vključno z obvezno prakso, je leta 1977 uvedel omejitve vpisa v prvi letnik (*numerus clausus*), ki jo je do uvedbe državne mature leta 1995 izvajal oddelek s sprejemnimi izpiti.

Leta 1991 je Filozofska fakulteta preuredila prostore v kleti, ki so bili prej namenjeni skladišču premoga; prostore v severovzhodnem traktu je oddelek uredil v psihološke laboratorije in

predavalnico. Leta 2002 je bila v vzhodnem traktu v prvem nadstropju, kjer ima oddelek sicer svoje predavalnice in kabinete, odprta muzejska zbirka psiholoških pripomočkov.

Do leta 2007, ko je bil ustanovljen Oddelek za psihologijo na Univerzi v Mariboru, je bil ljubljanski oddelek edini, ki je omogočal študij psihologije v Sloveniji. Bil je pomemben identitetni element, saj so se do takrat na enem samem mestu šolali vsi slovenski psihologi, vendar ni bil edini povezovalni element v stroki: po dosegljivih podatkih je bilo že leta 1954 ustanovljeno stanovsko Društvo psihologov Slovenije, ki od leta 1992 izdaja tudi revijo *Psihološka obzorja*; leta 2014 je bil ustanovljen klub alumnov, ki študijsko, strokovno in socialno povezuje bive diplomante oddelka v Ljubljani.

V začetnem obdobju študija je bilo mogoče študirati psihologijo dvopredmetno v kombinaciji s pedagogiko, pozneje pa samo kot samostojni (enopredmetni) študij, ki je trajal štiri leta in se je končal z diplomom. Leta 2009 je oddelek pristopil k bolonjskemu programu.

Ob 100-letnici UL praznuje Oddelek za psihologijo 70-letnico svojega delovanja. Člani oddelka so dejavni na različnih področjih. Že pred selitvijo na Aškerčevo 2 je imel oddelek svojo mehanično delavnico, v kateri so izdelovali pripomočke za najrazličnejše psihološke meritve; tradicija se je nadaljevala, danes ima oddelek svoje laboratorije, v uporabi ali souporabi ima različne pripomočke za psihološke meritve, npr. EEG, fMRI, očesno kamero, pripomočke za kodiranje in analizo video posnetkov. Leta 2010 je bil na oddelku ustanovljen Center za psihološko merjenje in svetovanje, ki skrbi za oblikovanje in izdajanje psiholoških testov. Leta 2012 je začela na oddelku delovati psihološka testoteka; ta hrani zbirko psihološkega instrumentarija, ki je bil razvit ali se uporablja na oddelku za študijske in raziskovalne namene. Leta 2013 je bil v okviru oddelka ustanovljen laboratorij za kognitivno

nevroznanost. Na oddelku je klinično-psihološka svetovalnica, namenjena študentom UL. Knjižnica, ki deluje že od ustanovitve oddelka naprej, se je po letu 2000 povezala v elektronske knjižnične baze, kar je tako zaposlenim kot študentom omogočilo širok dostop do znanstvene literature s področja psihologije.

Oddelek je že od vsega začetka tesno povezan z življenjem v mednarodnem akademskem prostoru in tudi z ožjim socialnim okoljem; produkcija in razširjanje znanja sta široka. V letih svojega obstoja je oddelek (so)organiziral vrsto strokovnih in znanstvenih srečanj, simpozijev in konferenc ter gostil številne mednarodno uveljavljene psihologe. Predavatelji oddelka so kot gostujoči raziskovalci in profesorji delovali na številnih institucijah po svetu, oddelek pa aktivno sodeluje tudi z vrsto institucij po Sloveniji; samo na področju psihološke prakse je npr. povezan s 187 ustanovami s pedagoškega področja (vrtci, šole), 116 ustanovami s področja klinične psihologije (bolnišnice in zdravstveni domovi, centri za socialno delo, zavodi za usposabljanje in varstvo),

61 ustanovami s področja organizacijske psihologije (zavodi za zaposlovanje, svetovalna podjetja) ter 47 ustanovami z drugih področij, npr. s področja športne psihologije, humanitarnih dejavnosti, nevladnih organizacij, prostovoljstva. Člani oddelka sodelujejo v različnih odborih in telesih s področja izobraževanja, vodijo seminarje in izobraževanja psiholoških veščin za različne strokovne javnosti (npr. učitelje, zdravnike, pravnike, vodstvene delavce). Člani oddelka so aktivno sodelovali pri mednarodni pobudi za evropsko diplomu iz psihologije (EuroPsy) pri Evropski zvezi psihologov (EPSA), na oddelku je nastala mednarodna pobuda za supervizirano prakso v okviru EuroPsy. Oddelek ima v okviru UL podpisanih vrsto pogodb za izmenjavo študentov in profesorjev, v zadnjih petih letih gre študijsko za en semester vsako leto na različne evropske univerze do okrog 10 študentov psihologije. Oddelek ponuja tudi nekaj predmetov v angleškem jeziku; v zadnjih petih letih je tako na oddelku v okviru mednarodnih izmenjav vsako leto tudi po 15–20 študentov z drugih evropskih univerz.

Na oddelku je živahno tudi študentsko življenje. Leta 1993 je bilo ustanovljeno Društvo študentov psihologije Slovenije, ki je že istega leta postalo polnopravni član Evropske zveze študentov psihologije (EFPSA). Študentsko društvo organizira vrsto aktivnosti, npr. poletne in zimске šole, klinične vikende, strokovne ekskurzije za študente, predavanja različnih strokovnjakov s področja psihologije, organizira mednarodne izmenjave študentov, študentom pomaga pri pridobivanju literature in drugih znanj, izdaja strokovno in znanstveno publicistiko; na državni ravni organizira vsakoletne dejavnosti s področja psihologije in letno organizira razprave ob aktualnih dogodkih v družbi, družabne in kulturne dogodke, aktivno sodeluje pri vodenju evropske zveze študentov psihologije. Društvo je za svoje delo prejelo več nagrad, med njimi npr. Rektorjevo nagrado (2014) in memorandum o prepoznavanju pomena duševnega zdravja na evropskem nivoju (EFPSA, 2016).

Oddelek za psihologijo na FF UL je živahno mednarodno stičišče generacij, znanja, idej in dela, tako na področju raziskovanja in publciranja kot tudi študentskih aktivnosti in projektov ter razširjanja znanja zunaj akademskih okvirov. Oddelek v sedemdesetih letih svojega obstoja tako nadaljuje tri glavne stebre tradicije svojih ustanoviteljev: soustvarja znanost in psihološko stroko, šola generacije študentov ter aktivno sooblikuje družbo, v kateri živi.

red. prof. dr. Matija Svetina

Katedre

- Katedra za občo psihologijo
- Katedra za razvojno psihologijo
- Katedra za socialno psihologijo
- Katedra za psihološko metodologijo
- Katedra za pedagoško psihologijo
- Katedra za klinično psihologijo in psihoterapijo
- Katedra za psihologijo dela in organizacije

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Psihološki in nevroznanstveni vidiki kognitivnega nadzora, osebnosti in psihičnega blagostanja* (P5-0110)
- raziskovalni program *Uporabna razvojna psihologija* (P5-0062)
- raziskovalni projekt *Mehanizmi integracije možganske aktivnosti za učinkovit nadzor kognicije* (J7-6829)
- raziskovalni projekt *Stabilni in dinamični vzorci EEG in fMR funkcijske konektivnosti ter njihove povezave z individualnimi razlikami* (J7-8275)
- ciljni raziskovalni program *Razvijanje zgodnje in akademske pismenosti v družini, vrtcu in šoli* (V5-1655)
- bilateralni projekt *Subjektivni kriteriji medsebojnega zaupanja v poslovnih odnosih med Slovenijo in Rusijo*
- bilateralni projekt *Multimodalno preučevanje možganske integracije v zdravju in bolezni*
- ESS projekt OBJEM – *Bralna pismenost in razvoj slovenščine*
- projekt *Varni brez nasilja – Celostni program primarne preventive nasilja nad vrstniki in spolnega nasilja na škodo otrok in mladostnikov*

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Rostoharjeva zbirka (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Društvo študentov psihologije Slovenije (DŠPS)
- revija *Panika*
- revija *Eksperimentator*

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Psihologija – enopredmetni	Psihologija – enopredmetni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Aplikativne psihološke študije, Družboslovna metodologija, Eksperimentalna psihologija, Psihologija osebnosti, Razvojnopsihološke študije
Statistika – interdisciplinarni	
Varstvo okolja – interdisciplinarni	

Seznam zaposlenih

- asist. Lea Alič, mlada raziskovalka (od 2017)
- izr. prof. dr. Andreja Avsec (od 1997)
- doc. dr. Katarina Babnik (od 2018)
- doc. dr. Boštjan Bajec (od 2001)
- izr. prof. dr. Eva Boštjančič (od 2004)
- asist. Mark Bračič Floyd (od 2017)
- red. prof. dr. Valentin Bucik (od 1986)
- asist. mag. Barbara Čibej Žagar (od 2018)
- asist. dr. Sana Čoderl Dobnik (od 2006)
- doc. dr. Jure Demšar (od 2018)
- doc. dr. Katja Depolli Steiner (od 2001)
- izr. prof. dr. Urška Fekonja (od 1999)
- asist. Kaja Hacin Beyazoglu (od 2017)
- asist. Maja Jurjevčič (od 2018)
- Tina Kavšek, bibliotekarka (od 2012)
- red. prof. dr. Darja Kobal Grum (od 1997)
- Nives Kolarič, samostojna strokovna delavka (od 2007)
- doc. dr. Luka Komidar (od 2003)
- Aleksij Kraljič, raziskovalec (od 2017)
- asist. Žan Lep, mladi raziskovalec (od 2018)
- asist. dr. Renata Marčič (od 2006)
- izr. prof. dr. Robert Masten (od 2002)
- asist. Andraž Matkovič (od 2017)
- red. prof. dr. Vladimir Miheljak (od 2009)
- red. prof. dr. Sonja Pečjak (od 1986)
- red. prof. dr. Cirila Peklaj (od 1988)
- doc. dr. Tina Pirc (od 2008)
- izr. prof. dr. Anja Podlesek (od 1996)
- asist. Vida Ana Politakis (od 2014)
- asist. Mojca Poredoš (od 2015)
- red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček (od 1994)
- asist. Nina Purg, mlada raziskovalka (od 2017)
- red. prof. dr. Grega Repovš (od 1996)
- red. prof. ddr. Velko S. Rus (od 1981)
- asist. Anka Slana Ozimič (od 2013)
- izr. prof. dr. Gregor Sočan (od 1996)
- red. prof. dr. Matija Svetina (od 1993)
- asist. dr. Tanja Šraj (od 2017)
- Milena Vukić, bibliotekarka (od 2005)
- doc. dr. Gaja Zager Kocjan (od 2018)
- Klemen Zorman, laborant (od 1988)
- red. prof. dr. Maja Zupančič (od 1989)
- Mojca Žaberl, bibliotekarka (2014–2015, od 2017)
- asist. dr. Urška Žugelj (od 2001)
- izr. prof. dr. Gregor Žvelc (2003–2006, od 2013)

Oddelek za romanske jezike in književnosti

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Romanistika na ljubljanski univerzi je stara kot Univerza sama. Med prvimi ljubljanskimi romanisti velja omeniti vsestranskega Friderika Juvančiča, ki je v študijskem letu 1920/21 kot honorarni sodelavec začel predavati francosko historično slovnico in zgodovino francoskega gledališča ter voditi Seminar iz romanske filologije. V letih 1921–1923 je v Ljubljano prihajal zagrebški profesor dr. Petar Skok, ki je imel predavanja iz italijanskega jezikoslovja in književnosti. V študijskem letu 1921/22 pa je s predavanji historične slovnice francoskega jezika začel dr. Franc Šturm, profesor na realki v Ljubljani.

Ljubljanska univerza je od leta 1921 do zimskega semestra 1923/24 gostila znamenitega jezikoslovca Luciena Tesnière, pozneje rednega profesorja za primerjalno in splošno jezikoslovje v Montpellieru in od leta 1953 dopisnega člana SAZU. Nastavljen je bil kot lektor za francoski jezik. Predaval je francosko književnost 19. stoletja in gramatiko modernega francoskega jezika ter vodil vaje iz prevajanja v francoščino. Proučeval je dvojino in narečne posebnosti sodobnega slovenskega jezika. Kot slavist je začetnik lingvistične geografije in avtor prvega slovenskega lingvističnega atlasa. Pozneje se je uveljavil kot avtor t. i. odvisnostne slovnice (*grammaire de dépendance*) in velja za enega najpomembnejših predstavnikov strukturalizma.

Stolica za romanistiko je bila ustanovljena leta 1927, za docenta za romanske jezike in književnosti pa je bil izvoljen dr. Šturm. V akademskem letu 1937/38 je najprej kot lektor in nato kot honorarni predavatelj začel delovati dr. Stanko Leben. Vodil je tečaje sodobnega italijanskega jezika, nekaj semestrov pa je predaval italijansko književnost. Fakultetni svet

je leta 1940 na predavanje o problemih italijanskega jezika povabil italijanskega jezikoslovca Mattea Bartolija, profesorja na torinski univerzi. Istega leta je bil sprožen postopek za docenturo za italijanski jezik, izbran je bil dr. Leben, dr. Antonu Gradu pa so predlagali privatno docenturo. Na isti seji so podaljšali dovoljenje za predavanja iz italijanskega jezika in književnosti dr. Evelu Gaspariniju. V vojnih letih sta z oddelkom sodelovala lektorica Valeria Rorato Grohar in honorarni profesor za italijansko književnost Bartolomeo Calvi.

Vodja Oddelka za romanske jezike in književnosti dr. Šturm, ki je uvedel študij primerjalne slovnice romanskih jezikov in velja za pionirja razglabljanja o furlanskem jezikovnem vplivu na slovenščino, je leta 1941 postal dekan FF.

V študijskem letu 1946/47 je vodstvo oddelka kot redni profesor prevzel dr. Stanko Škerlj, dotlej profesor na filozofski fakulteti v Beogradu. Škerlj je bil član tako SAZU kot Beneške akademije znanosti in umetnosti. Obnovil je študij romanskega jezikoslovja in italijanske dialektologije, posebej pa se je ukvarjal z italijansko skladnjo.

Dr. Leben je bil leta 1945 izvoljen za izrednega profesorja za francoski jezik s književnostjo, leta 1951 pa za izrednega profesorja za romansko filologijo. Dr. Grad, poznejši dekan FF (1966–1968) in dopisni član SAZU, je leta 1951 postal izredni profesor za zgodovino francoskega jezika. Lektorica za italijanski jezik je leta 1947 postala Vida Šturm, dr. Janko Kotnik pa predavatelj francoskega jezika. Leta 1958 je na oddelku začel delovati asist. Mitja Skubic, od 1982. redni profesor za romansko filologijo in španski jezik. Raziskoval je italijanski glagol in sintakso ter sintakso drugih romanskih jezikov, beneške dialekte, jezikovni stik med slovenščino in mejnimi romanskimi zvrstmi. Prizadeval si je za uvedbo lektoratov portugalsčine, katalonščine, furlanščine in

romunščine. Bil je član mednarodnega združenja *Société de linguistique romane*. Dr. Skubic je zaslužen za ustanovitev sekcije za hispanistiko.

Za dr. Lebnom je predavanja iz francoske književnosti prevzel dr. Kotnik, sledili sta mu dr. Breda Cigoj Leben in dr. Marjeta Vasič. Katedro za francosko književnost je nato prevzel dr. Andrej Capuder, prevajalec, pisatelj, pesnik in esejist, za njim pa dr. Miha Pintarič, strokovnjak za srednji vek in renesanso, esejist in pesnik. Na katedri za francosko književnost danes delujejo še pisateljica dr. Katarina Marinčič, dr. Boštjan M. Turk, strokovnjak za francoski klasicizem in publicist, in dr. Florence Gacoïn Marks, ki se ukvarja predvsem s sodobno francosko književnostjo ter s francosko-slovenskimi kulturnimi stiki.

Jezikoslovni del katedre je dolga leta vodil dr. Vladimir Pogačnik. Strokovno se je usmeril zlasti v besedotvorje, francosko-slovensko primerjalno slovnico, semantiko, slovaropisje in prevodoslovje. Dr. Pogačnik je v devetdesetih letih vodil katedro za slovenski jezik na inštitutu INALCO v Parizu. Po letu 2012 sta ga nasledila dr. Gregor Perko in dr. Primož Vitez. V ospredju zanimanja dr. Perka so kontrastivne leksikološke in leksikografske raziskave, prevodoslovje, besedotvorje in semantika. Dr. Vitez se strokovno ukvarja s francosko fonetiko, literarnim prevajanjem in teoretičnim jezikoslovjem.

Dr. Agata Šega se ukvarja z jezikom, srednjeveško francoščino, pri predmetu Splošno romansko jezikoslovje pa je nasledila dr. Skubica. Pri raziskovalnem delu jo zanima starejše obdobje romanskih jezikovnih vplivov na slovenščino in druge slovanske jezike. Od leta 2010 je članica ekipe redaktorjev v okviru projekta *Dictionnaire étymologique roman*.

Študij modernega jezika se je od šestdesetih let dalje razvijal pod vodstvom domačih lektorric M. Kovač, mag. E. Jereb, J. Baebler in M. Fiko. Kot domači lektorici sta na oddelku danes zaposleni dr. Jacqueline Oven in mag. Nataša Žugelj, didaktiki francoščine pa se posveča dr. Meta Lah.

Delo katedre za italijansko književnost sta po Škerlju najvidnejše zaznamovala višji predavatelj Niko Košir in dr. Atilij Rakar. Košir se je uveljavil predvsem kot prevajalec zahtevnih italijanskih, španskih in francoskih piscev. Dr. Rakar se je posvečal študiju tržaške italijanske književnosti, pa tudi starejši književnosti, predvsem baroku in pesniškim šolam, ki so vplivale na slovensko literaturo. S književnostjo italijanske renesanse in 20. stoletja se ukvarja dr. Irena Prosenc. Od leta 2005 je vodja katedre za italijansko književnost dr. Patrizia Farinelli, ki raziskuje poznorenesančno petrarkistično in baročno liriko, ukvarja pa se tudi s fantastiko v italijanskem pripovedništvu 20. stoletja in metanarativnostjo proze.

Katedro za italijansko jezikoslovje je dolga leta vodila dr. Tjaša Miklič. Posvečala se je aspektualnosti ter besediloslovnim in diskurzivnim raziskavam, povezanim z besedilnim funkcioniranjem italijanskega glagola, večinoma s kontrastivne perspektive. Bila je vodja sekcije za italijanistiko in raziskovalne skupine *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov*. Pri vodenju obeh jo je nasledila dr. Martina Ožbot Currie, ki se raziskovalno posveča jeziku v stiku, besediloslovlju z analizo diskurza in prevodoslovlju. Didaktiko italijanščine zadnjih 15 let razvija dr. Darja Mertelj, pred tem pa je na tem področju delovala dr. Lucija Čok.

K uspešnosti katedre so pomembno prispevali tudi lektorji za italijanski jezik. Od začetka šestdesetih do konca osemdesetih let sta to bila Ante Sušjan in višji predavatelj Sergij Šlenc, avtor *Velikega slovensko-italijanskega slovarja* in *Velikega italijansko-slovenskega slovarja*. Nato je kot lektorica delovala Vasilka Stanovnik, danes pa to nalogo opravljata zlasti dr. Jana Kenda in mag. Daša Stanič.

Navdušenje za hispanistiko je bilo ves čas prisotno. Še pred ustanovitvijo sekcije je na oddelku deloval lektorat za španski jezik pod vodstvom Juana C. Ovna in Nubie Zrimec. V študijskem letu 1981/82 pa je hispanistika polno zaživela: jezikoslovni del je prevzel dr. Skubic, literarnega pa dr. Juan Octavio Prenz, profesor na Univerzi v Trstu. Za kratek čas ga je nasledila dr. Mirjana Polić Bobić z

Univerze v Zagrebu, potem pa je vodenje katedre za špansko in hispanoameriško književnost prevzela dr. Branka Kalenič Ramšak, ki se raziskovalno posveča predvsem pripovednim tehnikam in medkulturnosti v sodobnih španskih in hispanoameriških besedilih ter v španskih besedilih zlatega veka. Dr. Maja Šabec se pri raziskovalnem delu posveča predvsem srednjeveški književnosti, dramatici in prevodoslovlju.

Za dr. Skubicem je vodstvo jezikovne katedre prevzela dr. Jasmina Markič, ki svoje raziskovalno delo usmerja v analizo diskurza, pragmatiko, prevodoslovlje in teorijo tolmačenja. Dr. Barbara Pihler Ciglič raziskuje španski glagol, analizo diskurza, jezikovno pragmatiko in izražanje epistemične modalnosti. Z didaktiko španščine se je ukvarjala lekt. N. Zrimec, danes pa to področje razvija dr. Marjana Šifrar Kalan. Utrip na hispanistiki pomembno sooblikujejo dr. Gemma Santiago Alonso, dr. Alejandro Rodríguez Díaz del Real ter generacija mlajših lektorjev in asistentov.

Lektorat za portugalski jezik je začel delovati v študijskem letu 1986/87. Po letu 2006 je za njegov obstoj pomembno skrbel Inštitut Camões, dr. Blažka Müller Pograjc in dr. Mojca Medvedšek pa odtlej delujeta kot lektorici tega inštituta. Z bolonjsko prenovo je portugalsčina postala izbirni strokovni predmet. Trenutno si oddelek prizadeva za vzpostavitev dodiplomskega programa Portugalski jezik in književnost.

Lektorat za romunski jezik je bil vpeljan leta 1978. Tudi ta je z bolonjsko prenovo prešel med izbirne strokovne predmete. S podporo katalonskega Inštituta Ramón Llull je več let deloval lektorat za katalonski jezik, v devetdesetih letih pa tudi lektorat za furlanski jezik.

Profesorji in profesorice se kot člani mednarodnih in državnih društev, na kongresih in z gostovanji na tujih univerzah vključujejo v svetovno skupnost romanističnih strokovnjakov. Oddelek vsako leto gosti tuje profesorje, znanstvenike, pisatelje in druge strokovnjake.

asist. dr. Mirjam Premrl

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Francistika – dvopredmetni	Francistične in romanistične študije – enopredmetni
Italijanski jezik in književnost – dvopredmetni	Hispanistika – enopredmetni
Španski jezik in književnost – dvopredmetni	Francistične študije – dvopredmetni
	Italijanski jezik in književnost – dvopredmetni
	Španski jezik in književnost – dvopredmetni
	Italijanščina – dvopredmetni pedagoški
	Španščina – dvopredmetni pedagoški
	Francoščina – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Didaktika tujih jezikov, Jezikoslovje, Literarne vede

Katedre

- Katedra za francoski jezik
- Katedra za francosko književnost
- Katedra za didaktiko francoščine
- Katedra za italijanski jezik
- Katedra za italijansko književnost
- Katedra za romansko jezikoslovje
- Katedra za didaktiko italijanščine
- Katedra za španski jezik
- Katedra za špansko in hispanoameriško književnost
- Katedra za didaktiko španščine

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- oddelek je del mednarodne mreže CEE-PUS FISH, v katero je vključenih 9 univerz iz osrednje in vzhodne Evrope (poleg Ljubljane še Gradec, Budimpešta, Brno, Krakov, Bratislava, Zagreb, Novi Sad in Cluj)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Linguistica* (znanstvena revija)
- *Verba Hispanica* (znanstvena revija)
- *Vestnik za tuje jezike – Journal for Foreign Languages* (znanstvena revija)

Študentske dejavnosti in društva

- Klub romanistov SOFIE
- gledališka skupina študentov francoščine Les Théâtres!
- gledališka skupina študentov španščine Hipercloridia
- gledališka skupina študentov italijanščine Maschere nude

Seznam zaposlenih

- lekt. mag. Kaja Katarina Breclj (od 2016)
- asist. Mateja Brus, mlada raziskovalka (od 2018)
- izr. prof. dr. Patrizia Farinelli (od 2005)
- doc. dr. Ignac Fock (od 2014)
- doc. dr. Florence Gacoïn Marks (od 2002)
- lekt. Uršula Marija Geršak (od 2012)
- lekt. dr. Ioana-Carmen Jianu (od 2012)
- red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak (od 1986)

- lekt. dr. Jana Kenda (od 1994)
- izr. prof. dr. Meta Lah (od 1994)
- lekt. Anne-Cecile Lamy-Joswiak (od 2015)
- lekt. dr. Mojca Medvedšek (od 1998)
- doc. dr. Katarina Marinčič (od 1994)
- red. prof. dr. Jasmina Markič (od 1981)
- doc. dr. Darja Mertelj (1998 in od 2005)
- lekt. Tiziana Molle (od 2018)
- doc. dr. Blažka Müller Pograjc (od 1998)
- lekt. dr. Jacqueline Oven (od 1993)
- red. prof. dr. Martina Ožbot Currie (od 1994)
- izr. prof. dr. Gregor Perko (1998, od 2004)
- izr. prof. dr. Barbara Pihler Ciglič (od 2002)
- red. prof. dr. Miha Pintarič (od 1988)
- Marjeta Prelesnik Drozg, bibliotekarka (od 1992)
- asist. dr. Mirjam Premrl (od 2007)
- izr. prof. dr. Irena Prosenč (od 1995)
- doc. dr. Alejandro Rodríguez Díaz del Real (2005–2008, od 2010)
- doc. dr. Gemma María Santiago Alonso (od 1998)
- lekt. mag. Daša Stanič (od 2008)
- izr. prof. dr. Maja Šabec (od 2001)
- doc. dr. Agata Šega (od 1996)
- doc. dr. Marjana Šifrar Kalan (od 1997)
- Metka Šorli, bibliotekarka (od 1988)
- lekt. Andreja Trenc (od 2013)
- izr. prof. dr. Boštjan Marko Turk (od 1992)
- asist. Vita Veselko (od 2018)
- izr. prof. dr. Primož Vitez (od 1992)
- Manuela Volmajer, samostojna strokovna delavka (od 2015)
- lekt. mag. Nataša Žugelj (od 1996)

Oddelek za slavistiko

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Snovanje slavistike v Ljubljani se je začelo hkrati z ustanavljanjem Univerze v Ljubljani. Novembra 1918 je bil izdelan koncept postopnega ustanavljanja visokošolskih ustanov, najprej ustanovitev knjižnice, nato vseučilišča in akademije. Pri njihovi ustanovitvi je aktivno sodeloval svetovno znani slavist, akad. prof. dr. Rajko Nahtigal (1877–1958).

Vseučiliška komisija je 8. 3. 1919 ustanovila podkomisije za pripravo univerzitetnega pouka. Podkomisija za filozofsko (tj. modroslovno) fakulteto je poročilo z osnovnim načrtom organizacije, ki je predvideval 33 osnovnih stolic, podala 25. 3. 1919. Slavistična študijska tematika je bila uvrščena v razdelek 18 (Slovanska filologija) in sestavljena iz štirih stolic: dveh za splošno slovansko filologijo (za lingvistiko in slovansko literaturo) ter dveh za področje slovenskega jezika in literature; dodana jim je bila še izvedbena perspektiva profesure *ad personam* za srbohrvatski jezik in literaturo. Stolice so bile organizacijsko povezane v Seminar za slovansko filologijo.

Deset let po ustanovitvi je bil Seminar za slovansko filologijo velik inštitut s petimi rednimi profesorskimi stolicami in dvema lektoratoma. Stolice so bile še vedno razdeljene tako, kot so jih zastavili leta 1919. V prvem študijskem letu je potekal ruski lektorat I in II, v drugem semestru študijskega leta 1921/22 pa lektorat za ruski jezik in lektorat za češki jezik.

Seminar za slovansko filologijo oz. Inštitut za slovansko filologijo, kakor se je preimenoval v tridesetih letih, je bil tudi pobudnik nekaterih pomembnih dejanj, npr. leta 1935 ustanovitve Slavističnega društva v Ljubljani in njegovega glasila *Slovenski jezik*, leta 1948 ustanovitve *Slavistične revije* in leta 1956 revije *Jezik in slovstvo*, ki izhajata še danes.

Inštitut za slovansko filologijo se je v študijskem letu 1959/60 znova preimenoval v Seminar za slovansko filologijo, 1962/63 je postal Oddelek za slovanske jezike in književnosti, v sedemdesetih letih se je imenoval Pedagoško-znanstvena enota za slovanske jezike in književnosti, v osemdesetih letih pa znova Oddelek za slovanske jezike in književnosti.

V študijskem letu 1959/60 je bilo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani mogoče študirati naslednje slavistične predmete: slovenščino, srbohrvaščino, ruščino, od študijskega leta 1962/63 pa še primerjalno slovansko jezikoslovje. Tako so se organizacijsko in vsebinsko še bolj začele kazati različne naloge in cilji slavističnih študijskih smeri: slovenistike kot temeljne vede o maternem jeziku na eni strani ter rusistike in srbokroatistike, ved o sorodnih, vendar tujih jezikih, in primerjalne slavistike, ki postavlja tako slovenščino kot druge slovanske jezike v širši zgodovinskojezikovni kontekst, na drugi strani.

Po programski reformi v študijskem letu 1984/85 so bile študijske skupine štiri: slovenistika, srbokroatistika z makedonistiko, rusistika in primerjalno slovansko jezikoslovje.

Leta 2002 se je Oddelek za slovanske jezike in književnosti razdelil na Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko. Premišljeno izpeljana razdružitev skupnega oddelka, ki je po eni strani sledila zgledom univerzitetnega študija nacionalnega jezika, jezikoslovne in literarne vede, po drugi pa študiju sorodnih jezikov, literatur in kultur, je omogočila nadaljevanje dotedanjih oblik pedagoškega in raziskovalnega dela, izostrila specifične predmetnih področij in metodoloških pristopov, hkrati pa zagotovila nadaljevanje izročila, ki sega v sam začetek ustanovitve Univerze in Seminarja za slovansko filologijo.

Oddelek za slavistiko je imel v prvem študijskem letu samostojnega obstoja tri študijske

smeri (Primerjalno slovansko jezikoslovje, Ruski jezik in književnost, Hrvaški, srbski in makedonski jezik s književnostmi) in štiri slovanske lektorate (češčina, poljščina, slovaščina in bolgarščina) kot izbirne dopolnilne predmete. V študijskem letu 2004/05 se je vsebinska ponudba ljubljanske slavistike razširila s tremi novimi študijskimi smermi: Češki jezik in književnost, Poljski jezik in književnost ter Slovaški jezik in književnost.

V študijskem letu 2009/10 so se začeli izvajati bolonjski študijski programi, in sicer: Primerjalno slovansko jezikoslovje, Južnoslovanski študiji, Bohemistika, Polonistika, Slovakistika in Rusistika, 2010/11 pa še enopredmetni program Zahodnoslovanski študiji. Ti univerzitetni prvostopenjski in drugostopenjski študijski programi s področja slovanskih jezikov, literatur in kultur dolgo in bogato tradicijo slovanskih filoloških študijev združujejo z novimi metodami in sodobnimi pogledi. Primerjalno proučevanje zgodovine slovanskih jezikov in študiji posameznih slovanskih kultur so prilagojeni sodobni kulturni in sociolingvistični situaciji, saj tradicionalne pristope k študiju tujih jezikov in književnosti dopolnjuje širša kulturološka obravnava.

Študijski program Primerjalno slovansko jezikoslovje temelji na zgodovinskoprimerjalnem, kontrastivnem in tipološkem študiju slovanskih jezikov s posebnim ozirom na slovenščino in

seznanjanju s praslovanščino kot genetskim izhodiščem ter se ukvarja predvsem z jezikovno rekonstrukcijo, jezikovnimi strukturami in njihovimi značilnostmi ter genetskim razmerjem med slovanskimi jeziki, z arealnim jezikoslovjem, slovenskim in slovanskim imenoslovjem, etimologijo kot metodo in vedo o izvoru besedja in pomena, jezikovnimi in kulturološkimi vidiki stare cerkvene slovanščine kot prvega slovanskega knjižnega jezika ter z literarno in skupno kulturno dediščino vseh slovanskih jezikov.

Rusistika ima na ljubljanski slavistiki dolgo znanstveno in pedagoško tradicijo, ki je danes nadgrajena s sodobnimi meddisciplinarnimi kulturološkimi pristopi. Primerjava sodobnih jezikovnih pojavov v ruščini in slovenščini, dopolnjena z zgodovinskimi vidiki, sociolingvistiko in drugimi jezikoslovnimi področji, omogoča osnovo za znanstveno obravnavo, za poučevanje ruščine in za praktično jezikovno kompetenco. Ruska avtohtona literarnovedna tradicija, ki je pomembno vplivala tudi na premike v literarni vedi v svetu, je osnova za doseganje literarnovednih kompetenc in razumevanje posebnosti, ki opredeljujejo rusko kulturo.

Program Južnoslovanski študiji je delno spremenjen in delno nadgrajen program študija neslovenskih južnoslovanskih vsebin, ki na Univerzi v Ljubljani z različnimi poimenovanji

obstaja od njene ustanovitve. Študij se je sprva povezoval s študijem slovenščine, nato s študijem ruščine in drugih jezikov, pozneje pa z vsemi študiji na Filozofski fakulteti in tudi z nekaterimi študiji na drugih fakultetah. Posebna pozornost je namenjena primerjalnemu pristopu in obravnavi pojavov, sorodnih, podobnih ali nasprotnih v nacionalnih južnoslovanskih književnostih in jezikih. Preimenovanje študijskega programa v Južnoslovanski študiji ne pomeni zgolj spremembe imena, temveč tudi vsebine; k obstoječim temeljnimi področjem je dodan večji delež kulturoloških vsebin in bolgarščine (ki je pred tem obstajala samo na ravni lektorata).

Bohemistika ima na ljubljanski slavistiki dolgo tradicijo, na katero se je navezal leta 2004 vpeljani študij češkega jezika in književnosti. Poučevanje in raziskovanje češkega jezika in književnosti se opira na češko jezikoslovno, literarno in literarnovedno tradicijo, ki jo razlaga v kontekstu slovenske.

Slovenska polonistika ima predzgodovino v tvornih slovensko-poljskih kulturnih in literarnih stikih od prve polovice 19. stoletja naprej, njen univerzitetni zarodek na ljubljanski slavistiki pa je bil lektorat poljščine, ki so ga uvedli leta 1947 in je deloval do leta 2004, ko je bila ustanovljena katedra za polonistiko. Ljubljanski študijski program Polonistika ima dve razpoznavni potezi – izhaja iz dognanj slovenske

polonistične refleksije, s čimer na izviren način vsebinsko bogati polonistično vedo in se v znamenju metodološkega pluralizma odpira k tvornim pobudam poljskih univerzitetnih in znanstvenih stališč.

Tudi slovakistika se je razvila iz obstoječega lektorata slovaščine, ki ima sedemdesetletno, predvsem literarno tradicijo. Od leta 2004 se v okviru študijske smeri slovakistika razvija kot samostojna stroka na področju jezikoslovja in literarne vede v tesni povezavi s ključnimi raziskovalnimi in pedagoškimi institucijami na Slovaškem. Zahodnoslovanske filologije so tesno povezane s partnerskimi univerzami v Bratislavi, Krakovu in Pragi ter v okviru Srednjeevropske akademske iniciative.

Četudi se je študij slavistike metodološko in vsebinsko ves čas razvijal in sledil novim raziskovalnim pristopom, je do bolonjske prenovne programov vendarle več kot pol stoletja potekal v okviru bolj ali manj nespremenjenega modela. Zato je Oddelek za slavistiko prenovno programov izkoristil tudi za globlje posege v tradicijo študijskega procesa, ki jih je narekovala naravna posledica razvoja slavističnih strok, kot se na ljubljanski univerzi predavajo od začetka obstoja Univerze. Ljubljanska slavistika ima pomembno vlogo pri sooblikovanju slavističnih središč na stičišču slovanskih svetov in njihovega stika z neslovanskimi kulturnimi okolji. Ker so bile nekoč tesne kulturne, družbene in gospodarske povezave tega prostora za več kot pol stoletja prekinjene, posamezna kulturna območja pa med seboj ločena, ima slavistika pomembno vlogo tudi kot nosilka in pobudnica (spo)razumevanja, sodelovanja in razvijanja refleksije o zgodovinski vlogi, sodobnih oblikah in perspektivah za prihodnost še tvornejših in uporabnejših oblik sodelovanja.

Oddelek za slavistiko

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Češki jezik in književnost – dvopredmetni	Češki jezik in književnost – dvopredmetni
Južnoslovanski študiji – dvopredmetni	Južnoslovanski študiji – dvopredmetni
Polonistika – dvopredmetni	Polonistika – dvopredmetni
	Polonistika – dvopredmetni pedagoški
Primerjalno slovansko jezikoslovje – dvopredmetni	Primerjalno slovansko jezikoslovje – dvopredmetni
Rusistika – dvopredmetni	Rusistika – dvopredmetni
	Rusistika – dvopredmetni pedagoški
Slovakistika – dvopredmetni	Slovakistika – dvopredmetni
	Slovakistika – dvopredmetni pedagoški
	Srednjeevropske študije – skupni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Jezikoslovje, Literarne vede, Slavistični študiji

Katedre

- Katedra za ruski jezik
- Katedra za rusko književnost
- Katedra za primerjalno slovansko jezikoslovje
- Katedra za staro cerkveno slovanščino
- Katedra za hrvaški in srbski jezik
- Katedra za hrvaško in srbsko književnost
- Katedra za makedonski jezik in književnost
- Katedra za bohemistiko
- Katedra za polonistiko
- Katedra za slovakistiko

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave* (P6-0215)
- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- bilateralni projekt *Kontrastivno in primerjalno preučevanje* (BI-RU/16-18-009)
- koordinacija dveh Ceepus mrež: Ceepus AT-037 in Ceepus AT-0011

- bilateralni projekt *Jezik hrvaških in slovenskih protestantskih besedil 16. stoletja* (BI-HR/18-19-026)
- bilateralni projekt *Aksiološki diskurz v ruski in slovenski književnosti – tradicija in sodobnosti* (BI-RU/19-20-036)
- Erasmus+ Key action 1 – Mobility for learners and staff (Higher Education Student and Staff Mobility) z Inštitutom za slavistiko Ruske akademije znanosti
- Erasmus+ KA1 2017–2019 izmenjava z Univerzo v Sarajevu in Univerzo v Pittsburghu
- oddelek koordinira skupni magistrski študijski program Srednjeevropske študije: partnerske univerze so Univerza v Bratislavi, Karlova univerza v Pragi in Jagelonska univerza v Krakovu
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Slavica Slovenica (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- študentska sekcija Slavističnega društva Slovenije

Seznam zaposlenih

- doc. dr. Vanda Babič (od 1995)
- doc. dr. Tatjana Balažic Bulc (od 2001)
- lekt. dr. Ljudmil Dimitrov (2005–2009, od 2014)
- red. prof. dr. Miha Javornik (od 1985)
- lekt. Andreja Klemenčič (od 2014)
- asist. Anežka Kočalková (od 2004)
- lekt. Zdenka Kohoutková (od 2015)
- lekt. Tatjana Komarova (od 1992)
- Branka Kotnik, samostojna strokovna delavka (od 1985)
- lekt. Bojana Maltarić (od 1998)
- izr. prof. dr. Jozef Pallay (od 2003)
- lekt. Sanja Pešorda (od 2018)
- lekt. Darija Pivk (od 2004)
- lekt. Anastasia Plotnikova (od 2016)
- doc. dr. Blaž Podlesnik (od 1999)
- red. prof. dr. Vesna Požgaj Hadži (od 1982)
- Kristina Pritekelj, bibliotekarka (od 2001)
- doc. dr. Špela Sevšek Šramel (od 2006)
- Urška Skalicky, bibliotekarka (od 2002)
- lekt. dr. Joanna Sławińska (od 2004)
- lekt. Marina Spanring Poredoš (od 1996)
- izr. prof. dr. Petra Stankovska (od 2000)
- izr. prof. dr. Đurđa Strsoglavac (od 1996)
- izr. prof. dr. Namita Subiotto (od 2002)
- doc. dr. Matej Šekli (od 2003)
- lekt. dr. Eva Tibenská (od 2015)
- doc. dr. Mladen Uhlik (od 2008)
- lekt. spec. Janja Urbas (od 1987)
- lekt. dr. Maria Wacławek (od 2015)
- izr. prof. dr. Maria Zofia Wtorkowska (od 1999)
- asist. Ana Žabkar Šalić (od 2008)

Oddelek za slovenistiko

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

V isokošolski študij slovenskega jezika in književnosti sega v začetek 19. stoletja: na ljubljanskem liceju je od leta 1817 do 1849 poučeval Franc Metelko, na liceju v Gradcu pa od 1812 Janez Primic, Koloman Kvas in Gregor Krek. V drugi polovici 19. stoletja sta se slovenski jezik in književnost v okviru primerjalne slavistike poučevala na Dunaju (Fran Miklošič) in v Gradcu (Gregor Krek in Matija Murko), kjer je bila leta 1896 ustanovljena katedra za slovansko filologijo s posebnim ozirom na slovenski jezik in književnost (Karel Štrekelj in Rajko Nahtigal). Leta 1848 se je odločno začela pojavljati zahteva po slovenski univerzi, ki je svojo zgodovinsko formulacijo dobila februarja 1898 v kranjskem deželnem zboru. Z ustanovitvijo Univerze v Ljubljani leta 1919 sta nastali katedri za slovenski jezik in za slovensko književnost v okviru Seminarja za slovansko filologijo, ki je obsegal še katedri za splošno slovansko lingvistiko in slovanske književnosti. Med prvimi enajstimi profesorji nove univerze sta bila slavista/slovenista jezikoslovca Rajko Nahtigal in Fran Ramovš, ki je imel 3. decembra 1919 tudi slavnostno prvo predavanje na novi univerzi. Katedro za književnost sta zasedla Ivan Prijatelj in France Kidrič. Deset let po ustanovitvi je imel seminar že 130 študentov.

Književnost sta do 2. svetovne vojne predavala dva profesorja: sodobno književnost in književnost slovanskih narodov Prijatelj, starejšo pa prešernoslovec Kidrič. Njun fokus je bil kulturnozgodovinski in biografski, metoda pa pozitivistična, interpretativna in komparativistična. Upokojenega Prijatelja je med letoma 1937 in 1948 nadomestil Anton Ocvirk. Po vojni sta učiteljski mesti zasedla Marja Boršnik in prešernoslovec Anton Slodnjak, ki je bil po desetih letih prisilno politično upokojen; metodološko sta bila blizu predhodnikoma.

Okoli leta 1960 se je uveljavila močna generacija književnih zgodovinarjev, ki se je usmerila v književno interpretacijo, v več sodobne književnosti in dramatike ter v mladinsko književnost. To so bili kulturni zgodovinar, esejist in dramatik Matjaž Kmecl, ki se je posvetil književnosti 19. stoletja in koroški književnosti; prešernoslovec in raziskovalec slovenske poezije 20. stoletja Boris Paternu; Franc Zadavec je raziskoval 20. stoletje, Helga Glušič interpretirala najnovejšo prozo in mladinsko književnost, Jože Koruza pa je raziskoval dramatiko in starejšo književnost.

V osemdesetih letih 20. stoletja je nastopila tretja generacija učiteljev: Tone Pretnar, Miran Hladnik, Boža Krakar Vogel, Irena Novak Popov in Marko Juvan. Paternujevo delo in metodo je na področju poezije 20. in 21. stoletja nadaljevala in ju na slovenske pesnice razširila Irena Novak Popov. Metodološki obrat v empirično literarno vedo, v obravnavo korpusov ter v raziskovanje trivialne književnosti je prinesel Miran Hladnik z obravnavo proznih žanrov. Tone Pretnar, utemeljitelj slovenske primerjalne verzologije, je statistične metode apliciral na slovenski verz. Boža Krakar Vogel je vzpostavila študij didaktike književnosti in razvijala sistemsko didaktiko, Marko Juvan pa moderno literarno teorijo (intertekstualnost, literarna geografija, svetovni literarni sistem). Igor Grdina je nadaljeval kulturnozgodovinsko usmeritev v obravnavi starejše književnosti, Igor Saksida se je specializiral za mladinsko književnost. Književnost poleg Hladnika in Juvana trenutno poučujejo še Aleksander Bjelčevič, specializiran za verzologijo in starejšo književnost, Mateja Pezdirc Bartol se z empirično-interpretativno metodo loteva dramatike in mladinske književnosti, Alenka Žbogar na podoben način raziskuje kratko prozo, ukvarja pa se tudi z didaktiko književnosti, Alojzija Zupan Sosič interpretativno in naratološko raziskuje sodobni roman in ljubezensko poezijo, Urška

Perenič deluje na področju empirične literarne vede, medijskih študij in kognitivne literarne vede, Darja Pavlič proučuje moderno poezijo in pesniško podobe.

Trenutni študij književnosti je metodološko pluralen: od interpretacije besedil do obravnave korpusov, od kanonizirane do žanrske književnosti, od tradicionalnih interpretativnih, verzoloških, naratoloških metod do obravnave celotnega sistema književnosti. 8650 književnih del 832 avtorjev, ki so jih študenti postavili na Wikivir, je dobro izhodišče za prehod od obravnave posameznih del k obravnavi korpusov in celotnega sistema književnosti v vseh medijih in etapah od produkcije prek distribucije do recepcije.

Jezikoslovni del slovenistike je v prvih desetletjih (od ustanovitve do sedemdesetih let) zaznamovalo t. i. diahrono jezikoslovje, ki se je ohranilo v okviru različnih predmetov v programu tudi danes. V prvih desetletjih ljubljanske univerze je bilo slovenistično jezikoslovje

vpeto v slovanski prostor in jezikoslovje. V sedemdesetih letih 20. stoletja pa se je tej izrazito zgodovinoslovnični usmeritvi pridružilo raziskovanje vprašanj sodobne slovenščine; to se je deloma usmerilo v ustrezno standardizacijo slovenskega jezika, predvsem pa v opis sodobnega (do konca 20. stoletja predvsem knjižnega, a tudi narečnega) jezika. Ključno vlogo pri oblikovanju jezikoslovnega pogleda in študijskega programa je imela Breda Pogorelec, ki je bila nekakšna vez med starim in novim: sprva je poučevala tudi fonetiko stare cerkvene slovanščine, pozneje pa se je usmerila v sociolingvistiko in jezikovno politiko slovenskega jezika, v raziskovanje zgodovine knjižnega jezika ter v lingvostilistiko. S strukturalnim opisom celotne zgradbe slovenskega knjižnega jezika in novo socialnozvrstno teorijo, ki je poudarjala pomen knjižnega jezika, je v *Slovenski slovnici* ter številnih znanstvenih člankih in monografijah slovenistično jezikoslovje na Filozofski fakulteti od sedemdesetih let do konca 20. stoletja zaznamoval Jože Toporišič. To

knjižnojezikovno usmeritev je deloma nadaljevala Ada Vidovič Muha, pri čemer se je poleg v normativna vprašanja usmerila predvsem v leksikalno-morfološko področje. V osemdesetih letih se je Olga Kunst Gnamuš raziskovalno ukvarjala s pragmatiko in teorijo sporazumevanja ter konec osemdesetih let 20. stoletja začela z didaktiko jezika v študijski program vključevati uporabno jezikoslovje. V novem tisočletju se slovenistično jezikoslovje izrazito usmerja v sodobne instrumentalne in perceptivne (npr. fonetično-fonološke) raziskave, ki jih vključujemo tako v temeljne kot izbirne predmete. Na podlagi sodobnih metod in z vključevanjem novih vsebin delo Valentina Logarja in Martine Orožen, tj. raziskovanje knjižnih in pisnih virov starejših obdobj ter narečij, nadaljujeta Irena Orel in Vera Smole, ki predavata zgodovinsko slovnico, slednja tudi dialektologijo in socialne zvrsti slovenskega jezika. Delo Brede Pogorelec pa nadaljujejo in nadgrajujejo Marko Stabej, ki se raziskovalno ukvarja predvsem s področji sociolingvistike, jezikovne politike, korpusnega jezikoslovja, besediloslovja in zgodovine knjižnega jezika; Simona Kranjc, ki je specialistka za skladnjo in pragmatiko ter psiholingvistiko; in Erika Kržišnik, ki raziskuje in predava jezikovnonormativno problematiko, leksikalno in znotraj tega frazeološko področje. Z leksikalno-morfološkim področjem se kot raziskovalka in profesorica ukvarja Andreja Žele, Mojca Smolej se ukvarja s skladnjo in govorjenim jezikom, Saška Štumberger z normativno-leksikološko tematiko in Hotimir Tivadar s fonetično-retorično-govornotehničnimi predmeti in normativnimi vprašanji. Jezikovnodidaktično področje, ki ga je utemeljila Olga Kunst Gnamuš, razvijata Jerca Vogel na področju poučevanja slovenščine kot prvega

in Nataša Pirih Svetina na področju slovenščine kot drugega in tujega jezika.

Študij slovenistike je do leta 2002 potekal v okviru Oddelka za slovanske jezike in književnosti, od 2002 pa na samostojnem Oddelku za slovenistiko. Njegovi diplomanti in diplomantke so pomembno sooblikovali kulturno in politično zgodovino slovenskega naroda in države v 20. stoletju in jo še danes, saj prevzemajo vidne funkcije v šolstvu, medijih, založništvu, drugih kulturnih, družbenih in državnih ustanovah.

V okviru oddelka deluje Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki z razvejeno programsko zasnovo širi vedenje o slovenskem jeziku, književnosti in kulturi v mednarodnem prostoru, spodbuja mednarodno slovenistično raziskovanje, organizira strokovna in znanstvena srečanja ter razvija celotno infrastrukturo za doseganje, preverjanje in potrjevanje znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika.

*izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič,
dr. Mojca Nidorfer-Šiškovič, izr. prof. dr.
Hotimir Tivadar, izr. prof. dr. Jerca Vogel*

Katedre

- Katedra za slovenski knjižni jezik in stilistiko
- Katedra za zgodovinsko slovnico in dialektologijo
- Katedra za novejšo in sodobno slovensko književnost
- Katedra za starejšo slovensko književnost in ustno slovstvo
- Katedra za literarno teorijo in metodologijo
- Katedra za didaktiko slovenščine

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Slovenistika – enopredmetni	Slovenistika – enopredmetni
Slovenistika – dvopredmetni	Slovenistika – enopredmetni pedagoški
	Slovenistika – dvopredmetni
	Slovenistika – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Slovenistika

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Literarnoprimerjalne in literarnoteoretske raziskave* (P6-0239)
- raziskovalni program *Medkulturne literarnovedne študije* (P6-0265)
- raziskovalni projekt *Zgodovina doktorskih disertacij slovenskih kandidatov v Avstro-ogrski monarhiji (1872–1918)* (J7-7276)
- raziskovalni program *Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave* (P6-0024)
- raziskovalni program *Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave* (P6-0215)
- bilateralni projekt *Jezik, literatura in kultura kot temelj medkulturne komunikacije* (BI-RS/18-19-016)
- ciljni raziskovalni projekt *Slovenska in evropska kulturna literarna dediščina – pravljice v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu od vrtca do srednje šole* (V5-1702)
- bilateralni projekt *Diskurzni označevalci v govorjeni in pisni nemščini in slovenščini* (BI-AT/18-19-017)
- Mednarodna komisija za sestavo *Slovenskega lingvističnega atlasa* (MK OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov s sedežem v Moskvi
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- bilateralni projekt *Tipološke podobnosti med slovensko in ameriško poezijo* (BI-US/18-19-071)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- zborniki rednih vsakoletnih mednarodnih seminarjev Seminar slovenskega jezika, literature in kulture
- zborniki rednih vsakoletnih mednarodnih simpozijev Obdobja

Študentske dejavnosti in društva

- študentska sekcija Slavističnega društva Slovenije
- študentska revija *Besedoholik*
- študentska gledališka skupina

Seznam zaposlenih

- izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič (od 1992)
- red. prof. dr. Miran Hladnik (od 1979)
- asist. Luka Horjak (od 2018)
- asist. dr. Andraž Jež (od 2017)
- Blaž Kavšek, mladi raziskovalec (od 2018)
- red. prof. dr. Simona Kranjc (od 1992)
- red. prof. dr. Irena Orel (od 1990)
- doc. dr. Darja Pavlič (od 2017)
- izr. prof. dr. Urška Perenič (od 2009)
- red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol (od 1998)
- izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina (od 1995)
- Anka Polajnar, bibliotekarka (od 1997)
- Kristina Pritekelj, bibliotekarka (od 2001)
- Andreja Puc, bibliotekarka (od 1997)
- Aleksander Rath, mladi raziskovalec (od 2017)
- Mateja Robida, samostojna strokovna delavka (od 2004)
- Urška Skalicky, bibliotekarka (od 2002)
- red. prof. dr. Vera Smole (od 1996)
- izr. prof. dr. Mojca Smolej (od 1998)
- red. prof. dr. Marko Stabej (od 1990)
- lekt. dr. Mojca Stritar Kučuk (od 2019)
- Urška Šavc, bibliotekarka (od 2018)
- doc. dr. Saška Štumberger (od 2005)
- izr. prof. dr. Hotimir Tivadar (od 1998)
- izr. prof. dr. Jerca Vogel (od 1997)
- red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič (od 1998)
- red. prof. dr. Andreja Žele (od 2011)
- izr. prof. dr. Alenka Žbogar (od 1998)

Oddelek za sociologijo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Oddelek za sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani je bil ustanovljen leta 1960 na pobudo akademika prof. Borisa Ziherla, takratnega direktorja Inštituta za sociologijo pri Univerzi v Ljubljani. Profesor Ziherl je postal tudi prvi predstojnik novonastalega oddelka, s tem pa se je začel organizirati študij sociologije na Slovenskem. Prvi predavatelji na oddelku, katerega študij je statut Filozofske fakultete iz leta 1961 določal kot enopredmetno in dvopredmetno skupino, so bili prof. dr. Ludvik Čarni, prof. dr. Marjan Britovšek in prof. dr. Anton Žun. Prva večja reorganizacija študija se je zgodila v študijskem letu 1966/67, ko se je študijski program enopredmetne sociologije prenesel na Visoko šolo za politične vede (leta 1970 se je preimenovala v Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo, danes jo poznamo kot Fakulteto za družbene vede), študij sociologije na Filozofski fakulteti pa se je osredotočil predvsem na pedagoško usposabljanje učiteljev za poučevanje

sociologije in družboslovja na gimnazijah in srednjih strokovnih šolah. Kljub temu je Oddelek za sociologijo začel širiti svoje študijsko zanimanje tudi na področja sociologije kulture in sodobnih socioloških teorij. V študijskem letu 1981/82 je oddelek ponudil dva programa: Sociologijo kulture (nepedagoška smer) in Sociologijo (pedagoška smer). Razvijanje novih teoretskih usmeritev in poddisciplin ter povezovanje z drugimi vedami sta predvsem na nepedagoškem programu Sociologije kulture vodila v interdisciplinarno oblikovan študij, kar se je odražalo v uvedbi številnih izbirnih predmetov.

Glavni poudarki pri študiju sociologije kulture so bili posvečeni sodobnim teorijam kulture, metodološkemu strukturalizmu in jezikovni analizi, semantiki in kritiki ideoloških družbenih formacij, kritični analizi družbe ter teoretskim implikacijam izsledkov psihoanalize. Pri vpeljavi teh vsebin sta imela odločilno vlogo prof. dr. Rastko Močnik in prof. dr. Drago B. Rotar. Ob teh, za sociologijo kulture distinktivnih vsebinah, so imele pomembno vlogo tudi obča sociologija, klasiki sociološke misli,

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Sociologija kulture - enopredmetni	Sociologija kulture - enopredmetni
Sociologija - dvopredmetni	Sociologija kulture - dvopredmetni
	Sociologija - dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje - interdisciplinarni	Področja: Epistemologija humanistike in družboslovja, Etnični in migracijski študiji, Globalizacijski študiji, Medijski študiji, Religijologija, Sociologija kulture, Študiji spola

študije nacionalizmov in globalizacije (prof. ddr. Rudi Rizman), sociologija religije (prof. dr. Marko Kerševan), analiza socialne zgodovine, presečišča zgodovinske in družbene dinamike, klasičnih družbenih gibanj in historične sociologije (prof. dr. Avgust Lešnik). V naboru specifičnih študijskih vsebin je oddelek ponujal medijske študije in kulturo (doc. dr. Jože Vogrinc in prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat), študije spolov (prof. dr. Milica Antić Gaber in prof. dr. Roman Kuhar), teorijo filma, sociologijo znanosti (doc. dr. Igor Škamperle), sociologijo likovnih umetnosti, sociologijo branja itn. Omeniti velja tudi socialno antropologijo in z njo povezane projekte in terenske raziskave, ki sta jih v osemdesetih in devetdesetih letih preteklega stoletja izvajala predvsem prof. dr. Iztok Saksida in prof. dr. Bojan Baskar.

Z bolonjsko prenovo študija je Oddelek za sociologijo na prvi stopnji vzpostavil enopredmetni program Sociologija kulture, ki je edinstven v slovenskem prostoru zaradi poglobljenega teoretskega pristopa z vključevanjem poznavanja klasične in temeljne sociološke misli ob hkratnem razvijanju analitskih osnov, oprtih na najnovejše epistemološke in teoretske premike v polju humanistike in družboslovja. Ob tej študijski možnosti na oddelku ponujamo še dvopredmetni program Sociologija. Na drugi stopnji je mogoče vpisati enopredmetni ali dvopredmetni študij Sociologije kulture ali dvopredmetni pedagoški študijski program Sociologija. Na vseh programih je študij zasnovan tako, da na začetku gradi na temeljnih socioloških in širše humanistično-družboslovnih znanjih, ki se v višjih letnikih razvija v specialna sociološka polja.

Študij sociologije kulture in določenih specialnih socioloških polj (spol, mediji, epistemologija, religija, globalizacija) je mogoče nadaljevati tudi na doktorskem študiju, ki poteka v okviru interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Humanistika in družboslovje. Oddelek za sociologijo si prizadeva krepiti tudi domačo in mednarodno raziskovalno dejavnost, njegovi članice in člani pa se kritično angažirajo v javnem in medijskem življenju.

Podrobnejši podatki o delovanju oddelka in njegovih članov v obdobju 1960–2010 so objavljeni v zborniku, ki ga je oddelek izdal ob 50-letnici svojega delovanja.

Oddelek za sociologijo

Katedre

- Katedra za občo sociologijo
- Katedra za sociologijo kulture

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Problemi avtonomije in identitet v času globalizacije* (P6-0194)
- raziskovalni program *Družbena pogodba v 21. stoletju: historično-sociološki, filozofsko-etični in izobraževalno-pedagoški vidiki* (P6-0400)
- evropski projekt *Gearing roles – Gender Equality Actions in Research Institutions to transform Gender roles* (GA No. 824536)
- temeljni projekt *Državljanstvo in diskriminacija: intersekcijski pristop k raziskovanju družbene izključenosti* (J6 9381)
- Ciljni raziskovalni projekt *Enakost spolov na področju izobraževanja* (V5 1705)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Zvezki (knjižna zbirka)
- Dela (knjižna zbirka)
- Portreti (knjižna zbirka)
- Album (knjižna zbirka)
- Prevodi (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Sociopatija – društvo študentov sociologije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Milica Antić Gaber (od 1992)
- doc. dr. Marinko Banjac, raziskovalec (od 2014)
- Tjaša Cankar, raziskovalka (od 2019)
- doc. dr. Alojz Cindrič, bibliotekar (od 1983)
- Emanuela Fabjan, mlada raziskovalka (od 2018)
- doc. dr. Ana Ješe Perković, raziskovalka (od 2011)

- doc. dr. Dejan Jontes, raziskovalec (od 2015)
- red. prof. dr. Tina Kogovšek (od 2005)
- Andreja Končan, samostojna strokovna delavka (od 1991)
- asist. dr. Živa Kos, raziskovalka (od 2019)
- doc. dr. Gorazd Kovačič (od 2001)
- doc. dr. Primož Krašovec (od 2015)
- red. prof. dr. Roman Kuhar (od 2006)
- red. prof. dr. Breda Luthar, raziskovalka (od 2015)
- izr. prof. dr. Damjan Mandelc (od 2003)
- doc. dr. Polona Petek, raziskovalka (od 2015)
- asist. dr. Jasna Podreka (od 2009)
- izr. prof. dr. Maruša Pušnik, raziskovalka (od 2015)
- Tomaž Pušnik, mladi raziskovalec (od 2017)
- Nejc Slukan, mladi raziskovalec (od 2017)
- Rok Smrdelj, mladi raziskovalec (od 2018)
- dr. Kaja Širok, raziskovalka (od 2015)
- doc. dr. Igor Škamperle (od 1991)
- asist. dr. Tjaša Učakar, raziskovalka (od 2011)
- red. prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat (od 1995)
- doc. dr. Jože Vogrinc (od 1987)
- doc. dr. Ana Vogrinčič Čepič (od 2008)
- izr. prof. dr. Anja Zalta (od 2009)
- Mojca Žaberl, bibliotekarka (od 2006)

Oddelek za umetnostno zgodovino

Kratek oris zgodovine oddelka in študijske vsebine

Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete skupaj z njo praznuje častitljivi jubilej stoletnice, saj je bila umetnostnozgodovinska katedra vzpostavljena že ob ustanovitvi Univerze v Ljubljani. Prvi vodja stolice je bil Izidor Cankar, ki je doktoriral na Dunaju in je osnovni koncept razvoja stroke utemeljil na ugledni dunajski umetnostnozgodovinski šoli. Temam iz evropske umetnosti se je pridružilo raziskovanje slovenske umetnosti, metodološko pa je bilo delo od vsega začetka zastavljeno kot proučevanje umetnostnih spomenikov in pojavov v zgodovinskem kontekstu. Ob Cankarju so v dvajsetih letih predavali še trije dunajski doktoranti: Josip Mantuani, Vojeslav Molè in Balduin Saria. V središče je bila skladno s tradicijo dunajske šole postavljena slogovna analiza, ob tem pa je bila hkrati jasno izražena skrb za druga teoretska in metodološka vprašanja. Cankar ni bil samo odličen profesor, temveč tudi plodovit pisec, urednik in umetnostni kritik, ki je na tem področju v slovenskem prostoru oral ledino. Ustanovil je tudi Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo (1921) in sočasno zastavil prvo strokovno revijo *Zbornik za umetnostno zgodovino*, ki izhaja še danes. Izidor Cankar je z vsestranskim delovanjem udeležil sodobno vizijo univerzitetnega študija umetnostne zgodovine in zagotovil osnovne infrastrukturne pogoje (vzpostavitev oddelčne knjižnice in delovnega mesta laboranta), hkrati pa mu je uspelo izgraditi zavest o pomenu umetnostne zgodovine v širši družbi.

Cankarjevo delo je na zastavljenih smernicah nadaljeval France Stelè, prav tako dunajski doktorant, ki je katedro prevzel leta 1938. Kot strokovnjak s področja konservatorstva (pred prihodom na fakulteto je vodil Spomeniški urad za Slovenijo) je Stelè še posebej zaslužen za študijske vsebine, posvečene varstvu

spomenikov, konservatorstvu in umetnostni topografiji. Tik pred začetkom druge svetovne vojne se je program obogatil z novimi predavanji: France Mesesnel je leta 1939 začel predavati bizantinsko umetnost, Rajko Ložar je predaval antično umetnost, Vojeslav Molè je leta 1940 prevzel stolico za bizantologijo, študentje pa so poslušali tudi predavanja drugih profesorjev sorodnih humanističnih disciplin.

Po prekinitvah v času vojne so se predavanja nadaljevala leta 1945 in do Stelètove upokojitve so zlasti doktorski študenti Stane Mikuž, Emilijan Cevc, Marijan Zadnikar, Ivan Komelj, Nace Šumi, Sergej Vrišer idr. vse intenzivneje raziskovali starejšo slovensko umetnost ter postavili temelje za nadaljnji razvoj stroke. Leta 1950 se je kot asistent zaposlil Luc Menaše, ki se je posvetil predvsem zahodnoevropski umetnosti in razvijanju ikonološke metode. Od 1958 je oddelek vodil Stane Mikuž in dve leti pozneje je z delom začel Nace Šumi, ki je prevzel slovensko in pozneje še jugoslovansko umetnost novega veka. Šumi je posebej zaslužen za ustanovitev Znanstvenega inštituta FF (1979), katerega prvi predsednik je bil. Ob redno zaposlenih profesorjih so v študijskem programu sodelovali tudi ugledni sodelavci: Franjo Baš in pozneje Sergej Vrišer za muzeologijo in konservatorstvo ter Josip Klemenc in za njim Jože Kastelic s predavanji o umetnosti starega veka.

Omenjeni profesorji so narekovali razvoj študija vse do konca osemdesetih let in načrtano pot je nadaljevala tudi generacija, ki jim je sledila: Janez Höfler se je posvetil predvsem srednjeveškemu slikarstvu na Slovenskem ter prevzel predavanja iz slovenske in jugoslovanske umetnosti srednjega veka, Mirko Juteršek je predaval vzhodnoevropsko umetnost, Lev Menaše je prevzel zahodnoevropsko umetnost novega veka, Milček Komelj slovensko umetnost novega veka in Nataša Golob zahodnoevropsko umetnost v srednjem veku. Program so bogatili številni sodelavci: zgodovino fotografije je v

osemdesetih predaval Mirko Kambič in za njim Primož Lampič, umetnostne tehnike in restavratorstvo Milan Železnik, pozneje Janez Mikuš in Josip Korošec. Slednji je po upokojitvi Kastelica prevzel še umetnost starega veka, dobil na oddelku redno zaposlitev in izvajal tudi metodiko poučevanja umetnostne zgodovine. Konservatorstvo je od leta 1995 predavala Sonja Ana Hoyer, medtem ko je muzeologijo, ki je v tem času postala samostojni predmet, poučevala sodelavka Jasna Horvat.

V poznih osemdesetih in v devetdesetih letih se je izoblikovalo ogrodje študijskih programov, ki so s posameznimi vsebinskimi obogatitvami ostali v veljavi vse do bolonjske prenovne. Umetnostno zgodovino je bilo mogoče študirati kot samostojni ali dvopredmetni študij, študenti pa so imeli možnost, da na dvopredmetnem študiju izberejo pedagoško ali nepedagoško smer. Vsebinsko jedro programov so tvorili pregledi slovenske in evropske umetnosti z izbranimi poglavji, seminarji in terenskimi vajami, predavanja iz zgodovine fotografije, muzeologije, konservatorstva,

restavratorstva, umetnostnih tehnik ter umetnostnozgodovinske didaktike. Vključeno je bilo tudi poučevanje latinskega in nemškega jezika, latinske paleografije in estetike. S selitvijo knjižnice v večje prostore je bil omogočen prost pristop do knjig, s čimer je oddelek sledil zgledu vodilnih evropskih umetnostnozgodovinskih centrov. Ob tem je leta 1994 oddelek prvič dobil strokovno tajnico Blanko Lukič, kar je bistveno izboljšalo administrativno delovanje in organizacijo.

Konec preteklega in v začetku novega tisočletja se je po upokojitvah starejših profesorjev oddelek pomladil: Samo Štefanac (slovenska srednjeveška umetnost), Martin Germ (zahodnoevropska umetnost poznega srednjega in zgodnjega novega veka), Matej Klemenčič in Beti Žerovc (slovenska umetnost novega veka), Katja Mahnič (muzeologija), Rebeka Vidrih (zahodnoevropska umetnost novega veka in sodobna umetnost) in Nataša Kavčič (zahodnoevropska umetnost srednjega veka) so postopoma postali nosilci prenovljenih bolonjskih študijskih programov, vpeljanih leta 2008. Pomemben je tudi

doprinos zunanjih sodelavcev: po Koroščevem odhodu leta 2000 je za umetnostne tehnike in restavracije skrbel Ivan Bogovčič, pozneje Miladi Makuc Semion in Tamara Trček Pečak, specialno didaktiko je nadgradila Olga Paulič, umetnost starega veka je v okviru oddelka sprva predavala Monika Osvald in nato Stanko Kokole, medtem ko je Robert Peskar po upokojitvi Sonje Ane Hoyer prevzel konservatorstvo. Zamenjala se je tudi generacija strokovnih sodelavcev: tajnica je postala Majča Korošaj, ki je pomembno prispevala k učinkovitejšemu vodenju oddelka, v knjižnici, ki poskuša držati korak s časom hitrih infrastrukturnih sprememb, pa so z delom nastopili Franc Saša Šumi, Jakob Klemenčič, ki je pred tem delal že v oddelčni fototeki, in Marko Kitin. Z nastavitvami asistentov v zadnjih letih – Gašper Cerkovnik, Martina Malešič in Renata Novak Klemenčič – se je izoblikovala današnja kadrovska zasedba, ki s svojim delom sledi sodobnim zahtevam po visoki kakovosti pedagoškega in raziskovalnega dela, pri čemer intenzivno razvija različne oblike mednarodnega sodelovanja.

Internacionalizacija dela tako na institucionalni kot na individualni ravni se je vidno okrepila že v devetdesetih letih – odmevne konference in razstave, mednarodni projekti in gostujoča predavanja so utrdili ugled oddelka tudi v tujini. V novem tisočletju je vpetost oddelka v mednarodno akademsko skupnost še intenzivnejša: leta 2016 je bilo skupaj z Oddelkom za zgodovino ustanovljeno *Mednarodno središče za primerjalne zgodovinske raziskave (International Center for Comparative Historical Studies)*, ki posebej spodbuja interdisciplinarno raziskovalno delo. Člani oddelka sodelujejo v organizaciji znanstvenih konferenc doma in v tujini (npr. *Arhitekturna zgodovina, International Conference of Iconographic Studies*), število projektov, razstav in objav v uglednih tujih publikacijah opazno narašča.

Med najodmevnejšimi projekti velja izpostaviti organizacijo mednarodnih konferenc doktorskih študentov *International Conference for PhD Students and Recent PhD Graduates*, ki potekajo od leta 2014, razstavo *Anton Laščak, srednjeevropski arhitekt modernega Egipta*, v sodelovanju s fotografom Matjažem Kačičnikom

in slovensko ambasado v Kairu (2016), seminar *Umetnost za skupnostno rabo* (2015–), ki poteka v soorganizaciji z Društvom Igor Zabel za kulturo in teorijo, ter sodelovanje v raziskovalnem seminarju *From Riverbed to Seashore: Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period* pod okriljem Gettyjeve fundacije in Univerze Harvard (2014–2015).

Tudi v pedagoškem delu oddelk dobro sodeluje s številnimi evropskimi univerzami, programi študentskih izmenjav omogočajo kakovostno izkušnjo študija v tujini, redni študijski program je obogaten z gostujočimi profesorji in študentskimi srečanji. Kot najstarejša nacionalna institucija za razvoj umetnostne zgodovine se oddelk zaveda tudi širše družbene vloge in aktivno deluje na področju izobraževanja na osnovnošolski in srednješolski ravni, v pripravi razstav, kulturnih dogodkov in delavnic, sodeluje v projektih varstva spomenikov in njihove zaščite, skrbi za kakovostno umetnostno kritiko ter z objavami poljudnoznanstvenega značaja krepi zavest o pomenu umetnosti v družbi. Pri tem ima pomembno vlogo odlično sodelovanje s Slovenskim umetnostnozgodovinskim društvom ter z vodilnimi slovenskimi institucijami, ki se ukvarjajo z umetnostjo, njenim proučevanjem, promocijo, varovanjem in zaščito.

V mnoge od naštetih dejavnosti so vpeti tudi študenti umetnostne zgodovine, ki so zelo aktivni v projektu tutorstva, organizaciji ekskurzij in različnih delavnic. Študenti so od leta 2004 povezani v Društvu študentov umetnostne zgodovine *Kunsthistorik*, ki v sodelovanju s profesorji organizira razne dejavnosti (predavanja, razstave, pogovore, študentska srečanja itn.). Izdaja tudi časopis *Artfiks*, ki se je iz tiskanih začetkov razvil v spletno platformo, organizira pogovore, imenovane *Artkusije*, in matineeje s spremljevalnimi predavanji z naslovom *Filmska Kunsthistorija*. Tesnejša povezanost študentov s profesorji in strokovnimi sodelavci je eden od dosežkov, na katerega smo kot akademska skupnost posebej ponosni, saj je to temeljni pogoj za kakovosten študij in razvoj oddelka.

red. prof. dr. Martin Germ

Katedre

- Katedra za slovensko umetnost in umetnost drugih južnoslovanskih narodov
- Katedra za občo umetnost
- Katedra za muzeologijo in konservatorstvo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Slovenska umetnost in umetnost Srednje Evrope in Jadrana* (P6-0199)
- oddelek je soustanovitelj Mednarodnega središča za primerjalne zgodovinske raziskave / International Center for Comparative Historical Studies (ICCHS)
- sodelovanje v mednarodnem projektu *International Conference for PhD Students and Recent PhD Graduates*

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Arhitekturna zgodovina (knjižna zbirka)
- *Ars & Humanitas: revija za umetnost in humanistiko* (znanstvena revija)
- Historia Artis (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Kunsthistorik, društvo študentov umetnostne zgodovine
- Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Umetnostna zgodovina – enopredmetni	Umetnostna zgodovina – enopredmetni
Umetnostna zgodovina – dvopredmetni	Umetnostna zgodovina – dvopredmetni
	Umetnostna zgodovina – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področji: Heritologija, Umetnostna zgodovina

Seznam zaposlenih

- doc. dr. Gašper Cerkovnik (2005–2010, od 2017)
- red. prof. dr. Martin Germ (od 1995)
- doc. dr. Nataša Kavčič (od 2010)
- Marko Kitin, bibliotekar (od 2015)
- mag. Jakob Klemenčič, bibliotekar (od 1994)
- red. prof. dr. Matej Klemenčič (od 1995)
- doc. dr. Stanko Kokole (od 2010)
- Majča Korošaj, samostojna strokovna delavka (od 1999)
- v. zun. sod. dr. Enrico Lucchese (od 2019)
- doc. dr. Katja Mahnič (od 2003)
- asist. dr. Martina Malešič (2009–2013, od 2017)
- doc. dr. Renata Novak Klemenčič (2000–2006, od 2017)
- red. prof. dr. Samo Štefanac (od 1985)
- Franc Saša Šumi, bibliotekar (od 2007)
- asist. Sara Turk, mlada raziskovalka (od 2017)
- doc. dr. Rebeka Vidrih (od 2007)
- zn. sod. dr. Alenka Vodnik (od 2004)
- asist. dr. Asta Vrečko (od 2015)
- izr. prof. dr. Beti Žerovc (1997–2007, od 2011)

Oddelek za zgodovino

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Slovensko znanstveno zgodovinopisje se je pod vplivom avstrijske zgodovinske šole začelo razvijati že v sedemdesetih in osemdesetih letih 19. stoletja, toda šele z ustanovitvijo Univerze v Ljubljani 1919 so bili ustvarjeni pogoji, ki so omogočali načrtno vzgajanje znanstvenega in pedagoškega kadra v slovenskem jeziku. Z vzpostavitvijo Univerze in študija zgodovine je bilo raziskovanje preteklosti slovenskega naroda in slovenskega prostora dokončno institucionalizirano in postavljeno v središče znanstvenega interesa.

Zgodovina je bila ena izmed trinajstih znanosti, med katerimi so lahko leta 1920 izbirali prvi slušatelji Filozofske fakultete. Za prvega profesorja na Historičnem seminarju, kot se je sprva imenoval oddelek, je bil postavljen takrat že uveljavljeni raziskovalec zgodnjerednjeveške slovenske zgodovine Ljudmil Hauptmann, ki se mu je v zimskem semestru 1920 kot profesor za zgodovino Srbov in Hrvatov pridružil Nikola Radojčić, v naslednjem semestru pa še Nikolaj Mihajlovič Bubnov, ruski begunec iz Kijeva, ki je kot medievist svetovnega slovesa prevzel predavanja iz antične zgodovine. Nekaj let pozneje sta Hauptmanna, ki je odšel v Zagreb, ter Bubnova, ki se je upokojil, zamenjala Milko Kos in Balduin Saria. Kadrovska sestava ter notranja organizacija Historičnega seminarja, ki se je delil na katedro za antično zgodovino, za srednjeveško zgodovino ter za zgodovino južnoslovanskih narodov, je ostala nespremenjena vse do leta 1937, ko se je seminarju pridružil Fran Zwitter ter prevzel novoformirano katedro za zgodovino novega veka. Čeprav katedra za slovensko zgodovino formalno ni obstajala, se je zlasti Milko Kos posvečal izključno raziskovalnim problemom, povezanim s slovensko srednjeveško zgodovino. Šele z Zwitterovim prihodom se je ob pritegnitvi modernih metodoloških konceptov začelo v

študijski proces vključevati tudi problematiko novejših zgodovinskih obdobj.

Po drugi svetovni vojni se je moral oddelek dejansko na novo kadrovsko vzpostaviti, saj sta Radojčić in Saria ob začetku vojne Ljubljano zapustila. Milku Kosu sta se pridružila Gregor Čremošnik in Josip Klemenc, leta 1948 pa se je na fakulteto vrnil tudi Zwitter. Obstoječim katedram sta bili dodani dve novi, in sicer katedra za zgodovino Slovencev ter kot prva v takratni Jugoslaviji tudi katedra za zgodovino narodnoosvobodilnega boja. Prvo je prevzel Bogo Grafenauer, drugo pa Metod Mikuž. Kljub političnim pritiskom so se sodelavci oddelka pri svojem raziskovalnem delu bolj ali manj opirali na izhodišča iz časa pred drugo svetovno vojno. V središču njihovega zanimanja je bila še vedno zgodovina slovenskega naroda in posamezne z njo povezane teme, od naselitve Slovanov v Vzhodne Alpe, položaja kmečkega prebivalstva in njihovih uporov v poznem srednjem veku in zgodnjem novem veku do narodnega gibanja v 19. stoletju ter gospodarske in družbene zgodovine v prvi polovici 20. stoletja. S svojimi ugotovitvami so sodelovali pri obsežnih sintetičnih delih slovenskega zgodovinopisja (*Zgodovina slovenskega naroda, Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev*). Vse od ustanovitve *Zgodovinskega časopisa*, ki se je po 1947 uveljavil kot osrednja strokovna revija slovenske zgodovinske stroke, so bili sodelavci oddelka njegovi glavni sooblikovalci. V šestdesetih in sedemdesetih letih se je oddelek postopoma kadrovsko okrepil in se po manjši krizi v osemdesetih letih, ki je bila posledica menjave generacij, ustalil v današnjem obsegu. Danes poleg kateder za antično, srednjeveško in zgodnjenovoveško zgodovino oddelek sestavljajo še katedre za zgodovino 19. stoletja, sodobno zgodovino ter didaktiko zgodovine.

V letih po drugi svetovni vojni je bil študij zgodovine podvržen številnim organizacijskim in vsebinskim reformam, vedno pa se je sledilo želji, da bi se študentje v študijskem procesu srečali z

vseml zgodovinskimi obdobji, ki so se glede na vsebinske poudarke običajno delili na tri večje geografske sklope, na slovenski prostor z Vzhodnimi Alpami, na prostor jugovzhodne Evrope ter na preostali svet. Vsa leta je oddelek veliko pozornost posvečal tudi praktičnemu usposabljanju bodočih učiteljev zgodovine ter didaktiki zgodovine, ki jo je sprva pokrival zunanji sodelavec, po 1976 pa redno zaposleni predavatelj.

Zadnja velika sprememba študija je bila izvedena 2009 s t. i. bolonjsko reformo. Danes je tako študij zgodovine organiziran v treh stopnjah (dodiplomski, magistrski, doktorski študij). Na dodiplomskem študiju dobijo študenti osnovni pregled nad vsemi zgodovinskimi obdobji, magistrski študij pa je že namenjen specializaciji. Svoje znanje lahko nadgradijo na različnih smereh ali pa se na pedagoških programih usposobijo za poučevanje zgodovine na osnovnih in srednjih šolah. Doktorski študij, ki je zasnovan zelo individualizirano, je namenjen reševanju posameznih znanstvenih vprašanj in ustvarjanju novega zgodovinskega vedenja. Letno je na različnih programih in smereh v študij zgodovine vključeno preko 500 študentov.

V zadnjih desetletjih se je spekter raziskovalnih področij, s katerimi se ukvarjajo člani oddelka, bistveno razširil in ni več vezan izključno na vprašanja nacionalne zgodovine. S svojimi raziskavami so vpeti v širši prostor Vzhodnih Alp, Furlanije, Dalmacije in jugovzhodne Evrope. Preko različnih programov in projektov sodelujejo z različnimi institucijami doma in v tujini. Na ta način so vpeti v širše mednarodne raziskovalne tokove, sledijo sodobnim raziskovalnim trendom v svetovni historiografiji in jih po svojih močeh tudi sooblikujejo. Znanstveni rezultati pričajo o njihovi uspešnosti.

izr. prof. dr. Janez Mlinar

Katedre

- Katedra za antično zgodovino in zgodovino starega veka
- Katedra za zgodovino srednjega veka in za pomožne zgodovinske vede
- Katedra za zgodovino zgodnjega novega veka
- Katedra za zgodovino 19. stoletja
- Katedra za sodobno zgodovino
- Katedra za didaktiko zgodovine

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Slovenska zgodovina* (P6-0235)
- raziskovalni projekt *Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva* (J6-8248)
- bilateralni projekt *Določanje republiških in državnih meja BiH in Slovenije s Hrvaško (1945–2018): historičen vpogled v sedanost*
- bilateralni projekt *Gore pri določanju identitete Slovenije in Črne gore*
- bilateralni projekt *Oblikovanje Jugoslavije in jugoslovanstva v srbskih in slovenskih narativnih virih*
- evropski projekt *EIRENE Post-war transitions in gendered perspective: the case of the North-Eastern Adriatic region*
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- koordinacija dveh Ceepus mrež: Ceepus AT-1101 in Ceepus HU-1306-01-1819

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- Historia (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Društvo študentov zgodovine – ISHA
- Klub alumnov oddelka

Seznam zaposlenih

- doc. dr. Kornelija Ajlec (od 2010)
- doc. dr. Bojan Balkovec (od 1987)
- Špela Bezjak, mlada raziskovalka (od 2018)

- mag. Maja Božič, bibliotekarka (od 2006)
- doc. dr. Alenka Cedilnik (od 2000)
- doc. dr. Ana Cergol Paradiž (od 2009)
- izr. prof. dr. Mitja Ferenc (od 2001)
- asist. dr. Božidar Jožef Flajšman (od 2017)
- asist. Ana Jenko Kovačič, mlada raziskovalka (od 2015)
- izr. prof. dr. Sašo Jerše (od 1998)
- Polona Kaplar, strokovna sodelavka (od 2018)
- doc. dr. Jernej Kosi (2006–2011, od 2013)
- mag. Ana Marija Lamut, bibliotekarka (od 2011)
- doc. dr. Milan Lovenjak (od 2017)
- doc. dr. Peter Mikša (od 2009)
- doc. dr. Dušan Mlacović (1994–1999, od 2008)
- izr. prof. dr. Janez Mlinar (1997–2001, od 2004)
- Matej Petrič, mladi raziskovalec (od 2017)
- dr. Matteo Perissinotto, raziskovalec (od 2018)
- red. prof. dr. Božo Repe (od 1996)
- dr. Jelena Seferović, raziskovalka (od 2018)
- doc. dr. Irena Selišnik (od 2009)
- izr. prof. dr. Rok Stergar (od 1998)
- doc. dr. Urška Strle (od 2013)
- mag. Barbara Šatej, bibliotekarka (od 1996)
- akad. prof. dr. Peter Štih (od 1985)
- doc. dr. Marko Štuhec (od 1984)
- dr. Petra Testen Koren (od 2018)
- Neža Trdin, samostojna strokovna sodelavka (od 2017)
- red. prof. dr. Danijela Trškan (od 2002)
- Jasna Vanček, samostojna strokovna delavka (od 2007)
- asist. Maja Vehar, mlada raziskovalka (od 2016)
- red. prof. dr. Marta Verginella (od 1995)
- dr. Dagmar Wernitznig, raziskovalka (od 2018)
- doc. dr. Žiga Zwitter (od 2010)

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Zgodovina – enopredmetni	Zgodovina – enopredmetni
Zgodovina – dvopredmetni	Zgodovina – enopredmetni pedagoški
	Zgodovina – dvopredmetni pedagoški
	Zgodovina Jugovzhodne Evrope – skupni
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Zgodovina

»Priče«
sedanjosti
Filozofske
fakultete

Sedanjosti Filozofske fakultete ne predstavljajo toliko posamezni oddelki, prostori, katedri, projekti, revije in knjižne zbirke, kot je to predvsem pisana pahljača ljudi, profesorjev, študentov, doktorantov in drugih zaposlenih, ki razkrivajo bistvo in raznolikost fakultete prav prek različnih pogledov na svet, družbo, umetnost in jezik. Zato o današnjem stanju fakultete, njenih odlikah in tudi kakšni pomanjkljivosti najbolje pričajo misli izbranih »pričevalcev«, ki so jih oddelki poiskali med svojimi uglednimi profesorji, izstopajočimi študenti ali v javnosti uveljavljenimi diplomanti. Njim pripadata sedanjost in prihodnost, ki ju ni brez vpogleda v pisano preteklost.

Izr. prof. dr. Kozma Ahačič

OBVOZNE STRATEGIJE*

Te dni sem z zanimanjem spremljal *sortes Homericæ*, ki jih je na Facebooku iz novega prevoda *Iliade* objavljala spletna skupnost Athenaeum Slovenija. (Novi prevod Jelene Isak Kres kar buhti od svežine in nam ponuja jezikovno najsodobnejšega Homerja doslej.) Nekdaj so s »homerskim žrebom« celo prerokovali, danes nam daje dobro izhodišče za razmišljanje. Naključno izžrebani (ali odprti) odlomek iz knjige sam po sebi nič ne pomeni; če intenzivno razmišljamo o kakem vprašanju, pa skoraj praviloma pomaga, da pogledamo na problem še z druge perspektive, zunaj naših ustaljenih vzorcev. Spomnil sem se, kako sem med študijem latinščine in slovenščine, kadar sem bil v kaki dilemi, počel takšne stvari z Vergilijem (*sortes Vergilianæ*) in še pozneje s Svetim pismom (*sortes Biblicæ*).

S podobno motivacijo si že dvajset let redno izposojam knjigo Briana Ena *Obvozne strategije*. V Knjižnici Otona Župančiča imajo enega od treh v Sloveniji dostopnih izvodov te odlične srbske zbirke Enovih intervjujev, spisov in kartic za ustvarjalce v dilemi (*Zaobilazne strategije / Oblique Strategies*). Svojega izvoda še nisem uspel dobiti, so pa zato pred kratkim dali knjigo v ponovno vezavo, kar kaže, da nisem njen edini bralec. Knjiga je v izhodišču uporabna samo za ustvarjalce eksperimentalne glasbe, še najbolj za producente in avtorje. Zame ima mnogo širšo vrednost, saj s pomočjo principov, ki jih za glasbeno umetnost opisuje Eno, včasih lažje poiščem kako svežo idejo ob metodoloških dilemah v sicer povsem drugačnem znanstvenem svetu.

Takšno, a še mnogo večjo uporabnost ima latinščina in pouk klasičnih jezikov nasploh. Vedenje o povsem drugem svetu, v okviru katerega lahko mislimo svoje trenutno življenje, je skozi stoletja močno bogatilo evropsko družbo. Premišljevat o današnjem svetu je lažje, če prek besedil spoznamo civilizacijo, ki se je s podobnimi vprašanji že spopadala na tak ali drugačen način. Razmišljanje o sodobnem jeziku je drugačno, če poznamo jezik, ki več ne živi. Spreminjanje evropske kulture je lahko uspešno samo, če vemo, katere korenine so jo ves čas držale pokonci.

Včasih je človeku, ki tega ni poizkusil, težko razumeti, kako drugačen pogled na današnji čas nam daje opis razmer v Rimskem cesarstvu v času, ko je kritika izgubljala pomen; ko so nad prvovrstno literaturo začeli prevladovati priročniki in skrajšane izdaje knjig, ki naj bi jih bilo dobro poznati, če želimo narediti dober vtis; ko so postajala gledališča vedno bolj podobna cirkusu; ko je bilo glavno vodilo vodilnih politikov preživetje; ko se je zgodovinske pisale s svežo jezo na predhodnike in s prizadevnostjo ustreči trenutnim veljakom; ko je osebna čast veljala vse manj, zato pa javno mnenje toliko več.

Ne gre za to, da bi v klasični izobrazbi in podatkih iz preteklosti iskali rešitev. Neposrednih rešitev ne bomo našli. Zagotovo pa takšna znanja močno vplivajo na naš način razmišljanja. V času, ko potrebujemo nove ideje, nove rešitve, nove vizije, ni pametno dajati v izobraževanju v stranski kot vseh njihovih temeljnih virov: umetnosti, filozofije, klasičnih jezikov, kritike, retorike. Zgolj neposredno uporabno znanje ne more dati napredka. Vsak od nas namreč potrebuje več svojih obvoznih strategij. Nekaj

Spreminjanje evropske kulture je lahko uspešno samo, če vemo, katere korenine so jo ves čas držale pokonci.

* Besedilo je bilo pod istim naslovom objavljeno 25. 3. 2018 v časniku *Delo*.

jih najdemo sami; dobro je, če nam káko dá tudi šola. Tu so po mojem v srednjem šolstvu dijaki klasičnih razredov dolgoročno v prednosti. To seveda ne pomeni, da brez klasične izobrazbe ne gre. Seveda gre. Samo prvi koraki do obvoza so z njo mnogo lažji.

Pred leti je vlada začela koristno akcijo za povečanje vpisa na naravoslovne in tehniške fakultete. Negativni stranski učinek te akcije je bil občutek, da so družboslovni in humanistični predmeti zato manj pomembni, da ne prinašajo služb in da se jih moramo izogibati tudi v srednjih šolah. Pa je ravno obratno. Prav naravoslovje in tehnologija potrebuje budoče študente z močno humanistično in družboslovno izobrazbo. Pomanjkanje obvoznih strategij namreč krni možnost novih idej, možnost širšega pogleda na svet, šibi odnos do sočloveka in občutek za predstavitev znanstvenih ter tehničnih spoznanj ali izdelkov splošni javnosti.

Tudi zato so me *sortes Homericæ* v teh dneh spravljale v dobro voljo. Ne samo *Iliada*, v minulih letih je izšlo na metre odličnih prevodov iz klasičnih jezikov. Srednješolski učitelji latinščine in stare grščine so polni novega zagona in idej, pouk pa povsem prilagojen sodobnim dijakom. Mlada generacija čaka dobro pripravljena na okopih pred osnovno šolo. In kaj pravi Homer? Tole je povedal žreb: »Njima kot dober je znak poslala Palada Atena / čapljo v bližino poti – čeprav je v nočni temoti / nista zaznala z očmi, sta slišala njene glasove.«

Izr. prof. dr. Kozma Ahačič je diplomant Oddelka za klasično filologijo, jezikoslovec in literarni zgodovinar, urednik portala Fran in predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša.

Red. prof. dr. Valentin Bucik

Univerza v Ljubljani praznuje stoletnico, z njo pa tudi Filozofska fakulteta, saj je bila ena od petih ustanovnih članic Univerze. Vendar med ustanovnimi oddelki UL FF ni Oddelka za psihologijo. Mihajlo Rostohar, eden od ustanoviteljev UL, zaradi notranjih razprtij na novonastali univerzi in navkljub

dejstvu, da je v Pragi že predaval kot izredni profesor, ni bil izbran za profesorja na UL. Zato je odšel v Brno, kjer je na Masarykovi univerzi leta 1925 ustanovil oddelek za psihologijo, kot bi zagotovo storil v Ljubljani, če bi imel možnost. Rostohar se je v času informbiroja vrnil domov in ustanovil Inštitut za psihologijo na UL FF, ki je prerasel v oddelek, in sicer po vzoru eminentnih oddelkov na bližnjih evropskih univerzah (Gradec, Dunaj, Praga, Brno). Oddelek je razvijal eklektičen, pregleden, poglobljen in izrazito empirično usmerjen ter eksperimentalno bogat študij z veliko praktičnega dela in z ne prevelikim številom študentov.

Tudi danes študij psihologije v Ljubljani sledi začetni ideji usmeritve v teoretsko poglobljenost, a hkrati v empiričnost, eklektičnost, raziskovalno moč, čim večjo individualizacijo študija in praktično usmerjenost v sodelovanje z ustanovami, kjer psihologi opravljajo svoje poslanstvo, pa najsi gre za delovne organizacije, vrtce in šole, vzgojne zavode, azile, zapore, športne ustanove, klinike, ambulante ali bolnišnice. Kdaj pa kdaj slišimo zamero ob omejevanju števila študentov pri vpisu glede na velik interes za študij psihologije, a jasno je, da ob omejenem številu pedagoških delavcev, omejenih prostorskih kapacitetah, številnih individualnih meritvah ter obiskih partnerskih ustanov potrebnih psiholoških znanj ni mogoče zagotoviti drugače kot v majhnih skupinah. Zato študij psihologije ni poceni in treba bo storiti vse za ustrezno ovrednotenje študijskega programa glede na dejanske stroške s ciljem odlične izobrazbe in usposobljenosti psihologov.

Naš oddelek je najstarejši in največji v državi, tako po številu zaposlenih pedagoških in strokovnih sodelavcev kot tudi po številu študentov, s tem pa je delo psihologin in psihologov, izobraženih na našem oddelku, najdaljši čas in najbolj poglobljeno vtakano v različne plasti družbenega življenja, o čemer govori izpričana količina in kakovost znanstvene in strokovne bibliografije, strokovnega dela, svetovanja, pojavljanja v medijih ipd. Zato oddelek čuti močno družbeno odgovornost in iz tega črpa svojo energijo za kakovostno delo, ki vsako leto k študiju privabi sposobne, delavne in visoko

Naši študenti so integralni del dinamičnega življenja na oddelku.

motivirane študente. Prednost našega študija je, da je velika večina sodelavcev na oddelku v stalnem in polnem delovnem razmerju, kar omogoča kakovostno delo in natančno načrtovanje pedagoške, raziskovalne in strokovne dejavnosti. K sodelovanju si prizadevamo privabiti tudi najboljše strokovnjake iz drugih ved, nevrologe, fiziologe, psihiatre, specialiste medicine dela in pedagoge, ki nam s podpornimi vsebinami pomagajo pri zagotavljanju kakovostnega študija.

Prihodnost psihologije vidimo v internacionalizaciji, medkulturnih primerjavah duševnih fenomenov, povezovanju s sorodnimi znanostmi, skrbi za čim bolj strokovno in kakovostno obravnavo klientov (delavci, otroci in mladi, odrasli s trenutnimi težavami, bolniki in pacienti ...) ter sodelovanju s prakso – klinično, šolsko in delovno organizacijsko. Teme, ki jih imamo namen naslavljanja, so še spol, večkulturnost, migracije, naravne nesreče in katastrofe, ekonomska kriza, brezposelnost, stres in tesnoba, ravnanje s človeškimi viri, ekologija, preglednost raziskovanja in etika v psihološkem delu.

Želimo še naprej razvijati oddelčni Center za psihološko merjenje in svetovanje, ki izvaja raziskovalne, razvojne, izobraževalne, svetovalne in strokovne psihološke dejavnosti, kot so razvoj psiholoških merskih pripomočkov, psihološko merjenje in raziskovalna dejavnost, založništvo psiholoških testov in drugih gradiv, izpopolnjevanje, izvedba psihološkega ocenjevanja za kadrovske selekcije ter poklicno, karierno in študijsko svetovanje.

Naši študenti so integralni del dinamičnega življenja na oddelku. Zelo dejavni so v študentskih organizacijah in v tutorski mreži, glavno gonilo aktivnosti pa je Društvo študentov psihologije Slovenije. Posebej odmeven je Kako si?, tedenski projekt, ki ga že 11 let organizirajo

v tednu duševnega zdravja v oktobru, vedno na neko aktualno psihološko temo, povezano z duševnim zdravjem, kot so družbena omrežja, zlorabe, preobremenjenost in stres, spol in spolnost.

Oddelek z organiziranjem znanstvenega programa sodeluje z Društvom psihologov Slovenije pri organizaciji najpomembnejšega evropskega psihološkega dogodka, saj bo Ljubljana leta 2021 gostila Evropski psihološki kongres (2017 v Amsterdamu, 2019 v Moskvi), kar je za slovensko psihologijo veliko priznanje.

Raziskovalno je oddelek vse močnejši. V psihološkem laboratoriju, laboratoriju za kognitivno nevroznanost ter na terenu v okviru dveh programskih skupin (Uporabna razvojna psihologija ter Psihološki in nevroznanstveni vidiki kognitivnega nadzora, osebnosti in psihičnega blagostanja) ter vrste projektov izvajamo psihološke študije. Naš laboratorij za kognitivno nevroznanost je z raziskovalnimi projekti v vrhu raziskav s področja kognitivne psihologije in nevroznanosti. Delo v laboratorijih poteka s pomočjo računalniških postaj za vedenjske preizkušnje in sledilca očesnih premikov na našem oddelku, EEG-sistemov na Inštitutu za klinično nevrofiziologijo in na Kliničnem oddelku za bolezni živčevja ter s pomočjo magnetnoresonančnega tomografa v Centru za klinično fiziologijo UL MF.

Pred nami je vrsta izzivov: razvijati center, laboratorije, raziskovalno dejavnost, se truditi za še večjo povezanost s prakso, zlasti na kliničnem področju, okrepi aktivnosti za spremembo študijskega programa v enovit petletni študij, doseči spremembo financiranja študijskega programa ter pridobiti najbolj motivirane, zavzete in zmogljive kandidate. Energijo želimo vložiti v širitev dejavnosti psihološke študentske svetovalnice, ki za študente deluje v okviru katedre za klinično psihologijo in

psihoterapijo. Psihološkega dela nam v prihodnje zagotovo ne bo zmanjkalo.

Red. prof. dr. Valentin Bucik je profesor za psihološko metodologijo na Oddelku za psihologijo UL FF. Ukvarja se predvsem s teorijo merjenja in testiranja ter raziskovanjem medosebnih razlik v inteligentnosti, nadarjenosti in ustvarjalnosti, pa tudi z etiko psihološkega raziskovanja, reproducibilnostjo študij v družboslovju ter verodostojnostjo znanstvenih izsledkov. Gostuje na univerzah na Reki, v Gradcu, Trierju, Zürichu, Cambridgeu, Trnavi, Brnu, Zagrebu, Sarajevu in Podgorici. Bil je član Državne komisije za splošno maturo ter njen predsednik in dekan FF.

Matic Ferlan

UMETNOSTNA ZGODOVINA – NAJPRIJETNEJŠI NAJTEŽJI ŠTUDIJ

Na neki tih, skoraj nezaveden način me je umetnost vedno privlačila, a če bi mi kdo pred leti rekel, da bom študiral umetnostno zgodovino in deloval na področju sodobne umetnosti, mu zagotovo ne bi verjel. Dokler se ni zgodilo leto 2011 in je v Ljubljano prišel 29. grafični bienale, ki ga je kurirala dr. Beti Žerovc, danes profesorica na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete. To je bila prva razstava sodobne umetnosti, ki sem jo videl, in je še danes ena mojih najljubših; če si je takrat ne bi ogledal, danes zagotovo ne bi pisal tega besedila.

Ko sem se moral odločiti, s čim se želim ukvarjati v življenju, sem premleval več možnosti, nekje globoko v meni pa je vseskozi tlela želja,

da bi naslednjih nekaj let preživel na Oddelku za umetnostno zgodovino. Čeprav so mi vsi to bolj ali manj odsvetovali, češ da je to eden težjih humanističnih študijev v Sloveniji, mi je to predstavljalo svojevrsten izziv. Prvikrat sem v stavbo Filozofske fakultete vstopil v študijskem letu 2012/13, takrat še kot dijak tretjega letnika, da se malo razgledam na informativnih dnevih. Na Oddelku za umetnostno zgodovino jih je vodila profesorica Nataša Golob, skupaj s profesorjem Tinetom Germom. Bil sem povsem očaran. Gledati dva strokovnjaka, ki nista znana in cenjena le v akademski sferi – konec koncev sta se podpisala tudi pod nekaj meni znanih enot srednješolskega gradiva za umetnostno zgodovino –, je bilo zame nekaj nepredstavljevega. Spomnim se, da nas je profesorica Nataša Golob kar nekoliko (konstruktivno sicer!) prestrašila, profesor Germ pa je njene besede sproti »prevajal« s kančkom humorja, da smo jih boječi najstniki lažje sprejeli in si izoblikovali mnenje o študiju umetnostne zgodovine.

Naslednje leto sem šel ponovno na informativne dneve na Oddelek za umetnostno zgodovino – vodil jih je dr. Stanko Kokole, ki me je očaral s svojo retoriko, odličnim znanjem jezikov in širokim poznavanjem humanistike. Tudi sam sem želel postati tak svetovljan. Ko smo morali na vpisni list napisati izbrani študij, sem skoraj povsem prepričan v svojo odločitev vpisal kratico »FF-UMZG ENO« in postal študent umetnostne zgodovine.

Kot študent sem prišel v stik z Amadejo Iskra, ki je takrat ravno nastopila kot oddelčna koordinatorka tutorjev, pozneje pa je bila med drugim izvoljena na mesto predsednice Študentskega sveta Filozofske fakultete. Nikoli ne bom pozabil najinega prvega srečanja – na uradnem sprejemu brucev pred Univerzo sem jo pocukal za

Veliko nas je, ki ponovno hodimo na predavanja iz določenega predmeta, čeprav smo izpit že opravili.

rokav in jo zasul z vprašanji, najverjetneje precej trapastimi, pa vendar mi je na vsa prijazno odgovorila. Čeprav v prvem letniku nikakor nisem bil najbolj vzoren tutorand, se je na koncu vse obrnilo, saj sem že v drugem letniku postal tutor, pozneje celo oddelčni koordinator tutorjev. S kakšno traparijo sem zagotovo obremenjeval tudi oddelčno tajnico Majčo Korošaj, ki mi ni samo ljubeznivo pomagala, ampak mi je vedno namenila še spodbuden nasmeh. Študentje smo kmalu razumeli, da je Majča sonce našega malega vesolja, brez katerega bi se bistveno težje znašli v birokraciji bolonjskega študija, in hkrati središče oddelka, ki tudi za profesorje predstavlja gravitacijsko točko, okrog katere se gibljejo vsak v svoji orbiti.

Predavanja na oddelku sem kar požiral. Z navdušenjem sem poslušal dr. Kokoleta, ko je razlagal o mezopotamski in egipčanski umetnosti ter zraven citiral nemške in latinske odlomke iz literature; dr. Germa, ki je med študenti vedno veljal za najbolj priljubljenega predavatelja, čeprav predava ene od težjih predmetov; dr. Mahnič,

ki nam je – naivnim brucem – preko svojega uvodnega predmeta pokazala, kaj pomeni biti umetnosti zgodovinar, in nas v pravi študij usmerila z močno osnovo, na kateri smo gradili naprej. Tudi vsi predavatelji, ki so nam svoje znanje predajali pozneje, so odlični strokovnjaki in znajo študentom dobro razložiti snov. Da postavim stvari v perspektivo – veliko nas je, ki ponovno hodimo na predavanja iz določenega predmeta, čeprav smo izpit že opravili. To je po mojem mnenju eden najboljših pokazateljev tega, o kakšni kakovosti predavateljev govorimo!

Seveda študij ni bil cvetlična greda – pošteno smo morali zagristi v delo in pred izpiti smo bili pogosto na trnih, da ne rečem na robu obupa. Trud se je vedno izplačal, mnogi ustni izpiti pa so se izkazali za prijetno presenečenje, saj so bili profesorji korektni in razumevajoči, tako da sta se prvotni strah in trema kmalu izgubila. Velikokrat mi je sam izpit pomenil več kot ocena, saj mi je pogovor odkril nove plati študija in razumevanja umetnosti, hkrati pa mi je omogočil drugačen, bolj intimen vpogled v delo in značaj profesorja.

Dejstvo, da je Oddelek za umetnostno zgodovino relativno majhen, ga v mojih očeh naredi samo še bolj prijetnega. Vsi se namreč med seboj poznamo in študenti za profesorje zagotovo nismo le številke – ko se srečamo, se pozdravimo in izmenjamo nekaj besed, pa naj bo to na gledališki predstavi, na polnem mestnem avtobusu v deževnem popoldnevu, na letališču nekje v tujini ali zgolj mimogrede na fakulteti. Tudi študentska skupnost je zelo odprta – na oddelku je študentsko organiziranje tako dobro zasnovano, da je pogosto omenjeno kot dober zgled. Društvo študentov umetnostne zgodovine Slovenije Kunsthisterek je organizator mnogih dogodkov, koordinator marsikaterega projekta ter pomembna stična točka študentov in profesorjev. To sem izkusil zelo neposredno, ko sem postal njegov predsednik – komunikacija z vodstvom oddelka je vedno potekala odlično. Tu bi rad izpostavil sedanjo predstojnico dr. Rebeko Vidrih, ki je bila v času mojega predsednikovanja društvu odprta za vse študentske ideje in pobude, hkrati je bila vedno pripravljena ponuditi svojo pomoč.

Profesorji so študentom vsak trenutek na voljo pri reševanju težav, ki se nam porodijo, hkrati pa vedno pripravljene pomagati pri raznoraznih študentskih projektih. Tako je dr. Rebeka Vidrih prek svojih predmetov sodelovala s študentsko revijo *Artfiks* (ki se je v letošnjem letu razširila na portal študentov več umetnostnih fakultet), dr. Katja Mahnič že večkrat pri projektu *Artkusije*, dr. Beti Žerovc se poskuša povezati s čim več študentskimi projekti ...

Vsem, ki smo pri tem študiju s srcem in glavo, vzhodno krilo tretjega nadstropja Filozofske fakultete zares predstavlja drugi dom; ljudje, ki tu preživljajo svoje dneve, pa so kot naša družina. Atmosfera na Oddelku za umetnostno zgodovino te hitro zasvoji. Ker se mi zdi ključnega pomena, da si zares aktiven v okolju, ki zaznamuje dobršen del tvojega življenja, sem se pozneje še intenzivneje angažiral in začel z delom tudi v Senatu Filozofske fakultete.

Znano je, da sodi študij umetnostne zgodovine med najzahtevnejše študije s področja humanistike in družboslovja, a na podlagi petih let, ki sem jih na preživel na Oddelku za

umetnostno zgodovino Filozofske fakultete, lahko zatrdim, da je tudi eden najprijetnejših.

Matic Ferlan je študent dodatnega leta na programu Umetnostna zgodovina – enopredmetni.

Red. prof. dr. Metka Furlan

MOJ VSTOP V SVET PRIMERJALNEGA JEZIKOSLOVJA

Ko sem se sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja kot bodoča maturantka soočila z dejstvom, da sem bom morala kmalu odločiti za smer študija, ki bo na ljubljanski Filozofski fakulteti in nikjer drugje, sem spadala med tisti odstotek bodočih študentov, ki še niso prepričani, katera smer študija bi bila zanje najbolj primerna, da bi jih željne znanja brezpogojno dopolnjevala in navduševala in bi bili zato pripravljeni, če bo treba, tudi stisniti zobe. Prepričana sem bila le, da bi si morala izbrati študij, ki bi bil v zvezi z jezikom. Težava pa je bila, da me študij posameznih jezikov, kot jih je nudil študijski program Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ni preveč navduševal. Študij jezika, a kakšen, je bila dilema, ki mi ob pogledu na nekatere druge, ki so tako rekoč že v zibelki vedeli, kaj bodo študirali, ni dala miru. Še danes sem hvaležna njemu, ki je prisluhnil tej stiski in iz Ljubljane prinesel nekaj drobnih zveščičev, v katerih so bile predstavljene posamezne jezikovne študijske smeri, med njimi je bil tudi *Program za študij primerjalnega jezikoslovja in orientalistike*. Za besedni zvezi primerjalno jezikoslovje in primerjalna slovnica do takrat še nisem slišala, kaj šele, da bi vedela, kaj pomenita. Ko sem začela listati po knjižici, se mi je začel odstirati popolnoma nov pogled na jezik. Še danes ocenjujem, da so bili moji gimnazijski profesorji, ki so me poučevali slovenščino in tuje jezike, dobri in so mi dali solidno znanje jezikov in tudi ustrezen vpogled v njihovo slovnično strukturo. Ne morem popolnoma zanikati, da nam kateri od profesorjev ni podajal tudi znanj, ki bi jezik predstavljala kot razvojni rezultat, a je bilo tega gotovo premalo, da bi se spoznanje o razvojnosti in sistemskosti jezika – in ne le o njegovi statičnosti,

Primerjalnemu jezikoslovju je jezik sredstvo prodiranja v globine nena-pisane preteklosti jezika in kulture.

tj. sinhronem stanju – v zadostni meri usidra-
lo med zavestna znanja gimnazijca. Pri meni
je to takrat še bolj ali manj intuitivno zavest
dosegla šele drobna knjižica, v kateri me je
navdušila možnost študija starejših in arhaič-
nih indoevropskih jezikov, njihovega razvoja
od prajezika do historičnih dob ter njihovih
tesnejših medsebojnih sorodstvenih vezi. Nav-
dušil me je podatek, da je iz besednega zak-
lada indoevropskih jezikov primerjalno jezi-
koslovje sposobno dognati sestavine prvotne
indoevropske duhovne in materialne kulture.
Podrobno navedene tematike so mi odstira-
le popolnoma drugačen pogled na jezik, ko
so napovedovale natančen študij jezikovnih
pojavov na glasoslovni, oblikoslovni, bese-
dotvorni in skladenjski ravni. Ob podrobni
vsebinski predstavitvi študija indoevropskega
primerjalnega jezikoslovja je bila vsa navede-
na študijska literatura v tujih jezikih, pretežno
v nemščini in francoščini, a to moje navduše-
nosti ni zmotilo. Močnejša je bila radovednost,
kaj neki se skriva npr. pod »Reduplicirana no-
mina, vrste in pomen reduplikacije. Nomina z
morfemom nič = korenska.« ali pod »Pripone
s -H- (laringal): -eH-, -iH- in -uH-, tudi -jeH-: pri-
meri, funkcija.« Odločitev o študijski smeri je
kmalu padla: Vpisala sem bom na študij indo-
evropskega primerjalnega jezikoslovja. Ker pa
je bilo treba izbrati dve študijski smeri, se pri
drugi nisem obotavljala: Pod B bom študira-
la slovenščino. Starši so ob mojem študijskem
izboru zmajevali z glavo, štipendist mi je od-
rekel gostoljubje, razen če študijski smeri obr-
nem. Mladostniška vnema je bila s trmo vred
za vse pripombe gluha.

Nastopil je oktober in z njim prve spoznavne
ure s tremi predavatelji na primerjalnem jezi-
koslovju. Profesor Bojan Čop nad nami novinci
ni skrival navdušenja, saj je bil »moj« letnik

v primerjavi s prejšnjimi precej številčen. Na-
tančnega števila se ne spomnim več, a bili smo
več kot štirje. Študentka v višjem letniku je na-
mreč samevala, profesor Čop pa se je, čeprav
so bila njegova predavanja iz primerjalne slov-
nice indoevropskih jezikov ciklična, odločil,
da nas ne pahne kar *in medias res*, ampak je
prav za naš letnik pripravil mehkejšo uvertu-
ro. Prvo srečanje s tedaj asistentko Varjo Cvet-
ko, ki nas je poučevala staro indijščino, je bilo
nadvse prisrčno. Čeprav nas je študij nam no-
vega, tudi glede pisave popolnoma neznane-
ga jezika navdajal s strahom, je našo začetno
tremo kmalu razblinila sama, ko je pokazala
izjemno skrb, tudi za urnik, ki ga lahko spre-
meni, če bi se komu od nas ure prekrivale. Pri
tedaj asistentu Silvinu Košaku smo se učili he-
titščino. Njegova zavzetost, da bi nas čim prej
in tem bolje vpeljal v svet tega klinopisnega
maloazijskega jezika, je bila tako velika, da
nam je v prvih srečanjih podal številno dodat-
no študijsko literaturo, ki je še v naslednjih le-
tih ni bilo mogoče vsaj natančneje pregledati.
Do vseh treh predavateljev smo zaradi njihove
visoke strokovnosti čutili globoko spošto-
vanje. Sama pa sem ob teh prvih srečanjih z
njimi doživela še nekaj drugega, nepričako-
vanega. Njihov odnos do nas študentov, ne-
vednežev, je bil izjemen. Ko so nas ogovorili,
nismo nikoli imeli občutka, da so kaj več, da
so nad nami. Ko so morali večkrat ponoviti že
povedano, so to storili brez kančka cinizma.
Ne morem trditi, da so bile moje izkušnje gle-
de odnosa z dotedanjimi učitelji slabe, a šele
študij primerjalnega jezikoslovja mi je poka-
zal, da je odnos učitelja do učenca ne glede
na velik prepad v znanju in medgeneracijsko
razliko lahko pristno človeški in spoštljiv. V
študijskih letih na primerjalnem jezikoslov-
ju sem svoje predavatelje občutila kot velik
preplet človeškosti, korektnosti in gorečega

predavanja visoko strokovnega znanja. Tak odnos je hočeš nočeš vplival na študente, da smo lažje prebrodili čase, ko smo se zaradi zahtevnosti študija odrekli drugim radostim življenja. Nobeden od predavateljev se tudi nikoli ni izpostavljala, ko je predajal znanja, ki jih je v stroki pomagal sooblikovati. Če pa je kdo svoj prispevek vendarle omenil, ga je navedel kot zadnjega. To bi bil morda za koga nepomemben detajl, a je dandanes močno opazna nezdrava in neperspektivna egocentričnost, ko predavatelj svojo razlago postavi na prvo mesto ali pa kot edino obstoječo in veljavno. V tem ni prihodnosti niti za stroko niti za študij. Kot v življenju nasploh tudi v stroki in pri pedagoškem delu prostora za cinizem ne bi smelo biti.

Vstopu v svet nepreštevni razsežnosti je sledila uspešno opravljena diploma, ki mi je omogočila nadaljevanje študija, nato etimološko raziskovanje slovenskega jezika in pozneje ob njem tudi predavateljstvo na oddelku, kjer sem študirala in kjer poskušam ohraniti tradicijo svojih profesorjev, zaznamovano z visoko strokovnostjo in človečnostjo.

Primerjalno jezikoslovje, indoevropsko, slovansko ali katero drugo, je pomemben del mojega vsakdana že več desetletij. Primerjalno je jezikoslovje in je metoda. Med vsemi drugimi jezikoslovji le ono iz med seboj sorodnih jezikov, a v času in prostoru zelo različno izpričanih, ob sposobnosti prodiranja in prepoznavanja njihovih starejših nezapisanih razvojnih stopenj do skupnega prajezičnega prednika odstira prvine duhovne in materialne kulture starejših ljudstev, o katerih pisnih podatkov ni. Primerjalnemu jezikoslovju je jezik sredstvo prodiranja v globine nenapisane preteklosti jezika in kulture. Odkriva starost in prvotno glasovno podobo besed z njihovimi prvotnimi slovničnimi značilnostmi vred in je edini pričevalec nezapisanih obdobj indoevropske civilizacije. Drugim jezikoslovjem je pridevnik v slovenski narečni zvezi *'ardra 'roža* 'poljski mak' znak izrazne pestrosti narečnega leksikona, ker nastopa v pomenu 'rdeč', za primerjalno jezikoslovje pa je ta v slovenski Istri še v tem tisočletju uporabljani pridevnik tudi podatek, da se je praindoevropski pridevnik **H₁rud^h-ró-s*, ki je

označeval rdečo barvo in ga poznajo tudi drugi narodi, npr. gr. *ῥυθρός*, lat. *ruber*, sti. *rudhirá*-itn., prek praslovanščine, kjer se je glasil **r^odr^o*, v istrski slovenščini ohranil do današnjih dni. Je zgovorna priča o trdoživosti besed. Samo primerjalno jezikoslovje je lahko dognalo, da je slovnična kategorija ženskega spola inovacija poznega indoevropskega prajezika, da zgodnja praindoevropsčina slovnične kategorije časa še ni imela, da so v 2. tisočletju pred našim štetjem maloazijsko območje obvladovali tudi jeziki indoevropske družine itn.

Dr. Metka Furlan je redna profesorica za indoevropsko primerjalno jezikoslovje in znanstvena svetnica na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, kjer deluje v okviru etimološko-onomastične sekcije. Njeno delo je osredotočeno na slovensko, slovansko in hetitsko oz. širšo anatolsko problematiko s področja indoevropskega primerjalnega jezikoslovja in etimologije ter onomastike. Je avtorica več monografij in številnih temeljnih razprav ter soavtorica Bezlajevega Etimološkega slovarja slovenskega jezika, z etimološkimi analizami slovenskega pretežno občnoimenskega fonda pa nadaljuje v okviru del za Novi etimološki slovar slovenskega jezika.

Red. prof. dr. Cvetka Hedžet Tóth

Od nastanka modernih družb ni bilo v nobeno področje življenja položena toliko upanja kot prav v področje izobraževanja. Izobraževanje je bila malomeščanska utopija, da je med mezdanim delom in kapitalom možna še tretja oblika eksistence, izobrazba je bila upanje delavskega razreda, da je mogoče z vednostjo doseči tisto moč, ki so mu jo preprečile doseči neuspele in izostale revolucije, izobrazba je bila in še vedno je sredstvo, ki naj bi omogočalo emancipacijo in integracijo spodnjih slojev, žensk, migrantov, obstrancev, invalidov in zatiranih manjšin, izobrazba v informacijski družbi velja za zaželeni resurs v tekmi za položaje,

izobrazba je sredstvo, ki naj bi preprečevalo predsodke, diskriminacije, brezposelnost, lakoto, aids, nehumano in genocid, se spopadlo z izziivi prihodnosti in mimogrede še osrečilo otroke in zaposlilo odrasle.

Konrad Paul Liessmann, 2006

KDO IN ZAKAJ NAM JE VSILIL BOLONJSKO VISOKOŠOLSKO REFORMO

To je bilo politično dejanje, ki je izobraževanje namenoma spreminjalo v sredstvo, med drugim za učinkovitejšo delovanje ekonomij. Tako je vse postalo izmerljivo, zgolj kvantitativno opredeljeno, in ko nekateri o izobraževanju še vedno razmišljajo »kot o idili solidarnega sožitja in nekonfliktne integracije, pa se drugi kar ne morejo nasiti tekmovalni konkurence, testov, mednarodnih točkovanj, evalvacij, ukrepov za zaščito kvalitete in kurzov učinkovitosti«. Liessmann si je suvereno upal zapisati tole daljšo misel: »Mizerija evropskih univerz ima svoje ime: Bolonja. Preusmeritev postsekularnega izobraževalnega sektorja po zgledu – kot se zdi na prvi pogled – anglo-ameriškega modela tristopenjskega sistema, za katerega so se leta 1999 v Bologni dogovorili evropski šolski ministri, je izšla iz ideje postavitve enotnega evropskega visokošolskega prostora, ki bi povečala primerljivost in s tem mobilnost znanstvenikov in študentov.« Zakaj je prišlo do tega, po kakšni logiki?

Po izrazito in izključno politični! Naravnost, brez olepševanj povedano gre za tole: »Kar je na ravni političnih teženj po združevanju klavrnopropadlo z zavrnitvijo evropske ustavne pogodbe, je bilo moč izpeljati vsaj na ravni izobraževanja in morda vendarle pognati v tek motor nadaljnje integracije in širitve, še zlasti ker se za bolonjski proces zavzemajo številne države, ki na članstvo v EU še čakajo. Kar je na prvi pogled videti plavzibilno – osnovanje enotnega evropskega visokega šolstva –, se na konkretni ravni vendarle izkaže za nadaljnji moment v procesu odmikanja od evropske ideje univerze.« Tako kot nekoč nam še vsem znana skupna izobraževalna jedra pomeni reforma visokošolskega študija nadomestilo za vrsto spodletelih

reform od političnih, bančnih, ekonomskih in podobno. Krogi iz številnih vodilnih rektorskih vrst univerz po Evropi, vključno z ljubljansko, so spregovorili celo o *bolonjski zaroti*, in vemo, da se tega ni dalo preprečiti.

Ko ljudje iz neakademskih vrst sprašujejo o tem, kaj je bolonjska reforma študija, jim človek iz akademskih krogov to še najlažje razloži z izrazi kot industrija izobraževanja, *polizobrazba* (*Halbbildung*), trženje znanja ali kar množično poneumljanje, in vsi smo edini, da ta *skolarizacija univerze* (*Verschulung der Universität*) – vsi ti izrazi so Adornovi – ni nič dobrega. Se pa ta proces nadaljuje, in mnogi ne razumemo, zakaj.

Adorno je že v svojem času opozoril na »vsepovsod opazne simptome razkroja izobrazbe«, še pri izobražencih samih, kajti med drugimi se očitno znižuje duhovna zahteva do teh, ki se izobražujejo. Ta proces je Adorno v petdesetih letih 20. stoletja razumel kot nekaj, kar se bo samó nadaljevalo, in nekdanja funkcionalizacija izobraževanja v podobi sprotnega študija je te tendence tudi potrjevala. Toda tukaj so na delu določeni sovisni družbeni momenti, vpetost v širše dogajanje, o katerem Adorno že zelo zgodaj ugotavlja tole: »Kar je nastalo iz izobrazbe in se sedaj, zagotovo ne samo v Nemčiji, sedimentira kot neke vrste negativni objektivni duh, to bi bilo moč izpeljati že iz zakonov gibanja družbe, celo iz pojma izobrazbe. Izobrazba je postala socializirana polizobrazba, vsepričujočnost odtujenega duha. Glede na genezo in smisel polizobrazba ni pred izobrazbo, ampak ji sledi. V njej je vse ujet v zanke podružbljenja, nič ni več neoblikovana narava; toda njena surovost, tisto staro neresnično, se trdoživo vzdržuje pri življenju, se reproducira in razširja.« Narava ne prehaja več v kulturo, ampak prej v barbarstvo, in tako nastala polizobrazba je kot slepa pega, ki zahteva kritično refleksijo, teorijo, ki se je s tem dejstvom zmožna soočiti.

In ko gre za izobrazbo, gre najprej za kulturo, saj »izobrazba ni nič drugega kot kultura po plati njene subjektivne prisvojitve«. Kultura je hkra-ti pomenila svobodo, vendar tukaj po Adornu nastaja neki primanjkljaj, kajti vzpon in emancipacija meščanstva nista prinesla tega, da bi

meščanska družba pomenila dejansko emancipacijo človeštva. Kot da bi humanizem ostal nekaj nedorečenega, samo na pol poti, in tako je nastal prostor za vdor marsičesa. Po eni strani je kultura dojeta kot samo duhovna in zdaj postaja »samosmoter«, tako kot je o tem razmišljal Wilhelm Dilthey. Po drugi strani pa postaja kultura sredstvo za prilagajanje in oblikovanje stvarnega življenja, sredstvo, ki lahko zajezi in nevtralizira izbruhe kaotičnosti, skratka, ljudje naj »se drug ob drugem obrusijo«. Humanistična ideja izobrazbe je želela hkrati obvladati to, kar je v človeku živalskega, in ohraniti naravno, da bi z njim omogočila »upor zoper pritisk trhlega človeškega družbenega reda«.

Adorno je že v svojem času še v *Uvodu v sociologijo* študente opozarjal na protislovje med motivom »poenostavitve univerze, torej njene skolarizacije, ki vas v smislu poklicnega izobraževanja in predizobraževanja razbremenjuje ovinkov«, in pričakovanji študirajočih na univerzi v prihodnje, kajti kot trajno je naslovil »zahtevano po reformi univerze, ki nam ne bo dirigirala, ki bo dajala prednost svobodni in neodvisni misli in se bo predvsem v to tudi usmerjala«. Enostavneje rečeno: gre za to, naj akademsko izobraževanje oblikuje tako strokovnjaka kot hkrati tudi intelektualca, ne pa da ta proces – ki omogoča postati in biti intelektualec – amputira po bolonjsko z zelo prefinjenim funkcionalizmom, ki je celo normiran in povrhu izrazito kvantitativno naravnano, tj. usmerjen v točkovanje in brezobzirno zbiranje točk.

Z reformo univerze in z njo povezanim študentskim gibanjem Adorno razume, da gre po eni strani »za resnično emancipacijsko gibanje, ki bi rado privedlo do tega, da se misel ne bi držala povodca, da bi se nasproti splošnim prisilam prilagajanja, kot jih izvaja družba in

kot jih v zadnjem času usmerja tudi kulturna industrija, postavilo nekaj takšnega, kot je oblikovanje avtonomne sposobnosti presoje in razsodne moči. In ti razmisleki nas zatem popeljejo prek gole institucionalnosti univerze in postanejo kritika družbe, ki ljudem s tem, ko jih v čedalje večji meri integrira, kot temu pravimo, hkrati jemlje njihove možnosti.« Takšna reforma starejšega človeka, kot je Adorno sam, osrečuje in celo ohranja nekaj utopičnega.

Hkrati s to reformo univerze, ki je emancipacijska še v širšem družbenem smislu, je tu navzoča še ena plat reforme, ki ni spodbudna. Gre za instrumentalizacijo izobraževanja, vpeljavo tega, kar je tesni Adornov sodelavec z Univerze v Frankfurtu Max Horkheimer (1895–1973) imenoval »instrumentalni um«, ki je usmerjen v »skolarizacijo univerze, v njeno spremembo v nekakšno tovarno ljudi, ki na čim bolj racionalen način proizvaja blago po imenu delovna sila in ljudi usposablja za dobro prodajanje svoje delovne sile kot blaga«. Pri rubriki opisa predmeta v bolonjskem univerzitetnem programu je ta skolarizacija vpisana kot »cilji in predmetno specifične kompetence« in gre na škodo gibanja za avtonomijo univerze.

Iz Bruslja smo pred leti prejeli priporočilo, naj za visokošolski študij uvedemo šolnino. Senat Filozofske fakultete je o tem razpravljal in odločno odklonil, kajti v take predloge je vključeno še zelo določeno dožemanje demokracije. Človekova pravica do izobraževanja je temeljna človekova potreba, ki mora ostati socialno-solidarna kategorija – javno dobro – in nikdar ne sme biti transformirana v ekonomsko kategorijo, v tržno blago; recimo po pravilu kolikor denarja imaš, toliko izobrazbe boš dobil, in toliko zdravja boš imel, kolikor ti to dopušča tvoja

Reforma univerze nikdar ne more biti nadomestek za vse druge spodletele reforme.

plačilna zmogljivost. Kot takratna senatorka Filozofske fakultete sem to odločno poudarila in študenti so se mi prišli zahvalit. Soočeni smo bili s kar najbolj rafiniranimi (hinavskimi) ukrepi in pričakovanji Združene Evrope in njeni diktati iz Bruslja so vse do danes kot politično leglo »izsuševanja virov družbene solidarnosti«, ki vodi v socialno patologijo tako znotraj zasebnega kot tudi javnega področja, skratka v celotni družbi.

Filozofi kot Jürgen Habermas in Jacques Derrida od Združene Evrope – čeprav je to Evropa različnih hitrosti – pričakujejo, da se ne bo spustila pod merila socialne pravičnosti, za katera je že v preteklosti sama dala zgledne vzore, in da bo v času politike »onstran nacionalne države« kot »politika brzdanja kapitalizma v prostorih brez meja«. Glede na to, da v svetu sodobne družbe prevladuje troje dejstev, in sicer »denar, moč in solidarnost«, mora po Habermasu vsekakor »socialno povezujoča sila solidarnosti« obvladovati premoč denarja in administrativno moč politike, skratka, razvita solidarnost mora skrbeti za družbeno uravnoteženost. Tem Habermasovim stališčem vsekakor velja samo pritrčiti.

Človek, ljudje smo mnogo, mnogo več kot samo privesek ekonomije – ena od parol moje burjevestniške generacije '68, ki se je protestno, celo za ceno policijskih pendrekov upirala funkcionalizaciji visokega šolstva, takrat pri nas propagiranega kot ideja sprotnega študija.

Skratka, naj bo še enkrat odločno poudarjeno: reforma univerze nikdar ne more biti nadomestek za vse druge spodletele reforme, od ekonomskih, političnih, bančnih pa še kakšnih. V imenu avtonomije univerze, svobode akademskega študija, možnosti izbire študijske smeri, ki si jo vsak posameznik sam izbere, mora vsaka reforma univerze – ki sicer je vedno vpeta v aktualno družbeno stanje – ostati avtonomna in kot taka smiselna kot najširše emancipacijsko gibanje.

Red. prof. dr. Cvetka Hedžet Tóth je predavateljica na Oddelku za filozofijo. Osrednja področja njenega raziskovanja so ontologija, metafizika, etika in aksiologija.

Red. prof. dr. Božidar Jezernik

Začetki današnjega Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo segajo v leto tik pred začetkom druge svetovne vojne. Prvi profesor etnologije Niko Zupanič je sicer računal, da bo dobil profesuro po koncu prve svetovne vojne, ko se je iz Londona, kjer je deloval kot prvi slovenski član Jugoslovanskega odbora, vrnil v domovino. Vendar se je izkazalo, da je bil profesor Zupanič srečnejše roke pri kreiranju državnopravne usode južnih Slovanov kot pri uresničevanju svojih znanstvenih ambicij: preden je zasedel mesto profesorja etnologije, je moral počakati polnih dvajset let. Zapisniki sej Sveta Filozofske fakultete iz let 1920 do 1940 hranijo zabeležene zanimive razprave v zvezi z Zupaničevo profesuro. Profesorja Josip Plemelj in Marijan Salopek se konec leta 1924, denimo, nista sramovala niti na glas vpraševati, »ali je takšna stolica sploh potrebna«, profesorju Ivanu Prijatelju pa se ni zdelo neprimerno navajati (zasebnih) izjav profesorjev Vatroslava Jagića in Jovana Cvijića, ki naj bi bila menda »oba o dr. Županičevem znanstvenem delu zelo slabega mnenja«. S takimi »argumenti« so profesorji Prijatelj, Salopek in nekateri drugi uspešno ustavljali Zupaničevo kandidaturo vse do študijskega leta 1940/41, ko je bila odločitev za njegovo redno profesuro sprejeta od zunaj. Dne 27. junija 1940 je namreč regent Pavel Karađorđević na predlog prosvetnega ministra Božidarja Maksimovića imenoval dr. Nika Zupaniča za profesorja »za splošno in narodno etnologijo«.

Politika je potemtakem zaznamovala etnologijo že od vsega začetka, tesna povezanost med njima pa je ostala prisotna tudi v času po profesorju Zupaniču. Če je profesor Zupanič pred drugo svetovno vojno svoja stališča izražal tako v člankih v dnevnem tisku kot v svojem političnem delovanju, pa se je njegov naslednik profesor Vilko Novak znašel v prav nasprotnem položaju. Novak je bil namreč po svojem svetovnem nazoru blizu stališčem prav tiste stranke, s katero je njegov predhodnik tako vročerkovno polemiziral, to je klerikalne Slovenske ljudske stranke. V letih po drugi svetovni vojni je vzela v svoje roke škarje in platno vladajoče ideologije Komunistična partija Jugoslavije, ki

je strankarski pluralizem razglasila za nedemokratičen. S tistimi, ki niso delili njenega mnenja, je znala tudi (surovo) obračunati. V takih okoliščinah profesor Novak svojih političnih stališč seveda ni mogel oziroma smel izražati na glas. Že njegovo stališče, sicer povsem v skladu z gledanji dolgoletnega predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josipa Vidmarja, da je narodnost nekaj nezgodovinskega, narojenega, je bilo predmet ostre kritike. Govoriti o politiki, zlasti z vidika opozicije, je bilo preveč tvegano. Zato je politika med etnologi postala kar nekakšen tabu: o njej se ni govorilo, raziskave pa so bile tematsko usmerjene v povsem nepolitične teme.

Kot nekakšno varovalko, da etnologija ne bi ušla z ideoloških vajeti, je bil kot Novakov asistent nastavljen Slavko Kremenšek. Kremenšek je bil ideološko na povsem nasprotnem bregu kot Novak, obema pa je bil skupen bolj ali manj odklonilen odnos do Zupaniča. Ta pa ni prišel do izraza v kritiki njegovega dela, pač pa v mol-

premik raziskovalnega fokusa od stvari na ljudi – na videz majhen korak, a korak z velikanskimi posledicami. Resda te niso bile opazne takoj, toliko bolj ker je tistikrat večina etnologov delala v muzejih in zavodih za spomeniško varstvo, kjer so imeli opraviti predvsem s takšnimi ali drugačnimi predmeti. Tudi sicer so pozornost etnologov še vedno pritegovali predvsem pripadniki tako imenovanega ljudstva, se pravi, prebivalci podeželja. Vendar so bili od evropskih etnologov prav slovenski med prvimi, ki so v svoje raziskave zajeli tudi prebivalce mest. Najprej tiste med njimi, ki so nosili delavska oblačila, a sčasoma so svojo pozornost obrnili tudi na meščane in nato še pripadnike plemstva.

Moji osebni spomini zajemajo nekako drugo polovico delovanja oddelka, ki jo lahko označimo tudi kot čas ekspanzije, in sicer tako v smislu števila redno zaposlenih učiteljev kot tudi v tematskem. Pomemben mejnik na tej poti je predstavljala odločitev za preimenovanje oddelka v Oddelek za etnologijo in kulturno an-

Humanistika nikakor ne more ostajati v slonokoščenenem stolpu, ločenem od aktualnega dogajanja.

ku o njem: njegovih del se ni bralo, še manj pisalo o njih. Vedelo se je sicer, da ni bil zgolj prvi profesor etnologije na ljubljanski univerzi, temveč tudi ustanovitelj Slovenskega etnografskega muzeja in prve periodične znanstvene publikacije *Etnolog*. Mlajši etnologi pa nismo vedeli niti tega, kako se je sploh pisal. Ko smo na oddelku razmišljali o izdajanju svoje knjižne zbirke, smo jo po njem poimenovali »Županičeva knjižnica«. Pod tem imenom je izšlo prvih 19 knjig, šele po simpoziju ob 125-letnici njegovega rojstva smo jo preimenovali v današnjo »Zupaničevo knjižnico«.

Prvo obdobje pomembnejših tematskih sprememb v etnoloških raziskavah so prinesla šestdeseta leta, ko je profesor Kremenšek napovedal

etnologijo in njegova selitev iz glavne stavbe Filozofske fakultete v sedanje prostore na Zavelični ulici. Takrat je namreč že dlje časa potekala ostra polemična diskusija zaradi predloga, da v imenu oddelka za etnologijo dodamo še (kulturno) antropologijo, kar so pred tem že storili kolegi marsikje na »vzhodu« Evrope. Koliko je pri tem posamezne udeležence polemike vodila ideologija in koliko strokovno-politični razlogi, ne vem. Je pa polemika intenzivno potekala domala deset let. Svoj vrhunec je dosegla sredi devetdesetih, ko mi je profesor Kremenšek predlagal, naj se oddelek razdeli na oddelek za etnologijo in oddelek za antropologijo. Po njegovem predlogu naj bi se polemika razrešila s tem, da bi pokojni profesor Zmago Šmitek in podpisani zapustila oddelek

ter ustanovila poseben oddelek za antropologijo. Namesto da bi se razvila tehtna razprava o znanstvenih in strokovnih vprašanjih, so se pojavljale bolj ali manj težke besede, prišlo je celo do izključevanj. Najbolj žalostno prav gotovo leta 2005, ko je Slovensko etnološko društvo zavrnilo predlog, da bi Murkovo nagrado podelili Borutu Brumnu.

V prostorski stiski, v katero je bil ujet »zamudniški« oddelek v glavni stavbi FF, o kaki širitvi ni bilo mogoče misliti. Do te je prišlo šele na prelomu stoletja, ko smo v novih prostorih prvič v svoji zgodovini imeli sočasno redno zaposlenih več rednih profesorjev. Najprej sta bila v naziv rednega profesorja imenovana Zmago Šmitek in Janez Bogataj. Njima smo sčasoma sledili še Božidar Jezernik, Rajko Muršič in Mirjam Mencej, z Oddelka za sociologijo pa se nam je pridružil še Bojan Baskar. Poleg rednih je bilo poslej na oddelku redno zaposlenih še več izrednih profesorjev in docentov. Naš problem tako ni več v tem, da ima oddelek enega samega profesorja in večje število asistentov, pač pa ravno obratno, da ima več učiteljev in premalo asistentov (pravzaprav samo enega, in to s polovičnim delovnim časom). To je na oddelku široko odprlo vrata za pluralizacijo tematskih interesov in stališč, zastopanih med učitelji. Večji prostori pa so nam tudi omogočali, da smo vpisovali veliko večje število študentov kot nekoč.

Pluralizacija pogledov in stališč pa ni več prihajala do izraza v obliki ideoloških in političnih nasprotij. Zlasti od začetka 21. stoletja je predvsem po zaslugi pokojnega profesorja Brumna etnologija/kulturna antropologija tudi na Slovenskem vedno bolj odločno in izrecno začela nastopati v vlogi zagovornika vseh marginaliziranih, ne samo pripadnikov oddaljenih ljudstev v Afriki, ki jih je profesor Brumen raziskoval s toliko žara in predanosti, temveč tudi v odnosu do rušenja na Metelkovi ulici v Ljubljani, do izbrisanih in podobnih tem. Stališče, ki ga še danes zavzeto zastopa velik del učiteljev na oddelku. Tak, angažiran pristop večine učiteljev je v času vrhunca migrantske krize po letu 2015 privedel do živahnih diskusij med študenti, ki so zastopali dvoje stališč. Eni so se z veliko empatijo zanimali za vsa vprašanja,

povezana z migranti, drugi pa so menili, da učitelji na oddelku posvečamo vprašanju migracij preveliko pozornost. Med vsemi omenjenimi polemikami pa prav ta polemika lahko postane najbolj plodna, saj gre v njej za resnično tehtna vprašanja.

Namreč, hitro spreminjajoče se okoliščine silijo humanistiko v hitre odzive, zlasti kadar se znajdejo na mizi najbolj pereče teme dneva. Humanistika nikakor ne more ostajati v slonokoščenem stolpu, ločenem od aktualnega dogajanja: vsak tak poizkus ima lahko zanjo trajno negativne posledice. Po drugi strani pa spet ni sprejemljivo, da se dnevnim temam posveča preveliko pozornost: tak pristop jo namreč lahko zapelje stran od znanstvenosti. Neugoden položaj med Scilo in Karibdo sili v premislek o tem, kako naprej. Na to vprašanje si mora vsak dan sproti odgovarjati vsak etnolog/kulturni antropolog, še zlasti pa prihajajoče generacije. V svoji zgodovini je bila naša veda eno od pomembnih orodij oblikovanja družbenih identitet, v hitro spreminjajočih se okoliščinah njenega sodobnega delovanja pa se utegne zgoditi, da bodo družbene okoliščine bolj oblikovale njo.

Novi časi in nove okoliščine so tedaj na dnevnih red postavljale vedno nova vprašanja, ki so terjala odgovore, če smo se hoteli prilagajati spremembam, zdaj edini stalnici delovanja oddelka, in na ta način ohraniti aktualnost in širši družbeni pomen svoje znanstvene discipline. Ves čas pa je ostalo še naprej aktualno vprašanje odnosa do ideologije in politike, v času političnega pluralizma tudi do političnih strank. Vprašanje se ne le ponavlja z veliko trdoživostjo, temveč ohranja svoj nekdanji pomen. Namreč, če se neka veda ali raziskovalna in/ali pedagoška institucija preveč tesno poveže z eno politično opcijo, to hkrati povzroči, da ta postane – v očeh konkurenčne politične opcije – negativno politično opredeljena. S tem delovanjem je povezana nevarna možnost, da znanstvenim spoznanjem – tudi tistim povsem nepolitičnim – damo politični predznak. Po drugi strani, kar morda najljepše ponazarjajo prav trije ustanovitelji etnologije/kulturne antropologije kot akademske discipline, pa smo seveda vsi, vključno z

univerzitetnimi učitelji, politična bitja in se politiki ne moremo povsem izogniti, pa če si še tako prizadevamo za to.

Red. prof. dr. Božidar Jezernik je diplomiral na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, magistriral in doktoriral pa na Filozofski fakulteti; podoktorski študij je opravil na London School of Economics. Je profesor za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo in vodja programske skupine Slovenske identitete v evropskem in svetovnem kontekstu ter temeljnega raziskovalnega projekta Dediščina prve svetovne vojne: reprezentacije in reinterpretacije. Je avtor več znanstvenih monografij. Za svoje znanstveno-raziskovalno delo je prejel Kajuhovo nagrado (1984), Gourmand Award »Best Coffee Book« (2014) in Murkovo nagrado za življenjsko delo (2015).

Red. prof. dr. Primož Južnič

Zadnja leta so bila na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo zelo dejavna in razgibana. Zagotovo gre za področja, ki so pod velikim vplivom razvoja informacijske družbe, zato smo sprememb vajeni in nanje pripravljeni.

Začeli bi z zakonskimi spremembami, saj pomembno določajo dejavnosti, za katere izobražujemo na oddelku. Novembra 2015 so bile objavljene sprejete spremembe Zakona o knjižničarstvu, ki določajo zakonske osnove delovanja knjižničarstva kot javne službe. Predstavniki oddelka smo aktivno sodelovali pri pripravi strokovnih osnov, predlogih, spremembah in razpravah o zakonu. Zakon je tako, po več kot 15 letih, med drugim določil tudi, kdo lahko opravlja dela bibliotekarja. Za tiste, ki nimajo izobrazbe s tega področja, zahteva znanja iz temeljnih vsebin, seveda pridobljenih v okviru akreditiranih študijskih programov. Bibliotekarski izpit ni več preverjanje znanja, kot je bil pred temi spremembami, temveč preverjanje usposobljenosti za strokovno delo, torej licenca. Na oddelku smo imeli že pozitivno izkušnjo s podobnim programom za šolske knjižničarje, študijskim

Gre za področja, ki so pod velikim vplivom razvoja informacijske družbe, zato smo sprememb vajeni in nanje pripravljeni.

programom za izpopolnjevanje iz knjižničarstva, ki je bil prav tako namenjen pridobivanju ustreznih znanj. Tega smo preoblikovali v program, ki ima dve smeri, eno za šolske knjižnice in drugo oblikovano v skladu s spremembami Zakona o knjižničarstvu in Pravilnika o bibliotekarskem izpitu. V študijskem letu 2018/19 smo tudi prvič vpisovali kandidatke in kandidate v dvopredmetni program na prvi stopnji. Tak program smo sicer že imeli pred bolonjsko reformo, a smo ga v celoti prenovili in prilagodili ostalim spremenjenim študijskim programom.

Druga pomembna oblika spremljanja sprememb v okolju je sodelovanje z zaposlovalci in praktiki v profesiji. V naših visokošolskih programih praktikum služi kot posebna vez med teorijo na eni strani ter praktičnim delom in stroko na drugi strani in ga tudi uporabljamo pri pripravi diplomantov za strokovno delo. Poteka v tretjem letniku prve stopnje in v drugem letniku druge stopnje. Ti programi uporabljajo koncept praktikuma kot modela za izboljšanje. Diplomo prve stopnje smo preoblikovali v diplomski seminar s praktikumom, temo seminarja predlagajo strokovnjaki iz ustanov, kjer študentje opravljajo prakso. Tudi vse več magistrskih nalog nastaja na osnovi predlogov in sugestij iz prakse. Z mentoricami in mentorji se tudi redno sestajamo in si izmenjavamo izkušnje ter poskušamo čim bolj izboljšati potek praktičnega usposabljanja. Študentke in študentje prakso opravljajo v različnih ustanovah od knjižnic do založb, kar bistveno vpliva na zaposljivost in zaposlovanje naših diplomantk in diplomantov. Poizvedbe, ki smo jih v obliki anket opravili med

mentoricami in mentorji, in njihove ocene praks kažejo na visoko zadovoljstvo z delom naših študentk in študentov, kar nas navdaja s posebnim zadovoljstvom.

Tretja oblika obvladovanja in prilagajanja spremembam je raziskovalno delo na oddelku. Sodelavci in sodelavke sicer delujemo v veliki meri mednarodno, sodelujemo v mednarodnih projektih in s tujimi raziskovalci, objavljamo rezultate svojega raziskovalnega dela v uglednih mednarodnih znanstvenih revijah in založbah. S tem spremljamo novosti v stroki in jih tudi lažje prenašamo študentkam in študentom. V letu 2017, ko smo praznovali 30 let oddelka, smo na strokovnem posvetovanju Zveze bibliotekarskih društev Slovenije z rezultati našega raziskovalnega dela seznanili tudi strokovno javnost v Sloveniji. Zelo pomemben je vpliv raziskovalnega dela na pedagoški proces, saj tako pridobljena nova znanja redno vključujemo v pedagoški proces in s tem študentke in študente usposabljammo za njihovo samostojno raziskovanje. Raziskovalno delo sicer poteka na različnih področjih, praviloma v okviru kateder oddelka. Izpostavil bi naslednja širša področja:

- Katedra za bibliotekarstvo
 - Praktikum in pedagoški proces
 - Primerjava ekspertnih ocen in bibliometrijskih indikatorjev pri izbiri projektov za financiranje
 - Primerjava različnih virov za podatke o citiranosti
 - Informacijsko vedenje raziskovalcev
- Katedra za informacijsko znanost
 - Razvoj modela FRBR
 - Vizualizacija bibliografskih podatkov

- Preučevanje informacijskega vedenja različnih skupin
- Potek katalogizacijskega procesa in potrebe končnih uporabnikov
- Katedra za knjigarstvo
 - Raziskovanje branja po svetu in doma
 - Razvoj knjižnih trgov
 - Učbeniki
 - Kakovost založniških standardov

Strokovno delovanje sodelavk in sodelavcev oddelka poteka v dveh oblikah. Prva je javno nastopanje, predvsem v medijih, ko je potrebno razložiti in pojasniti delovanje ali razvoj na naših področjih. Drugi pomembni element pa je sodelovanje v različnih strokovnih in profesionalnih telesih, odborih, svetih in komisijah. Sodelavke in sodelavci oddelka v njih aktivno delujemo, zelo pogosto jih tudi vodimo. Pomen tega delovanja je dvojen: po eni strani s tem lahko pomembno vplivamo na delovanje in razvoj področja, po drugi strani pa tako ohranjamo stik s prakso. S tem stroko prenašamo tudi med praktike, ki morda ne spremljajo redno in v celoti naših znanstvenih objav.

Dr. Primož Južnič je redni profesor na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, raziskuje in poučuje bibliometrijo in izgradnjo knjižničnih zbirk. Pred prihodom na Filozofsko fakulteto leta 2004 je bil vodja različnih specialnih in visokošolskih knjižnic. Bil je tudi direktor Univerzitetnega računalniškega centra in deloval kot ekspert za informatiko pri Evropski komisiji. Vodil je različna strokovna telesa v Sloveniji in v svetu, med drugim Strokovno telo za mednarodno literaturo pri ARRS in sekcijo za izobraževanje in usposabljanje IFLA. V zadnjih letih je vodil tri ciljne raziskovalne projekte s področja bibliometrije.

Red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak

UBI CONCORDIA, IBI VICTORIA

Stoletnico delovanja *Universitas Ljubanensis* in Filozofske fakultete bomo praznovali tudi na Oddelku za romanske

jezike in književnosti. Da je obstajal interes za visokošolski študij romanskih jezikov, je zapisano v dokumentih o ustanovitvi Univerze, v katerih se omenjajo tudi romanisti. Vse se je začelo s študijem francoščine v prvem akademskem letu rednega delovanja Univerze (1920/21), nadaljevalo s študijem italijanščine (1937/38) in nekaj desetletij pozneje še s študijem španščine (1981/82). Vsekakor pa je interes za poznavanje in učenje romanskih jezikov obstajal že veliko pred letom 1919, bodisi iz političnih razlogov, na primer zaradi odnosov s sosednjo Italijo ali pomena francoščine v času Ilirskih provinc 1809–13, bodisi zaradi želje po kulturni povezanosti z romanskim svetom, na primer zaradi prevajanja bogate romanske književne dediščine.

Naš oddelek je skozi sto let počasi rasel, se širil in duhovno bogatil – ustanavljali smo nove študijske programe in katedre, dodajali nove vsebine, vpeljevali vedno nove lektorate romanskih jezikov, začeli z izdajanjem mednarodnih znanstvenih revij, se pedagoško, znanstveno in strokovno uveljavljali doma in po svetu. Trdno verjamem, da bomo v kratkem lahko prvič razpisali tudi nov študijski program portugalskega jezika in književnosti. Kako pomembno je povezovanje, smo romanisti vedeli že veliko pred strategijo o internacionalizaciji ali evropskimi programi mobilnosti, saj smo spleтали številne mednarodne vezi s tujimi visokošolskimi institucijami in strokovnjaki, ki so prihajali k nam kot gostujoči profesorji, nekateri pa so postali naši kolegi. Vedno smo z veseljem sodelovali z drugimi oddelki, fakultetami in univerzami, tudi s predstavniki drugih znanstvenih in umetniških področij. Odprt duhovni prostor, ki razvija človeško svobodo – poetično ga lahko poimenujemo *nedoumljivo veselje* ali *neizmerni prostor* –, predstavlja jedro dolgoročne romanistične strategije.

Ob praznovanju rojstnega dne, še posebej če gre za častitljivih sto let, se zdi nujno priklicati iz spomina najbolj izstopajočo značilnost slavljenja – zame so to zagotovo razumevajoči in spoštljivi kolegialni odnosi, ki so mi jih kot nepisan kodeks posredovali moji predhodniki in ki jih spoštujemo vsi, ki domujemo v romanistični hiši. Kljub številnim kriznim obdobjem,

Pomembno pa je, da univerzitetna skupnost pri svojem pedagoškem in raziskovalnem delu vedno ostane samostojna ter moralno in intelektualno neodvisna od vsakršne oblike moči.

ki smo jih doživeli v preteklosti, in hudim prostorskim stiskam (še danes sta hispanistična sekcija in knjižnica fizično ločeni od ostalih romanistov) nismo nikoli razmišljali, da bi naša pot vodila v »vrt razcepljenih stez« več oddelkov. Zaradi globoke vere v moč dialoga in prihodnost slovenske romanistike, humanistike ter *universitas* smo presegli nesporazume, parcialne interese ali slabe ideje. Tako je Oddelek za romanske jezike in književnosti postal eden najbolj notranje povezanih in v medosebnih odnosih najbolj prijaznih fakultetnih oddelkov, ki upošteva tako voljo posameznika kot pomen skupnosti. To spoznanje bodo kot poezijo uma in srca, verjamem, v prihodnosti ohranili tudi mlajši kolegi.

Univerza se mora nujno povezovati z okoljem, v katerem deluje, ter si s pridobljenim znanjem in kritičnim duhom prizadevati spreminjati družbene tokove. Tudi najstarejše evropske visokošolske skupnosti, ki so nastale v romanskem svetu, že od ustanove *Alma Mater Studiorum* v Bologni dalje poudarjajo odprtost akademskega sveta in zavzemanje za humanistične vrednote, še posebej za človekove pravice, odgovornost posameznika do skupnosti in zavračanje vsakršnih predsodkov. Pomembno pa je, da univerzitetna skupnost pri svojem pedagoškem in raziskovalnem delu vedno ostane samostojna ter moralno in intelektualno neodvisna od vsakršne oblike moči. Tega dejstva smo se romanisti, podobno kot številni drugi na Filozofski fakulteti, vseskozi v preteklosti zavedali, tudi takrat, ko smo bili pod hudimi zunanjimi pritiski. Izsiljevanjem

nismo nikoli popustili, z resnim in vztrajnim delom smo naše skupne zaveze prenašali tako na mlajše kolege kot na študente.

Profesorji nikoli ne smemo delovati s pozicije moči ne v odnosih do svojih kolegov ne do študentov. Naš stalen izziv je vzpostavljanje kritičnega dialoga in sprejemanje drugačnih mnenj, ki posledično lahko vplivajo tudi na naše poglede in dejanja, česar se nikakor ne smemo sramovati: *Errare humanum est, perseverare autem diabolicum*. Tako nobeno mnenje ne sme biti prepovedano, dokler je spoštljivo in se ne sprevrže v sovražni govor, ki ga v akademskem prostoru že *per se* zavračamo. Nesprejemanje ali celo sankcioniranje konstruktivne kritike nujno vodi v licemerje ali v tišino, ki ima lahko za akademsko skupnost nepredstavljivo negativne posledice. Zato bodimo še naprej svobodni v razmišljanju, delimo z drugimi svoje dvome, vendar pa to *libertas* strpno dopustimo tudi drugim.

Vivat, crescat, floreat Oddelek za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani!

In to je vse, prijatelji.

Red. prof. dr. Branka Kalenič Ramšak je profesorica za špansko in hispanoameriško književnost na Oddelku za romanske jezike in književnosti, v letih 2013–2017 je bila dekanja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, v študijskem letu 2017/2018 pa prorektorica Univerze v Ljubljani za področje pedagoškega dela.

Zasl. prof. dr. Marko Kerševan

SPOMINI, PRIČE PRETEKLOSTI

Uvajanje študija sociologije v začetku šestdesetih let je bilo na Filozofski fakulteti spremljano z dvomi in nezaupanjem. Sociologija se je rimala s socializmom, odločitev za uvedbo študija je bila sprejeta nekje v partijskem vrhu, njen pobudnik in prvi predstojnik novega oddelka je bil Boris Ziherl, ki je veljal za trdega partijskega ideologa na področju kulture in znanosti. Po drugi strani je sociologija veljala za »buržoazno znanost«; Marx svojega raziskovanja ni poimenoval »sociologija« in študij sociologije je takrat obstajal na zahodnoevropskih in ameriških univerzah, ne pa na socialističnem Vzhodu. Kakorkoli: leta 1960 je oddelek začel z delom s tremi redno zaposlenimi in dvema kabinetoma, ki sta bila hkrati tudi pisarna in oddelčna knjižnica; tajnico in knjižničarko (v eni osebi) je delil z Oddelkom za filozofijo. Vsi drugi učitelji so prihajali z Inštituta za sociologijo in z drugih oddelkov

Po tedanjih pravilih je moral ustrezen predlog sprejeti tudi pristojni organ FF. To pa ni bilo enostavno, kajti mnogi profesorji so bili prepričani, da fakulteta potrebuje sociologijo in da je njeno pravo mesto v sklopu njenih humanističnih in kulturnih strok. Med njim je bil tudi zgodovinar, prof. Bogo Grafenauer, ki je v takratnem profesorskem zboru imel velik ugled in avtoriteto. Visoko ga je cenil tudi prof. Ziherl. Tudi med člani ZK so bili različni pogledi, vendar je vodstvo fakultetne organizacije ZK disciplinirano sklenilo, naj člani ZK predlog enotno podprejo. Na seji se je tako obetala ostra razprava. Zagovorniki predloga so računali, da bo za njegov sprejem odločilna (»zagotovljena«) podpora Borisa Ziherla kot ustanovitelja in prvega predstojnika oddelka ter človeka z najmočnejšim partijskim »zaledjem«. Ko je dobil besedo, je na presenečenje vseh izjavil, da bi bilo dobro zadevo odložiti, še enkrat premisliti in pri tem upoštevati tudi interese FF in njenih strok, ne nazadnje tudi študentov sociologije.

Kaj se je zgodilo?

Uvajanje študija sociologije v začetku šestdesetih let je bilo na Filozofski fakulteti spremljano z dvomi in nezaupanjem.

in fakultet. Nič ni kazalo, da bi bilo ob takratnih prostorskih stiskah, pa finančnih in kadrovskih »ožinah« na Univerzi lahko kmalu kaj bolje. Skoraj sočasno je bila zunaj Univerze ustanovljena Visoka šola za politične vede (z novo stavbo in dovolj prostora). Njen glavni ustanovitelj je bil CK ZKS. Zamišljena je bila najprej kot visoka partijska šola. Kmalu pa je prevladalo mnenje, da naj postane normalna visoka šola in nato fakulteta ljubljanske univerze: k temu bi pomagalo, če bi vanjo vključili tudi študij sociologije. Eno z drugim: sredi šestdesetih let se je nekje na (še višjem) vrhu rodila ideja, da naj se študij sociologije s FF v celoti in čim prej preseli na VŠPV. Za to so nazadnje, čeprav s težavo, pridobili tudi prof. Ziherla.

Med takratnimi študentkami in študenti sociologije je bila tudi hči člana najožjega vrha takratne slovenske (in jugoslovanske) politike. Kot študentka se ni postavljala ali izpostavljala s svojim imenom in priimkom. Je pa tedaj očetu razločno in odločno povedala, da se je vpisala na študij sociologije na Filozofski fakulteti in da hoče študij tudi zaključiti kot diplomantka te fakultete in ne kakšne visoke partijske šole. In da tako hoče tudi večina njenih kolegic in kolegov. Povedala je tako razločno in odločno, da je oče tisti večer pred odločilno sejo poklical Borisa Ziherla ...

Kot je znano, je bil pozneje namesto sklepa o popolni in takojšnji preselitvi študija sociologije

sprejet dogovor, da se samostojni (enopredmetni) študij postopoma res prenese na VŠPV/FSPN in da se tam razvija večina posebnih sociologij, da pa na FF ostane dvopredmetni študij sociologije za pedagoške poklice in da se za(radi) povezave z drugimi humanističnimi in kulturnimi strokami posebej posveča sociološki teoriji in sociologiji kulture.

Zgoraj zapisano ni moj spomin na dogajanje, ampak spomin na pripoved pokojnega prof. Čarnija o njem. Čarni je bil tedaj asistent prof. Ziherla in kot diplomirani zgodovinar je dobro poznal tudi učitelje Oddelka za zgodovino. Pozneje sva bila dve desetletji skupaj v istem kabinetu. Prav je, da se njegova pripoved ohrani tudi kot opomin sociologom, da ob vsem priseganju na »strukture in procese« ne pozabijo na pomen konkretnih dejanj konkretnih ljudi, in kot opomin zgodovinarjem, da ob priseganju na dokumente in zapisnike ne pozabijo, da v njih ni vsega, kar je »delalo zgodovino«.

Zasl. prof. dr. Marko Kerševan je doktor sociologije, eden izmed utemeljiteljev sociologije religije na Slovenskem, nekdanji dekan Filozofske fakultete (1991–1993).

Znan. svet. dr. Zdenko Kodelja

Pred sto leti, ko je bila ustanovljena Univerza v Ljubljani, je bila pedagogika med prvimi znanstvenimi vedami, ki so dobile svojo lastno katedro na Filozofski fakulteti. Prav to dokazuje, da je bila pedagogika takrat v svetu že priznana kot posebna akademska disciplina, kot posebna znanstvena veda, ki jo poučujejo profesorji pedagogike in ne več v glavnem filozofi, kot je bilo na mnogih nemških in drugih univerzah v navadi še ne dolgo pred tem. Ne glede na to pa prvi profesor pedagogike na Univerzi v Ljubljani ni bil po izobrazbi ne pedagog ne filozof, temveč filolog. Da pa so pedagogiko na univerzah, preden je postala posebna veda, poučevali filozofi, ni nič nenavadnega, saj je bila pedagogika del filozofije. Njen temelj je namreč bila etika oziroma praktična filozofija. To je bil verjetno razlog, da so nekateri takšno pedagogiko imenovali »filozofska pedagogika«.

Ta je bila razumljena kot nasprotje znanstveni pedagogiki, ki se ravno kot znanost razlikuje od filozofije. To razlikovanje je posledica procesa razkrajanja enotnosti filozofije in znanosti, ki se je začel z osamosvajanjem naravoslovja od filozofije narave in se nadaljeval s specializacijo posebnih področij vednosti, ki jih danes imenujemo družboslovne in humanistične vede. Tudi različne smeri pedagogike, ki se bolj ali manj navezujejo na te novonastale vede, so posledica tega procesa.

Toda začetek slovenske akademske pedagogike in njen razvoj vse do konca druge svetovne vojne sta tesno povezana predvsem s kulturno oziroma duhoslovno pedagogiko, ki so jo takrat obravnavali kot zvrst filozofske pedagogike. Po tem pa je prišlo do preloma s to tradicijo, ker je bila tako razumljena pedagogika z vidika marksistične pedagogike, ki je bila takrat edina politično dopuščena pedagogika, videna kot idealistična in družbeno reakcionarna pedagogika, ki poskuša uveljaviti duhovne vrednote buržoazne kulture. Za nesprejemljivo in nepotrebno je bila razglašena tudi filozofija vzgoje, in to z razlago, da obravnava marksistična pedagogika kot znanost vsa tista vprašanja, ki posegajo na področje filozofije. Čeprav so se tedaj tudi druge družboslovne in humanistične vede razglašale za marksistične, pa se je marksistična pedagogika po mojem mnenju opirala na najbolj dogmatske in diamatske interpretacije marksizma ter – v nasprotju z drugimi vedami, denimo, filozofijo in sociologijo – izključevala tako imenovani »zahodni marksizem«, vključno s kritično teorijo družbe in althusserjanstvom. Ignorirala je celo pomembne marksistične študije o vzgoji in izobraževanju, ki so še danes referenčna dela. To pa ne pomeni, da se pogledi na to, kaj je prava marksistična pedagogika, niso spreminjali, še manj, da so vsi pedagogi mislili in ravnali enako. Pravzaprav se profesorji večine študijskih predmetov, še posebej tistih, ki so bili povezani z empiričnim pedagoškim raziskovanjem, kolikor se spomnim, z marksizmom niso kaj dosti ukvarjali. Kljub temu je pedagogika v delu javnosti veljala za režimsko vedo. Po moji presoji deloma upravičeno, deloma ne. Vsaj nekateri profesorji z Oddelka za pedagogiko so večkrat javno opozarjali na napake partijske šolske politike, denimo v zvezi z usmerjenim

Marksistična pedagogika se je, po mojem mnenju, opirala na najbolj dogmatske in diamatske interpretacije marksizma.

izobraževanjem. Žal pa so včasih tudi molčali. Med drugim tudi takrat, ko je partijska politika zahtevala indoktrinacijo (vcepljanje marksističnega svetovnega nazora) v šolah, ki je bila v nasprotju s človekovimi pravicami, zagotovljenimi v mednarodnih dokumentih, ki jih je tedanja država ratificirala.

Že nekaj let pred osamosvojitvijo Slovenije pa se je zgodil postopen prehod iz marksistične pedagogike v pluralnost različnih pedagoških smeri, za kar so v veliki meri zaslužni tudi tedaj mlajši kolegi na oddelku. Po osamosvojitvi pa se tako ali tako nihče ni več upal ali hotel sklicevati na marksistično pedagogiko. Pred dobrimi štirimi desetletji se je začel po mojem mnenju izredno pomemben proces notranje diferenciacije pedagoških disciplin, ki se je iztekel v osamosvojitvev andragogike, kar se lepo vidi že v spremembi imena fakultetnega oddelka: bivši Oddelek za pedagogiko je zdaj Oddelek za pedagogiko in andragogiko. Za pedagogiko je bila to bistvena sprememba, kajti odtlej ni in ne more več biti razumljena kot obča veda o vzgoji in izobraževanju, se pravi veda, katere predmet proučevanja je vzgoja in izobraževanje nasploh, vključno z izobraževanjem odraslih. Vprašanje, ki je zame ključno, je, v katero smer bo šel nadaljnji razvoj. Dve možnosti se nakazujeta. Prva je vzpostavitev nekakšne metaznanosti, katere poddisciplini bosta pedagogika in andragogika; druga pa je konstituiranje tega, kar v nekaterih državah že obstaja: znanosti o vzgoji in izobraževanju. V obeh primerih bi pedagogika in andragogika, neodvisno od njunega hotenja in ravnanja, izgubili položaj temeljnih ved na področju vzgoje in izobraževanja. Enkrat bi se znašli v položaju pomožnih ved ali objekta proučevanja neke nove vede, drugič pa bi postali le dve izmed tovrstnih ved: sociologija izobraževanja, filozofija vzgoje,

ekonomika izobraževanja, zgodovina šolstva itn., ki bi se razvijale kot discipline v okviru matematičnih ved ali pedagoških fakultet, ne pa kot pomožne vede pedagogike ali andragogike.

Dr. Zdenko Kodelja je znanstveni svetnik, raziskovalec in vodja Centra za filozofijo vzgoje na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani. Doktoriral je iz pedagogike in filozofije. V okviru domačih in mednarodnih projektov se raziskovalno ukvarja predvsem z vprašanji filozofije vzgoje. O tej problematiki je objavil sedem knjig in več kot 500 razprav in člankov v različnih domačih in tujih strokovnih revijah, knjigah, zbornikih in časopisih. Je član in aktivni sodelavec več mednarodnih strokovnih združenj.

Akad. zasl. prof. dr. Janko Kos

Vsi, ki smo okoli leta 1950 prišli na Filozofsko fakulteto, da bi postali študentje primerjalne književnosti in literarne teorije – takrat se je imenovala še svetovna književnost z literarno teorijo –, smo pričakovali, da nas tu čaka študij literature, ki bo odprt, svoboden, kritičen in hkrati znanstven, pa vendar izhodišče za prenos teh spoznanj v javnost, literarno kritiko in kulturno polemiko. Ta želja je bila razumljiva spričo tedanjega političnega in kulturnega položaja, ki je bil strogo ideološki, z gesli marksizma-leninizma nenaklonjen svobodni, kritični in znanstveni misli o kulturi, filozofiji in tudi literaturi. Študij primerjalne književnosti in literarne teorije, ki ga je na oddelku vodil Anton Ocvirk, naj bi bil izhod iz tega položaja. V prvih letih študija se je izkazalo, da je to zares bil, in še mnogo več. Komparativistika je bila zasnovana tako, da je bila na široko odprta k drugim vedam. To se

je na zunaj kazalo s tem, da smo bili njeni študentje obvezani k predavanjem iz slovenistike, srbokroatistike, klasične filologije, filozofije in še česa – poslušali smo torej Antona Slodnjaka, Marjo Boršnikovo, Emila Štamparja, pa še Antona Sovreta, Milana Grošlja in Almo Sodnik. Ta odprtost se ni kazala samo v obveznem zahajanju na druge fakultetne oddelke, ampak še bolj v notranji zasnovi komparativistike, kot jo je na oddelku uveljavljal njen poglavitni in do leta 1963 edini nosilni predavatelj Anton Ocvirk. V predavanjih je literaturo povezoval s posegi v jezikoslovje, psihologijo, psihoanalizo, včasih tudi v politično in socialno zgodovino kulture, v filozofske teorije, v zgodovino likovne umetnosti in gledališča. Ta odprtost je komparativistiki ostala do današnjega časa, ko se pogosteje povezuje s filozofijo, politično teorijo, muzikologijo in umetnostno zgodovino, z zgodovino gledališča, s psihoanalizo, teologijo in religiologijo.

V prvih letih je bilo pod Ocvirkovim vodstvom jasno, da je območje primerjalne književnosti ne samo odprto k drugim vedam, ampak tudi

samo v sebi zelo obsežno in mnogolično. Njegov obseg naj bi segal od starega Orienta do modernih avantgard 20. stoletja, od Vergilija in Danteja do Apollinaira in Virginie Woolf. Predvsem pa je bilo za primerjalno književnost odločilno, da je že Ocvirk postavljala v njeno središče, v povezave s svetovno in evropsko literaturo predvsem slovensko književnost. To ostaja glavna značilnost slovenske komparativistike – kot je videti – vse do najnovejšega časa. Zlasti v literarni teoriji ji služi za izhodišče gradivo iz klasične in moderne slovenske literature.

Druga značilnost te vede, ki smo se je priučili že v študentskih letih, je bila težnja k strogi znanstvenosti literarne zgodovine in teorije. Oboje je uveljavljal Ocvirk z zahtevo po empiričnih metodah v literarni zgodovini in po logični preverljivosti v literarni teoriji. Ne vem, če je na kakem drugem oddelku Filozofske fakultete obstajal podoben model znanstvene refleksije, razen morda na zgodovini pri Bogu Grafenauerju. Znanstvenost je Ocvirk seveda razumel v duhu pozitivizma, ki ga je odkrito zagovarjal zoper

... ostaja pozitivizem še zmeraj podlaga vsake humanistične vede, ki hoče biti znanstvena ...

stališča preveč abstraktnih in spekulativnih, pogosto ideoloških pristopov neoidealizma in marksizma-leninizma. Imel je toliko prav, kolikor je pozitivizem 19. stoletja s Tainom, Schererjem in drugimi dejansko ustvaril literarno znanost v pravem pomenu besede. Naj te metode – biografsko, psihološko, sociološko – še tako podcenjujemo, ostaja pozitivizem še zmeraj podlaga vsake humanistične vede, ki hoče biti znanstvena, ne samo esejistična ali napol literarna. Zdi se mi, da je zato pozitivizem še zmeraj navzoč v komparativistiki tudi po Ocvirku. To pa ne pomeni, da že v njegovem času primerjalna književnost in literarna teorija ne bi segali onstran pozitivizma. Kar zadeva mene, sem že zgodaj začutil potrebo po pristopih, ki bi dopolnili pozitivistično podlago z nečim, kar bi bilo blizu filozofije, v zgodovini in teoriji zmožno drznejših primerjav, posplošitev in sintez. Morda me je to nagnilo k metodologiji, ki se lahko imenuje duhovnozgodovinska. Da ima svoje mesto zlasti v komparativistiki, je očitno iz dejstva, da je to vedo v dobi romantike zasnovala šola Friedricha in Augusta Wilhelma Schlegla, ki je bila izrazito duhovnozgodovinska in ji je šele nekaj desetletij za tem francoska šola lahko dala trdnejšo pozitivistično podlago. V želji po takšni dopolnitvi naše vede me je potrjevala zavest, da je na Slovenskem bila njen začetek prav ta usmeritev, saj jo je v Prešernovem času sprejemal Matija Čop, ki po mojem trdnem prepričanju lahko velja ne le za pravega začetnika slovenske literarne zgodovine, ampak tudi za začetek slovenske primerjalne književnosti in literarne teorije. Da je bila dopolnitev Ocvirkovega pozitivizma že v njegovem času mogoča, je bila seveda zaslug Dušana Pirjevca, ki je v času, ko sva bila pridružena Ocvirku kot fakultetna učitelja, uvajal v komparativistiko drznejše metode fenomenologije, Heideggerjeve filozofije eksistence in strukturalizma. To je bil začetek

svobodnega širjenja področij in metod, ki so jih nove generacije komparativistov začele uvajati po Ocvirkovi in Pirjevčevi smrti. Ob tem, da ostajajo trdno pri povezavi slovenske literature z evropsko in svetovno ali pa da nadgrajujejo empirične raziskave s filozofskimi, psihoanalitičnimi ali sociološkimi, si lahko samo želim, da bi takšna mnogostranost vodila to vedo in njen oddelek tudi v prihodnje.

Akad. zasl. prof. dr. Janko Kos je doktor literarnozgodovinskih znanosti, do upokojitve redni profesor na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete v Ljubljani, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani, prejemnik Zoisove nagrade za življenjsko delo.

Mag. Zoran Krstulović

Ali si današnji študenti muzikologije sploh lahko predstavljajo študij brez glasbe in literature »na klik«, brez podpore naprav, ki jih vsi nosimo vedno s seboj in omogočajo dostop do informacij, poslušanje in branje vsepovsod? Prav gotovo je bil sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja študij muzikologije na Filozofski fakulteti drugačen, kot je danes. Tako glede materialnih pogojev študija kot študijskega programa. Družba je še bila analogna. Lahko celo zapišemo, da je bila verjetno manjša razlika med tedanjim študijem na oddelku in pogoji za študiranje v času študija naših profesorjev, kot je razlika med tem, kar je danes na voljo študentom in kar je bilo možno sredi osemdesetih let 20. stoletja.

Oddelek za muzikologijo je bil lociran – tako kot je danes – čisto na vrhu Filozofske fakultete,

na koncu hodnika, še naprej od referata za študentske zadeve. Zaradi svoje majhnosti je bil pravzaprav skrit med vgradnimi omarami, ki so se vrstile vzdolž hodnika. Vhodna vrata oddelka se niso razlikovala od vrat omar. Ko si vrata našel, se je zdelo, da v oddelek vstopaš skozi omaro tako kot v domišljjsko Narnijo. Takrat je Oddelek za muzikologijo obsegal en kabinet, ki so si ga delili profesorji in asistentka, in še en prostor, ki je služil kot predavalnica, knjižnica in pisarna obenem. Pa še pianino je bil tam.

Oddelek je bil v osemdesetih letih prejšnjega stoletja majhen »ansambel« v zasedbi treh profesorjev in asistentke ter z vrsto zunanjih sodelavcev. Predavanj pravzaprav ni bilo veliko, ob petkih sploh ne. Dan je bil namenjen študiju v oddelčni knjižnici, študiju partitur in predvsem poslušanju glasbe z gramofonskih plošč. Te so bile takrat najbolj razširjeni nosilci zvočnega zapisa. Zbirka gramofonskih plošč Oddelka za muzikologijo je bila za tiste čase precej bogata, vsebovala je posnetke od najzgodnejše glasbe srednjega veka do stvaritev sodobnih skladateljev. Zvočno izkušnjo smo izpopolnjevali z obiski koncertov, najraje simfoničnih orkestrrov Slovenske filharmonije in Simfonikov RTV ter komornih koncertov v stavbi Filharmonije. Abonmajsko kartico smo si lahko »izposodili« kar v knjižnici. Pogosto smo s partituro v rokah spremljali koncertno interpretacijo glasbenih del. Koncerti so bili nekakšno nadaljevanje proseminarskih vaj, »živi laboratorij«, v katerem smo lahko primerjali slišane posnetke na gramofonskih ploščah z interpretacijami glasbenikov »v živo«. Zvočno pokrajino in slušno izkušnjo, predvsem aktualno dogajanje na področju sodobnih glasbenih smeri, smo si širili z obiskovanjem Glasbenega bienala v Zagrebu in Tribune glasbene ustvarjalnosti Jugoslavije v Opatiji. Kljub skromnim in vedno bolj

pešajočim ekonomskim razmeram takratne države je bil tedanji predstojnik prof. Andrej Rijavec vedno uspešen pri pridobivanju denarja, da so lahko skupine študentov vsako leto obiskale vsaj enega od teh festivalov. Bienale je še danes pomemben mednarodni glasbeni dogodek. Nam študentom je bilo zelo pomembno slišati, videti in osebno srečati osrednje osebnosti glasbene ustvarjalnosti tedanjega časa, kot so bili John Cage, Luciano Berio ali Iannis Xenakis. Ne le svetovnih ustvarjalcev, temveč tudi vrhunske poustvarjalce glasbe 20. stoletja. Videti jih ne le na odru, ampak jih srečati v središču Zagreba, v kavarni na Cvetnem trgu. Na Tribuni tam pa smo pridobili vpogled v glasbeno ustvarjanje na področju nekdanje skupne države. Vsako leto so se v Opatiji zbrali vsi jugoslovanski skladatelji in številni poustvarjalci solisti, komorni ansambli in orkestri ter poustvarili vrsto krstnih izvedb novonastalih skladb, na katerih smo ostrili lastno razumevanje in doživljanje sodobne glasbene ustvarjalnosti.

Praktične glasbene predmete so na oddelku poučevali eminentni slovenski skladatelji, obenem odlični praktični glasbeniki. S teorijo in izvajalsko prakso igre generalnega basa nas je spoznaval pianist in skladatelj Pavel Šivic. Analitično harmonijo, oblikoslovje in partiturno igro je sprva predaval prav tako pianist in skladatelj Marijan Lipovšek, ki je z naslednjim šolskim letom našega študija dokončno opustil poučevanje. Po enem letu iskanja ustreznega nadomestila je predavanja iz oblikoslovja in analitične harmonije prevzel Janez Matičič, ponovno izvrsten pianist in skladatelj. Partiturno igro pa je prevzel dirigent Uroš Lajovic, ki je na oddelku začel svojo profesorsko kariero in jo pozneje uspešno nadaljeval na Visoki šoli za glasbeno in gledališko umetnost na Dunaju.

Znanja, pridobljena v analognem svetu, so uporabna kot temelj uspešnega delovanja v digitalni dobi.

Predavanja na različne teme iz zgodovine glasbe in glasbene estetike smo obiskovali z veseljem. Predavanja prof. Jožeta Sivca, ki se je suvereno »sprehajal« po t. i. stari glasbi in nam z zanj značilnim navdušenjem razkrival podrobnosti glasbenega razvoja od antičnih časov prek srednjega veka do renesanse in baroka. Najraje pa je predaval o vokalno-instrumentalni glasbi velikih mojstrov baroka, o Händlovih operah ali Bachovih pasijonih. Izstopal je z resničnim obvladovanjem podatkov in s poznavanjem še tako neznatnih podrobnosti iz življenja skladateljev ter časa, v katerem so ustvarjali. Pravo nasprotje so bila predavanja prof. Andreja Rijavca, ki je navdihneno in lucidno komentiral ustvarjalno pot in dela velikih skladateljev od časa Schuberta prek Mahlerja in Schönberga vse do Varèsa, Stockhausna in Cagea. Prav tako je znal umestiti v čas in svetovne glasbene tokove slovensko ustvarjalnost prve polovice 20. stoletja. Nekoliko več osredotočenosti od nas študentov so terjala predavanja prof. Marije Bergamo, katere razmišljajoči svet je povezoval filozofijo z glasbeno zgodovino, teoretične zapise o glasbi skozi stoletja s sociologijo glasbe, glasbeno teorijo z glasbeno estetiko. Odpirala nam je nova obzorja, obstoja katerih se nismo zavedali, a smo s takim pristopom redko prihajali v stik v svojem preduniverzitetnem šolanju. Sredi osemdesetih let je še vedno poučeval na oddelku tudi starosta slovenske muzikologije prof. Dragotin Cvetko. Srečanja s prof. Cvetkom so nam dala vpogled v nazore in raziskovalne metode, iz katerih je zrasla generacija naših profesorjev.

Po končanem študiju nas je, tedanje študente, življenje razneslo po različnih poteh, v različne službe, dostikrat le delno povezane z muzikologijo, še bolj pogosto na čisto druga strokovna področja. Vendar pa se je izkazalo, da je bilo tisto, kar smo se naučili ob študiju muzikologije, mogoče izkoristiti tudi na drugih področjih. Pa tudi, da so znanja, pridobljena v analognem svetu, uporabna kot temelj uspešnega delovanja v digitalni dobi.

Mag. Zoran Krstulovič je diplomiral in magistriral iz muzikologije, trenutno pa je pomočnik ravnatelja za vodenje strokovnega dela Narodne in univerzitetne knjižnice.

Alenka Metljak

Prevajalec je edini poklic z visoko izobrazbo, ki v karieri ne more napredovati, in ostane ves čas le prevajalec z vedno več nakopičenega terminološkega in jezikovnega znanja.

ZRSZ – Opis poklica

PERSPEKTIVNOST PREVJALSKEGA POKLICA V DOBI GLOBALIZACIJE

Ta apatična opredelitev, iz katere veje duh po stagnaciji, je izsek iz opisa poklica, kot so si ga zamislili na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje. Ob nadaljnjem branju opisa mladi, ki se poigravajo z mislijo o študiju prevajalstva, dobijo vtis, da prevajalec do konca poklicne poti nemočno stopiclja na mestu, ujet v okove lastnega poklica, ki mu onemogoča kakršno koli napredovanje, razen že omenjenega »kopičenja znanja«. Poleg tega obstaja splošno prepričanje, da »prevajanje ni nič posebnega« in da je samo še vprašanje časa, kdaj bodo prevajalce nadomestili računalniki. Po mnenju vseh nepoklicanih se bo to zgodilo že jutri. Vendar, ali se bo res? Prevajalstvo je zelo široka in dinamična panoga, o kateri mladi prevajalec ne ve veliko, dokler se vanjo dejavno ne vključi.

Na Oddelku za prevajalstvo so diplomu pridobili številni (le) prevajalci, ki so se z lastnim delom in sposobnostmi uspeli dokazati na različnih področjih prevajalske panoge. V tem prispevku želim na primeru lastne karijerne poti prikazati nekatere možnosti, ki so na voljo diplomantu oddelka, in začeti razpravo o perspektivnosti poklica.

Moj študij se je zaključil leta 2005. Kot popolnoma neizkušena prevajalka sem vstopila v svet tehničnih prevodov, prevajalskih orodij, strogega preverjanja kakovosti in kratkih rokov. Hitro je postalo jasno, da je razkorak med znanjem, pridobljenim v času študija, in zahtevami trga nepričakovano velik. Prevajalski orehi, nad katerimi smo vzdihovali med študijem, so se v primerjavi z dejanskimi izvirniki zdeli kot lahкотen sprehod ob morju. Starejši sodelavec me je ob neki priložnosti poskusil opogumiti z besedami: »Ne obstajajo lažji in težji prevodi,

obstajajo samo bolj ali manj izkušeni prevajalci.« Neizkušenemu (in dovolj samokritičnemu) prevajalcu je skoraj vsak prevod tematike, ki se je loteva prvič, težak, a sčasoma ta občutek zbledi, nekako premo sorazmerno s količino prevedenih besed, prejetih povratnih informacij in novih naročil. Ko se je pojavila priložnost za prakso v evropskih institucijah, sem jo zgrabila z obema rokama. Vendar v velikih institucijah stvari potekajo počasneje, pogrešala sem dinamiko manjšega okolja in zato kmalu začela delati kot vodja projektov v enem od prevajalskih podjetij. Po nekaj letih sem si kljub razgibanemu delu zaželela več stika s prevajanjem, zato sem se odločila za nov karierni obrat. Spet sem začela znova, tokrat kot samostojna prevajalka. Prvih nekaj mesecev sem intenzivno

karijerne usmeritve, ki so bolj ali manj povezane s prevajanjem: terminološko delo, vodenje projektov, zagotavljanje kakovosti, jezikovna podpora v zagonskih podjetjih, izobraževanje in tehnična podpora za uporabnike prevajalskih orodij, aktivno sodelovanje pri razvoju jezikovnih tehnologij ter drugo. Prevajalska panoga se razvija. Pri tem se – zlasti zaradi vseprisotne digitalizacije in rasti v proizvodnih dejavnostih – povečuje tudi količina vsebine, ki jo je treba prevesti. Skladno s tem se povečuje tudi povpraševanje po kakovostnih prevajalcih. Prevajanje je postalo ena od globalnih panog, čemur se mora prilagoditi tudi prevajalec in delovati v skladu s tem. Brez prevajanja bi bil obseg poslovanja na čezmejnih, regionalni in globalni ravni nepredstavljivo manjši.

Temelj za uspešno kariero je najprej dobra teoretična izobrazba in primerno praktično usposabljanje.

pošiljala ponudbe za svoje storitve ter iskala naročnike, nato sem začela sprejemati manjše projekte in tako postopoma gradila svoje ime. Zaradi vedno večjega povpraševanja sem morala kmalu začeti razmišljati o širitvi podjetja in iskanju sodelavcev. Zdaj se je šele zares začelo.

Kako mi je na tej karierni poti pomagala diploma Oddelka za prevajalstvo? Dala mi je trdno jezikovno podlago, širino in samozavest, večščin, ki jih prevajalec potrebuje na samem začetku. Zadnjih nekaj let je sodelovanje med oddelkom in slovenskimi prevajalskimi podjetji na precej visoki ravni, saj je razkorak med znanjem, ki ga kažejo sedanji študenti, in tem, kar od njih pričakujejo podjetja, vsako leto manjši.

Oddelek za prevajalstvo in na splošno večina podjetij si stalno prizadevajo, da prevajalec kljub neambicioznim omejitvam iz navedene formalne opredelitve poklica ne stagnira, ampak napreduje skupaj z razvojem panoge. V njej je na voljo ogromno priložnosti za različne

Bistveno na začetku poti je, da mladi prevajalec, opremljen z diplomom, jezikovnim znanjem in željo po dokazovanju na tem področju, premaga strah pred tehnologijo. Zdi se, da umetna inteligenca, pametna orodja in avtomatizacija ogrožajo naše delo in njegovo vrednost. Vendar je treba gledati širše: na voljo je nešteto orodij, ki ponavljajoča se opravila izvedejo namesto nas, tako da se lahko prevajalec posveti osnovni dejavnosti. To zajema predvsem prevajanje zapletenejših besedil, ki se vedno znova izognejo predvidljivosti, enoličnosti in konformizmu. Zato prevajalska panoga kljub tehnološkemu napredku ne bo nikoli izginila, prav nasprotno, prevajanje omogoča, spremlja in spodbuja napredek, zato o stagnaciji sploh ne more biti govora.

Za prevajalce, ki vsaj malo sledijo trendom in so se sposobni prilagajati spremembam, bo vedno na voljo dovolj poklicnih in poslovnih priložnosti. Temelj za uspešno kariero je najprej dobra teoretična izobrazba in primerno

praktično usposabljanje. To dvoje je prvi korak. Ko prevajalec sčasoma ujame ritem, ga pot vodi samo še naprej in navzgor.

Alenka Metljak je iz prevajalstva diplomirala leta 2005 in je ustanoviteljica prevajalskega podjetja Alt plus d.o.o.

Akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu

NE POZABIMO IVANA PRIJATELJA

Ustanovitev Univerze v Ljubljani leta 1919 pomeni močno prelomno mesto v razvoju slovenske literarne zgodovine. Ne samo zaradi njene prve akademske institucionalizacije z umestitvijo na Filozofsko fakulteto, kar ji je dajalo čisto nove možnosti. Prelom je bil ob tej priložnosti več kot samo institucijski, zgodil se je tudi znotraj stroke same, v njeni globinski orientaciji. Gre za univerzitetno nastopno predavanje Ivana Prijatelja dne 8. decembra 1919 z načelnim naslovom *Literarna zgodovina*. Lahko rečemo, da je bil to prvi globoko domišljen koncept moderne literarne zgodovine na Slovenskem, ki se je zgodil ob prihodu stroke na samostojno univerzo. Ivan Prijatelj je prišel iz slovitega Jagičevega seminarja dunajske univerze, kjer je bil predviden za profesorja slovanskih literatur, vendar se je odločil za Ljubljano. Za sabo je imel svetovljansko literarno izobrazbo in globoko razumevanje sodobnih zahodnih, pa tudi ruskih tokov literarne znanosti. Vedel je, kam prihaja, in poznal stanje stroke. V predavanju se ni omejil na kakšno priložnostno tezo, temveč je s teoretsko pretanjenostjo posegel v tako rekoč vsa temeljna vprašanja literarnozgodovinske znanosti in ji odprl smotrno pot iz domače v sodobno, evropsko razvito znanost. Sam jo je poimenoval »moderna literarna zgodovina«. Mnoge njegove misli so še danes ali celo znova aktualne.

Vodilna misel Prijateljeve sicer zelo kompleksne razprave je: razviti literarno zgodovino na višjo, tudi osamosvojeno raven spoznanja, doseči njeno avtonomnost. Prestopiti njeno ujetost v konglomerat filoloških in drugih strok. To pa se lahko zgodi samo ob dojemanju in sprejemanju literature kot umetnosti. Torej ob

Naj bo torej stoletnica naše univerze tudi jubilej kreativnega subjekta.

literarnem tekstu samem in prodoru v njegovo umetniško substanco. Povedano naravnost: »Literarna zgodovina ni nič drugega kot zgodovina literature« in »ne sme izgubiti izpred oči končnega namena, ki je vendarle razumevanje in cenitev umetnin«. In naposled, literatura »je umetnost, ki uporablja za svoje izrazilo jezik«.

Seveda bi lahko v Prijateljevem univerzitetnem nastopu z naslovom *Najnovejša ruska poezija* razbrali slovensko različico slovitega Jakobsonovega nastopa za osamosvojitve literarne vede leta 1919 v moskovskem lingvističnem krožku. O tedanjem stanju stvari se je Prijatelj zelo jasno izrazil: »Namesto znanosti v literaturi je nastajal konglomerat poenostavljenih disciplin – od filologije in sociologije do psihologije, filozofije in politike.« Jakobson je zadevo radikaliziral v svojo misel: »Poezija je jezik v njegovi estetski funkciji.« Po njegovem predmet literarne znanosti ni literatura, temveč »literarnost, se pravi tisto, kar neko delo naredi za literarno delo«. Tudi Prijatelj je estetiko in jezik postavil v vrh presoje. Vendar nikakor ni podcenjeval zalednega konteksta – ne biografskega ne historičnega ne filozofskega pa tudi ne narodnopolitičnega. Literarno zgodovino je odločno odprl modernizaciji in njeni emancipaciji. Z globokim smislom za organsko celovitost stroke z njenim historizmom vred.

Prijateljev koncept moderne literarne zgodovine je segel tudi čez meje jezikovne poetike in estetike. Najvišji in najbolj odprt prostor avtonomije je prepuščal subjektu raziskovalca ali interpretu samega v osebni kreativni stiku z literarnim delom. Ta stik je imenoval »umetniški nagon«, predvsem pa »intuicija«. In prav ta intuicija je nekaj, česar se ne da »nadomestiti z nobeno eksaktno metodo«. Bergsonovsko intuicijo je postavil celo za »zadnji zakrament« stroke. Pojem je Prijatelj seveda uporabljal v takratnem novoromantičnem smislu, vendar je bil odprt tudi dodatnim pomenom. Gre v

resnici za nezamejen pojem. Celo mnogo poznejši strogi scientist Jurij Lotman je kreativni intuiciji posvetil veliko pozornost.

Ob ustanovitvi ljubljanske univerze leta 1919 je torej nastal nov in celovit koncept moderne slovenske literarne znanosti. Vendar ne vemo, zakaj je besedilo predavanja tedaj ostalo v rokopisu in je bilo objavljeno šele leta 1952 v prvi knjigi *Izbranih esejev in razprav* Ivana Prijatelja, ki jih je uredil Anton Slodnjak. Če bežno preletimo kar nekaj desetletij stroke po ustanovitvi Univerze, lahko rečemo, da Prijateljev koncept moderne literarne znanosti v resnici ni zaživel, pojavljal se je bolj fragmentarno in epizodno. Pa tudi Prijatelj sam je, kot kaže, ob dejanskem stanju stroke in političnih razmerah resigniral in svoje zadnje velike moči posvetil *Kulturni in politični zgodovini Slovencev 1848–1895*, ki je v petih knjigah izšla med letoma 1938 in 1940 v uredništvu Antona Ocvirka.

Nov prelom in vzpon v moderne tokove je naša literarna znanost doživela šele po drugi svetovni vojni, in sicer v šestdesetih in sedemdesetih letih. Predvsem v navezavah na sodobna dogajanja v zahodnoevropski in ruski znanosti. S prodorom eksistencializma, hermenevtike, strukturalizma in formalizma. Pri tem je samo po sebi prihajalo tudi do močne reaktualizacije Prijateljevih tez, še posebej v slovenistiki. Toda proti koncu stoletja se je vse bolj opazno pojavljal že nov obrat, tokrat v območje postmodernizma, ki seveda še ni dovolj razvidno in raziskano. Novost postmodernizma je bila v nečem: obe prejšnji zgodovinski fazi stroke, tradicionalizem in modernizem, sta temeljili vsaka na svoji, vendar razvidni duhovni orientaciji. Bili sta tudi vključeni v tradicionalni Humboldtov model univerze.

Postmodernizem temelji na relativizmu in skepticizmu in nima več kakšne duhovne osredinjenosti. Temelji na tehnološki inovaciji in merljivi donosnosti. Odprt je v »nedoločljivost« in

brezmejno »podatkovno religijo«. Brezmejna je lahko tudi ob književnosti. Z najbolj drastične plati je predstavil novo dobo Jean-François Lyotard v svoji knjigi *Postmoderno stanje* že leta 1979. Gre za »konec dobe Profesorja: slednji za prenašanje etablirane vednosti ni nič bolj pristojen kot spominska mreža, za umišljanje novih potez in novih iger pa nič bolj kot interdisciplinarne ekipe«. Humboldtov tip univerze, prevladujoč v 19. in 20. stoletju, ki je bil s svojo znanostjo obrnjen k »duhovnemu in moralnemu izoblikovanju naroda« in človeka, je v zatonu in z njim vred vsaka spekulacija ali »metapripoved« tudi.

Tu naj bežno opozorim samo na dvoje pojavov, ki v naši današnji literarni zgodovini kažejo na mentalno zaledje postmodernizma. Prvega lahko ugotovimo v zelo prevladujoči odpovedi presoji najbolj avtonomnega dela literature, njene umetniške vrednosti. Težko je v množici današnjih razprav in knjig najti delo, ki posega v območje estetske presoje literature. Ni se mogoče znebiti vtisa, da stroka bolj kot kdajkoli odlaga svojo avtonomnost. Pod vplivom moči, veljave in uporabnosti eksaktnih znanosti se obrača vanje in jim poskuša slediti. Od kognitivne psihologije do topologije, od medijskih ved do tehnologij tiska pa še kaj. Seveda so to pogosto solidne znanstvene razprave, ki močno bogatijo našo vednost. Po drugi strani pa ni mogoče prezreti tega, da se literarna zgodovina spet opazno izgublja v konglomeratu drugih ved, kot se je izgubljala nekoč. Tudi tu je Prijatelj ob emancipaciji svoje vede našel mero. Zapisal je: »Specializacija naše vede pa ne pomeni, da se naša disciplina ograja od drugih ved, od življenja za neprodornim zidom, da se zariva v ozek rov svojih najtesnejših spekulacij.«

Drugo temeljno vprašanje, ki ga odpira današnje postmoderno stanje v literarni vedi, je njen subjekt. Je tisto, kar je Prijatelj imenoval »kreativni subjektivizem« v dojemljanju in vrednotenju literature kot umetnosti. Je osebni »umetniški nagon« ali »intuicija«, če govorimo v takratnem jeziku, ki se odpre najbolj avtonomni, estetski substanci bralnega dela. Seveda pa, kot je poudaril Prijatelj, ne po poti poljudnega doživljajskega impresionizma, temveč po poti literarnega scientizma. Kreativni subjekt se je danes tako rekoč umaknil iz stroke in se uklonil znanstvenemu

empirizmu smiselne, pa tudi manj smiselne vrste, ki je bolj dosegljiv, varen in tudi karierno bolj potrdljiv. Na prvi pogled gre za pragmatično zrelost. Vendar ne čisto zanesljive vrste. Navsezadnje ne kaže prezreti, da tudi najbolj trdne in empirične znanosti, kot je na primer fizika, vedo, da je »kreativni subjektivizem« tudi del globljih spoznanj. Ko S. W. Hawking razpravlja o resnici, ne zapiše »resnica«, temveč »moj model resnice«. Resnice torej, ki ne potujejo. In sodobni angleški filozof Simon Critchley se v zelo zanimivem knjižnem eseju *Kontinentalna filozofija* (2001) zavzema za moderno spojitve dveh tradicionalnih nasprotij: angleškega analitičnega empirizma in kontinentalne hermenevtike. Hermenevtike, ki v svojem iskanju smisla izhaja iz kreativnega subjektivizma.

Naj bo torej stoletnica naše univerze tudi jubilej kreativnega subjekta. Ne pozabimo profesorja Ivana Prijatelja!

Akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu (1926) je literarni zgodovinar, od 1951 do 1994 profesor slovenske književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Je eden vodilnih prešernoslovcev (monografija France Prešeren in njegovo pesniško delo), specialist za književnost 20. stoletja, zlasti za poezijo ter za literarno kritiko. Vodil je projekt zbiranja pesništva v času 2. svetovne vojne (Slovensko pesništvo upora I-IV). Metodološko inovativno je domislil imanentni in evolucijski pristop k literarnim besedilom. Je redni član SAZU in prejemnik številnih državnih odlikovanj.

Zasl. prof. dr. Dušan Plut

D arko Ogrin, stanovski prijatelj in trenutno predstojnik »mojega« Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti, je v povabilu k osebni pričevanju ob naši stoletnici med drugim v sebi lastnem prijaznem slogu zapisal nekako takole: »Zapiši tisto, kar ti pade na misel, ko zapreš oči in pomisliš na oddelek in FF.« Kriza ..., saj so se zaradi mojega pravzaprav še svežega upokojskega statusa same po sebi prvinsko in pričakovano sprožile nenadzorovane možganske kemijske reakcije,

Zato sem trdno prepričan, da Filozofska fakulteta je in bo tudi v prihodnje primeren in varen dom tudi za Oddelek za geografijo.

glorifikacije mojih študentskih let na geografskem (pod A) in zgodovinskem oddelku (pod B): zagnano, kar vročično spoznavanje in prepoznavanje podstati zlasti geografije, nepozabne geografske terenske vaje, rahlo »maščevalno« vsakokratno študentsko premagovanje učiteljske nogometne ekipe, pravičniški juriši na nebo ob zasedbi fakultete, protestno zaprtje Aškerčeve ceste zaradi hrupa ...

Po racionalnejšem premisleku pa se mi je kot geografu, ki je seveda vezan na poskuse vsakokratnega razkrivanja prostorskih razsežnosti življenja, pojavilo naslednje vprašanje: Je humanistično-družboslovna mavrična Filozofska fakulteta dejanski organizacijski in vsebinski dom tudi za geografijo kot tisto svojevrstno vedo v sistemu znanosti, ki je v svojem vsebinskem bistvu odisejsko »obsojena« na družboslovno-humanistično in naravoslovno »dvo-edinost«. Najprej je treba pobrskati po stoletni preteklosti ...

Stoletnica Univerze v Ljubljani in Filozofske fakultete je hkrati formalno stoletnica delovanja Oddelka za geografijo. Geografija pa je na ljubljanski univerzi pravzaprav organizacijsko zaživela leta 1920 oziroma leta 1921 kot Geografski inštitut znotraj takratne Filozofske fakultete, ki pa je poleg humanističnih in družboslovnih vključevala tudi naravoslovne vede. Glede na ključno »mostovno« zasnovo geografije, glede na njeno družboslovno-humanistično in naravoslovno podstat, ji je tedanji organizacijski položaj pravzaprav optimalno ustrezal.

A leta 1949 so se iz Filozofske fakultete izločile naravoslovne vede in se organizirale v novo Prirodoslovno-matematično fakulteto, v nov organizacijski pristan pa je odjadrala tudi geografija. No, očitno prislovične slovenske navdušenosti

nad reorganizacijami še nikakor ni bilo konec, nasprotno, organizacijska nevihta je prerasla v pravi reorganizacijski tornado, ki je geografijo krepko premetaval na vse strani. Leta 1955 sta se namreč fakulteti ponovno združili, a se že leto pozneje znova ločili ... In med vedami vsebinsko na križ razpeta geografija je za nekaj let znova našla zasilno bivališče na naravoslovju, a leta 1961 ponovno pristala v okviru Filozofske fakultete, kar je v svetu izjema in ne pravilo. Najbrž ni preveč drzna predpostavka, da je na pogostost včasih preveč lahkotno razumljenega organizacijskega sprehajanja ljubljanske univerzitetne geografije vplivala tudi nihajoča vsebinska in tudi politična moč vsakokratnih vodilnih slovenskih univerzitetnih fizičnih in družbenih geografov.

Sodim, da je nekajdesetletna ustalitev Oddelka za geografijo znotraj Filozofske fakultete, vztrajno pojasnjevanje njenega specifičnega položaja in s tem povezanih nekaterih specifičnih potreb znotraj sistema znanstvenih ved »podnebno« pomembno otoplila raven razumevanja družboslovnih in humanističnih oddelkov naše fakultete za geografijo (in seveda tudi obratno!), ki se seveda ne more in ne sme odpovedati tudi svojemu drugemu, naravoslovnemu obrazu. Glede na moje dolgoletno, zelo uspešno in izjemno korektno, strokovno medsebojno zelo spoštljivo in tvorno sodelovanje z naravoslovno izobraženimi raziskovalci in univerzitetnimi učitelji na področju varovanja okolja si bom dovolil zapisati naslednjo predpostavko: Zaradi poudarjeno empirične, kvantitativne metodologije naravoslovnih ved bi bil proces ustvarjanja primernege položaja geografije v naravoslovnem organizacijskem fakultetnem okviru zlasti za družbeno- in regionalnogeografske vsebine, ki so objektivno

vezane tudi na kvalitativno metodološko polje, po moji sodbi zelo dolgotrajen in zahteven, najbrž tudi zelo težaven proces ... Podobno bi veljalo za sistem vrednotenja znanstvenih doprinosov geografije, za merila napredovanja itn.

Zato sem trdno prepričan, da Filozofska fakulteta je in bo tudi v prihodnje primeren in varen dom tudi za Oddelek za geografijo, za doseganje optimalnih medsebojnih »toplotnih« razmerij pa bo tudi v prihodnje potrebno vsakokratno prepoznavanje posebnosti ved, npr. tudi naravoslovne soosnove geografije. Zahtevno iskanje primernih odgovorov na naraščajoča večplastna družbena, ekonomska in okoljska protislovja sveta, Evrope in Slovenije pa vse véde moralno, organizacijsko in vsebinsko samo po sebi zavezuje k sodelovanju.

Dr. Dušan Plut je zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Do upokojitve je bil zaposlen na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, vodil je katedro za varstvo okolja in programsko skupino. Bil je ustanovni predsednik Zelenih Slovenije, član prvega demokratično izvoljenega Predsedstva Republike Slovenije (1990–1992) in državni svetnik prvega sklika. Od leta 2015 je član sveta SAZU za varovanje okolja in podpredsednik belokranjskega društva za okolje Proteus.

Diana Pungeršič

Na Oddelku za slavistiko sem prišla v stik s slovanskimi jeziki na lektoratu, ki sem ga ob dvopredmetnem študiju slovenščine in sociologije kulture obiskovala

iz radovednosti. Po enem letu lektorata in polletni študijski izmenjavi v Bratislavi so me jezik in zlasti literatura, kultura ter ljudje tako pritegnili, da sem slovaščino vpisala kot vzporedni študij. Ob primerjavi z bolj »teoretičnima« smerema, ki sem ju prvotno izbrala, sem imela pri slovaščini občutek nenehnega napredovanja in hitrega pridobivanja konkretnih znanj in kompetenc. Z jezikom se je pred mano začel na široko odpirati povsem neznan, a na neki način domač (slovanski) svet, ki smo ga slovakisti in slovakistke spoznavali in usvajali na klasičnih predavanjih in vajah, a še toliko bolj na številnih obštudijskih dejavnostih in pozneje izmenjavah ter poletnih šolah. Slovaščina je torej bila zame veliko odkritje, ki je moje intelektualno obzorje raztegnila v povsem nepredvideno smer, na lestvici mojih poklicnih prioritet pa hitro zlezla na sam vrh. V slovaški literaturi sem odkrila prevajalski potencial in priložnost za živahnejšo kulturno izmenjavo, v slovaški (postsocialistični) družbi in zgodovini pa predvsem izjemen teren za raziskovanje in plodno vzporejanje z našo družbenozgodovinsko situacijo. Svojo potopljenost v slovaščino, slovaško (a z njo tudi nujno širšo srednjeevropsko) družbo in kulturo razumem kot velik privilegij, vendar hkrati tudi kot veliko odgovornost pri medkulturnem posredništvu, ki sem ga nekako že v času študija sprejela kot svoje poslanstvo. Kot literarna prevajalka z veliko pozornostjo izbiram prevodne naslove, še z večjo skrbnostjo knjige prevajam in nato predstavljam širši javnosti. Še najraje ob pomoči samih avtorjev, ki jih z veseljem vabim k nam. Ne nazadnje pa si upam verjeti, da sem zaradi razgledanosti po slovaški (srednjeevropski) literaturi tudi bolj suverena literarna

Študij slovaščine je bil zame formativen, nepričakovano je začrtal mojo poklicno, a tudi življenjsko pot. Pot, po kateri hodim z veseljem.

kritičarka. Brez dvoma, študij slovaščine je bil zame formativen, nepričakovano je začrtal mojo poklicno, a tudi življenjsko pot. Pot, po kateri hodim z veseljem.

Diana Pungeršič je samostojna ustvarjalka na področju kulture, prejemnica Stritarjeve nagrade in nagrade Radojke Vrančič, diplomantka slovenistike, slovakistike in sociologije kulture na Filozofski fakulteti UL.

Lara Mihovilović

»Od kolijevke do groba najljepše je studentsko doba,« je nekoč zapisal pesnik Branko Radičević. Študij hrvaškega, srbskega in makedonskega jezika s književnostmi bi lahko poimenovala tudi popotovanje od Vardarja do Triglava, kajti v študijskih letih se mi je odprl neizmerno velik in prostran, kulturno in jezikovno bogat prostor južnih Slovanov. Naše popotovanje in druženje (ker nas je bilo manj kot na ostalih študijskim smereh, smo z leti postali prava študijska družina) je bilo polno dogodivščin, anekdot, veselih in žalostnih trenutkov. Študij na Oddelku za slavistiko me je prevzel že na začetku – na prvih predavanjih profesorja Osolnika, ki je s strastjo razlagal o Hemusu in cenjenem Njegošu, Kopitarju, Stankoviću in ostalih, svojevrstne so bile vaje pri prof. Strsoglavec, kjer smo se učili kritičnega

vrednotenja in literarne analize izbranih pesmi, romanov, zgodb ipd., prof. Hadži nam je kot mama polagala na srce, da moramo gradivo proučevati podrobno, takratni lektor Čužić nam je odkrival kulturne in jezikovne lepote hrvaščine, s prof. Subiotto pa se mi je odprl povsem nov svet makedonskega jezika in kulture, ki me je pozneje najbolj očaral in v katerega sem se zaljubila na prvi pogled. Študij HSM-ja ni bil zgolj študij, obvezni del študijskega programa so bila gostovanja pisateljev, pesnikov, lingvistov in literarnih strokovnjakov, Slovanski večeri, brucovanja in ekskurzije. Najlepši spomini se dotikajo ekskurzij, še posebej tiste v Slavonijo, kjer smo odkrivali vinske kleti in literarne poti, pa ekskurzija v Bosno, kjer smo uživali ob zvokih sevdaha, in ekskurzija v meni ljubo Makedonijo, kjer nas je po Ohridu popeljal cenjeni prof. Dragi Stefanija. To niso bile zgolj strokovne ekskurzije, pač pa dnevi druženja, povezovanja, učenja in zabave. V času študija smo se povezali študentje vseh slavističnih smeri in najprej ustanovili revijo *Slavko*, nato pa še društvo Filoslav. Združili smo moči in jezike in prirejali številne filmske večere, literarne in družabne dogodke, zbirali prispevke za *Slavka* in širili ljubezen do slovanskega sveta. Tako smo naredili korak naprej in poleg tradicionalnega Slovanskega večera delovali na tedenski oz. mesečni ravni. Hvaležna sem, da so nas pri tem delu vseskozi podpirali naši profesorji.

Študij na Oddelku za slavistiko na Filozofski fakulteti mi je odprl obzorja, me naučil kritično razmišljati in vrednotiti, razvijal je moj talent in mi omogočil, da lahko danes vztrajam in sledim svojim sanjam in svoji strasti.

Študij na Oddelku za slavistiko na Filozofski fakulteti mi je odprl obzorja, me naučil kritično razmišljati in vrednotiti, razvijal je moj talent in mi omogočil, da lahko danes vztrajam in sledim svojim sanjam in svoji strasti. Hvaležna sem za vse čudovite trenutke, za prijateljstva, ki smo jih spletli v času študija, za tisti občutek pripadnosti in za toplo »balkansko« dušo, ki jo je bilo mogoče začutiti na vsakem koraku.

Lara Mihovilović je diplomantka študijske smeri Južnoslovanski študiji in Zgodovine.

Red. prof. dr. Jana S. Rošker

SONČNI VZHOD V DEŽELI ZAHAJAJOČEGA SONCA Filozofska fakulteta in njeni Azijci in Azijke

Ko smo pred več kot dvajsetimi leti ustanavljali prvi slovenski Oddelek za azijske študije, je bil zasnovan zgolj kot kombinacija dveh ved s področja vzhodnoazijskih študij, namreč japonologije in sinologije. Pozneje smo medse privabili še ko-

azijskih študijah. Lahko smo samo veseli, da smo uspeli ta mit v slovenskem prostoru institucionalizirati v osrčju znanosti in kulture naše majcene, a velepomembne države, namreč nikjer drugje kot na sami Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

S tem smo doprinesli svoj prispevek k bujni mitologiji te fakultete. Njena konceptualna zasnova, torej njena inherentna samoopredelitev, temelji namreč na mitološkem verovanju v svobodo znanosti. Srž njenega poslanstva je razvoj slovenskega družboslovja, kulturologije in humanistike. Na Oddelku za azijske študije si prizadevamo za vzpostavitev zrcalnih podob teh študijskih in raziskovalnih področij, ki so v današnjem svetu vse bolj odpravljena v ozadje, nekam daleč v dekorativni imaginarij zaodrja vélike znanosti. S tem čarobnim zrcalom želimo prebiti led, ki ločuje discipline evropskih in azijskih znanosti. Skupaj s kolegicami in kolegi drugih oddelkov si želimo vse pogostejših in vse bolj poglobljenih dialogov. Samo dialogi so po mojem mnenju namreč tisti, ki lahko resnično odprejo vrata v prost-

S tem čarobnim zrcalom želimo prebiti led, ki ločuje discipline evropskih in azijskih znanosti.

rejske študije, hkrati pa sanjamo tudi o uvedbi indijskih študij, kajti naša vizija je bila vselej usmerjena v široko polje azijskih študij. Zato je ta oddelek eden takšnih, ki nudijo Filozofski fakulteti in s tem Sloveniji vedno nove možnosti gradnje mostov k drugim (nalašč napisano z malo začetnico). Ti mostovi nam vsekakor lahko pomagajo prebroditi trenutno nadvse perečo krizo zahodne kulture. A ob tem se seveda ves čas zavedamo tudi dejstva, da je »kriza zahodne kulture« stara točno toliko kot »zahodna kultura« sama. Kriza, mit o zatonu zahodne kulture je torej hkrati konstitutivni element mita o njenem obstoju. Del tega mita je tudi institucionalizacija mita o

re, kjer sonce vzhaja in zahaja hkrati. V prostore torej, ki nastajajo vsled interakcij misli, ljudi in sistemov iz različnih in oddaljenih, a hkrati skupnih in domačih perspektiv. V prostore, kjer se čas meri drugače, kot smo vajeni.

Zame bosta v takšnem prostoru za vedno ohranjena spomina na Boruta in Saxa, ki sta – vsak na svoj način – opredeljevala moja zgodnja leta v svojstvu polnopravne članice Filozofske fakultete. Zame sta bila oba predstavnika tiste najlepše, najbolj plodne in ustvarjalne znanosti, ki je tako neumna, da kritizira samo sebe. Ta zavestna ranljivost jo oplaja in hrani; omogoča ji, da se nenehno na novo vzpostavlja in

da vselej znova razpotegne mavrico upanja ter dvoma nad sive mehanizme akademskega determinizma. Živimo v različnih svetovih in vsak od njih ima svoja sonca, svoje čase in prostore. Lepo je slišati kar največ glasov, mnenj in stališč, ki so produkti drugačnih pogledov na existenco, obstoj in predvsem na življenje. Takšna znanost zna prisluhniti tudi glasovom, ki nastajajo zunaj *mainstreamovske* epistemologije in njenih ideologij. Temelji na svobodni avtonomiji človeka, ki se, mimogrede, nikakor ni oblikovala šele v obdobju evropskega razsvetljenstva.

Zato morda tudi ni slučaj, da nosi monografija, ki smo jo članice in člani našega oddelka izdali predlani ob 20-letnici njegove ustanovitve, »poetičen« naslov *Na stičišču mnogoterih svetov*. Četudi se, takole na prvo žogo, naslov bere nekoliko kičasto in klišejsko, smo ga izbrali na podlagi konsenza, ker je med drugim tudi resničen. Izraz »stičišče mnogoterih svetov« namreč še najbolje opiše najgloblje in najprosojnejše domovine velike večine članov in članic Oddelka za azijske študije. To je morda naša razločevalna posebnost. Poleg nenehnega iskanja in vzpostavljanja medperspektivnih dialogov, seveda.

Takšni dialogi, pogovori in druge oblike interakcij so vsekakor pomembni iz kopice najrazličnejših razlogov. Če izvzamemo vsebinske inspiracije, vpoglede in razsežnosti, ki nam jih lahko nudijo, je pri tem pomembno tudi dejstvo, da je tovrstna heterogenost eden od temeljev humanistike. Če ni heterogenosti, je humanistika kot veda oropana svoje elementarne vitalnosti. Lahko se zbirokratizira, zmedžerira, se učinkovito drži vseh rokov in administrativnih norm, a njen obraz bo ostal neviden in njen družbeni doprinos prav tako.

Na vso srečo je humanistika Filozofske fakultete kljub vsem tegobam, ki jih mora prestajati, izjemno živahna in ima vsekakor svoj značilni obraz. Zato smo veseli, da smo njeni Azijci in njene Azijke (pa še marsikaj drugega). Ganbei in Wansui, dragi Filofaks!

Red. prof. dr. Jana S. Rošker je ena od ustanoviteljic Oddelka za azijske študije, njegova dolgoletna predstojnica in profesorica sinologije.

Red. prof. dr. Božidar Slapšak

MOJH ARHEOLOŠKIH PETDESET LET NA FILOZOFSKI FAKULTETI

Na Oddelek za arheologijo sem prišel kot študent in se od njega formalno, dejansko pa ne povsem, poslovil z upokojitvijo pred tremi leti. Moja generacija, ki je študij arheologije začela konec šestdesetih let, se je po smrti dveh nosilnih učiteljev in potem še odhodu tretjega znašla na oddelku, ki je v nekem trenutku premogel le eno predavateljico z asistentskim nazivom, vodenje pa je bilo zaupano Oddelku za zgodovino. V teh okoliščinah je nalogo obnove prevzel dotedanji direktor Narodnega muzeja, filolog in arheolog, polihistor, pesnik, publicist, kritik in prevajalec Jože Kastelic. Prevzel je obsežno pedagoško obveznost (rimska in klasična arheologija, antična zgodovina, epigrafika, numizmatika, predaval je tudi za študente zgodovine in umetnostne zgodovine) in kot nosilce in gostujoče predavatelje pritegnil številne slovenske in hrvaške strokovnjake na čelu s Stanetom Gabrovcem, s katerim sta potem med našo generacijo izbirala možne kandidate za asistentska oz. bodoča učiteljska mesta. Asistenti, ki smo nastopili v sedemdesetih letih, smo tako ob tradiciji povojne arheološke šole, ki jo poosebljata Josip Korošec in Josip Klemenc pa Tatjana Bregant, prek Staneta Gabrovca dobili strog metodološki aparat nemške šole, prek Jožeta Kastelica pa hrepenenje po širokem znanju, kultivirani besedi in nedosegljivih obzorjih. Kot njegov izbranec za predmet Rimska arheologija sem bil bolj kot strogega vodstva deležen spodbud in odpiranja možnosti, udeleževal sem se akvilejskih tednov in tečajev bizantinske kulture v Raveni, na tečaju Fundacije Lerici v Rimu sem se spoznal z razvojem neinvazivnih metod arheološkega raziskovanja, usmeril me je v topografsko delo, z njegovo podporo sem dobil štipendijo grške vlade za usposabljanje v Atenah. Cela generacija takratnih asistentov je iskala poti onkraj pri nas že preizkušene in uveljavljene, najsi gre za zahtevne analize prazgodovinskih grobnih pridatkov vključno s spolnimi posebnostmi, regionalne študije zgodnjerednjeveške poselitve, študij

Danes je to moderen, v mednarodnih okvirih priznan oddelek s kompetentnim kadrom, sposobnim zgotoviti kakovostno reprodukcijo arheološke stroke.

umetnostne produkcije v kamnu v vseh fazah od kamnoloma do končnih porabnikov ali razlagalni potencial naravoslovnih raziskav. Sam sem se, posebej med bivanjem v Atenah, zakopal v takrat v anglosaškem svetu cvetoče teoretske debate in metodološke inovacije pri študiju poselitve in verjamem, da je izbor doktorske teme presenetil celo permisivnega Kastelica. Relativna svoboda izbire je imela seveda svojo ceno, osamljenost je generirala negotovost in odlašanja, habilitacije so prihajale počasneje, kot je naš duhovni vodja upal.

Takšna naravnost se je odražala tudi v skupnem nastopanju pri terenskih raziskavah, kjer smo si prizadevali uvajati tehnične in postopkovne inovacije, po habilitacijah pa v mednarodnem povezovanju z vsebinsko sorodnimi centri in omrežji, gostujočih profesurah ter sodelovanju v mednarodnih projektih v vrsti držav. V okviru teh je prihajalo tudi do metodoloških prebojev, delež mlajših sodelavcev je denimo Sloveniji na prehodu v devetdeseta leta zagotovil status pionirja pri aplikacijah računalniškega orodja, ki je danes ključno za obvladovanje in analize prostorskih podatkov, obenem pa je prihajalo do prenosa novih tehnik in pristopov v našo arheologijo. Člani oddelka so tudi sami vzpostavili nekatera mednarodna omrežja in jih še danes razvijajo prek raziskovalnega sodelovanja ali rednih znanstvenih srečanj in publikacij. Izkušnje iz raziskav, metodološki razmisleki in zgodnja informatizacija so oddelku omogočili vodilno vlogo pri vzpostavljanju standardov in postopkovnih pravil za vse vrste terenskih raziskav, posebej za potrebe zaščite arheološke dediščine v Sloveniji. Na pobudo oddelka

je Slovensko arheološko društvo ustanovilo glasilo, ki je že dobra tri desetletja forum za teoretsko in metodološko diskusijo. Novoustanovljeno Evropsko združenje arheologov je prepoznalo potencial ljubljanske arheološke šole in je oddelku zaupalo organizacijo svojega inavguracijskega kongresa leta 1994.

Takšna naravnost se je odražala še posebej v reformah študijskega programa, kjer smo že zgodaj uvajali predmete, pomembne za vzdrževanje stika z razvojem vede v svetu, kot so arheološka teorija in zgodovina, matematika in statistika, meritve, geografski informacijski sistemi, naravoslovje. Mlajše generacije sodelavcev so prevzele pobudo pri nadaljnjem razvoju in ustvarile sodoben program v okviru bolonjskega sistema, mednarodno kompetitiven in privlačen za izmenjave študentov in trdno sodelovanje z univerzami v širši regiji. Naši študentje odhajajo na izmenjave v ugledne evropske univerzitetne centre, terensko prakso pa opravljajo tudi v okviru oddelčnih mednarodnih projektov ali posebej organiziranih terenskih šol v tujini, sodelovali so tudi pri terenskih delih v Egiptu in v Mehiki. Na oddelku je zagovarjala doktorate vrsta kandidatov iz tujine ali pa so naši učitelji mentorsko sodelovali pri doktoratih na tujih univerzah. Oddelek je z Univerzo na Primorskem v konzorciju uglednih evropskih univerz sodeloval pri vzpostavitvi študija arheologije na Univerzi v Sarajevu.

V perspektivi vidim naša prizadevanja na oddelku kot stalno poseganje po nedoseženem in pogosto nedosegljivem, polno lepih trenutkov, kolegialne solidarnosti, objektivno velikih dosežkov kolektiva in posameznikov v njem,

pa tudi frustracij in neuresničenih nalog. Pomirjujoče je spoznanje, da je to danes moden, v mednarodnih okvirih priznan oddelek s kompetentnim kadrom, sposobnim zgotoviti kakovostno reprodukcijo arheološke stroke, nadaljnji razvoj in poseganje po najvišjih ciljih.

Red. prof. dr. Božidar Slapšak je bil na Filozofski fakulteti zaposlen med letoma 1971 in 2016. Predaval je rimsko arheologijo, antično numizmatiko, epigrafiko, zgodovino in teorijo arheologije. Gostoval je na številnih univerzah po svetu. Leta 1993 je bil profesor na Univerzi Pariz I. Z uvajanjem konceptov anglo-ameriške arheologije (teoretska arheologija, prostorska arheologija, neinvazivne terenske metode) je posebej zaslužen za modernizacijo slovenske arheologije. Vodil je odmevne raziskave poselitve Krasa, otoka Hvara in antičnih mest Beocije.

Lekt. dr. Cvetka Sokolov

Oja, v osemdesetih letih 20. stoletja smo študirali čisto drugače. Ni bilo računalnikov, tablic in mobilnih telefonov, recimo. Niti tutorjev ne. Ko je napočil moj prvi študijski dan na FF, sem se tako znašla pred izzivom, v primerjavi s katerim je bila priprava na sprejemni izpit mala malica – razbiranjem in sestavljanjem urnika. Gnetli smo se pred urnikom za vse štiri letnike, obešenim na oglasni deski, in obupovali. Kako bom študirala, ko niti urnika ne znam prebrati?! Naj se grem raje ponuditi za pometanje cest? Kdo ve, kako bi se končalo, če mi ne bi na pomoč priskočila kolegica, prav tako brucka, ki je bila očitno bolj funkcionalno pismena od mene.

O programih mednarodne študentske izmenjave, kot je Erasmus+, smo v naših časih lahko samo sanjali. Z redkimi izjemami smo si bivanje v tujini lahko privoščili le, če smo delali. Tako sem po tretjem letniku v študijskem letu 1985/86 študij za eno leto prekinila, da sem lahko kot varuška devet mesecev bivala v Londonu in tako prek interakcije z domačimi govorniki in govorkami »na terenu« izboljševala svojo angleščino. Prosti čas sem med drugim izkoristila za listanje po knjigah v številnih bogato

založenih knjigarnah; za študentko angleščine iz države, v kateri prav v tistem obdobju v knjigarnah ni bilo mogoče dobiti tuje literature, je bilo popoldne v eni od knjigarn primerljivo z bivanjem v raju na Zemlji.

V času, ko je bil v Jugoslaviji ukinjen uvoz tuje literature, smo študentje in študentke tujih jezikov prežali na kakršnekoli knjige v jezikih, ki smo jih študirali. V sušnem obdobju je oddelčna knjižnica gradivo osveževala tako, da so knjižničarke dajale kopirati in vezati tujejezične knjige iz zasebnih knjižnic, občasno pa so jih iz tujine prinašali (tudi gostujoči) profesorji in profesorice. Priložnosti za vsakdanji stik z avtentično angleščino je bilo v primerjavi z današnjimi pogoji za študij tujih jezikov nepredstavljivo manj. »Govoreči slovarji«, ki danes omogočajo poslušanje izgovarjave besed, so bili takrat znanstvena fantastika.

Do 8. septembra 1988, ko sem diplomirala in nastopila službo na Srednji naravoslovni šoli/Gimnaziji Bežigrad, je veter jugoslovanskih družbenopolitičnih sprememb zavel tudi pri pouku tujih jezikov. Ne samo da je bil že lep čas sproščen uvoz tuje literature, celo tuje učbenike je bilo mogoče uporabljati pri pouku tujih jezikov. Dr. Meta Grosman me je sicer povabila, naj ostanem na fakulteti in vpišem podiplomski študij, vendar si tega v tistem trenutku nisem mogla predstavljati. V treh mesecih, ki sem jih potrebovala, da sem naštudirala v pretežni meri slaboumno gradivo za diplomski izpit iz književnosti, se mi je Filozofska fakulteta pošteno uprla. Še danes menim, da upravičeno.

A pod vplivom časovne distance, izkušenj in dozorevanja se postopoma začne spreminjati tudi perspektiva. Ko mi je štiri leta pozneje dr. Meta Grosman ponovno predlagala, naj vložim prošnjo za lektorski naziv in se na takratnem Oddelku za germanske jezike in književnosti potegujem za lektorsko mesto, sem ponudbo sprejela brez oklevanja. Zdaj je bila možnost dela na fakulteti že videti privlačen izziv.

Prav sem se odločila – moj oddelek je napredoval. Sestava kolektiva se je od leta, ko sem diplomirala, že spremenila; oddelek so pomladili novi kadri, tudi iz moje generacije. Ob dragoceni in spoštljivi spodbudi dr. Mete Grosman je bila nova generacija lektorice samozavestna,

Ob dragoceni in spoštljivi spodbudi dr. Mete Grosman je bila nova generacija lektorice samozavestna, ambiciozna in dejavna tudi na raziskovalnem področju.

ambiciozna in dejavna tudi na raziskovalnem področju. Po zaslugi dr. Grosman smo takšne še danes. Vse lektorice na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko smo pridobile znanstveni magisterij, večina tudi doktorat.

Naprej se je vrtel tudi ostali svet. Lepega dne sem se morala soočiti z dejstvom, da me bo povozil, če se ne bom podvzela. Priskrbela sem si lasten računalnik in e-naslov. Tudi v VIS in e-učilnice sem nekako prisopihala. Najdlje sem se upirala mobilnemu telefonu, dokler nisem klonila pod težo sklepa oddelka, da moram biti v službenem času ves čas dosegljiva. Z vdorom vseh teh naprav in storitev v moje službeno življenje se je zgodila obžalovanja vredna sprememba pri mojem delu – mimo so časi, ko sem se lahko v miru in poglobljeno pripravljala na pouk tudi po več ur na dan; v krasnem novem svetu me ves čas prekinjajo službeni mejli in naloge, ki mimogrede prifrčijo v moj e-nabiralnik.

Seveda tudi študentje in študentke niso več to, kar so bili. Osip, zlasti v prvem letniku, se je dramatično povečal. Domače obveznosti preveč študentov in študentk opravlja neredno in površno. Občutno je naraslo število tistih, ki ponavljajo posamezne letnike. Po drugi strani naši najboljši študentje in študentke na polno izkoriščajo sodobne poti do znanja in dosegajo izjemne rezultate, ki izkazujejo njihovo kritičnost, ustvarjalnost in poglobljeno znanje.

Ob visokem jubileju svoji fakulteti in svojemu oddelku iskreno čestitam in se z njima veselim vsega, kar sta dosegla. V naslednjih stotih letih pa bo seveda treba še marsikaj postoriti.

Dr. Cvetka Sokolov je lektorica angleškega jezika. Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko, kjer vodi jezikovne vaje na prvi in drugi stopnji, je zaposlena od študijskega leta 1992/93. Objavlja strokovne in znanstvene članke in pripravlja izobraževalne vsebine za seminarje za osnovnošolske in srednješolske učitelje in učiteljice. V magistrski nalogi (1999) in doktorski disertaciji (2014) je obdelala temi s področja poučevanja in (standardizacije) ocenjevanja pisne zmožnosti v angleškem jeziku. V prostem času piše za otroke in mladino.

Dr. Štefan Vevar

O PEČATU AŠKERČEVE 2

Kaj šteje, šteje največ na poti skozi šolanje, se vprašam, moje šolanje, ki se je na Filozofski fakulteti izteklo 7 let pred njenim 100-letnim jubilejem? Marsikaj, si odgovorjam, kot tisto najpomembnejše pa se mi – skoraj paradoksalno – izriše pred očmi prepuščenost sebi, to, da vsaj na moji poti proti diplomam ni bilo formalistično zasnovanega in srednji šoli podobnega vodenja študentov na vrvicah; da mi je prav prepuščenost sebi puščala čas za tisto, kar mi je bilo blizu, da sem lahko – vsaj kar zadeva literaturo – gradil na duhovnem hedonizmu, ki je (če ga premoreš) najboljši temelj vsake refleksije. Duhovni hedonizem je sploh, zdi se mi, prapočelo, ki mora obstajati, preden vstopiš v svet literarnih diskurzov, in ki ostane, tudi ko diskurzi obnemorejo. Ko sem v osnovni

šoli bral Bevka, Jurčiča, Kersnika, Tavčarja, Cankarja, Seliškarja, Twaina, Karla Maya, Julesa Verna, Sienkiewiczza, Suhadolčana, Prežih, Dickensa, Scotta, Defoeja ..., sem kajpak užival v zamaknjenosti v privlačni babilon svetov. Da mi je to branje hkrati nezavedno vgraviralo nekaj, čemur bi lahko rekli slovenska literarna struktura, ki mi je prišla prav pozneje pri prevajanju, ko sem moral razdirati in preobražati tuje strukture - o tem nisem vedel nič. Nas je učiteljica glasbenega pouka - se vprašam ob prebujenih asociacijah - v osnovni šoli na Ravnah na Koroškem naučila premalo, ker ni prakticirala glasbene pedagogike in tonskih lestvic, temveč nam je pripovedovala presunljive in ganljive zgodbe o velikih mojstrih glasbe ter dajala poslušati največje bisere glasbene umetnosti? Ko smo poslušali Beethovnovi sonato *Ob luninem svitu*, se je tišina v razredu dalo skoraj otipati. Smo v Gimnaziji na Ravnah na Koroškem - sprašujem naprej - manj odnesli od pouka slovenščine, ker nas je odlični profesor Janez Mrdavšič silil razmišljati, formulirati in nam je zato spredaval manj snovi?

Smo ne nazadnje manj odnesli tudi na Filozofski fakulteti pri Heleni Stupan, ker je kot profesorica nemške književnosti ostajala pri duhovnozgodovinskem pogledu na literaturo in ni razgrnila pred nami tistih deset ali koliko že vzpetin, s katerih je mogoče specifično, a tudi bolj tendenčno premeriti literaturno krajino v dolini pod njimi? Zato pa nam je lahko dve uri živo predavala o Musilovem romanu *Mož brez posebnosti*. In prav ona nam je, novincem v Ljubljani, priporočila Slovensko kinoteko in antikvariat. In napisala je imenitno knjižico o nemški književnosti z zadetimi karakterizacijami največjih nemških literarnih imen, knjižico, ki je desetletja bila moj mali brevir in temeljna orientacija.

In ko sem se pozneje med »študijem tretje stopnje«, ki ga je karizmatično in nadvse kompetentno vodila Neva Šlibar, srečeval z vejami literarne vede, sem sicer radovedno srkal nova spoznanja, a se tudi nikoli nisem odrekel kancu dvoma. Dvoma spričo opaznega ekskluzivizma in radikalne subverzivne narave nekaterih smeri ter izganjanja življenjske empirije iz njih, teorij, ki v času postmodernega karnevalizma (izraz po Bahtinu) kot ničejanska veselost lažje imponirajo »skolarjem« vseh dežel. Morda je tudi dvom o teorijah, ki se same ne dojemajo kot zgolj komplementarne drugim, eno od važnejših spoznanj na moji poti skozi Filozofsko fakulteto.

Seveda pa me ta skepticizem ni odvrnil od teorije, prej me je malce prekalil za bolj kritično obravnavo, mi priklical v zavest, da nobena (nova) ni zveličavna, da gre, najsi je še tako dobro argumentirana, vendarle za drugim komplementarno perspektivo. Misel zrelega Goetheja o tem, da je vsa teorija siva, zeleno pa je drevo življenja, lahko za alibi pride prav marsikomu, ki se mu teorija upira, a je ne kaže razumeti dobesedno, prej v smislu, da naj o veljavnosti teorije odloča empirija življenja.

Prevod, moja življenjska izbira, je marsikaj, a je tudi najnaravnejša razlaga oziroma interpretacija nekega teksta in je zato po svoje prav tako teorija. Je obenem izraz življenjske empirije in je empirično preizkušeno »utelešenje« teorije. Zato ni povsem odveč vprašanje, kakšen bi bil, če bi literaturo prevajal v znamenju katere od literarnovednih teorij. Odgovor je zapleten, a vsaj nekaj je mogoče ugotoviti vnaprej: bil bi tendenčen, po svoje ideološki. Prevodno dejanje pač izključuje sleherni reduktivizem v metodi, saj poteka na izhodiščih vsega racionalno

Duhovni hedonizem je sploh, zdi se mi, prapočelo, ki mora obstajati, preden vstopiš v svet literarnih diskurzov, in ki ostane, tudi ko diskurzi obnemorejo.

in intuitivno razpoložljivega v prevajalcu, se pravi v znamenju univerzalne inkluzivnosti in ne ekskluzivizma literarnovednih disciplin.

A prav v zvezi s tem sem pri svojih prevodoslovnih razmišljanjih ugotavljal, da se prevodoslovje večinoma opira na reduktivistično metodologijo teorije in da operira, kakor sem to definiral, kot formalna teorija. Temeljni problem formalne teorije je v tem, da pri vrednotenju prevodnega procesa ne zna preseči svoje linearne naravnosti in ne more zaobjeti problema, ki se imenuje prevod. Razlogov za to je več. Eden je ta, da formalni teoretiki večinoma niso prevodni praktiki, zato se hitro ujamajo v pasti reduktivne lingvistike ali literarnih ved, sploh pa jim manjkajo izkušnje, intuitivno kompleksno razmišljanje ter dojemanje prevajalcev in kompleksno operiranje v skladu s širino prevodnega problema. Drugi pa je ta, da gre pri formalni teoriji bolj ali manj za lingvistiko oziroma filologijo ali pa za strukturalizem oziroma literarno vedo v prevodoslovni preobleki. Substančna teorija, kakršno zagovarjam in

jo prakticiram, pa razume prevodno delovanje kot veliko igro dobitkov in izgub, ki jo velika večina solidnih prevajalcev na zemeljski obli igra tako, da so dobitki bistveno večji od izgub. Ko prevajalec pristaja na koncesije (izgube), pristaja na tiste, ki so najnižje na njegovi prioritetni lestvici treh kategorij: semantike, estetike in pragmatike. Zaveda se, da prevaja pomen in lepoto in da mora njegov prevodni izid še skozi filter umeščanja v nov kulturni kontekst. V prevodu poskuša torej zavestno ali nezavedno ohraniti vse tri enakovredne kategorije, neogibne izgube pa dopusti šele na najnižjih ravneh teh enako pomembnih kategorij. Za kolikšno ekvivalenco gre pri konkretni prevodni rešitvi, je zmeraj šele kompleksno »izračunljivo na temelju raznolikih dejavnikov« in nikoli ne more biti tisto, na kar nereflektirano prisega formalna teorija: vnaprejšnja iz (do)besedne pomenskosti izhajajoča danost. Spoznanja te vrste so prišla počasi, seveda na podlagi počel, ki sem jih tu skiciral, kakor se mi je sploh zelo počasi zbistnilo še eno temeljno spoznanje: da ne prevajamo tekstov, temveč njihovo delovanje.

In prav vsa, zdi se, štejejo, kakor šteje ne nazadnje to, da jih brez odtisa Filozofske fakultete ne bi bilo. Do mnogih med njimi nikoli ne bi prišel brez teorije, ob kateri sem na poti skozi magistririj in doktorat kritično zorel in se učil argumentirati, in vendar prav tako ne brez duhovnega hedonizma kot prapočela ter empirije življenja kot nepogrešljive kopeli za kaljenje teorije in teorij.

Dr. Štefan Vevar je prevajalec, prevodoslovec in muzejski svetovalec v Slovenskem gledališkem muzeju. Znan je predvsem po kongenialnih prevodih največjih imen nemške književnosti v slovenščino in je mdr. dobitnik Sovretove nagrade (1999).

Red. prof. dr. Marta Verginella

Ko sem se po končani srednji šoli leta 1979 odločala za študij zgodovine, sem bila razdvojena med Trstom in Ljubljano. Mikal me je odhod v slovensko prestolnico. Prijatelji in znanci so mi pripovedovali o živahnem študentskem življenju, kar je v meni spodbujalo misel na odhod, a tudi o togem pedagoškem režimu, ki naj bi takrat vladal na Oddelku za zgodovino. Vsaj tako je bilo mnenje tistih tržaških študentov, ki so mi potarnali o duhamornem memoričnem učenju letnic in dogodkov, tradicionalni metodi učenja, ki sem jo že kot dijakinja globoko mrzila. Pridobljene informacije so delovale zastrašujoče ne nazadnje tudi zato, ker sem bila pri pouku zgodovine in filozofije vajena interdisciplinarnega povezovanja in kritičnega pristopa do snovi. Demokratizacija pouka in šolskih struktur, ki jo je v Italiji prinesel študentski val leta 1968, je bila še v sedemdesetih letih dejavna in je pustila sled tudi v tistem delu dijaške generacije, ki je bil najbolj aktiven v študentskem gibanju in je verjel v moč uporniških drž. Tudi zaradi slednjih je prevladala odločitev za študij zgodovine na tržaški filozofski fakulteti in z njo vstop v akademsko okolje, ki so mu dali pečat mlajša generacija profesorjev in profesorice, intenzivni stiki predavateljev in predavateljic s študentsko populacijo ter spodbujanje kritične zavesti in intelektualne samostojnosti. Intenzivno učenje ob visoki stopnji izbirnosti in interdisciplinarnosti v pretežno seminarsko

organiziranem delu je zelo kmalu v meni spodbudilo željo po raziskovanju.

Ko sem se spraševala, kako si ustvariti pogoje zanj, sem ugotovila, da so bile razmere v italijanskem akademskem okolju povsem nenaklonjene mlajši generaciji humanistov. Doktorski študij se je takrat šele vzpostavljaj in razpoložljiva raziskovalna mesta je že zapolnila generacija leta '68. Mentorica Luisa Accati mi je svetovala, naj preverim možnosti nadaljevanja študija in univerzitetne kariere v Ljubljani. Zavila sem z očmi in pomislila, da tako sugestijo lahko daje le Torinčanka, ki slabo pozna razmere v sosednji Jugoslaviji in ki ji je povsem tuje slovensko akademsko okolje. Po zagovoru diplome sem najprej pridobila habilitacije za poučevanje na slovenskih šolah v Italiji. Pomembno je bilo, da sem se finančno osamosvojila. Šele potem sem se vpisala na magistrski študij zgodovine na Univerzi v Ljubljani in po opravljenem rigorozu nadaljevala z doktorskim študijem. Končno sem lahko od blizu spoznala osrednji slovenski zgodovinarski krog, ki je takrat poučeval na Oddelku za zgodovino. Seznanjena sem bila z najpomembnejšimi zgodovinopisnimi knjižnimi projekti v sedemdesetih in osemdesetih letih in prebirala sem tudi referenčna zgodovinopisna dela, ki so takrat izhajala.

Spomnim se rahle vznemirjenosti ob vstopu v novo okolje, v stavbo brez grafitov in znamenj študentske nepokornosti. Lesene knjižne omare so zakrivalo pogled na knjige in moji sogovorniki so na moje veliko začudenje vljudno obešali moj plašč na obešalo. Presenetili sta me pozornost in naklonjenost, ki so mi ju izkazovali. In to, kar se je sprva kazalo kot oddaljenost in togost, se je kmalu sprevrglo v prijaznost in podporo, predvsem po zaslugi mentorja prof. Petra Vodopivca, ki si je vedno znal vzeti čas za žlahtne pogovore. Spoznala sem intelektualno širino in skromnost starejših predavateljev, ki so znali poznavalsko spremljati tudi moje raziskovalne začetke. Spominjam se zadoščenja in radosti, ki sta me spremljala po obiskih pri prof. Angelosu Bašu in prof. Sergiju Vilfanu. Njuni nasveti in spodbude so potrjevali pravilnost izbrane raziskovalne poti. Vilfan mi je kot odličen pravni zgodovinar poklonil še nekaj več. Rojen v Trstu in po duhu svetovljan se je

Spoznala sem intelektualno širino in skromnost starejših predavateljev, ki so znali poznavalsko spremljati tudi moje raziskovalne začetke.

ob komentiranju mojega seminarja o oporočnih virih prostodušno nasmehnil in pikro pripomnil: »Samo v Ljubljani se lahko univerzalni dedič sprevrže v vesoljnega.« V hipu sva bila povezana v svoji tržaškosti. Takrat še nisem vedela, da bom na pobudo Oddelka za sociologijo v kratkem vstopila v slovenski akademski krog. Ponudba, naj pristopim kot raziskovalka v skupino, ki sta jo takrat oblikovala prof. Iztok Saksida in prof. Bojan Baskar, je bila preveč vabljiva, da bi jo zavrnila.

Red. prof. dr. Marta Verginella je predavateljica obče zgodovine 19. stoletja in teorije zgodovine. Vodila in koordinirala je več različnih raziskovalnih projektov, trenutno pa je glavna nosilka prestižnega evropskega raziskovalnega projekta EIRENE – Povojne tranzicije v perspektivi spola: primer severozahodnega jadranskega prostora. Raziskovalno se osredotoča zlasti na zgodovino žensk in spola, socialno zgodovino, ustno zgodovino, spominske študije ter mejne in nacionalne študije.

Obzorja in
perspektive
Filozofske
fakultete

Filozofska fakulteta danes

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je bila ustanovljena leta 1919 in je tako ena izmed ustanovnih članic Univerze v Ljubljani. S svojim delom je začela v zimskem semestru študijskega leta 1919/1920, in sicer z 245 študenti, sto let pozneje, leta 2019, pa jih je na Filozofski fakulteti vpisanih skoraj 5000. Trenutno na fakulteti poučuje 95 rednih profesorjev in rednih profesoric, 80 izrednih profesorjev in izrednih profesoric, 85 docentov in docentk, 50 lektorjev in lektorice, 52 asistentov in asistentk ter 5 predavateljev in predavateljic, skupaj torej 367 pedagoških delavcev in delavk. Strokovno podporo dejavnostim fakultete dajejo skupne strokovne službe, tajništva oddelkov in knjižnični delavci s 153 nepedagoškimi strokovnimi sodelavci in sodelavkami.

Fakulteta ima akreditiranih 47 prvostopenjskih študijskih programov (20 enopredmetnih in 27 dvopredmetnih) ter 77 drugostopenjskih študijskih programov (24 enopredmetnih, 22 dvopredmetnih, 6 enopredmetnih pedagoških, 19 dvopredmetnih pedagoških, 5 skupnih in 1 interdisciplinarnega skupnega). Na tretji stopnji fakulteta izvaja 3 interdisciplinarne doktorske študijske programe; pri dveh sodeluje kot izvajalka (Varstvo okolja, Statistika), pri enem (Humanistika in družboslovje) pa kot izvajalka in koordinatorica študijskega programa. Na kakovost študijskih programov Filozofske fakultete kažejo različni mednarodni certifikati (npr. EuroPsy) nekaterih študijskih programov pa tudi uvrstitve nekaterih programov na različnih svetovnih lestvicah (QS University Ranking).

Osnovna izobraževalna in znanstvenoraziskovalna organizacijska enota Filozofske fakultete je oddelek, ki se deli na katedre. Na fakulteti imamo 21 oddelkov in kar 115 kateder, v okviru oddelkov pa delujejo tudi knjižnice in raziskovalno-razvojni centri. 18 oddelčnih knjižnic se organizacijsko povezujejo v OHK – Osrednjo humanistično knjižnico, ki je največja fakultetna knjižnica Univerze v Ljubljani, tretja največja visokošolska in peta največja knjižnica v Sloveniji. Poleg oddelkov na

ravni fakultete delujejo še naslednje skupne organizacijske enote: že omenjena Osrednja humanistična knjižnica, Znanstvenoraziskovalni inštitut, Center za pedagoško izobraževanje, Enota za šport, Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki je vsebinsko in organizacijsko povezan z Oddelkom za slovenistiko, Znanstvena založba FF, ki se s približno sedemdesetimi naslovi na leto uvršča med največje znanstvene založbe s področja humanistike in družboslovja v Srednji Evropi, in Knjigarna FF, ki poleg celovite ponudbe publikacij Znanstvene založbe skrbi tudi za bogato ponudbo druge humanistične in družboslovne produkcije.

Za opravljanje upravno-administrativnih in strokovno-tehničnih nalog skrbi uprava fakultete, ki jo vodi tajnica fakultete. Naloge uprave izvajajo glavna pisarna dekana in tajništvo fakultete, Finančno-računovodska služba, Kadrovska služba, Služba za pravno-upravne zadeve, Služba za ekonomsko-pravne zadeve in tržne programe, Služba za študijske zadeve (Referati za 1., 2. in 3. stopnjo), Služba za akreditacije in spremljanje študijskih programov, Mednarodna pisarna, Računalniški center in Služba za multimedijško podporo, Gospodarsko-tehnična služba, Služba za varnost in zdravje pri delu, fotokopirnica in recepcija ter strokovne službe organizacijskih enot.

V letu 2017 smo na fakulteti dekana prvič izvolili na splošnih volitvah, svoj glas so lahko prispevali vsi zaposleni in študenti. Prvega oktobra 2017 je tako z delom nastopilo novo vodstvo za obdobje štirih let (1. 10. 2017–30. 9. 2021): dekan fakultete je red. prof. dr. Roman Kuhar, prodekan za dodiplomski in magistrski študij in informacijski sistem je izr. prof. dr. Gašper Ilc, prodekanja za doktorski študij in znanstvenoraziskovalno delo je izr. prof. dr. Jasna Mažgon, prodekanja za kakovost in založništvo je izr. prof. dr. Barbara Pihler Ciglič, prodekanja za gospodarske zadeve in organizacijo delovanja fakultete ter mednarodno sodelovanje je izr. prof. dr. Katja Vintar Mally, prodekan študent pa Luka Kropivnik. Tajnica fakultete je od leta 2019 Tanja Hribar.

Študenti in študentke Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani so bili vedno avantgardna sila prodrone, angažirane in kritične humanistične misli. Organizirani so v Študentski svet FF in Študentsko organizacijo FF.

Usmeritev in vizija

Na Filozofski fakulteti izvajamo dejavnost nacionalnega programa visokega šolstva ter nacionalnega razvojnega in raziskovalnega programa na področju humanističnih, družboslovnih in izobraževalnih ved, zagotavljamo njihov razvoj in izvajamo druge dejavnosti, določene s Statutom UL in Pravili FF. Filozofska fakulteta je največja članica Univerze v Ljubljani ter največja fakulteta v državi, zato se zavedamo velike odgovornosti, ki jo imamo pri izobraževanju študentov in študentk ter ustvarjanju bodočih vrhunskih izobražencev in izobraženek z odprtim in kritičnim mišljenjem na področju humanistike in družboslovja. Posebno pozornost na fakulteti posvečamo krepitvi ved, ki so nacionalnega pomena, hkrati pa skrbimo za vzpostavljanje mednarodnih znanstvenih povezav in povezovanje z drugimi, domačimi in tujimi fakultetami. Že stoletje gojimo znanstvenoraziskovalno delo, odpiramo nova znanstvena področja, razvijamo interdisciplinarnost ter skrbimo za sprotno izboljševanje in nadgrajevanje študijskih programov, hkrati pa prispevamo k reševanju družbenih vprašanj in k duhovnemu razvoju slovenske, evropske in svetovne skupnosti.

Naša osnovna vizija je ostati ena najboljših izobraževalnih in znanstvenoraziskovalnih ustanov v slovenskem in mednarodnem prostoru s področja humanistike, družboslovja in izobraževanja učiteljev in učiteljic. Tako vizijo je mogoče uresničevati le z ustvarjalnim, kritičnim in kakovostnim delom, prepoznanim tako v domačem kot mednarodnem okolju. Eden od najboljših izrazov tega so strokovno podkovani, kritično razmišljujoči in humanistično razgledani študenti in študentke. To je naša temeljna usmeritev delovanja, kot akademska skupnost, ki izhaja iz razsvetljenskega projekta, pa smo ob tem zavezani tudi vrednotam humanosti, svobode, enakosti in pravičnosti.

UPRAVA

Glavna pisarna dekanata

Glavna pisarna dekanata predstavlja stičišče dejavnosti, ki se odvijajo na Filozofski fakulteti, tako v komunikaciji z oddelki in strokovnimi službami kot tudi v komunikaciji navzven ter z javnostmi. Samostojne strokovne delavke v glavni pisarni skrbijo za administrativno-tehnično pomoč in podporo dekanu, prodekanom in tajnici fakultete pri izvedbi operativnih nalog s področja vodenja fakultete.

V Glavni pisarni dekanata se sklicujejo seje, pripravljajo gradiva in zapisniki sej organov fakultete (Senat FF, Akademski zbor FF, Upravni odbor FF), kolegija dekana, razširjenega kolegija dekana, kolegija strokovnih služb, sestankov s tajništvu oddelkov in številnih drugih sestankov članov vodstva. Poleg tega se v pisarni pripravljajo in izdajajo naročilnice, usklajuje se rezervacije fakultetnih prostorov za izvedbo pedagoškega procesa in izpitnih rokov, tečajev tujih jezikov, tečajev slovenskega jezika za tujce ter izobraževanj, seminarjev, simpozijev in ostalih dejavnosti, ki jih izvajamo v okviru dejavnosti fakultete. Preko glavne pisarne potekajo rezervacije prostorov v deželni dvorcu in namestitvev v Knafljevem domu na Dunaju ter v Domu podiplomskih študentov, z oddelki pa se usklajuje in pripravlja podelitve prvostopenjskih diplomskih listin. V glavni pisarni se sprejema obiske predstavnikov tujih fakultet ter ostalih domačih in tujih gostov.

Področje za spremljanje dejavnosti Filozofske fakultete je bilo v okviru dekanata fakultete ustanovljeno leta 2008 in zajema cel niz aktivnosti, ki jih družijo skupni imenovalci – odnosi z javnostmi. Poudarek je na seznanjanju javnosti z najnovejšimi raziskovalnimi dosežki zaposlenih in najrazličnejšimi dogodki, ki se dnevno odvijajo na fakulteti, dejavnost pa zajema še sodelovanje in komunikacijo z mediji, organizacijo in vodenje različnih dogodkov fakultete (podelitve nagrad in priznanj, razstave, novinarske konference, sejmi ipd.), skrb za komunikacijo prek družbenih medijev

(Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn profil, portal Alumni UL), urejanje spletnih strani ter promocijskega gradiva fakultete, vodenje različnih postopkov (študentske nagrade, priznanja fakultete, doktorske nagrade, priznanja Univerze v Ljubljani). Zajema tudi sodelovanje pri večjih projektih, ki potekajo na fakulteti (eden takšnih je tradicionalni sejem akademske knjige Liber.ac), pa tudi drugih dogodkih, ki jih organizirajo oddelki in zaposleni na fakulteti.

V sklopu Glavne pisarne dekanata deluje tudi Kurirska služba, v kateri strokovni delavki poleg sprejemanja in odpošiljanja vseh vrst poštnih pošilk skrbita tudi za postrežbo na sejah organov fakultete.

Seznam zaposlenih

- Bojana Dragič (od leta 2017)
- Milena Kavšek (od leta 1991)
- Majda Pinosa (od leta 1997)
- Kristina Zajc Božič (od leta 2008)
- Urša Žigon (od leta 2008)

Kadrovska služba

Kadrovska služba spremlja razvoj visoko strokovnega osebja in nudi strokovno pomoč vodstvu fakultete, organom upravljanja, zaposlenim in zunanjim uporabnikom. Zaposleni uporabnikom nudijo podporo in svetovanje pri formalnih postopkih, njihove temeljne naloge pa so:

- strokovno svetovanje vodstvu pri uporabi predpisov, ki urejajo delovna razmerja zaposlenih na Univerzi v Ljubljani;
- strokovno delovanje na področju habilitacij;
- priprava dokumentacije in skrb za izvedbo postopkov za sklepanje delovnih razmerij delavcev na področju pedagoškega, raziskovalnega in strokovnega dela na fakulteti;
- izvedba postopkov v zvezi z zaposlovanjem tujcev in napotitvami učiteljev slovensčine na delo v tujino;

- sprejemanje odločitev glede pravic in obveznosti delavcev, izhajajočih iz delovnega razmerja;
- priprava analiz in poročil o kadrovskem stanju fakultete za potrebe vodstva fakultete, organov upravljanja UL in zunanjih uporabnikov;
- vodenje kadrovske evidence zaposlenih;
- izvedba strokovnega dela pri volitvah in imenovanju organov in komisij;
- priprava predlogov pogodb za urejanje pogodbenih razmerij;
- pregled in obračun študentskega dela.

Leta 1960 se je na Filozofski fakulteti zaposlila višja referentka, ki je vodila postopke zaposlovanja, habilitacijske postopke in kadrovske evidence. Leta 1980 jo je nadomestila referentka za delovna razmerja, leta 1984 se je v kadrovske službi zaposlila administratorica, leta 1988 pa pravnica; obseg študija se je namreč povečeval, ustanovljeni so bili novi oddelki in povečevalo se je število zaposlenih, zato se je kadrovska služba reorganizirala kot kadrovskepravna služba. Pravnica kadrovskepravne službe je prevzela dela in naloge tajnice fakultete, leta 1997 se je v kadrovske službi zaposlila samostojna strokovna delavka za delovna razmerja. Kadrovskepravna služba se je leta 2000 preimenovala v kadrovske službo, vodenje pa je prevzela pomočnica tajnice fakultete za kadrovske zadeve.

V prihodnosti bo treba razviti kadrovske informacijske sistem, ki bo omogočal povezavo s Finančno-računovodsko službo in Znanstveno-raziskovalnim inštitutom. S tem bo fakulteta optimizirala delovne procese in Kadrovske službi omogočila analize podatkov; te bodo v še večji meri podpirale vodstvo fakultete pri upravljanju, poenostavitvi delovnih procesov in izboljšanju kakovosti delovanja na vseh nivojih.

Seznam zaposlenih

- Damjana Adamič (od 2010)
- Jure Prevorsek (od 2017)
- Ivanka Repinc (od 1997)
- Lidija Strmole Menčak (od 1980)
- Martina Strnad (od 2001)

Finančno-računovodska služba

Finančno-računovodska služba vodi knjigovodstvo in poslovodno računovodstvo fakultete, izvaja računovodsko nadziranje in pripravlja finančne načrte ter računovodska poročila. Skrbi za računovodsko informiranje notranjih uporabnikov, pripravo in posodabljanje računovodskih pravil ter arhiviranje in varovanje poslovnih knjig skladno z veljavnimi predpisi in zakonodajo. Zaposleni pri delu uporabljajo tri informacijske sisteme (Visokošolski informacijski sistem ter poslovnoinformacijska sistema IRC in Vasco) in sodelujejo z drugimi službami na Filozofski fakulteti.

Vizija službe za prihodnost je vzpostaviti brezpapirno poslovanje in optimizirati delovni proces. Novi poslovnoinformacijski sistem bo skrajšal čas delovnih procesov, optimiziral upravljanje prispelih dokumentov in povezal poslovanje Finančno-računovodske službe z drugimi službami na fakulteti. S tem bo delo v Finančno-računovodski službi hitrejše, natančnejše, brez stroškov tiskanja in s popolno sledljivostjo postopkov.

Seznam zaposlenih

- Leonora Ajrizaj (od 2018)
- Simona Arhar (od 1996)
- Maja Dejak (od 2017)
- Sara Gornik (od 2008)
- Maša Kolarič (od 2008)
- Tanja Kolšek Smrtnik (od 2007)
- Suzana Kovač (od 2018)
- Matejka Lapajne (od 2009)
- Mojca Likar (od 2004)
- Damijana Rozman Tegovski (od 2006)
- Brigita Škrlj (od 2017)

Služba za pravno-upravne zadeve

Leta 2016 je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani začela delovati Služba za pravno-upravne zadeve. Njene primarne naloge so ažurno spremljanje zakonskih in podzakonskih predpisov s področja visokega

šolstva ter avtonomnih predpisov Univerze v Ljubljani, priprava predlogov splošnih in posamičnih aktov fakultete, informacijsko svetovalno delo, strokovna podpora vodstvu ter drugim službam in komisijam fakultete, vodenje pravnih in upravnih postopkov fakultete, oblikovanje mnenj in stališč s pravno-upravnega delovnega področja za potrebe delovnih procesov na fakulteti, sodelovanje s strokovnimi službami na Univerzi v Ljubljani ter oblikovanje stališč v postopkih predlogov sprememb in dopolnitev zakonskih in podzakonskih aktov s področja visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti.

Vizija službe je delovati kot kakovostna, ažurna, sodobna in visoko motivirana enota, ki bo uporabnikom pravnih storitev nudila podporo in rešitve na visokem strokovnem nivoju. V postopkih varovanja pravic, kakor tudi v ostalih pravnih postopkih, so ključnega pomena aktivno ravnanje stranke znotraj predpisanih rokov, temeljita pravna analiza primera ter iskanje najbolj optimalne rešitve, ki jo znotraj dopustne pravne argumentacije zagotavlja obstoječi pravni red.

Pravno-upravna služba je posledično usmerjena k fleksibilnosti pri reševanju pravnih vprašanj ter zagotavljanju pravne varnosti v delovnih procesih na fakulteti.

Seznam zaposlenih

- Matija Vedenik (od 2011)

Služba za ekonomsko-pravne zadeve in tržne programe

Služba za ekonomsko-pravne zadeve in tržne programe deluje na dveh področjih: osnovnem in tržnem. V okviru osnovne dejavnosti skrbi za postopke naročanja blaga, gradenj in storitev, sodeluje pri pripravi finančnih načrtov in poročil o realizaciji ter koordinira pripravo cenika storitev, ki jih fakulteta nudi študentom in zunanjim uporabnikom. Prav tako sodeluje pri pripravi ostalih gradiv za fakultetne organe.

S tržnimi programi, ki so se razvijali od leta 2000, in v sodelovanju z visoko usposobljenimi kadri izvaja tečaje 28 tujih jezikov, interes za udeležbo pa z leti narašča. Poleg organizacije tečajev Služba za ekonomsko-pravne zadeve in tržne programe nudi strokovno in administrativno podporo različnim projektom, ki jih izvaja Filozofska fakulteta. V zadnjem času je poudarek na vodenju arheološkega konzorcija.

Služba skrbi tudi za finančno izvedbo izrednega študija in je v podporo oddelkom pri odločanju o porabi sredstev.

Seznam zaposlenih

- mag. Mirjana Petković (od 1995)

Referati za dodiplomski, magistrski in doktorski študij

Referat za študentske zadeve, ki je bil v preteklosti edina služba Filozofske fakultete za urejanje študijskih zadev, se je pozneje razdelil na Referat za dodiplomski študij in Referat za podiplomski študij. Z bolonjsko reformo so bili v študijskem letu 2009/10 vzpostavljeni trije referati: Referat za dodiplomski študij (namenjen študentom prve stopnje), Referat za magistrski študij (namenjen študentom druge stopnje) in Referat za doktorski študij (namenjen študentom tretje stopnje).

Poslanstvo vseh treh referatov je zagotavljanje kakovostne in učinkovite podpore študentom na njihovi študijski poti, od vpisa do zaključka posamezne stopnje študija. Referati nudijo podporo in svetujejo študentom pri urejanju statusov, zagotavljajo učinkovito obveščanje študentov o relevantnih študijskih in študentskih zadevah in skrbijo za hitro reševanje študentskih prošenj.

Organizacija dela v referatih je usmerjena k racionalizaciji in optimizaciji postopkov. V kratkih, zakonsko določenih rokih je treba namreč izpeljati veliko postopkov, kar brez dobre

organizacije ne bi bilo mogoče, saj morajo referati pri izvajanju operativnih nalog in zagotavljanju podpore za študente sodelovati tako z drugimi fakultetnimi službami kot zunanji institucijami (Univerza v Ljubljani, ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo). K uspešnemu delu referata – poleg zaposlenih – pomembno prispeva tudi Študentski informacijski sistem, ki je uporabniku prijazen in prilagojen potrebam študentov in delavcev fakultete. Sistem se nenehno nadgrajuje in povezuje s preostalo poslovnostjo informatiko na fakulteti.

Študentova izobraževalna pot se – z vpisom v študijski program – začne v referatu, kamor se študent tudi v času študija nenehno vrača, in se tam tudi zaključi, z izdajo potrdila o zaključku študija oziroma izdajo listine. V okviru zagotavljanja podpore študentom si bodo zaposleni v referatih še naprej prizadevali za strokovno, odgovorno, učinkovito delovanje, s ciljem zagotoviti čim bolj prijetno in spodbudno okolje, ki bo študentom v zadovoljstvo na njihovi poti do cilja.

Seznam zaposlenih

Služba za študijske zadeve (1., 2. in 3. stopnje)

- Doris Sattler (od 2017)
- Daniela Preglau (od 2017)

Referat za dodiplomski študij

- Sabina Anžiček (od 2012)
- Andreja Okršlar (od 2007)
- Janja Sešek (od 1982)
- Marija Šuštar Tabaković (od 1995)

Referat za magistrski študij

- Barbara Fabjan (od 2011)
- Živa Banfi (od 2016)

Referat za doktorski študij

- Lidija Žabkar (od 1992)
- Ana Ravnik (od 2010)
- Tanja Dečman Flis (od 2016)

Služba za akreditacije in spremljanje študijskih programov

Filozofska fakulteta študentom omogoča izbiro med raznolikimi študijskimi programi na vseh treh stopnjah izobraževanja, od enopredmetnih in dvopredmetnih do pedagoških, interdisciplinarnih in skupnih študijskih programov. Fakulteta izvaja 47 akreditiranih univerzitetnih študijskih programov 1. stopnje, 75 študijskih programov 2. stopnje in 3 interdisciplinarne študijske programe 3. stopnje. Je ena od članic Univerze v Ljubljani, ki ima akreditiranih največ skupnih študijskih programov, ki jih izvaja s priznanimi tujimi in domačimi partnerji. Je ena od dveh koordinatoric interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Humanistika in družboslovje, v katerem se povezuje kar 7 članic Univerze in ki omogoča študij na več kot 60 študijskih področjih.

Z namenom učinkovitega upravljanja s študijskimi programi je bila v letu 2017 kot samostojna enota ustanovljena Služba za akreditacije in spremljanje študijskih programov, katere temeljne naloge so: vodenje postopkov akreditacij študijskih programov ter njihovih sprememb, vodenje postopkov podaljšanj akreditacij visokošolskega zavoda in evalvacij študijskih programov, vodenje evidenc študijskih programov ter spremljanje kakovosti študijskih programov.

Služba skrbi za pripravo dokumentov in izvedbo ukrepov za izboljšanje kakovosti študijskih programov. Eden pomembnejših korakov je bilo oblikovanje učinkovitejšega sistema priprav samoevalvacijskih poročil študijskih programov in njihova povezava z oddelčnimi in s fakultetnim poročilom o kakovosti.

Seznam zaposlenih

- Slobodanka Milinković (od 2008)

Mednarodna pisarna

Slovenija je leta 1999/2000 pristopila k programu Evropske komisije Socrates-Erasmus, ki je omogočal kontinuirano financiranje izmenjav tako študentov kot akademskega osebja, pozneje pa tudi strokovnega osebja.

Filozofska fakulteta je prepoznala priložnost za sodelovanje in institucionaliziranje že obstoječih dobrih povezav s partnerji v tujini. Program Erasmus je sprva temeljil na osebnih stikih akademskega osebja, ki je v programu videlo priložnost za tesnejše sodelovanje, kar je z leti preraslo v potrebo po umestitvi te dejavnosti znotraj fakultete. Od leta 2000 to področje pokriva Mednarodna pisarna.

Z vse večjo internacionalizacijo fakultete so postala mednarodna prav vsa področja našega delovanja. Od leta 2017 se pisarna osredotoča predvsem na mobilnosti in omogoča organizacijsko podporo za prihajajoče in odhajajoče mobilnosti študentov in profesorjev; prevzela je tudi prijave na razpise s področja internacionalizacije.

Filozofska fakulteta ima zelo razvejeno sodelovanje v okviru programa Erasmus+. V programu sodeluje s kar 399 ustanovami, izvaja razpise tako za Erasmus+ študijske izmenjave kot za Erasmus+ praktično usposabljanje. Prvi razpis za Erasmus študijske izmenjave smo izvedli leta 2000 in v tujino se je odpravilo 17 študentov, na študij pa smo sprejeli 4. Prvi razpis za Erasmus+ praktično usposabljanje smo izvedli v študijskem letu 2008/09, ko je na prakso v tujino odšlo 11 študentov. Znotraj razpisa Erasmus+ praktično usposabljanje se je za študente odprla tudi možnost za izvedbo prakse v enem letu od zaključka študija. Za študente skupaj s Kariernimi centri UL FF pripravljamo tudi delavnice na temo predstavitve delodajalcu in iskanja prakse v tujini.

Čeprav je financiranje izmenjav akademskega osebja časovno omejeno, so gostovanja na tujih univerzah zelo dobrodošla, saj omogočajo tesnejše stike med partnerskimi ustanovami in poglobljajo možnosti za nadaljnja sodelovanja. Med članicami UL tako izvedemo največ tovrstnih mobilnosti.

Možnost dodatnega izobraževanja v tujini imajo tudi strokovni delavci, vsi zaposleni pa so se lahko udeležili tečaja angleškega jezika, ki je bil financiran iz sredstev programa Erasmus.

Od študijskega leta 2015/16 Mednarodna pisarna izvaja razpise Erasmus+ Mednarodna kreditna mobilnost, saj se je program Erasmus+ razširil na sodelovanje s partnerskimi državami. Izvedli smo mobilnosti študentov in profesorjev s partnerskimi univerzami iz Argentine, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Japonske, Republike Južne Afrike, Kitajske, Malezije, Maroka, Moldavije, Nigra, Rusije, Ukrajine in ZDA.

Filozofska fakulteta sodeluje tudi v programu CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies), ki povezuje visokošolske institucije iz 16 držav. CEEPUS deluje na osnovi mrež za določena področja, znotraj katerih se odvijajo mobilnosti. Na fakulteti trenutno deluje 15 CEEPUS mrež, letno gostimo od 70 do 80 študentov in okoli 10 profesorjev. Program omogoča tudi sodelovanje z državami Balkanskega polotoka, ki še niso programske države programa Erasmus.

Filozofska fakulteta sprejema največ študentov preko programa meddržavnih štipendij, pomembno pa je tudi sodelovanje v okviru podpisanih medfakultetnih in meduniverzitetnih sporazumov. Mednarodne izmenjave so koordinirane s sodelovanjem oddelkov.

Na fakulteti od študijskega leta 2006/07 deluje tutorstvo za tuje študente. Tutorji študentom pomagajo v težavnem začetnem obdobju, jim omogočajo stik s slovenskimi študenti in različne obštudijske aktivnosti.

V prihodnosti si bomo prizadevali za še boljšo pripravo naših študentov na študij v tujini pred odhodom na izmenjavo in povečanje nabora predmetov, ki bi se lahko izvajali tudi v tujih jezikih (predvsem v angleščini), kar bi tujim študentom na izmenjavi omogočalo lažje opravljanje obveznosti.

Seznam zaposlenih

- Anja Golec (od 2000)
- dr. Tjaša Ribizel (od 2015)

Računalniški center

Prihod informacijske dobe je prinesel spremembe tudi na Filozofsko fakulteto, ki po svojih zmožnostih vse od začetka spremlja razvoj informacijskih tehnologij in se vključuje vanj. Zaradi novosti, ki jih je prinesel nagel razvoj na informacijskem področju, je bil ustanovljen Računalniški center Filozofske fakultete. Center podpira uvajanje novih informacijskih tehnologij in delovanje računalniških sistemov ter zagotavlja potreben razvoj Filozofske fakultete na področju informatizacije. Osebe, zaposlene v Računalniškem centru, se ves čas strokovno izobražuje in izpopolnjuje, kar je nujno za optimalno delovanje Računalniškega centra, še zlasti pa je sprotno sledenje novostim pomembno pri zagotavljanju pomoči uporabnikom. Tem Računalniški center nudi podporo pri reševanju računalniških problemov in zagotavljanju nemotene uporabe informacijskih storitev. Računalniški center skrbi za delovanje več kot 1300 računalnikov ter sodeluje pri vpeljavi novih informacijskih tehnologij in implementaciji spletnih navodil. Znotraj Računalniškega centra deluje tudi fakultetna fotokopirnica.

Seznam zaposlenih

- Albert Bračič (od 2012)
- Jože Divjak (od 1987)
- Dane Filippini (od 1999)
- Rok Huskič (od 2008)
- Mitja Podreka (od 2007)
- Leopold Slak (od 2005)
- Uroš Škrjanc (od 2002)
- Uroš Taljat (od 1992)

Služba za multimedijško podporo

Dejavnost službe zajema zagotavljanje foto in video dokumentacije dogajanja na fakulteti. Gre za snemanje dogodkov, kot so Besedne postaje (Knjigar na Filozofske fakultete), izbrani dogodki, ki jih prirejajo Debaterji Oddelka za anglistiko,

predavanja na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture ter na sejmu akademske knjige Liber.ac. Posnetki so objavljeni na video portalih Videolectures, YouTube in Arnes. Nekatero prireditve tudi ozvočimo.

Služba skrbi za fotografiranje posameznih dogodkov in arhiviranje fotografskega gradiva, pa tudi za ohranjanje digitalne dediščine s pretvorbo starejših v sodobne digitalne formate. Vedno je na razpolago za tehnična vprašanja in nudi podporo pri uporabi računalniške opreme v reprezentativnih prostorih in predavalnicah, kjer se odvijajo »izpostavljeni« dogodki. Služba skrbi tudi za računalniško opremo in nemoteno delovanje knjižnic OHK.

Služba za multimedijško podporo je bila kot samostojna enota ustanovljena leta 2005.

Seznam zaposlenih

- Matjaž Rebolj (od 1982)

Gospodarsko-tehnična služba

Gospodarsko-tehnična služba pokriva področja vzdrževanja, čiščenja in varovanja prostorov Filozofske fakultete. Zaposleni so receptor, vzdrževalec, vzdrževalec električar, AVO-tehnik, štirinajst čistilk, čistilec, pomočnik vodje službe in vodja službe. S pomočjo zunanjih servisov zagotavljamo fizično varovanje, deloma pa skrbimo tudi za delo recepcije.

Služba izvaja dela na več lokacijah (Aškerčeva 2, Rimska 11, Zavetiška 5, Tobačna 5 in Karlovška 19) s skupno notranjo površino 17.584 m², leta 2018 pa smo pridobili še dodatnih 2000 m² skladiščnih prostorov v Zgornjih Jaršah.

Služba pripravlja dela in projekte za tekoče vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme, skrbi za fakultetni vozni park, evidence osnovnih sredstev, zadnja leta pa se posveča tudi energetskega managementu.

Srednje- in dolgoročni prihodnji cilji službe so zaposlitev receptorjev, zaposlitev delavca za delo na višini in okrepitev ekipe vzdrževalcev.

Seznam zaposlenih

- Senada Abdijanović (od 2017)
- Ramiza Alagić (od 2017)
- Janko Brojan (od 2007)
- Ljubica Cvetkoska (od 2017)
- Rasema Čelić (od 2018)
- Igor Gaber (od 1993)
- Zdravko Galić (od 1982)
- Ajša Hamzagić (od 2017)
- Hadija Korać (od 2017)
- Martina Milić (od 2019)
- Zorica Mitrović (od 2017)
- Jasmin Mustafić Marjetič (od 2011)
- Milica Nikić (od 2017)
- Šemsa Pehlić (od 2017)
- Zvezdan Stanojević (od 2017)
- Ismeta Šabić (od 2017)
- Đana Tatarević (od 2017)
- Milena Tontić (od 2017)
- Danica Vuzem (od 2010)
- Mitja Zaplatil (od 2010)
- Edin Zukić (od 2017)

Služba za varnost in zdravje pri delu

Cilj Službe je, da zaposlenim omogoča varno in uspešno opravljanje poklicnega dela s polnim delovnim učinkom od prvega delovnega dne do upokojitve. Za vzdrževanje visokega nivoja varnosti in zdravja pri delu opravlja predvsem naslednje naloge: izbira, nakup in vzdrževanje sredstev za delo ter načrtovanje delovnih mest, izdelovanje strokovnih podlag za izjavo o varnosti, zagotavljanje obdobjih preiskav škodljivosti v delovnem okolju, zagotavljanje obdobjih pregledov in preizkusov delovne opreme, izvajanje notranjih nadzorov nad izvajanjem ukrepov za varno delo, izdelovanje navodil za varno in zdravo delo ter sodelovanje z medicino dela.

Na področju požarne varnosti je delovanje Službe usmerjeno preventivno z namenom preprečitve oziroma čim manjše škode ob morebitnem požaru. Filozofska fakulteta glede na namembnost, število ljudi in velikost objekta sodi med požarno zahtevne objekte, zato so vsi ukrepi usmerjeni v zgodnje odkrivanje požara ter varno in hitro evakuacijo iz objekta. Treba je zagotavljati delovanje v požarno varnost vključenih sistemov in usposobljenost uporabnikov objekta. Ob različnih prenovah, rekonstrukcijah in vzdrževalnih delih se je požarna varnost na objektih fakultete pomembno izboljšala, v preteklosti pa je Služba za varnost in zdravje pri delu uspešno izvedla dve celotni evakuaciji ljudi iz objektov.

Na področju ekologije Služba urejuje varno odstranjevanje odpadkov in nevarnih odpadkov, vodenje evidenčnih listov in izdelavo letnih poročil o nastalih odpadkih, ki jih zahteva pristojno ministrstvo.

Dejavnost varnosti in zdravja pri delu je najprej (od leta 2006) delovala v okviru Gospodarsko-tehnične službe, od leta 2018 pa deluje kot samostojna enota. Služba med drugim usposablja zaposlene in študente (ki so vključeni v delovne procese) za varnost pri delu.

Priložnosti za izboljšanje stopnje varnosti so v prihodnjem načrtovanju in izvajanju promocije zdravja na delovnem mestu, usposabljanjih in izobraževanjih zaposlenih ter tehničnih izpopolnitvah in dograditvah varnostnih sistemov.

Seznam zaposlenih

- Tomaž Flis (od 1994)

DRUGE ORGANIZACIJSKE ENOTE

Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete (ZIFF)

Vloga in pomen Znanstvenoraziskovalnega inštituta Filozofske fakultete, ustanovljenega leta 1979, sta skrb za razvoj, širjenje in podporo znanstvenoraziskovalnega dela na osrednji humanistični instituciji na Slovenskem ter globalno povezovanje raziskovalcev s področij humanistike, jezikoslovja in družboslovja.

Svet inštituta, ki je v zadnjih letih doživel velike spremembe v smeri bolj usklajenega in povezanega delovanja raziskovalcev z različnih področij, je pomembno posvetovalno telo ZIFF, ki skrbi za strateški razvoj raziskovalnega dela na Filozofski fakulteti.

Leta 1985 je Inštitut začel izdajati zbirko znanstvenih publikacij Razprave FF. Od treh monografij, izdanih v prvem letu nastanka zbirke, je do danes število različnih publikacij naraslo na več kot 70 naslovov letno. Pozneje so s podporo ZIFF začele izhajati tudi znanstvene revije in različne druge zbirke, pospešeno se je razvijal tisk učbenikov. Vse obsežnejša publicistična dejavnost je vodila v ustanovitve Znanstvene založbe Filozofske fakultete leta 2007.

Raziskovalke in raziskovalci Filozofske fakultete, ki se lahko pohvalijo s številnimi odmevnimi dosežki, so skozi leta soustvarjali in krojili pot znanstvenih disciplin humanistike in družboslovja. Številni znanstveni uspehi na različnih področjih so rezultat skupnega in interdisciplinarnega dela naših raziskovalcev.

Strokovno službo ZIFF poleg vodje sestavlja pet samostojnih strokovnih sodelavk, ki administrativno in finančno upravljajo več kot 100 projektov letno. Med njimi so denimo raziskovalni programi, projekti in drugi podporni mehanizmi, ki jih financira Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, pa tudi projekti Evropske unije (shema Obzorje 2020), projekti Evropske komisije, različni projekti, ki jih financirata Evropski sklad za regionalni razvoj ter Evropski socialni sklad, večji projekt v okviru sheme Evropskega raziskovalnega sveta

in projekti drugih shem financiranja, tržni projekti ipd. V tem pogledu je odprtih še veliko možnosti za izboljšave na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki se nenehno razvijajo in so v veliko pomoč vodjem projektov pri razporejanju finančnih in drugih virov.

Kot vsako drugo področje delovanja na visokošolski ustanovi je tudi raziskovanje podvrženo nenehnim spremembam zaradi želje po napredku in izpopolnjevanju sistema, ki bi vodil k prebojem na raziskovalnem področju in h krepitvi trajnostnega razvoja družbe. Sistemsko uravnoteženo financiranje raziskovalne dejavnosti je zato eden ključnih vidikov, ki bi jih morala zagotoviti država, kar hkrati odpira možnosti za pridobivanje finančnih sredstev iz Evropske unije. Naslednji večletni okvirni program EU za raziskave in inovacije bo tako pomembno oblikoval različne raziskovalne sfere tudi pri nas, zato so pričakovanja, povezana s financiranjem humanistike in družboslovja, toliko večja.

Raziskovalna prizadevanja na področjih humanistike in družboslovja pomembno prispevajo k razvoju znanosti in družbe in se komplementarno povezujejo z vsemi drugimi znanstvenimi disciplinami. Zato bo prihodnost raziskovanja na tem področju zelo raznolika in razvejena. Seveda danes tudi v znanosti vse bolj prevladujejo težnje po neposredni uporabnosti in ekonomski upravičenosti raziskovalnih rezultatov – in pogosto se ustvarja vtis, da družboslovno, zlasti pa humanistično raziskovanje tem pričakovanjem ne zmore slediti. A velja poudariti, da nobena družba in nobena znanost ne more obstati brez temeljne zmožnosti premišljanja o tistih, ki jo (so)ustvarjajo, brez razumevanja človeka, medčloveških odnosov in družbene dinamike, ki se iz njih poraja, brez znanja o jeziku, ki nas vzpostavlja kot misleča bitja, torej brez humanistike in družboslovja.

Seznam zaposlenih

- Darinka-Ika Bartol (od 1987)
- Saša Blatnik Ristović (od 2018)
- Barbara Dolenc (od 2008)
- Hana Jensterle
- Ema Karo (od 2018)
- Olivera Novaković (od 2016)

Center za pedagoško izobraževanje (CPI)

Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete je bil ustanovljen leta 1978 z namenom celovitega izobraževanja in izpopolnjevanja (bodočih) učiteljev. Poslanstvo Centra kot organizacijske enote Filozofske fakultete je s strokovnim in raziskovalnim pristopom razvijati kakovostno, sodobno, raziskovalno podprto pedagoško izobraževanje učiteljev na vseh stopnjah vzgoje in izobraževanja ter stalno strokovno izpopolnjevanje diplomantov pedagoških študijskih smeri.

CPI deluje na naslednjih področjih:

- programi za izpopolnjevanje izobrazbe,
- programi profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju,
- izobraževanje s področja visokošolske didaktike,
- koordinacija sistema kakovosti na fakulteti,
- izobraževanje s področja mentoriranja študentov na praksi,
- koordinacija projektov s področja poučevanja in praktičnega usposabljanja,
- koordinacija sistema tutorstva na Filozofski fakulteti,
- izpiti iz tujih jezikov,
- mednarodno sodelovanje, organizacija konferenc in poletnih šol.

PROGRAMI ZA IZPOPOLNJEVANJE IZOBRAZBE

Sodelavci in sodelavke Centra za pedagoško izobraževanje izvajajo naslednje programe za izpopolnjevanje izobrazbe:

- Program Pedagoško-andragoška izobrazba za strokovne delavce v osnovnih in srednjih šolah je namenjen diplomantom visokošolskih študijskih programov, ki želijo pridobiti pedagoško oziroma pedagoško-andragoško izobrazbo. Posebnost programa so specialne didaktike 24 različnih področij: andragogike, angleščine, biologije, družboslovja, filozofije, fizike, francoščine, geografije, glasbene vzgoje, italijanščine,

kemije, grščine, latinščine, likovne didaktike, matematike, naravoslovja, nemščine, psihologije, slovenščine, sociologije, španščine, teologije, umetnostne zgodovine in zgodovine.

- Program za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za predavatelje višjih strokovnih šol usposablja predavatelje za kakovostno izobraževalno delo ob upoštevanju sodobnih dognanj pedagoške psihologije, visokošolske didaktike, andragogike, poklicne pedagogike in specifičnosti poklicnega področja.
- Študijska programa za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva (Izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za šolske knjižničarje in Izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za bibliotekarski izpit) sta namenjena usposabljanju za delo v šolski knjižnici in pripravi na bibliotekarski izpit.
- Program Osnove visokošolske didaktike je namenjen izobraževanju visokošolskih učiteljev na področjih kakovostnega načrtovanja, izvajanja in vrednotenja rezultatov študijskega procesa ob upoštevanju sodobnih teoretičnih spoznanj in načel aktivnega študija. Namenjen je tako tistim učiteljem, ki šele začenjajo z delom na Univerzi, kot tudi tistim, ki imajo že več let prakse, a želijo svoje znanje osvežiti in ga posodobiti, obenem pa izmenjati izkušnje s kolegi z drugih fakultet.
- Program Strokovno izpopolnjevanje tolmačev za sodišča in urade je namenjen tistim, ki delajo v skupnostnem tolmačenju, ter sodnim tolmačem, ki bi radi poglobili svoje znanje.

PROGRAMI PROFESIONALNEGA USPOSABLJANJA STROKOVNIH DELAVCEV V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

Ena glavnih dejavnosti CPI je tudi izvajanje programov profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, ki so namenjeni učiteljem različnih študijskih področij. Strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju s posodabljanjem njihovega disciplinarnega, strokovnega in profesionalnega znanja ter seznanjanjem z učinkovitimi vzgojno-izobraževalnimi praksami Center omogoča kontinuiran

profesionalni razvoj, fakulteta pa tako ohranja in vzdržuje redne stike s svojimi diplomanti, zaposlenimi v osnovnih in srednjih šolah.

KAKOVOST

Center za pedagoško izobraževanje koordinira pripravo fakultetnega poročila o kakovosti in oddelčnih poročil o kakovosti ter strokovno podpira dejavnosti za razvoj kakovostnega študija.

KOORDINIRANJE MENTORIRANJA ŠTUDENTOV NA PRAKSI

Pri izvedbi praktičnega usposabljanja študentov CPI skrbi za koordinacijo med fakulteto, mentorji in delovnimi organizacijami, v katerih se izvaja praksa. Ob tem priložnostno izvaja tudi program izpopolnjevanja za mentorje v delovnih organizacijah.

KOORDINACIJA PROJEKTOV S PODROČJA POUČEVANJA IN PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA

Center za pedagoško izobraževanje sodeluje s članicami Univerze v Ljubljani in rektoratom ter se povezuje z vzgojno-izobraževalnimi institucijami. Ti projekti so pomemben dejavnik pri krepitvi splošnih in specifičnih kompetenc v poučevanju.

Pri izvedbi nekaterih projektov se Center povezuje tudi z gospodarstvom. Interdisciplinarne študentske projektne skupine omogočajo prenos znanja med akademskim okoljem in (ne)gospodarstvom ter odpiranje fakultete v širše in lokalno okolje; študentom omogočajo pridobitev delovnih izkušenj in dodatnih kompetenc že med študijem. Center je prevzel tudi koordinacijo izobraževanj znotraj Univerze v Ljubljani v okviru projekta Inovativno učenje in poučevanje v visokem šolstvu. Gre za delavnice, ki so namenjene visokošolskim učiteljem na javnih univerzah v Sloveniji.

TUTORSTVO

Študentsko tutorstvo je na fakulteti formalno urejeno od študijskega leta 2007/08. Deli se na uvajalno tutorstvo, tutorstvo za študente

s posebnimi potrebami, tutorstvo za tuje študente in učiteljsko tutorstvo. Center koordinira našete oblike tutorstva, ki so zgled mnogim drugim članicam Univerze v Ljubljani. Vsako leto za delo usposobimo okoli 100 tutorjev študentov in 21 oddelčnih koordinatorjev tutorjev študentov, ki svetujejo in usmerjajo tutorande.

IZPITI IZ TUJIH JEZIKOV

Kandidati z vsaj osnovnim znanjem tujega jezika imajo možnost opravljanja izpitov za potrdilo o znanju tujega jezika za zasebne ali uradne namene (razpis na delovno mesto, pridobitev štipendije, študij v tujini, izpolnjevanje meril za napredovanje ipd.). Kandidati lahko izbirajo med 21 tujimi jeziki (angleščino, češčino, esperantom, francoščino, grščino, hrvaščino, italijanščino, japonščino, kitajščino, latinščino, madžarščino, makedonščino, nemščino, poljščino, portugalsščino, ruščino, slovaščino, srbsščino, staro grščino, španščino in švedščino). S postopkom standardizacije izpraševalcev in usklajevanja izpita bodo postala spričevala izpita iz tujega jezika usklajena s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom.

MEDNARODNO SODELOVANJE, ORGANIZACIJE KONFERENC, POLETNIH ŠOL IN EKSKURZIJ

K prepoznavnosti doma in v tujini pripomore tudi mednarodna dejavnost, saj Center strokovno znanje pri organizaciji izobraževalnih dogodkov nudi tudi drugim oddelkom. S tem se odziva na aktualne probleme in izzive v izobraževanju (bodočih) učiteljev.

PRIHODNJI IZZIVI

Pri svojem delu si bomo v skladu s temeljnimi načeli za izobraževanje učiteljev, ki jih je sprejela Evropska komisija (2004), še naprej prizadevali za multidisciplinarno zasnovano izobraževanje, ki je usmerjeno v vseživljenjsko izobraževanje in temelji na nenehnem raziskovanju lastne prakse ter na partnerstvu fakultet in šol. Pri tem bomo skrbeli za spodbujanje kakovosti pedagoškega izobraževanja na vseh

ravnih (v osnovnem, srednjem in visokošolskem izobraževanju), obenem pa poskrbeli tudi za večjo prepoznavnost svojega dela.

Seznam zaposlenih

- Urška Gruden (2004–2010, od 2013)
- Mihaela Hojker (od 2004)
- Luka Hrovat (od 2009)
- Maja Malec (2019)

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik deluje v okviru Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete in kot posebna organizacijska enota fakultete od leta 1991. Začetek njegovih dejavnosti sega v šestdeseta leta 20. stoletja, ko so na takratnem Oddelku za slovanske jezike in književnosti začeli z načrtnim širjenjem mednarodnega akademskega sodelovanja na področju slovenistike in uveljavljanjem slovenščine kot tujega jezika po svetu.

Center skrbi za področje slovenščine kot drugega in tujega jezika in sledi spreminjajočim se družbenim potrebam ter vse večjemu povpraševanju po znanju slovenščine kot tujega jezika v Sloveniji in po svetu. Za izvajanje nekaterih dejavnosti na nacionalni ravni, npr. za izdajanje potrdil o znanju, izvedbo lektoratov in študijev slovenščine na tujih univerzah, je pooblaščen s strani države. Dejavnosti Centra so se v zadnjih petnajstih letih razširile in so danes organizirane v osmih obsežnih programih.

SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA, LITERATURE IN KULTURE

Seminar je najstarejši program Centra in najstarejša mednarodna strokovna slovenistična prireditelja (poteka od leta 1965), namenjena študentom slovenščine na tujih univerzah in tujim slovenistom, slavistom, književnim ustvarjalcem, prevajalcem, strokovnjakom za primerjalno jezikoslovje in književnost, ki slovenščino

raziskujejo, poučujejo ali prevajajo. Seminar poleg intenzivnega tečaja slovenščine ponuja strokovna predavanja (o najnovejših dognanjih s področja slovenskega jezika, literature in kulture), izbirne tečaje in spremljevalni program.

SLOVENŠČINA NA TUJIH UNIVERZAH

Program na nacionalni ravni koordinira in podpira lektorate in študije slovenščine na več kot 60 univerzah po svetu. Dejavnost spremljanja slovenističnega dela na univerzah zunaj Slovenije sega v šestdeseta leta 20. stoletja, intenzivneje pa se je začela razvijati po osamosvojitvi Slovenije v okviru programa Slovenščina na tujih univerzah (1992). Poslanstvo programa je zagotavljati kakovosten študij slovenščine, spodbujati raziskovalno delo na področju slovenistike v tujini in krepiti akademsko sodelovanje, obenem pa z različnimi projekti predstavljati slovenski jezik, književnost in kulturo na univerzah in širše. Letno se slovenščine uči ali jo študira približno 2500 študentov, študijska smer je akreditirana na 28 univerzah. Slovenščino na tujih univerzah poučuje in predava okoli 100 učiteljev, od tega je 31 zaposlenih na Filozofski fakulteti.

SIMPOZIJ OBDOBJA

Simpozij Obdobja je osrednje mednarodno znanstveno slovenistično srečanje Centra in Oddelka za slovenistiko. Ljubljanski slovenisti so ga prvič organizirali leta 1979 kot znanstveni del slovenističnega razpravljanja v okviru Seminarja, a se je hitro razvil v samostojno tridnevno prireditelja. Simpozij pomembno prispeva k promociji slovenske kulture, literature in jezika ter slovenistične znanosti v evropskem in svetovnem prostoru.

TEČAJI SLOVENŠČINE

Začetki programa segajo v leto 1982, ko je bila na pobudo Slovenske izseljenske matice organizirana prva Poletna šola slovenskega jezika, namenjena izpopolnjevanju slovenščine pri mlajših potomcih slovenskih izseljencev in

zdomcev. Leta 1989 se ji je pridružila Celoletna šola slovenskega jezika (intenzivni tečaj za tuje državljane, ki se odločijo za študij, bivanje ali strokovno izpopolnjevanje v Sloveniji), leta 1995 pa še Zimska šola. Program se je širil in prilagajal potrebam naslovnikov s ponudbo rednih in specializiranih tečajev za specifične naslovnike (prevajalci, tolmači, zdravniki, študenti) in tiste s posebnimi cilji (priprava na izpit, integracija priseljencev). V zadnjih 15 letih se je slovenščino v okviru Tečajev učilo več kot 13.000 tečajnikov. Program ves čas skrbi tudi za strokovno usposabljanje učiteljev slovenščine kot tujega jezika ter sodeluje pri pripravi učbenikov in gradiv.

IZPITNI CENTER

Razvija in izvaja izpite (okoli 3000 na leto) iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika. Prvi izpiti so bili izvedeni leta 1991 v okviru uvajanja uradnih jezikovnih zahtev za tuje govorce slovenščine. Leta 1994 so bili uveljavljeni standardi znanja slovenščine kot tujega jezika, ki so bili temelj za izpite iz t. i. aktivnega znanja, istega leta je Vlada Republike Slovenije imenovala Center za slovenščino kot strokovno komisijo za pripravo standardov ter preverjanje in potrjevanje znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika in ustanovljen je bil program Izpitni center. Leta 2000 je bil pripravljen javno veljavni program Slovenščina za tujce. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo je Izpitni center postal polnopravni član združenja evropskih jezikovnih testatorjev ALTE. Leta 2015 je bil sprejet nov program Slovenščina kot drugi in tuji jezik, ki je usklajen z dokumentom Skupni evropski jezikovni okvir, izvajani izpiti pa imajo od 2017 znak kakovosti Q ALTE.

SLOVENŠČINA ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

Zametki programa segajo v leto 1996, ko je Ministrstvo za šolstvo Centru odobrilo mesto lektorja z nalogo poučevati na tečajih Centra in Poletni šoli za otroke ter v organizaciji Zavoda RS za šolstvo izobraževati vzgojitelje in učitelje, ki so v zamejstvu in po svetu poučevali otroke, govorce slovenščine kot drugega in tujega

jezika. Od takrat se Center posveča naslednjim dejavnostim: tečajem slovenščine za otroke in mladostnike, razvoju tiskanih in elektronskih učnih gradiv, usposabljanju učiteljev, raziskovanju področja in svetovalnemu delu. Program predstavlja edinstveni primer povezovanja Univerze v Ljubljani s primarno in sekundarno stopnjo izobraževanja.

ZALOŽNIŠTVO

Dejavnost se je skupaj z drugimi programi Centra razvijala od leta 1998. V okviru programa izhajajo zborniki prispevkov z znanstvenih in strokovnih srečanj, priročniki in učbeniki za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika ter raznovrstno priložnostno in promocijsko gradivo. Nekatero vsebine so dostopne tudi v elektronski ali interaktivni obliki.

IZOBRAŽEVANJE

Center je osrednja institucija v Sloveniji, ki že več kot 20 let ponuja izobraževalne seminarje s področja slovenščine kot drugega in tujega jezika doma in po svetu. Leta 2005 je nastal samostojni program Izobraževanje, ki celovito skrbi za strokovno usposobljenost učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika v Sloveniji, lektorjev slovenščine na univerzah v tujini, ponuja začetna in nadaljevalna usposabljanja in z izobraževalnimi seminarji skrbi za učitelje, ki slovenščino in druge predmete v slovenščini poučujejo v zamejstvu in izseljenstvu.

TRENTNI RAZISKOVALNI PROJEKTI IN MEDNARODNA SODELOVANJA

- nacionalna študija *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*
- *Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*
- Projekt Erasmus+ (K2) *Working with volunteers in migrant language education: roles and competences (VIME) – Prostovoljci v jezikovnem izobraževanju migrantov*

KNJIŽNE ZBIRKE IN E-GRADIVO

- Zborniki Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture
- Zborniki simpozija Obdobja
- Učbeniki *Slovenska beseda v živo, A, B, C... 1, 2, 3, gremo* in *Čas za slovenščino*
- *Žepna slovenščina* (23 knjižic, 23 jezikov)
- *Antologija literature Ivana Cankarja* s spremnimi besedami in prevodi v 22 jezikih
- časopisi udeležencev Jesenske in Spomladanske šole, Jutranjega in Popoldanskega tečaja (*Dobesednik*), Zimske šole (*Zimopis*), Poletne šole (*Pošopis*) in Mladinske poletne šole (*Poletnik*)
- e-gradiva: *Slika jezika* – spletne igrice za učenje slovenščine za otroke, *Slonline* – spletni tečaj za učenje slovenščine, *Otroški kotiček* – spletni tečaj slovenščine za otroke, *WriLab2* – Interaktivni laboratorij branja in pisanja, *Pridevnik tedna*

STANOVSKA DRUŠTVA IN DEJAVNOSTI

- članstvo v ALTE – združenju evropskih jezikovnih testatorjev
- Silektornet – interni e-poštni seznam učiteljev slovenščine na tujih univerzah

Seznam zaposlenih

- Tjaša Alič (od 2005)
- dr. Ina Ferbežar (od 1993)
- asist. dr. Damjan Huber (od 2008)
- Tanja Jerman (od 2004)
- dr. Damjana Kern Andoljšek (od 2007)
- Jana Kete Matičič (od 2008)
- Matej Klemen (od 2009–2011, od 2017)
- dr. Mihaela Knez (od 1998)
- Neža Kočever (od 2018)
- Katja Kralj (2010–2011, od 2018)
- red. prof. dr. Simona Kranjc (2005–2009, od 2017)
- Petra Likar Stanovnik (od 2009)
- mag. Mateja Lutar (od 2008)
- dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (od 1995)
- Brigita Zahirovič (od 2019)

SLOVENŠČINA NA TUJIH UNIVERZAH

Seznam učiteljev, napoteni na delo na tuje univerze s kraji in z letom prve zaposlitve:

- Beograd: mag. Laura Fekonja Fonteyn, Brno (2007)
- Bratislava: dr. Saša Vojtech Poklač, dodatno Nitra (2002)
- Brno: mag. Mateja Kosi (2011)
- Bruselj, Gent: Ivana Petric Lasnik, Zagreb, Nottingham (2004)
- Budimpešta: dr. Mladen Pavičić, Krakov, dodatno Katowice (1988)
- Buenos Aires, La Plata: Tjaša Lorbek (2014)
- Bukarešta: Katarina Dovč (2017)
- Cleveland: dr. Luka Zibelnik (2008)
- Gradec: dr. Andrej Šurla, Praga, Padova, Katowice, dodatno Bielsko Biala (1995)
- Granada: Ana Fras (2011)
- Katowice: Tina Jugović (2011)
- Köln: Nejc Robida (2017)
- Krakov: mag. Bojana Todorović (2000)
- Lizbona: mag. Mateja Rozman (2008)
- London: Maja Rančigaj Beneš, Nottingham (2014)
- Lvov: Primož Lubej (2010)
- Moskva: Boštjan Božič, Bukarešta, Bielsko Biala (2008)
- Padova: Polona Liberšar, Sofija (2001)
- Pariz: Petra Seidl (2018)
- Peking: mag. Metka Lokar, Center (1998)
- Praga: Magda Lojk, Moskva (2013)
- Rim: Sanja Pirc (2007)
- Sarajevo: mag. Pavel Ocepek, Gent, dodatno Bruselj (2003)
- Sofija: Eva Šprager (1998)
- Sombotel: Mojca Jesenovec, Buenos Aires, dodatno La Plata (2003)
- Tokio: mag. Meta Klinar, Zagreb, Bruselj, Louvain-la-Neuve, Buenos Aires, Pariz (2003)
- Trst: mag. Rada Lečić, dodatno Padova, Rim (1993) in dr. Karin Marc Bratina (2009)
- Tübingen: dr. Irma Kern Nachtsheim (2011)
- Varšava: dr. Jasmina Šuler Galos, Krakov (1984)
- Zagreb: Simona Gotal, Pariz (2012)

Znanstvena založba in knjigarna

ZNANSTVENA ZALOŽBA FILOZOFSKE FAKULTETE

Založniška dejavnost Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je več let potekala po posameznih organizacijskih enotah in oddelkih, dokler ni krepitev znanstvenega založništva tako v smislu števila izdanih publikacij kot tudi njihove odmevnosti pri strokovni javnosti narekovala povezovanja enot oziroma njihove založniške dejavnosti pod okriljem Znanstvene založbe Filozofske fakultete. Ta je bila ustanovljena ob koncu leta 2007, leto pozneje pa je začela delovati kot samostojna organizacijska enota fakultete z novo sestavo področnih uredništev in jasno začrtano strategijo razvoja.

Založba izdaja najnovejše raziskovalne dosežke humanističnih in družboslovnih ved pa tudi študijsko literaturo in strokovna dela, zanimiva za širšo javnost. Z več kot 70 knjižnimi naslovi na leto se uvršča med največje znanstvene založbe s področja humanistike in družboslovja v Srednji Evropi, obenem pa je vodilna tovrstna založba Sloveniji, s čimer pomembno prispeva k prepoznavnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani kot osrednje humanistično-družboslovne institucije pri nas. Znanstvena založba s svojo dejavnostjo podpira temeljno poslanstvo Filozofske fakultete: razvijanje in posredovanje znanja, ki je predmet spoznavnega procesa, ter spodbujanje kritičnega in ustvarjalnega mišljenja, ki določa človeka kot razmišljujoče bitje.

Znanstveno založništvo je vitalnega pomena za razvoj visokošolskega izobraževanja in znanosti, posledično pa za celotno družbo; pomemben segment založniške dejavnosti Znanstvene založbe je tako poleg skrbi za objavo raziskovalnih dosežkov raziskovalcev tudi izdajanje univerzitetnih učbenikov, s katerimi se aktualna znanstvena spoznanja učinkovito vključujejo v študijski proces. Poleg učbenikov in znanstvenih monografij založba redno izdaja tudi 15 znanstvenih revij, nekatere od njih izhajajo večkrat letno (vsi članki so prosto dostopni na <https://revije.ff.uni-lj.si>). In čeprav je založba pri znanstvenih objavah usmerjena v vsebino, sledi uredniškemu konceptu, ki zagovarja izdajanje oblikovno privlačnih in bralcu prijazno urejenih publikacij.

Založba pripravlja interdisciplinarne izdaje, pri katerih je povezanih več organizacijskih enot FF, in v sklopu znanstvenoraziskovalne dejavnosti fakultete sodeluje pri mednarodnih založniških projektih. V okviru založbe delujejo štiri uredništva, ki skrbijo za posamezna področja založniške dejavnosti fakultete: Uredništvo znanstvenih publikacij, Uredništvo visokošolskih in drugih učbenikov, Uredništvo strokovnih publikacij in Uredništvo promocijskih gradiv.

Znanstvena založba Filozofske fakultete je od leta 2017 članica mednarodnega združenja Association of Learned and Professional Society Publishers (ALPSP), ki združuje več kot 300 akademskih založnikov z vsega sveta. S tem naša založba postaja vedno bolj prepoznavna tudi zunaj meja Slovenije. Ker sledi najnovejšim smernicam na področju znanstvenega založništva in univerzitetnega tiska, od maja 2018 omogoča tudi odprti dostop do večine svojih knjižnih izdaj na spletnem naslovu <https://e-knjige.ff.uni-lj.si>. Znanstvena založba Filozofske fakultete je od leta 2018 članica evropske raziskovalne infrastrukture OPERAS.

KNJIGARNA FILOZOFSE FAKULTETE

Filozofska fakulteta se je leta 2003 odločila ustanoviti svojo akademsko knjigarno, ki skrbi za prodajo znanstvene in strokovne literature, učbenikov, priročnikov in psiholoških merskih pripomočkov, ki nastajajo v okviru založniške dejavnosti Filozofske fakultete, ter omogoča dostopnost kakovostnih knjig in revij s področja humanistike in družboslovja. V tem času je Knjigarna FF široko razvejala svojo prodajno mrežo, ki zajema distribucijo knjigarnam po Sloveniji in v zamejstvu, knjižnicam, javnim zavodom ter drugim pravnim in fizičnim osebam, knjige Znanstvene založbe FF pa lahko kupite tudi prek spletnega portala <https://knjigarna.ff.uni-lj.si>. Leta 2008 je Knjigarna FF postala tudi prostor kreativnih srečevanj in najrazličnejših kulturnih dogodkov (literarni večeri, recitali, debatni klubi, razstave slik, fotografij, karikatur ipd.), poimenovanih Besedne postaje. V serijo pogovorov o knjigah so vključena izvirna in prevodna družboslovna, humanistična in leposlovna dela z usmeritvijo v refleksijo najaktualnejših družbenih dogajanj, pojavov in premikov na

globalni ravni in pri nas, v njihovo predstavljanje pa knjigarna vključuje avtorje, prevajalce, urednike in poznavalce strokovnih področij, ki jih obravnavajo predstavljene knjige.

SEJEM AKADEMSKE KNJIGE LIBER.AC

Znanstvena založba in knjigarna od leta 2010 organizirata sejem akademske knjige Liber.ac, ki je zasnovan kot tridnevna brezplačna javna prireditel s spremljevalnim programom in v slovenskem prostoru uveljavlja novo obliko knjižnega sejma, obenem pa se vzpostavlja novo kulturno in komunikacijsko središče. Sejem povezuje različne akterje s področja produkcije in promocije akademske knjige od univerzitetnih založb in knjigarn do univerzitetnih knjižnic. Opozarja na raznolikost in kakovost slovenskega akademskega založništva, najnovejše dosežke znanosti in interdisciplinarne razvojne usmeritve v visokem šolstvu. Obenem poskuša akademsko knjigo približati širši zainteresirani javnosti, študentom, dijakom, ki se odločajo o izbiri študija, kakor tudi tistim, ki se v okviru vseživljenjskega izobraževanja odločajo za univerzitetno izobrazbo.

Liber.ac in *Besedne postaje* sta tako rekoč zaščiteni znamki, vezani na ime red. prof. dr. Miha Pintariča, ki si ju je pred leti domislil. Ti jezikovni iznajdbi sta se ohranili in celo prešli v splošno rabo na FF in tudi širše.

ZNANSTVENE REVJE

- *Acta Linguistica Asiatica*
- *Acta Neophilologica*
- *Andragoška spoznanja/ Studies in Adult Education and Learning*
- *Ars & Humanitas: revija za umetnost in humanistiko*
- *Azijske študije/Asian studies*
- *Clotho*
- *Dela*
- *Documenta Praehistorica*
- *ELOPE: English Language Overseas Perspectives and Enquiries*
- *Keria: Studia Latina et Graeca*
- *Linguistica*
- *Muzikološki zbornik/ Musicological Annual*

- *Slovenščina 2.0*
- *Verba Hispanica*
- *Vestnik za tuje jezike/Journal for Foreign Languages*

KNJIŽNE ZBIRKE

- Acta Comparativistica Slovenica
- AE gradiva
- Album
- Archaeologia historica Slovenica
- Arhitekturna zgodovina
- BiblioThecaria
- Dela
- E-GeograFF
- Etno je fletno
- GeograFF
- Glasba na Slovenskem po 1918
- Glasbena preteklost na Slovenskem
- Historia
- Historia artis
- Historia Facultatis
- Kultura sožitja
- Kulturna dediščina
- Obdobja
- Pontes academici
- Portreti
- Prevodi
- Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje
- Razprave FF
- Rostoharjeva zbirka
- Seminar slovenskega jezika, literature in kulture
- Slavica Slovenica
- Slovenske germanistične študije
- Studia Humanitatis Asiatica
- Studia Indogermanica Labacensia (instrumenta, disputationes)
- Učbeniki FF
- Zupaničeva knjižnica
- Zvezki

Seznam zaposlenih

- Maja Avsenik (od 2008)
- Ida Kraš (od 2003)
- Jure Preglau (od 2011)
- dr. Matevž Rudolf (od 2010)
- mag. Eva Vrbnjak (od 2017)

Osrednja humanistična knjižnica (OHK)

Osrednja humanistična knjižnica je s knjižnim fondom okoli 775.000 enot (od tega je več kot 50.000 diplomskih, magistrskih, doktorskih in raziskovalnih del) največja knjižnica Univerze v Ljubljani, tretja največja visokošolska knjižnica v Sloveniji (za ljubljansko Narodno in univerzitetno knjižnico in Univerzitetno knjižnico Maribor) in peta največja knjižnica v državi sploh (presegata jo le največji javni knjižnici – Mestna knjižnica Ljubljana in Mariborska knjižnica). Obsega 2300 m² in ima okoli 275 čitalniških mest, od leta 2000 pa povprečno beleži skoraj 200.000 obiskov letno. Ustanovljena je bila kot virtualna knjižnica, in vsaj v prostorskem smislu taka tudi ostaja. Prostorsko »realne« so zgolj oddelčne knjižnice, ki jo sestavljajo, in teh je ob stoletnici nastanka ljubljanske univerze osemnajst. Dejavnosti, kot so koordinacija nabave revij, izdelava statistik in medknjižnična izposoja, potekajo na ravni OHK kot celote, temu pa se je nedavno pridružila tudi digitalizacija zaključnih študentskih del oziroma njihov vnos v Repozitorij Univerze v Ljubljani. Osnovna dejavnost torej poteka na ravni oddelkov, delo pa usklajujejo delovne skupine za posamezna področja.

Študenti Filozofske fakultete večinoma obiskujejo »matično« knjižnico oddelka, na katerem študirajo, glede na svojo stroko pa si knjižno gradivo izposojajo tudi v drugih oddelčnih knjižnicah. Največja težava je, da nimajo omembe vredne skupne čitalnice ali koticov za delo v ožjih študijskih skupinah in da lahko zaradi prostorske stiske gradivo večinoma iščejo le prek knjižnično-informacijskega sistema Cobiss, ni pa jim – razen v nekaterih knjižnicah – dostopno v prostem pristopu.

To stanje »dialektične« napetosti med deli in celoto je seveda posledica zgodovinskega razvoja Univerze, kjer so se z ustanavljanjem posameznih študijskih smeri znotraj njih postopoma oblikovale tudi seminarske knjižnice; te so bile najprej zgolj priročne knjižnice za potrebe priprave predavanj in izvajanja seminarjev, a so seveda te okvire prerasle že s

selitvijo v NUK leta 1941, še zlasti pa v novo stavbo Filozofske fakultete leta 1961, ko so se iz seminarskih tudi preimenoval v oddelčne. A čeprav so zdaj namenjene tako akademskemu osebjem kot študentom, je tesna vez med oddelki in knjižnicami ostala. Pri tem ne gre le za nakup knjižnega gradiva ali za bibliografsko dejavnost, ki se krepi iz leta v leto (vsako leto se v Cobiss vnese okoli 10.000 zapisov), ampak predvsem za to, da je knjižnica prostor, kjer so zaposleni na oddelku med seboj v nenehnem živem stiku – kar pripomore k temu, da so bibliotekarji seznanjeni z aktualnimi smernicami v stroki in bolj kompetentno opravljajo svoje delo –, obenem pa tudi prostor, kjer prihaja do interakcije med akademskim osebjem in študenti.

V tem času so se podobno razvijale tudi knjižnice drugih univerz v Evropi in se soočile z izzivom, pred katerega je že dolga leta postavljena tudi OHK: ali se združiti ali ne oziroma na kakšen način se združiti. Knjižnice, ki so to težavo rešile, so to storile z radikalnim prostorskim posegom – gradnjo novega poslopja, namenjenega izključno za potrebe knjižnice.

Tudi mi bi si želeli, da bi se študenti in študentke nekoč v prihodnosti razgledovali med policami, kjer bi prosto pristopali do gradiva in brskali po knjigah. Se potem usedli v čitalnico ali kotic, kjer bi si mirno delali izpiske, ali pa se morda umaknili v »seminarski« prostor, kjer bi s kolegi skupaj razpravljali o kakšni temi. Šli na kavo v kavarnico in se udeležili kakšne prireditve. Saj vemo: knjižnice so že dolgo vse kaj drugega kot skladišče knjig, postale so družabni prostor, kjer se ljudje ne le izobražujejo, ampak tudi srečujejo in zabavajo. In naj bo združitev takšna ali drugačna, mora ohraniti specifičnost univerzitetnega okolja, tesno prepletenost bibliotekarskih dejavnosti s strokami, živost in vrvež študentskega življenja, brbotanje novih idej.

Seznam zaposlenih

- mag. Priscila Gulič (od 2018)
- bibliotekarji so navedeni na seznamih zaposlenih na posameznih oddelkih

Pedagoška enota za šport

Šport ima na Filozofski fakulteti dolgo tradicijo, saj zametki športne vzgoje segajo v leto 1963. Takrat so, tudi na pobudo študentov, najeli telovadnico in plačali honorarnega učitelja. Dve leti pozneje so razmere toliko dozorele, da je bilo mogoče redno zaposliti prvega učitelja. Študenti so se v učnovzgojni proces vključevali fakultativno, izbirali so med odbojko, košarko in plavanjem. Jeseni 1969 je Republiška izobraževalna skupnost sprejela sklep, da financira redno športno vzgojo, vendar je fakulteta zaradi pomanjkanja vadbenih prostorov uvedla redno športno vzgojo le za študente drugega letnika. Redno je zaposlila drugega učitelja športne vzgoje, vadbene skupine so oblikovali po predhodnih prijavah za razpisane športne zvrsti. Od takrat ima šport na Filozofski fakulteti pomembno vlogo. Danes je na Pedagoški enoti za šport zaposlenih kar pet učiteljev športne vzgoje.

Kot osrednja humanistična ustanova se tudi danes zavedamo pomembnosti celostnega razvoja osebnosti in pomena vrednot, ki jih nudi šport. *Sit mens sana in corpore sano* je tudi naše vodilo. Naši programi so vzgojno-izobraževalni, preventivno zdravstveni, rekreativni in tekmovalni. Študenti in študentke lahko izbirajo med brezplačnimi in plačljivimi programi. Že vrsto let so najbolj obiskani programi joge, pilatesa, odbojke, TNZ-ja in smučanja. Športne programe prilagajamo tudi na podlagi odgovorov v anketnih vprašalnikih. Tako vsako leto uvedemo kaj novega, s čimer poskušamo zadovoljiti potrebe in želje študentk in študentov.

Izkoristili smo tudi priložnost, ki jo je prinesla bolonjska prenova študijskih programov, in pripravili učni načrt za splošni izbirni predmet s petimi ECTS-točkami Šport in humanistika, ki je bil akreditiran leta 2009 in ga izvajamo na prvi in drugi stopnji od študijskega leta 2009/10 dalje za vse študente Univerze v Ljubljani. S tem predmetom študentke in študenti dobijo poglobljene informacije o interdisciplinarnosti fenomena športa, osvetljenega z izbranimi poglavji iz filozofije, sociologije in zgodovine športa ter medicine in preventive v

povezavi s telesnimi praksami. Študentje morajo za opravljeni izpit pri izbranem predmetu opraviti izpit iz teorije in praktični del v sklopu ponujenih športnih programov Pedagoške enote za šport. Število vpisanih študentov na predmet Šport in humanistika raste iz leta v leto: od začetnih približno 200 se jih v zadnjih letih vpisuje več kot 750.

Poleg redne športne aktivnosti študentov organiziramo tudi treninge in tekme za športnike, ki vsakoletno zastopajo barve naše fakultete v tekmovanjih v okviru Univerze v Ljubljani. Že vrsto let sodelujemo na tekmovanjih v odbojki (z odbojkarsko ekipo študentk smo bili že petkrat prvaki Univerzitetne odbojkarske lige), nogometu in košarki (z ekipo košarkarjev smo pred leti sodelovali na mednarodnem turnirju v Kaunasu in Tel Avivu). Naši študenti in študentke sodelujejo tudi na mednarodnih športnih tekmovanjih.

Leta 2019 smo pridobili certifikat Športniku prijazno izobraževanje, ki ga Olimpijski komite Slovenije podeljuje ustanovam, ki pomagajo športnikom usklajevati šport in študij.

Vse večjo pozornost posvečamo tudi športni aktivnosti zaposlenih na Filozofski fakulteti: omogočamo jim redno tedensko vadbo in vsako leto organiziramo vsaj pet športnih aktivnosti samo za njih.

Seznam zaposlenih

- Gregor Hribar (od 2000)
- Metka Jerman Šenica (od 1998)
- Maja Krpan Božič (od 2013)
- Aleš Močnik (od 2006)
- Ana Ravbar (od 2017)

ŠTUDENSKO ŽIVLJENJE

Karierni centri Univerze v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Spremembe na področju trga dela odpirajo nove poglede na humanistiko in družboslovje, predvsem na njuno vlogo v razvoju družbe 21. stoletja. Vloga kariernega centra se, tudi zato, oblikuje na novo in zahteva tako od strokovnih sodelavcev kot študentov zavesten angažma in ozaveščanje o teh spremembah.

Karierni centri Univerze v Ljubljani delujejo že desetletje in so univerzitetna služba, ki razvija, organizira in izvaja različne aktivnosti za krepitev zavedanja o pomenu skrbi za pravočasen in nenehen razvoj kariere. Zaradi raznolikosti študijskih programov in velikega števila študentov ima znotraj projekta Filozofska fakulteta svojo karierno svetovalko, ki skrbi za celovito karierno orientacijo za študente in študentke fakultete skozi celoten študijski proces – od vpisa do vstopa na trg dela.

Bliskoviti razvoj tehnologije spreminja delovne pogoje, delovne odnose in ustvarja nova delovna mesta. Na trgu dela so poleg akademsko pridobljenega znanja vse bolj zaželeni t. i. mehke veščine in generične kompetence, predvsem dobro razvite sposobnosti komuniciranja, sodelovanja, samostojnega učenja, sposobnost vodenja, multikulturnega sodelovanja ipd.

Na drugi strani pa lahko zaznamo trend zavedanja pomena timskega dela in multidisciplinarnega pristopa, znotraj katerega brez strokovnjakov s področja humanistike in družboslovja ni mogoče reševati problemov 21. stoletja. Delodajalci šele vzpostavljajo prave interdisciplinarne time, ki prinašajo nove dinamike ter vedenje in znanje o ljudeh, ki njihove storitve in izdelke uporabljajo. Na ta način tudi humanisti in družboslovci tvorno sooblikujejo izdelke, storitve in uporabniške izkušnje, dostopne na trgu.

Karierni center na Filozofski fakulteti pokriva temeljna področja navezovanja stikov s potencialnimi delodajalci, izvajanje in organizacijo

delavnic ter individualno ali skupinsko svetovanje in informiranje o spremembah trga dela. Študentom je na voljo individualno svetovanje kot pomoč pri iskanju optimalnih rešitev in oblikovanju lastnih načrtov za nadaljnji karierni razvoj. Lahko se udeležijo tudi delavnic izobraževanja, kjer pridobijo nove funkcionalne spretnosti in mehke veščine. Na predstavitev kariernih poti in kariernih dnevih se lahko študentje povežejo z realnim delovnim okoljem in spoznajo karierne poti svojih predhodnikov ter navežejo stike za prihodnja sodelovanja.

Vodilo Kariernega centra Filozofske fakultete je, in bo tudi v prihodnje, iskanje in potrjevanje vloge humanistov in družboslovcev v 21. stoletju.

Seznam zaposlenih

- Neža Hlebanja (od 2016)
- Nastja Majerič (od 2019)

Študentski svet Filozofske fakultete

Študentski svet Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani kot najvišji in edini predstavniški organ študentov skrbi za posredovanje in uveljavljanje študentskega glasu na fakulteti. 22 predstavnikov – 21 z vsakega oddelka in en predstavnik študentov 3. stopnje z notranje izvoljenim predsedstvom – podaja mnenja o kandidatih za dekana in o pedagoški usposobljenosti visokošolskih učiteljev, voli študentske predstavnike v komisije in organe fakultete ter predvsem skrbi za zagotavljanje in uresničevanje tako pravic kot tudi dolžnosti študentov.

Študentski svet Filozofske fakultete je organ s konstruktivnim načinom delovanja. Tesno sodeluje tako s prodekanom študentom, ki je kot del vodstva najtesnejši vezni člen s študenti, kot s študentskimi predstavniki v Senatu Filozofske fakultete ter z vodstvom samim, saj se samo na ta način lahko zagotavlja dobrobit vseh študentov na največji fakulteti v Sloveniji. Poleg

delovanja na matični fakulteti je ŠSFF aktivno prisoten tudi v Študentskem svetu Univerze v Ljubljani in komisijah UL, kjer so študentje naše fakultete med najvidnejšimi in najaktivnejšimi predstavniki.

Poleg skrbi za kakovost izobraževanja Študentski svet skrbi tudi za obštudijsko dejavnost na fakulteti. S pomočjo pridobljenih finančnih sredstev s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS prek razpisov, na katere se lahko prijavijo oddelki, društva ali pa posamezniki, ki delujejo na Filozofski fakulteti, zagotavlja (so)financiranje projektov, kot so ekskurzije, publikacije, konference, okrogle mize, razstave ... Poleg projektov, ki so omejeni na posamezne oddelke, pa Študentski svet Filozofske fakultete podpira tudi fakultetne projekte (*Kako si?* Oddelka za psihologijo, medfakultetni literarni natečaj za kratko zgodbo in poezijo *Rdeča nit* ter *Filozofski maraton* v organizaciji Oddelka za filozofijo) in priložnostne humanitarne projekte, kot so *Trije zimski botri*. Vsi ti projekti so dodatni dokaz odličnosti študentov Filozofske fakultete.

Klub alumnov Filozofske fakultete

Klub alumnov Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani združuje diplomante, magistrante ali doktorante na oddelkih in študijskih smereh Filozofske fakultete. Spodbuja njihovo povezovanje z matično fakulteto. Klub skrbi za ugled fakultete in uveljavljanje družboslovnih in humanističnih strok. Naloga krovnega kluba je tudi promoviranje, krepitev in podpora ustanovljenim klubom alumnov na posameznih oddelkih na fakulteti ter prizadevanje za njihovo medsebojno povezovanje. Klub spodbuja povezovanje fakultete z gospodarskimi in negospodarskimi dejavnostmi ter si prizadeva za sodelovanje z drugimi strokami.

Med dejavnosti kluba sodijo organiziranje srečanj, strokovnih posvetovanj, predavanj, ekskurzij, razstav; obveščanje članov o aktualnih vprašanih družboslovnih in humanističnih strok; spremljanje odzivov članov na aktualna

dogajanja v stroki; ohranjanje stikov med alumni in fakulteto oziroma posameznimi oddelki kot izobraževalnimi ter raziskovalnimi institucijami; izmenjava izkušenj s sorodnimi klubi; sodelovanje z drugimi organizacijami; sodelovanje z mediji.

V prihodnosti načrtujemo, da bomo lahko članom ponudili strokovne in družabne dejavnosti (strokovna predavanja, izlete, srečanja) ter pripravili redna letna srečanja v okviru fakultete in periodična srečanja v okviru posameznih oddelkov. Člane bomo seznanjali o dogodkih na fakulteti, jim omogočali brezplačno prejetje spletnega fakultetnega glasila, popuste pri dodatnem izobraževanju, tečajih, delavnicah, strokovnih konferencah, omogočali jim bomo sodelovanje pri projektih Filozofske fakultete in jih seznanjali o novih delovnih mestih oziroma iskanju kadrov.

Vljudno vabimo vse, ki ste diplomirali, magistrirali ali doktorirali na Filozofski fakulteti, da se včlanite v krovni klub Filozofske fakultete oz. v klube posameznih oddelkov prek spletne platforme Graduway.

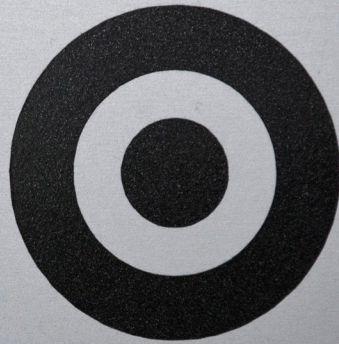
Leto plus

Univerza v Ljubljani v zadnjih dveh desetletjih ponovno beleži povečanje števila tujih študentov – poleg tistih, ki prihajajo na študijsko izmenjavo, raste tudi število redno vpisanih študentov na vseh treh študijskih stopnjah. Med njimi je največ študentov iz držav, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Trend naraščanja števila tujih študentov je v skladu s cilji internacionalizacije slovenskega visokošolskega prostora, ki si jih je slovenska država zastavila v obdobju med letoma 2016 in 2020. Čeprav je bila razprava o internacionalizaciji visokega šolstva povezana predvsem s poskusi spreminjanja zakona o visokem šolstvu in z bojaznijo pred vdorom angleščine kot učnega jezika na slovensko univerzo, so se znotraj internacionalizacije razpletale tudi manj udarne, a za Filozofsko fakulteto, predvsem pa za tuje študente Univerze v Ljubljani bolj pozitivne zgodbe z – vsaj

naša prizadevanja gredo v to smer – bolj dolgoročnimi dobrimi učinki.

Ena takih je zagotovo Leto plus, dejavnost, ki omogoča učenje slovenščine, posebej prilagojeno tujim študentom Univerze v Ljubljani z namenom študente, ki niso domači govorniki slovenščine, usposobiti za uspešno kosanje s študijskimi izzivi v slovenskem jeziku. Rednim tujim študentom (torej ne tistim, ki so pri nas na izmenjavi) je omogočeno brezplačno učenje slovenščine, in sicer v prvem letu njihovega študija v Ljubljani. Da bi se ti študentje lažje vključili tako v življenje kot v študij, se jim pod pogojem, da si z učenjem slovenščine v tem prvem letu študija pridobijo 6 ECTS KT, z opravljanjem študijskih obveznosti na svojem programu pa najmanj 24 ECTS KT (skupaj torej najmanj 30 ECTS KT), omogoči enoletno podaljšanje študentskega statusa. To je torej zanje dodatno ali plus leto, plus pa je seveda tudi možnost brezplačnega učenja slovenščine in posledično lažji vstop v slovenski akademski svet.

Ker je učenje in poučevanje slovenščine vezano na eno od matičnih in ustanovnih ved Filozofske fakultete, je ta prevzela koordinacijo Leta plus za celotno univerzo. Pilotno je bilo Leto plus prvič izvedeno v študijskem letu 2016/17, ob njegovi drugi redni izvedbi v študijskem letu 2018/19 pa se je nanj prijavilo že več kot 400 študentov. V nadaljevanju naj bi zaradi zagotavljanja čim boljše kakovosti programa poskrbeli za najmanj 300 študentov na letni ravni. In se tako v slovenščini še naprej mirno pripravljali na katero izmed naslednjih ob- ali stoletnic.

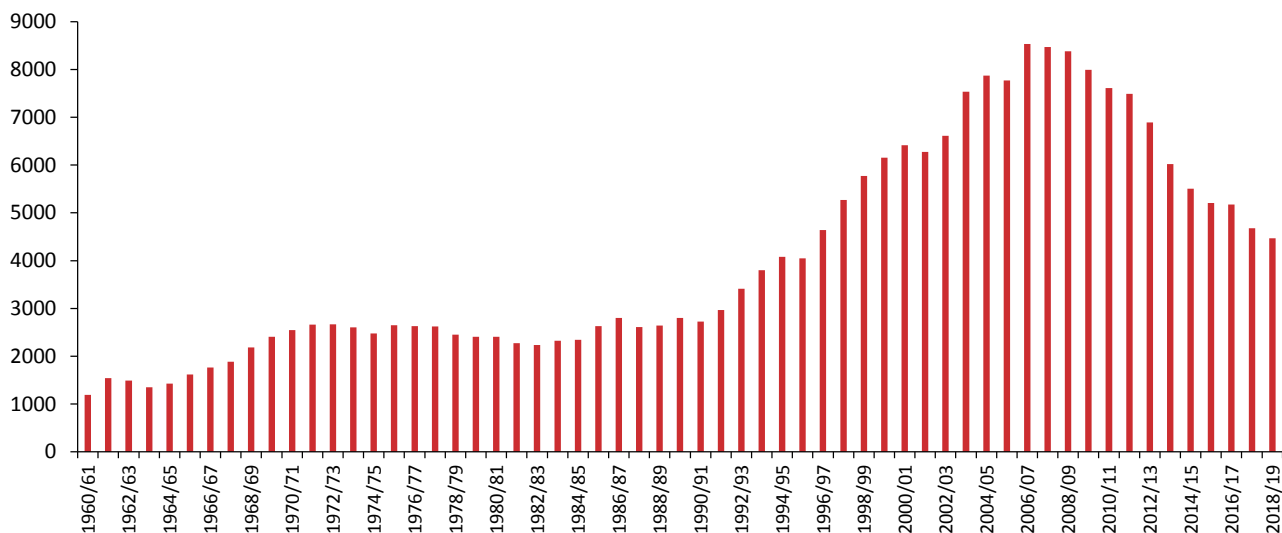
Filozofska
fakulteta
v številkah
skozi čas

Število zaposlenih na Filozofski fakulteti v študijskem letu 2018/2019

V študijskem letu 2018/2019 je na Filozofski fakulteti skupno **680** zaposlenih

	48 rednih profesorjev in 47 rednih profesorice
	34 izrednih profesorjev in 46 izrednih profesorice
	35 docentov in 50 docentk
148 visokošolskih učiteljev in sodelavcev	5 lektorjev in 45 lektorice
250 visokošolskih učiteljic in sodelavk	17 asistentov in 35 asistentk
	2 predavatelja in 3 predavateljice
	7 učiteljev slovenščine in 24 učiteljic slovenščine na tujih univerzah
47 raziskovalcev in raziskovalnih sodelavcev	28 raziskovalcev in 48 raziskovalk
82 raziskovalk in raziskovalnih sodelavk	15 mladih raziskovalcev in 16 mladih raziskovalk
	4 raziskovalni sodelavci in 18 raziskovalnih sodelavk
29 upravno-administrativnih in strokovno-tehničnih delavcev	Skupne strokovne službe (22 delavcev in 67 delavk)
124 upravno-administrativnih in strokovno-tehničnih delavk	Oddelčna tajništva ter strokovni in tehniški sodelavci na oddelkih (2 delavca in 27 delavk)
	Knjižnice (5 delavcev in 30 delavk)

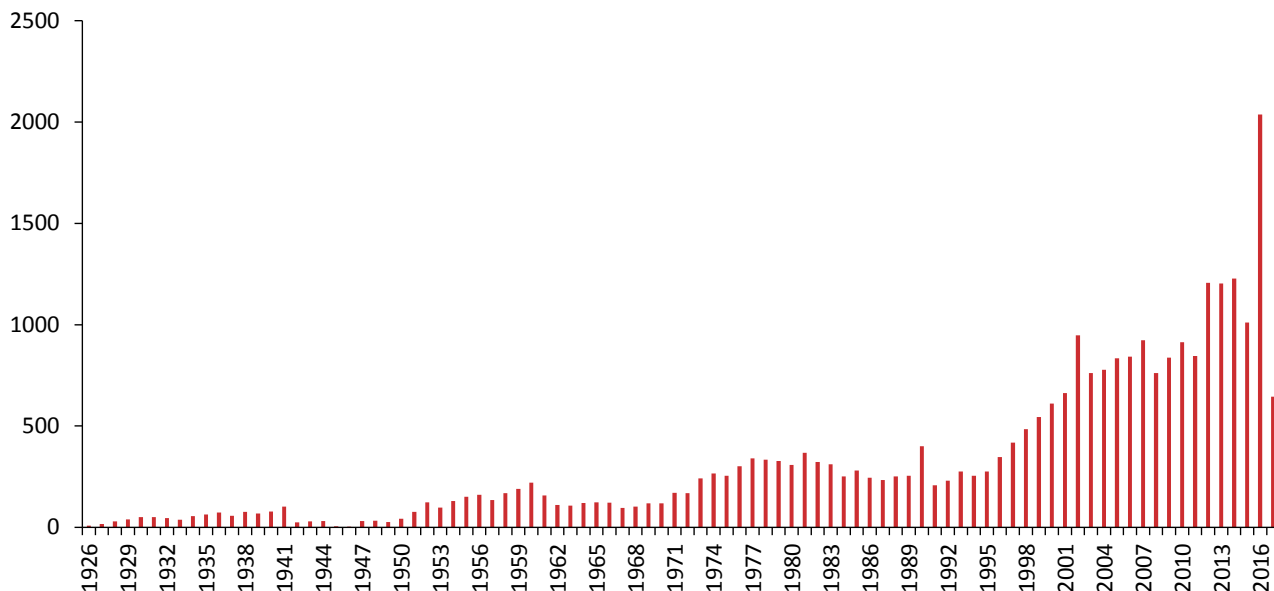
Število vpisanih študentk in študentov na dodiplomske univerzitetne študijske programe vključno z bolonjskimi magistrskimi študijskimi programi po letih *

Študijsko leto	Število vpisanih	Študijsko leto	Število vpisanih	Študijsko leto	Število vpisanih
1960/61	1190	1980/81	2405	2000/01	6416
1961/62	1539	1981/82	2275	2001/02	6274
1962/63	1491	1982/83	2233	2002/03	6611
1963/64	1352	1983/84	2324	2003/04	7538
1964/65	1425	1984/85	2340	2004/05	7872
1965/66	1615	1985/86	2630	2005/06	7771
1966/67	1763	1986/87	2802	2006/07	8537
1967/68	1883	1987/88	2610	2007/08	8470
1968/69	2184	1988/89	2645	2008/09	8382
1969/70	2404	1989/90	2801	2009/10	7990
1970/71	2545	1990/91	2727	2010/11	7614
1971/72	2664	1991/92	2966	2011/12	7489
1972/73	2668	1992/93	3414	2012/13	6890
1973/74	2603	1993/94	3799	2013/14	6023
1974/75	2479	1994/95	4077	2014/15	5503
1975/76	2646	1995/96	4049	2015/16	5205
1976/77	2628	1996/97	4643	2016/17	5175
1977/78	2623	1997/98	5270	2017/18	4681
1978/79	2452	1998/99	5775	2018/19	4469
1979/80	2404	1999/00	6156		

* Natančni podatki o številu vpisanih študentov pred letom 1960 niso popolni, zato v publikaciji niso objavljeni.

Število diplomantk in diplomantov po letih

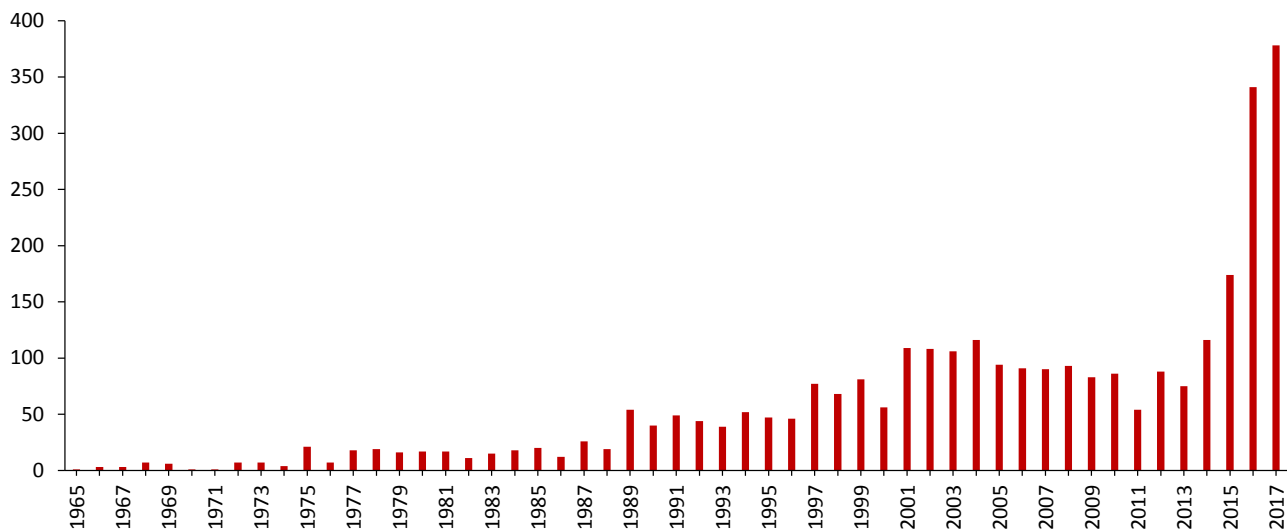
Leto	Število diplomantov
1926	8
1927	16
1928	30
1929	40
1930	50
1931	51
1932	45
1933	38
1934	56
1935	63
1936	73
1937	57
1938	76
1939	69
1940	78
1941	103
1942	25
1943	29
1944	31
1945	5
1946	4
1947	31
1948	32

Leto	Število diplomantov
1949	26
1950	42
1951	77
1952	123
1953	97
1954	130
1955	151
1956	161
1957	134
1958	168
1959	189
1960	220
1961	158
1962	110
1963	108
1964	120
1965	124
1966	121
1967	96
1968	103
1969	118
1970	118
1971	171

Leto	Število diplomantov
1972	168
1973	242
1974	266
1975	255
1976	301
1977	341
1978	334
1979	327
1980	308
1981	368
1982	322
1983	311
1984	251
1985	280
1986	245
1987	233
1988	251
1989	255
1990	400
1991	207
1992	231
1993	275
1994	255

Leto	Število diplomantov
1995	276
1996	347
1997	418
1998	484
1999	545
2000	611
2001	663
2002	947
2003	762
2004	778
2005	834
2006	843
2007	923
2008	761
2009	838
2010	913
2011	846
2012	1206
2013	1204
2014	1227
2015	1011
2016	2037
2017	644

Število magistric in magistrov znanosti po letih *

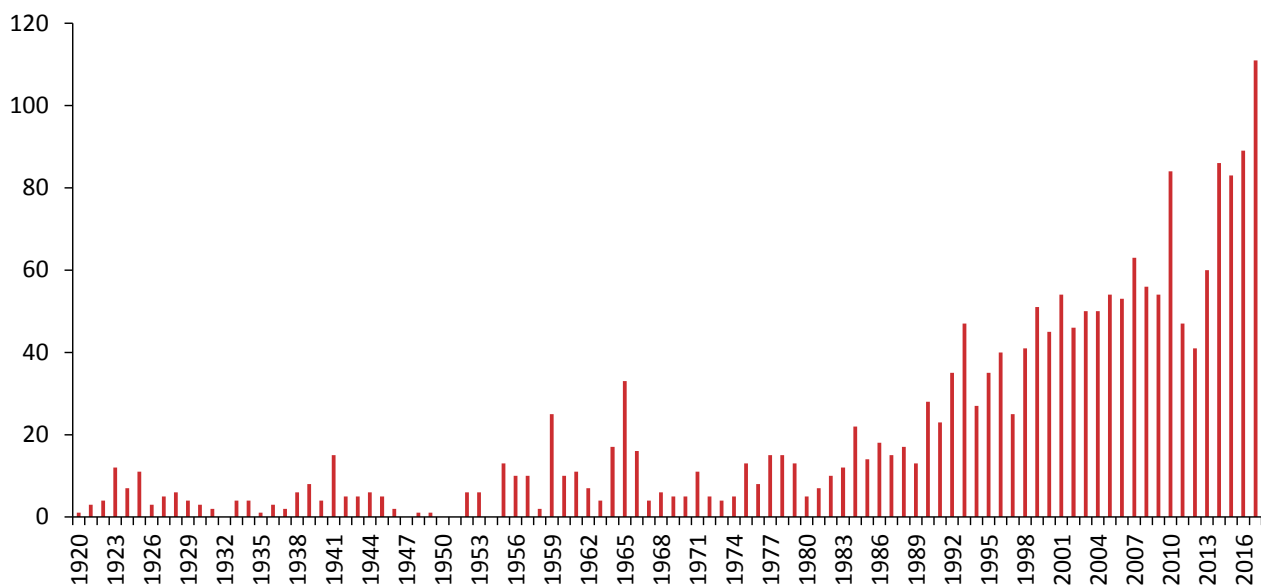
Leto	Število magistrantov
1965	1
1966	3
1967	3
1968	7
1969	6
1970	1
1971	1
1972	7
1973	7
1974	4
1975	21
1976	7
1977	18
1978	19
1979	16
1980	17
1981	17
1982	11
1983	15
1984	18
1985	20
1986	12

Leto	Število magistrantov
1987	26
1988	19
1989	54
1990	40
1991	49
1992	44
1993	39
1994	52
1995	47
1996	46
1997	77
1998	68
1999	81
2000	56
2001	109
2002	108
2003	106
2004	116
2005	94
2006	91
2007	90
2008	93

Leto	Število magistrantov
2009	83
2010	86
2011	54
2012	88
2013	75
2014	116
2015	174
2016	341
2017	378

* Natančni podatki o številu magistrov znanosti pred letom 1965 niso popolni, zato v publikaciji niso objavljeni.

Število doktoric in doktorjev znanosti po letih

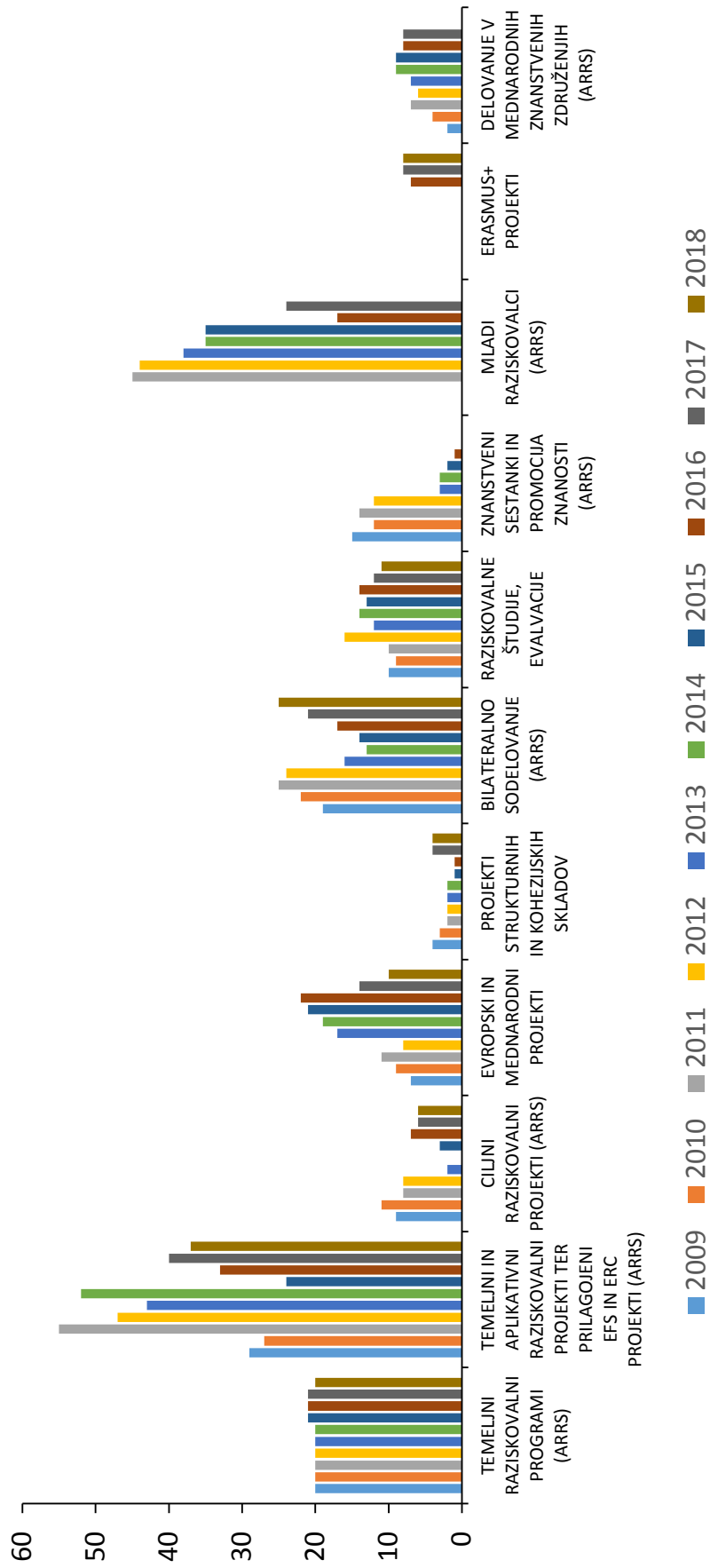
Leto	Število doktorantov
1920	1
1921	3
1922	4
1923	12
1924	7
1925	11
1926	3
1927	5
1928	6
1929	4
1930	3
1931	2
1932	0
1933	4
1934	4
1935	1
1936	3
1937	2
1938	6
1939	8
1940	4
1941	15
1942	5
1943	5
1944	6

Leto	Število doktorantov
1945	5
1946	2
1947	0
1948	1
1949	1
1950	0
1951	0
1952	6
1953	6
1954	0
1955	13
1956	10
1957	10
1958	2
1959	25
1960	10
1961	11
1962	7
1963	4
1964	17
1965	33
1966	16
1967	4
1968	6
1969	5

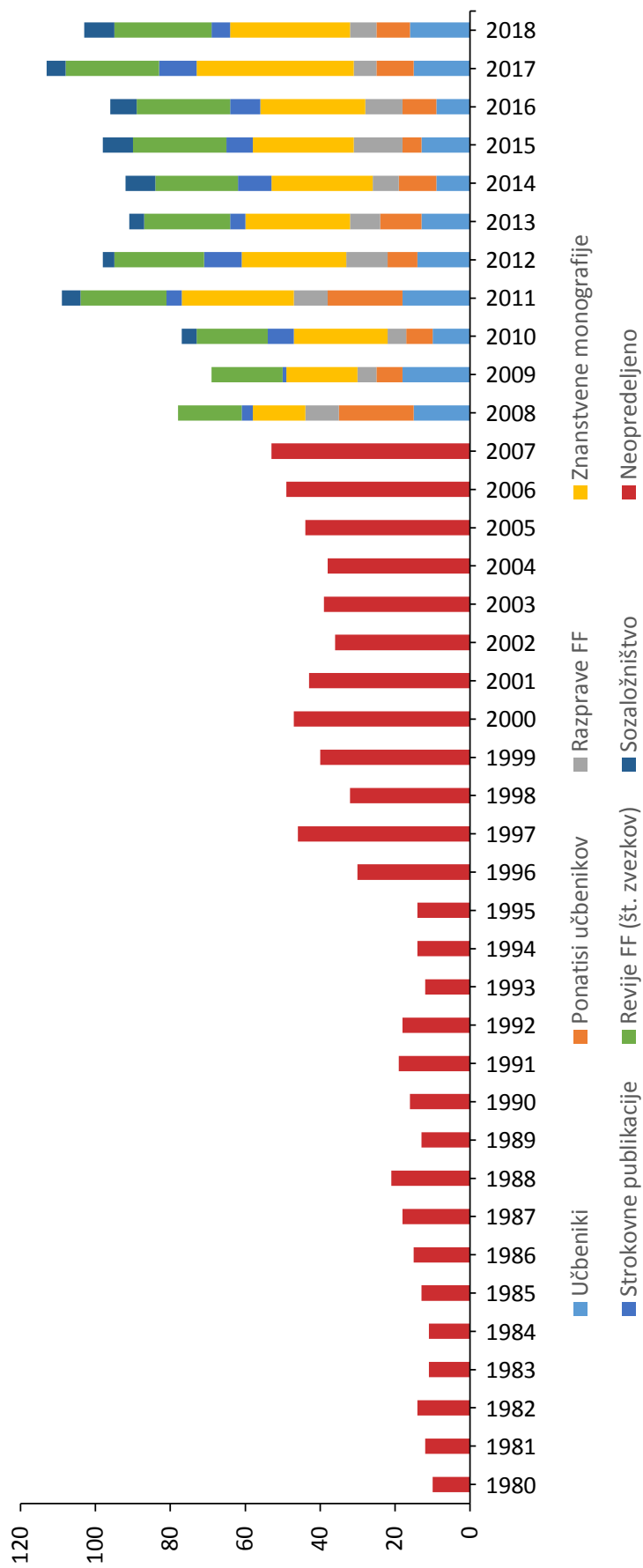
Leto	Število doktorantov
1970	5
1971	11
1972	5
1973	4
1974	5
1975	13
1976	8
1977	15
1978	15
1979	13
1980	5
1981	7
1982	10
1983	12
1984	22
1985	14
1986	18
1987	15
1988	17
1989	13
1990	28
1991	23
1992	35
1993	47
1994	27

Leto	Število doktorantov
1995	35
1996	40
1997	25
1998	41
1999	51
2000	45
2001	54
2002	46
2003	50
2004	50
2005	54
2006	53
2007	63
2008	56
2009	54
2010	84
2011	47
2012	41
2013	60
2014	86
2015	83
2016	89
2017	111

Število raziskovalnih projektov po letih

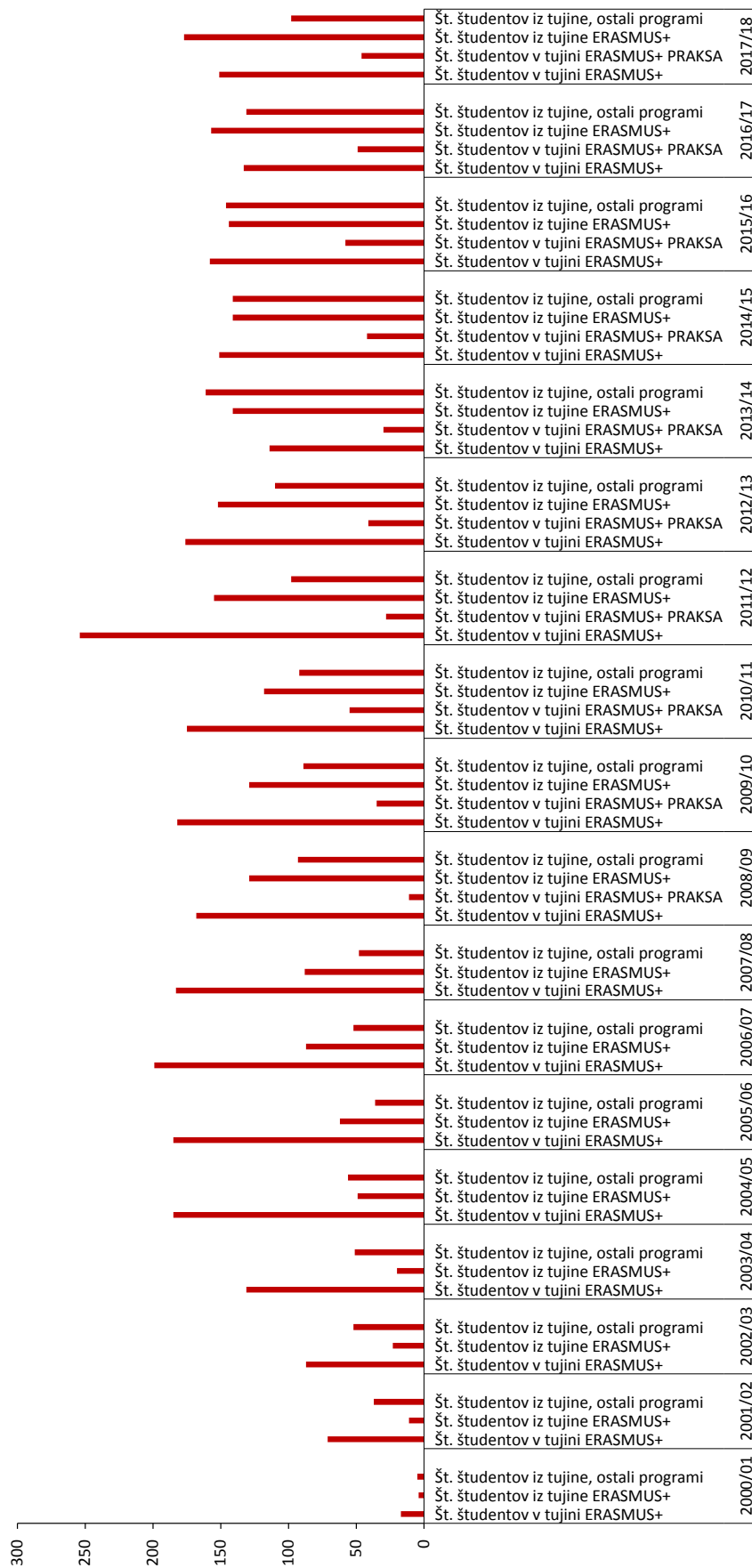

Število knjižnih izdaj po letih*

* Podatki o posameznih tipih publikacij so na voljo od leta 2008, ko je bila ustanovljena Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Število tujih študentk in študentov po letih

Knjižnice in knjižnični fondi

ZGODOVINA NASTAJANJA ODDELČNIH KNJIŽNIC FILOZOFSKE FAKULTETE

1919

Knjižnica Seminarja za teoretično filozofijo (FIL)

Knjižnica Pedagoškega seminarja (PED)

Knjižnica Seminarja za slovansko filologijo (SLA)

Knjižnica Romanističnega seminarja (ROM)

1920

Knjižnica Historičnega seminarja (ZGO)

Knjižnica Umetnostnozgodovinskega seminarja (UMZ)

Priročna knjižnica Germanističnega seminarja (GER)

Knjižnica Klasičnega seminarja (KLF)

Knjižnica Geografskega inštituta (GEO)

1921

Knjižnica Lingvističnega seminarja (PRJ)

1923

Knjižnica Arheološkega seminarja (ARH)

1927

Knjižnica Seminarja za primerjalno zgodovino književnosti (PRK)

1940

Knjižnica Seminarja za etnologijo in etnografijo (ETN, ločitev od slavističnega seminarja)

1941

Selitev knjižnic v NUK

1950

Knjižnica Inštituta za psihologijo (PSI)

1961

Selitev knjižnic v Filozofsko fakulteto na Aškerčevi 2

1961

Knjižnica Oddelka za sociologijo (SOC, ločitev od skupne knjižnice s filozofijo)

1962

Knjižnica Oddelka za muzikologijo (MUZ)

1995

Knjižnica Oddelka za azijske in afriške študije (AAŠ)

1996

Knjižnica Oddelka za bibliotekarstvo (BIB)

1996

Združitev v Osrednjo humanistično knjižnico (OHK)

1997

Knjižnica Oddelka za prevajanje in tolmačenje (2006 priključena Knjižnici za anglistiko in germanistiko)

Knjižnično gradivo oddelčnih knjižnic Filozofske fakultete skozi čas

1932*

Arh	Fil	Geo	Ger	Klf	Ped	Prk	Rom	Sla	Spj	Umz	Zgo	Skupaj
617	3220	4058	3682	2253	2000	220	810	20.350	600	1450	4000	43.260

1944

Požar v NUK, okoli 15.000 knjig je zgorelo, skoraj v celoti romanski, germanski, lingvistični in klasični seminar.

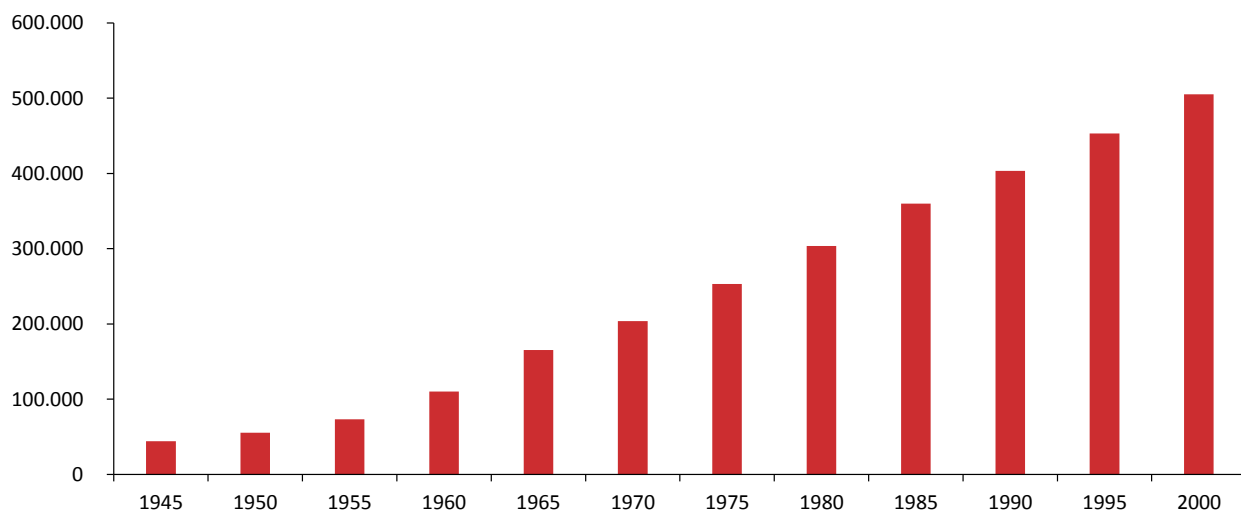
* Podatki nav. po: Melita Pivec-Stelè: »Naše knjižnice«. *Glasnik muzejskega društva za Slovenijo*, 13/1–4 (1932).

1945-2000

Knjižnično gradivo oddelčnih knjižnic po petletjih**

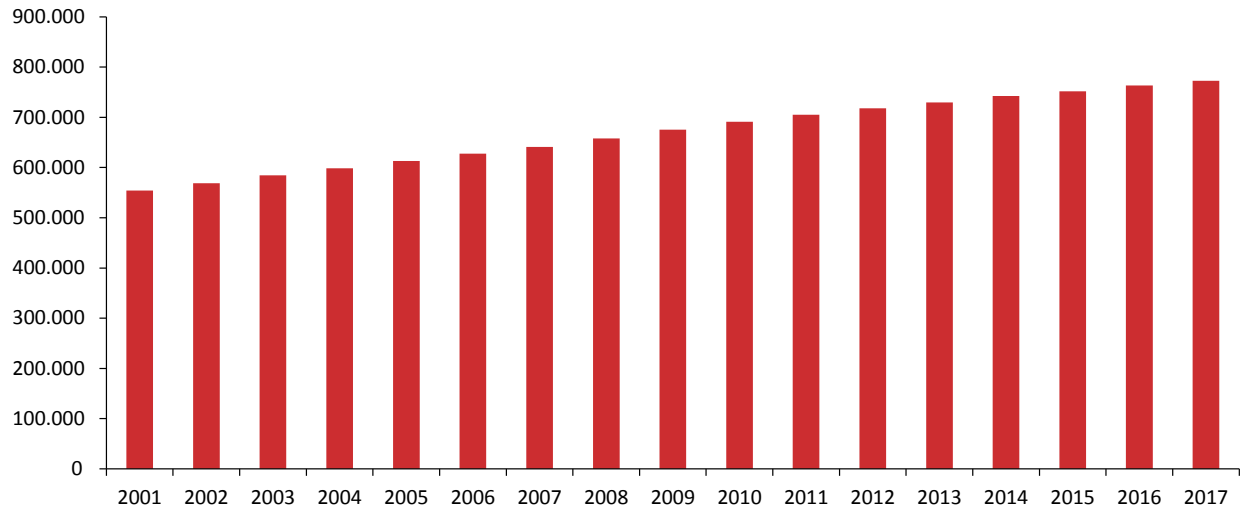
Odd.	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000
Arh	800	1195	2070	3651	4672	5163	7082	8366	11.875	14.125	18.866	18.866
Aaš												3630
Bib											701	3856
Etn	103	947	1275	2085	2744	3351	4983	6780	12.667	13.753	14.130	15.018
Fil	3306	3837	4260	5500	6935	8280	10.183	11.970	12.845	13.885	15.274	17.841
Geo	6220	8870	12.837	30.643	35.101	39.331	45.704	53.902	61.874	67.263	72.108	77.089
Ger	690	1964	3603	6075	13.683	18.976	25.475	29.812	40.515	43.923	51.288	54.427
Klf	0	1245	2462	3394	5389	6798	8240	9597	10.246	11.288	11.826	12.944
Muz					1771	4131	6532	8549	10.320	11.812	13.215	15.223
Ped	2500	3500	5000	6000	7500	8870	10.342	12.092	13.868	17.528	19.800	22.355
Prk	570	843	1213	1986	2700	4656	6893	8799	10.362	11.777	13.032	14.799
Psi			1130	1568	3633	5780	9241	12.267	13.911	15.319	18.020	19.162
Rom	1890	2640	3391	4359	7663	10.860	13.100	14.750	17.693	20.227	24.002	26.900
Sla	21.904	23.239	25.390	30.181	42.535	50.649	58.705	68.041	77.299	86.534	94.877	104.048
Soc					1767	3413	5868	8146	9736	11.740	14.429	18.093
Spj	128	347	600	1100	2079	3211	4105	4833	5227	5706	7151	8177
Umz	2775	3100	3669	4510	5950	7183	8621	9870	12.083	14.677	17.093	20.728
Zgo	3270	3546	6372	9015	21.042	23.000	27.865	35.837	39.400	43.820	47.396	52.087
Skupaj	44.156	55.273	73.272	110.067	165.164	203.652	252.939	303.611	359.921	403.377	453.208	505.243

Grafični prikaz knjižničnega gradiva oddelčnih knjižnic 1945-2000

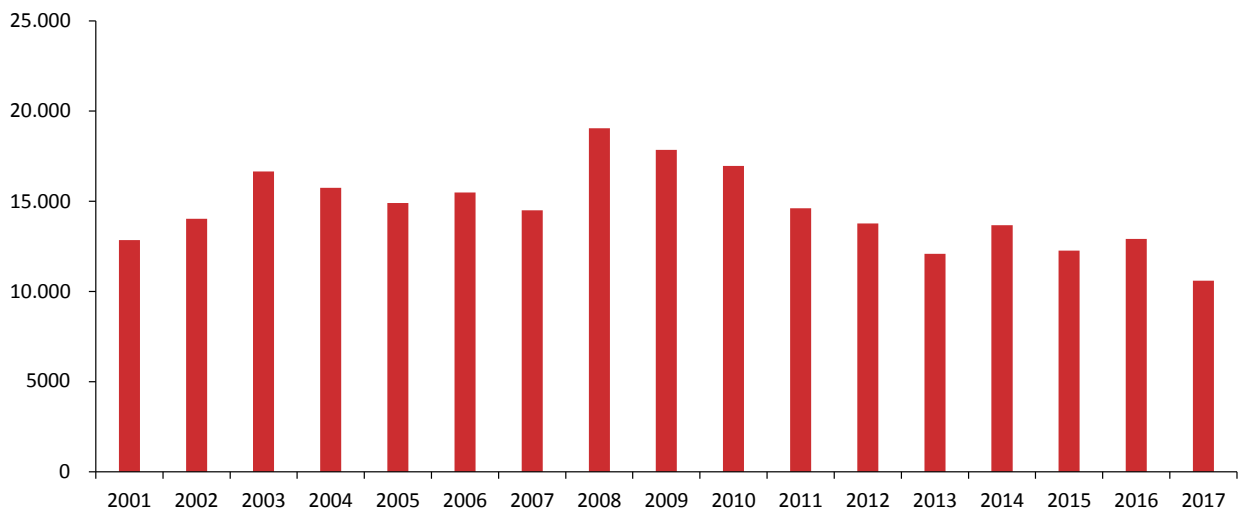

** Podatki do leta 1960 so nezanesljivi.

Grafični prikaz knjižničnega gradiva OHK 2001–2017

Grafični prikaz prirasta knjižničnega gradiva OHK 2001–2017

Dodatki

Seznam dekanov in dekanj ter prodekanov in prodekanj

1919/1920

dekan: prof. dr. Rajko Nahtigal
prodekan: prof. dr. Ivan Prijatelj

1920/1921

dekan: prof. dr. Ivan Prijatelj
prodekan: prof. dr. Rajko Nahtigal

1921/1922

dekan: prof. dr. Artur Gavazzi
prodekan: prof. dr. Ivan Prijatelj

1922/1923

dekan: prof. dr. France Kidrič
prodekan: prof. dr. Artur Gavazzi

1923/1924

dekan: prof. dr. Jovan Hadži
prodekan: prof. dr. Karel Ozvald

1924/1925:

dekan: prof. dr. Ljudmil Hauptmann
prodekan: prof. dr. Jovan Hadži

1925/1926

dekan: prof. dr. Nikola Radojčić
prodekan: prof. dr. Ljudmil Hauptman

1926/1927

dekan: prof. dr. Fran Ramovš
prodekan: prof. dr. Nikola Radojčić

1927/1928

dekan: prof. dr. Karel Ozvald
prodekan: prof. dr. Fran Ramovš

1928/1929

dekan: prof. dr. Aleksandar Stojičević
prodekan: prof. dr. Karel Ozvald

1929/1930

dekan: prof. dr. Izidor Cankar
prodekan: prof. dr. Aleksandar Stojičević

1930/1931

dekan: prof. dr. Jakob Kelemina
prodekan: prof. dr. Izidor Cankar

1931/1932

dekan: prof. dr. France Veber
prodekan: prof. dr. Jakob Kelemina

1932/1933

dekan: prof. dr. Ivan Prijatelj
prodekan: prof. dr. France Veber

1933/1934

dekan: prof. dr. Karel Oštir
prodekan: prof. dr. Ivan Prijatelj

1934/1935

dekan: prof. dr. Rajko Nahtigal
prodekan: prof. dr. Karel Oštir

1935/1936

dekan: prof. dr. Milko Kos
prodekan: prof. dr. Rajko Nahtigal

1936/1937

dekan: prof. dr. France Kidrič
prodekan: prof. dr. Milko Kos

1937/1938

dekan: prof. dr. Jakob Kelemina
prodekan: prof. dr. France Kidrič

1938/1939

dekan: prof. dr. France Kidrič
prodekan: prof. dr. Jakob Kelemina

1939/1940

dekan: prof. dr. Jovan Hadži
prodekan: prof. dr. France Kidrič

1940/1941

dekan: prof. dr. Anton Melik
prodekan: prof. dr. Jovan Hadži

1941/1942

dekan: prof. dr. Franc Šturm
prodekan: prof. dr. Anton Melik

1942/1943

dekan: prof. dr. Franc Šturm
prodekan: prof. dr. Fran Ramovš

1943/1944

dekan: prof. dr. Franc Šturm
prodekan: prof. dr. Fran Ramovš

1944/1945

dekan: prof. dr. Jakob Kelemina
prodekan: prof. dr. Vojeslav Molè

1945/1946

dekan: prof. dr. Anton Melik
prodekan: prof. dr. Anton Peterlin

1946/1947

dekan: prof. dr. Anton Peterlin
prodekan: prof. dr. Anton Ocvirk

1947/1948

dekan: prof. dr. Stanko Škerlj
prodekan: prof. dr. Anton Peterlin

1948/1949:

dekan: red. prof. dr. Jovan Hadži
prodekan: red. prof. dr. Stanko Škerlj

1949/1950

dekan: red. prof. dr. Jovan Hadži
prodekan: red. prof. dr. Stanko Škerlj

1950/1951

dekan: red. prof. dr. Milan Grošelj
prodekan: red. prof. dr. Stanko Škerlj

1951/1952

dekan: red. prof. dr. Anton Slodnjak
prodekan: red. prof. dr. Milan Grošelj

1952/1953

dekanja: red. prof. dr. Alma Sodnik
prodekan: red. prof. dr. Anton Slodnjak

1953/1954

dekan: red. prof. dr. Josip Korošec
prodekan: izr. prof. dr. Anton Grad

1954/1955

dekan: red. prof. dr. Božo Škerlj
prodekan: izr. prof. dr. Anton Grad

1955/1956

dekan: red. prof. dr. Anton Ocvirk
prodekan: red. prof. dr. Božo Škerlj

1956/1957

dekan: red. prof. dr. Anton Ocvirk
prodekan: red. prof. dr. Ivan Vidav

1957/1958

dekan: red. prof. dr. Bogo Grafenauer
prodekan: izr. prof. dr. Stanko Gogala

1958/1959

dekan: red. prof. dr. Metod Mikuž
prodekan: red. prof. dr. Bogo Grafenauer

1959/1960

dekan: red. prof. dr. Metod Mikuž
prodekan: red. prof. dr. Bogo Grafenauer

1960/1961

dekan: red. prof. dr. Emil Štampar
prodekan: izr. prof. dr. France Bezljaj

1961/1962

dekan: red. prof. dr. Emil Štampar
prodekan: izr. prof. dr. France Bezljaj

1962/1963

dekan: izr. prof. dr. Vladimir Schmidt
prodekan: doc. dr. Ferdo Gestrin

1963/1964

dekan: red. prof. dr. Vladimir Schmidt
prodekan: izr. prof. dr. Ferdo Gestrin

1964/1965

dekan: red. prof. dr. Stanko Gogala
prodekan: izr. prof. dr. Valentin Logar

1965/1966

dekan: red. prof. dr. Stanko Gogala
prodekan: izr. prof. dr. Valentin Logar

1966/1967

dekan: red. prof. dr. Anton Grad
prodekan: doc. dr. Anton Žun

1967/1968

dekan: red. prof. dr. Anton Grad
prodekan: doc. dr. Anton Žun

1968/1969

dekan: red. prof. dr. Valentin Logar
prodekan: doc. dr. Igor Vrišer

1969/1970

dekan: red. prof. dr. Valentin Logar
prodekan: izr. prof. dr. Igor Vrišer

1970/1971

dekan: red. prof. dr. Dragotin Cvetko
prodekan: izr. prof. dr. Janez Stanonik

1971/1972

dekan: red. prof. dr. Dragotin Cvetko
prodekan: izr. prof. dr. Janez Stanonik

1972/1973

dekan: red. prof. dr. Janez Stanonik
prodekan: izr. prof. dr. Vasilij Melik

1973/1974

dekan: red. prof. dr. Janez Stanonik
prodekan: izr. prof. dr. Vasilij Melik

1974/1975

dekan: red. prof. dr. Vasilij Melik
prodekan: izr. prof. dr. Levin Šebek

1975/1976

dekan: red. prof. dr. Vasilij Melik
prodekan: red. prof. dr. Levin Šebek

1976/1977

dekan: red. prof. dr. Vasilij Melik
prodekan: red. prof. dr. Levin Šebek

1977/1978

dekan: izr. prof. dr. Matjaž Kmecl
prodekan: izr. prof. dr. Mirko Pak
prodekanja: doc. dr. Ana Krajnc

1978/1979

dekan: izr. prof. dr. Matjaž Kmecl
prodekan: izr. prof. dr. Mirko Pak
prodekanja: izr. prof. dr. Ana Krajnc

1979/1980

dekan: red. prof. dr. Janko Pleterski
prodekanja: izr. prof. dr. Helga Glušič
prodekan: izr. prof. dr. Mirko Jurak

1980/1981

dekan: red. prof. dr. Janko Pleterski
prodekanja: izr. prof. dr. Helga Glušič
prodekan: izr. prof. dr. Mirko Jurak

1981/1982

dekan: red. prof. dr. Mirko Jurak
prodekan: izr. prof. dr. Marko Kerševan
prodekanja: izr. prof. dr. Barica Marentič
Požarnik

1982/1983

dekan: red. prof. dr. Mirko Jurak
prodekan: izr. prof. dr. Marko Kerševan
prodekanja: izr. prof. dr. Barica Marentič
Požarnik

1983/1984

dekan: red. prof. dr. Nace Šumi
prodekan: red. prof. dr. Kajetan Gantar
prodekan: izr. prof. dr. Janek Musek

1984/1985

dekan: red. prof. dr. Nace Šumi
prodekan: red. prof. dr. Kajetan Gantar
prodekan: izr. prof. dr. Janek Musek

1985/1986

dekan: red. prof. dr. Nace Šumi
prodekan: izr. prof. dr. Dušan Nečak
prodekan: izr. prof. dr. Janek Musek

1986/1987

dekan: red. prof. dr. Nace Šumi
prodekan: izr. prof. dr. Dušan Nečak
prodekan: izr. prof. dr. Janek Musek
prodekan: doc. dr. Ludvik Horvat

1987/1988

dekan: izr. prof. dr. Dušan Nečak
prodekan: doc. dr. Vladimir Pogačnik
prodekan: doc. dr. Ludvik Horvat

1988/1989

dekan: izr. prof. dr. Dušan Nečak
prodekan: doc. dr. Vladimir Pogačnik
prodekan: asist. dr. Argio Sabadin

1989/1990

dekan: red. prof. dr. Mirko Pak
prodekan: red. prof. dr. Janez Höfler
prodekan: doc. dr. Argio Sabadin

1990/1991

(v. d.) dekan: red. prof. dr. Leon Zorman
(v. d.) prodekan: doc. dr. Janez Peršič
(v. d.) prodekan: doc. dr. Mitja Guštin

1991/1992

dekan: red. prof. dr. Marko Kerševan
prodekan: izr. prof. dr. Anton Janko
prodekan: red. prof. dr. Martin Žnideršič

1992/1993

dekan: red. prof. dr. Marko Kerševan
prodekan: red. prof. dr. Martin Žnideršič
prodekan: izr. prof. dr. Anton Janko

1993/1994

dekan: red. prof. dr. Frane Jerman
prodekanja: izr. prof. dr. Nataša Golob
prodekan: red. prof. dr. Martin Žnideršič
prodekanja: izr. prof. dr. Katarina Bedina

1994/1995

dekan: red. prof. dr. Frane Jerman
prodekanja: izr. prof. dr. Katarina Bedina
prodekan: red. prof. dr. Martin Žnideršič

1995/1996

dekan: red. prof. dr. Frane Jerman
prodekan: izr. prof. dr. Janko Muršak
prodekan: izr. prof. dr. Anton Gosar

1996/1997

dekan: red. prof. dr. Frane Jerman
prodekan: izr. prof. dr. Janko Muršak
prodekan: izr. prof. dr. Anton Gosar

1997/1998

dekan: red. prof. dr. Ludvik Horvat
prodekanja: izr. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: izr. prof. dr. Anton Gosar

1998/1999

dekan: red. prof. dr. Ludvik Horvat
prodekanja: izr. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: izr. prof. dr. Anton Gosar

1999/2000

dekan: red. prof. dr. Ludvik Horvat
prodekanja: izr. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: izr. prof. dr. Andrej Bekeš

2000/2001

dekan: red. prof. dr. Ludvik Horvat
prodekanja: red. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: izr. prof. dr. Andrej Bekeš

2001/2002

dekan: red. prof. dr. Ludvik Horvat
prodekanja: red. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: izr. prof. dr. Andrej Bekeš

2002/2003

dekanja: red. prof. dr. Neva Šlibar
prodekan: doc. dr. Jože Urbanija
prodekan: doc. dr. Tomo Virk

2003/2004

dekan: red. prof. dr. Božidar Jezernik
prodekan: doc. dr. Jože Urbanija
prodekan: izr. prof. dr. Tomo Virk

2004/2005

dekan: red. prof. dr. Božidar Jezernik
prodekan: doc. dr. Jože Urbanija
prodekan: izr. prof. dr. Tomo Virk
prodekan: izr. prof. dr. Miha Pintarič

2005/2006

dekan: red. prof. dr. Božidar Jezernik
prodekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: doc. dr. Nikolaj Jež
prodekan: izr. prof. dr. Miha Pintarič

2006/2007

dekan: red. prof. dr. Božidar Jezernik
prodekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: doc. dr. Nikolaj Jež
prodekan: izr. prof. dr. Miha Pintarič

2007/2008

dekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: doc. dr. Martin Germ
prodekanja: izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek
Drobnak

2008/2009

dekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: izr. prof. dr. Martin Germ
prodekanja: izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek
Drobnak

2009/2010

dekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: izr. prof. dr. Vojko Gorjanc
prodekanja: izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek
Drobnak

2010/2011

dekan: red. prof. dr. Valentin Bucik
prodekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: izr. prof. dr. Vojko Gorjanc
prodekanja: izr. prof. dr. Frančiška Trobevšek
Drobnak

2011/2012

dekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: red. prof. dr. Vojko Gorjanc
prodekan: izr. prof. dr. Tone Smolej
prodekanja: izr. prof. dr. Danijela Trškan

2012/2013

dekan: red. prof. dr. Andrej Černe
prodekan: red. prof. dr. Vojko Gorjanc
prodekan: izr. prof. dr. Tone Smolej
prodekanja: izr. prof. dr. Danijela Trškan

2013/2014

dekanja: red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak
prodekan: izr. prof. dr. Martin Germ
prodekan: red. prof. dr. Predrag Novaković
prodekan: izr. prof. dr. Gregor Perko

2014/2015

dekanja: red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak
prodekan: izr. prof. dr. Martin Germ
prodekan: red. prof. dr. Predrag Novaković
prodekan: izr. prof. dr. Gregor Perko

2015/2016

dekanja: red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak
prodekan: izr. prof. dr. Martin Germ
prodekanja: izr. prof. dr. Tatjana Marvin
prodekan: red. prof. dr. Predrag Novaković
prodekan: izr. prof. dr. Gregor Perko

2016/2017

dekanja: red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak
prodekan: izr. prof. dr. Martin Germ
prodekanja: izr. prof. dr. Tatjana Marvin
prodekan: red. prof. dr. Predrag Novaković
prodekan: izr. prof. dr. Gregor Perko

2017/2018

dekan: red. prof. dr. Roman Kuhar
prodekan: izr. prof. dr. Gašper Ilc
prodekanja: red. prof. dr. Jasna Mažgon
prodekanja: izr. prof. dr. Barbara Pihler Ciglič
prodekanja: izr. prof. dr. Katja Vintar Mally

2018/2019

dekan: red. prof. dr. Roman Kuhar
prodekan: izr. prof. dr. Gašper Ilc
prodekanja: red. prof. dr. Jasna Mažgon
prodekanja: izr. prof. dr. Barbara Pihler Ciglič
prodekanja: izr. prof. dr. Katja Vintar Mally

Seznam tajnikov in tajnic fakultete

- Anton Pišek (1962–1981)
- Maja Dolenc (1981–1983)
- Marjan Strle (1983–1984)
- Lidija Koman Perenič (1984–1990)
- Amalija Šiftar (1990–1999)
- Dragica Pristavec (1999–2002)
- Matjaž Jarc (2003)
- dr. Renata Kranjčec (2002, 2004–2019)
Nadomeščanje:
 - Sonja Drozdek Šinko (2017–2018)
- Tanja Hribar (2019–)

Seznam zaslužnih profesorjev in profesorice

- dr. Andrej Bekeš
- dr. Branko Berčič
- dr. Marija Bergamo
- dr. Milica Bergant
- akad. dr. France Bezljaj
- dr. Janez Bogataj
- akad. dr. Marja Boršnik
- akad. dr. Rajko Bratož
- dr. Marjan Britovšek
- akad. dr. Srečko Brodar
- akad. dr. Dragotin Cvetko
- akad. dr. Bojan Čop
- dr. Božidar Debenjak
- dr. Aleksandra Derganc
- akad. dr. Ivan Gams
- akad. dr. Kajetan Gantar
- akad. dr. Ferdo Gestrin
- dr. Helga Glušič
- ddr. Nataša Golob
- akad. dr. Anton Grad
- akad. dr. Bogo Grafenauer
- dr. Meta Grosman
- ddr. Janez Höfler
- akad. dr. Tine Hribar
- akad. dr. Svetozar Ilešič
- dr. Frane Jerman
- dr. Matjaž Jeršič
- dr. Jože Kastelic

- dr. Marko Kerševan
- dr. Vladimir Klemenčič
- akad. dr. Janko Kos
- dr. Tomo Korošec
- dr. Boris Kožuh
- dr. Ana Krajnc
- dr. Vekoslav Kremenšek
- dr. Sonja Kump
- dr. Jurij Kunaver
- akad. Lojze Lebič
- akad. dr. Valentin Logar
- ddr. Barica Marentič Požarnik
- dr. Ljubica Marjanovič Umek
- dr. Zdenko Medveš
- akad. dr. Vasilij Melik
- dr. Luc Menaše
- dr. Erika Mihevc Gabrovec
- dr. Tjaša Miklič
- ddr. Metod Mikuž
- dr. Janek Musek
- dr. Dušan Nečak
- dr. Albina Nečak Lük
- dr. Vilko Novak
- akad. dr. Anton Ocvirk
- akad. dr. Janez Orešnik
- dr. Martina Orožen
- dr. Mirko Pak
- akad. dr. Boris Paternu
- dr. Vid Pečjak
- dr. Marko Polič
- dr. Dušan Plut
- dr. Breda Pogorelec
- dr. Darko Radinja
- dr. Atilij Rakar
- dr. Andrej Rijavec
- ddr. Rudi Rizman
- dr. Mitja Saje
- dr. Vladimir Schmidt
- akad. dr. Primož Simoniti
- dr. Jože Sivec
- dr. Aleksander Skaza
- dr. Mitja Skubic
- dr. Miroslav Stiplovšek
- dr. France Strmčnik
- dr. Alenka Šivic Dular

- dr. Neva Šlibar
- dr. Zmago Šmitek
- dr. Nace Šumi
- akad. dr. Ljubinka Teržan
- dr. Ivan Toličič
- dr. Ada Vidovič Muha
- dr. Ignacij Voje
- akad. dr. Igor Vrišer
- akad. dr. Franc Zadavec
- akad. dr. Fran Zwitter
- dr. Drago Žagar
- dr. Martin Žnideršič

Seznam nekdanjih zaposlenih po oddelkih

Seznam vključuje vse, ki so bili na Filozofski fakulteti zaposleni vsaj za polovični delovni čas in so delovali vsaj en semester. Zaradi pomanjkljivih podatkov v fakultetnih arhivih dopuščamo možnost napak in vas prosimo, da nam jih sporočite, če jih opazite.

ODDELEK ZA ANGLISTIKO IN AMERIKANISTIKO

- red. prof. dr. Robin Bates (1987–1988, 1994–1995)
- Allyson Beckett (1978–1979)
- Marjana Benčina (1988–2018)
- mag. Saša Benulič (1992–2007)
- Sonja Berce (1980–1990)
- Dana Blagajne (1960–1988)
- dr. Katarina Bogataj Gradišnik (1961–1989)
- David Boulting (2000)
- Philip Burt (1985–1990)
- dr. Dušan Čop (1970–1981)
- doc. dr. Margaret Davis (1971–1977, 1987–2000)
- Una Mary Rosalind Dinning (1977–1978)
- Madeleine Mary Duff (1967–1970)
- Richard Francis (1984–1985)
- lekt. Franc Friedl (1961–1991)
- mag. Alenka Goričan (1970–1987)
- zasl. prof. dr. Meta Grosman (1960–2009)
- dr. Nada Grošelj (2002–2004)
- Angelika Hribar (1970–2005)
- red. prof. dr. Mirko Jurak (1961–2005)

- mag. Apolonija Klančar Kobal (1996–2002)
- doc. dr. Stanko Klinar (1968–1998)
- red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn (1993–1999)
- Vida Kološa (1977–2018)
- lekt. Ivan Konte (1966–1980)
- izr. prof. dr. Irena Kovačič (1988–1997)
- lekt. Doris Križaj (1970–1992)
- mag. Aleksander Kustec (1994–1999)
- Sabine Langridge (1991–1996)
- Jonathan Lewis (1966–1967)
- red. prof. dr. David Limon (1979–1984)
- lekt. Alasdair MacKinnon (1963–1965)
- lekt. Tina Mahkota (1992–2003)
- red. prof. dr. Tatjana Marvin (1997–2011)
- red. prof. Milena Milojevič Sheppard (1985–2014)
- lekt. Bojan Moll (1961–1978)
- red. prof. dr. Uroš Mozetič (1989–2016)
- dr. Dušan Pavlič (1955–1965)
- lekt. Marija Peklenik (1988–2001)
- red. prof. dr. Jerneja Petrič (1981–2012)
- Kenneth Richards (1959–1963)
- Michael Scammel (1958–1959)
- lekt. Nataša Schell Bratina (1997–2007)
- izr. prof. dr. Urška Sešek (1997–2018)
- Oliver Sims (2000)
- mag. Franc Slivnik (1961–1987)
- red. prof. dr. Janez Stanonik (1953–1990)
- Marija Šinko (1987–1995)
- lekt. Marija Švajger (1970–1993)
- red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič (1987–2014)
- red. prof. dr. Frančiška Trobevšek Drobnak (1989–2018)
- lekt. Helena Vogrinec Hribar (2001–2011)
- izr. prof. dr. Alenka Vrbinc (1991–1996)
- Richard Webster (1952–1953)
- asist. dr. Mihaela Zavašnik Arčnik (2001–2009)

ODDELEK ZA ARHEOLOGIJO

- mag. Vladimira Bertoncej Kučar (1976–1985)
- red. prof. dr. Tatjana Bregant (1955–1988)
- dr. Vojka Cestnik (2007–2014)

- mag. Radovan Cunja (1989–1992)
- izr. prof. dr. Bojan Djurić (1977–2018)
- mag. Miran Erič (1994–2005)
- Srečko Firšt (1994)
- dr. Teja Gerbec (2011–2014)
- red. prof. ddr. Mitja Guštin (1989–2005)
- Margareta-Ana Hirschbäck Merhar (1987–2005)
- doc. dr. Milan Horňák (2006–2009)
- pred. Milena Horvat (1977–2018)
- doc. dr. Janka Istenič (1985–1990)
- Mojca Jereb (2008–2009)
- mag. Draško Josipovič (1989–1995)
- zasl. prof. dr. Jože Kastelic (1968–1983)
- red. prof. dr. Josip Klemenc (1946–1967)
- izr. prof. dr. Timotej Knific (1974–1987)
- red. prof. dr. Josip Korošec (1947–1966)
- mag. Dušan Kramberger (1996–2001)
- doc. dr. Milan Lovenjak (1997–2007)
- Miha Mihelič (2014–2015)
- Pavla Maškova (2013–2015)
- Andreja Maver (2009–2010)
- Matjaž Mori (2014–2015)
- Eline Nas (2015–2016)
- Olivera Nedović (1992–1997)
- Irena Mirnik Prezelj (1989–1997)
- dr. Tjaša Ribizel (2013–2014)
- red. prof. dr. Balduin Saria (1926–1942)
- Dunja Salecl (2011–2014)
- mag. Helene Simoni (1994–1995)
- red. prof. dr. Božidar Slapšak (1973–2014)
- Jure Soklič (2012–2014)
- dr. Marko Sraka (2011–2015)
- dr. Zoran Stančič (1986–1992)
- doc. dr. France Stare (1949–1968)
- Vesna Svetličič Turk (1999)
- dr. Jaroslav Šašel (1951–1961)
- akad. zasl. prof. dr. Ljubinka Teržan (1972–2014)
- Barbara Toman Ravnik (1985–1986)
- Alfred Trenz (1987–1992)
- dr. Ivan Turk (1971–1975)
- doc. dr. Peter Turk (1990–1999)
- Marjan Valoh (1999–2000)
- Mija Vida (1994–1995)
- Tanja Vidic (2013)
- Jan Zachar (2013–2016)

ODDELEK ZA AZIJSKE ŠTUDIJE

- zasl. prof. dr. Andrej Bekeš (1995–2007)
- asist. dr. Boštjan Bertalanič (2012–2013)
- lekt. mag. Bi Yanli 毕艳莉 (2004–2006)
- lekt. mag. Chang Minyoung 장민영 (2015–2016, 2017–2018)
- lekt. Chan Yaoyao 产瑶瑶 (2017–2019)
- doc. dr. Tinka Delakorda Kawashima (2003–2004, 2006–2010)
- lekt. mag. Dong Lijing 董立晶 (2009–2011)
- lekt. mag. Endo (Tsukada) Yukiko 遠藤 (塚田) 由希子 (2001–2004)
- lekt. mag. He Lirong (2002–2004)
- lekt. Hu Suhong 胡素红 (2006–2007)
- lekt. mag. Huang Nansong (1997–1998, 2000–2002)
- lekt. mag. Ichimiya (Tsuneki) Yufuko 一宮由 (常木) 布子 (2003–2010, 2011)
- doc. dr. Ida Naomi 井田尚美 (2005–2009)
- asist. dr. Tina Ilgo (2005–2011)
- lekt. mag. Kato (Shimaoka) Noriko 加藤 (島岡) 紀子 (1999–2001)
- asist. dr. Kawashima Takamune 川島尚宗 (2009–2012)
- doc. dr. Kawk Bumo 곽부모 (2016–2017)
- asist. mag. Kobayashi Reiko 小林玲子 (1997–1999, 2001–2002)
- asist. mag. Kumagai Yoko 熊谷容子 (2001–2003)
- asist. Kurashina Sayaka 倉科さやか (1999–2000)
- asist. dr. Lee Chinyun (1999–2001)
- lekt. Lee Wan-ju 李宛儒 (2015–2017)
- doc. dr. Lee Yong 이용 (2009–2015)
- lekt. mag. Li Haiyan (1997–1999)
- lekt. Lin Ching-Yeh 林靚曄 (2017–2018)
- prof. Lin Ming-Chang 林明昌 (2012–2013)
- lekt. Liu Chaoling 刘朝玲 (2012–2015)
- asist. dr. Sarah Lunaček Brumen, mlada raziskovalka (2002–2007)
- lekt. Luo Danping (2007–2008)
- lekt. Ming Shujie 明树杰 (2016–2018)
- lekt. mag. Mogi (Koga) Michiru 茂木 (古賀) 美千留 (2002–2005)
- lekt. mag. Moshino (Ikeda) Megumi 池田 (若野) 恵 (1999–2002)
- lekt. mag. Nansong Huang (2002)

- doc. dr. Nakajima Akiko 中島晶子 (2004–2005)
- doc. dr. Okano Hiroyuki 岡野裕行 (2006–2007)
- lekt. mag. Ren Yuhua (1998–2002)
- zasl. prof. dr. Mitja Saje (1995–2015)
- lekt. mag. Sangawa Noriaki 寒川典昭 (2013–2017)
- doc. dr. Irena Srdanović (2005–2006, 2011–2012, 2013–2015)
- asist. mag. Takagi Yoko 高木陽子 (1996–1997)
- asist. mag. Iwasa (Takeda) Utako 岩佐 (武田) 詩子 (1998–1999)
- prof. dr. Kirill Tcherevko (1998–1999)
- doc. dr. Beatriz Tomšič Čerkez (1997–1998)
- lekt. Tsai Li-Chu 蔡麗珠 (2013–2015)
- asist. Matic Urbanija (2005–2006)
- asist. dr. Matjaž Vidmar (2012–2017, 2018–2019)
- prof. Xiao Jin 肖进 (2014–2016)
- lekt. Xu Hao 徐浩 (2008–2012)
- lekt. Yuan Zheng 袁铮 (2016–2017)
- assist. Matej Zima (2014–2018)
- mag. Tatjana Dolžan Eržen (1988–1992)
- Tina Glavič (2013–2016)
- dr. Maja Godina Golija (1988–1995)
- dr. Boža Grafenauer (1999–2007)
- Peter Grum (2003)
- izr. prof. dr. Vito Hazler (1992–2017)
- Greta Hirschback Merhar (1987–1999)
- Matjaž Hribar (2009–2010)
- dr. Katja Hrobat Virloget (2004–2009)
- Simona Jazbinšek (2016–2017)
- Katarina Juvančič (2003–2008)
- Marjetka Kastelic (1999–2001)
- dr. Simona Klaus (2008–2012)
- dr. Marija Klobčar (1983–1995)
- Urša Kocjan (2005–2007)
- dr. Daša Koprivec Hribar (1989–1992)
- dr. Vekoslav Kremenšek (1960–1998)
- dr. Duša Krnel Umek (1970–1980)
- dr. Lea Kužnik (2000–2006)
- dr. Ambrož Kvartič (2009–2012)
- dr. Maja Lamberger Khatib (2003–2009)
- Alenka Lapornik (2011–2012)
- Dijana Lukić (2009–2010)
- dr. Andreja Mesarič (2006–2009)
- mag. Tatjana Milčinski Oblak (1994–1999)
- dr. Vilko Novak (1948–1978)
- Radharani Pernarčič (2009–2012)
- dr. Svanibor Pettan (2003–2005)
- Sara Pistotnik (2016–2017)
- dr. Špela Pogorelec (2000–2005)
- Mojca Račič (1987–2000)
- Zdenka Rahne (2000)
- dr. Mojca Ravnik (1971–1983)
- dr. Tjaša Ribizel (2013–2014)
- dr. Irena Rožman (1995–2000)
- dr. Ingrid Slavec Gradišnik (1982–1995, 1999–2001)
- Nives Sulič Dular (1982–1990)
- dr. Jana Šimenc (2010–2012)
- dr. Zmago Šmitek (1973–2010)
- dr. Sara Špelec (2012–2016)
- dr. Mojca (Marija) Terčelj (1988–1992)
- dr. Urša Valič (2008–2014, 2016)
- dr. Nataša Visočnik Gerželj (2004–2008)
- mag. Adriana Volarič (1996–1998)

ODDELEK ZA BIBLIOTEKARSTVO, INFORMACIJSKO ZNANOST IN KNJIGARSTVO

- zasl. prof. dr. Branko Berčič (1987–1990)
- Viktor Harej (2010–2014)
- doc. Majda Jakše Ujčič (1988–1994)
- Tjaša Jug (2014–2019)
- Manca Noč Oletič (2012–2019)
- Mihela Pauman Budanović (2013–2019)
- mag. Hedvika Pavlica Kolman (1996–2017)
- doc. dr. Miloš Rybař (1988–1993)
- doc. dr. Jože Urbanija (1992–2009)
- zasl. prof. dr. Martin Žnideršič (1991–1999)

ODDELEK ZA ETNOLOGIJO IN KULTURNO ANTROPOLOGIJO

- Maja Avsenik (2001–2003)
- dr. Eva Batista (2009–2014)
- Petra Bevek (2005–2006)
- dr. Janez Bogataj (1975–2009)
- dr. Borut Brumen (1991–2005)

- dr. Natalija Vrečer (1990–1997)
- dr. Ana Vrtovec Beno (2011–2016)
- dr. Irena Weber (2009–2010)
- dr. Niko Zupanič (1940–1957)
- dr. Nena Židov (1988 –1989, 1992–1993)
- Urša Žigon (2004–2008)

ODDELEK ZA FILOZOFIJO

- dr. Ana Bajželj Bevelacqua, mlada raziskovalka (2009–2013)
- dr. Jan Bednarich, mladi raziskovalec (1999–2002)
- zasl. prof. dr. Božidar Debenjak (1961–2001)
- dr. Sašo Dolenc, mladi raziskovalec (2000–2002)
- dr. Ignacija Fridl Jarc, mlada raziskovalka (2001–2004)
- dr. Uroš Grilc, mladi raziskovalec (1995–1998)
- viš. pred. dr. Mirko Hribar (1963–1973)
- akad. zasl. prof. dr. Tine Hribar (1992–2006)
- akad. prof. dr. Jože Goričar (1950–1951)
- zasl. prof. dr. Frane Jerman (1961–1998)
- asist. dr. Klement Jug (1923–1924)
- red. prof. dr. Valentin Kalan (1970–2013)
- red. prof. dr. Božidar Kante (1979–1996)
- dr. Branko Klun, mladi raziskovalec (1997–1999)
- dr. Klemen Klun, mladi raziskovalec (2000–2003)
- red. prof. dr. Žiga Knap (1993–2005)
- red. prof. dr. Lev Kreft (1991–2016)
- dr. Bojana Kunst Štromajer, mlada raziskovalka (1996–2000)
- red. prof. dr. Cene Logar (1941–1949)
- dr. Tilen Izar Lunaček, mladi raziskovalec (2005–2009)
- akad. prof. dr. Boris Majer (1960–1973)
- doc. dr. Maja Malec (2017–2018)
- red. prof. dr. Maja Milčinski (1991–2016)
- dr. Gregor Moder, mladi raziskovalec (2007–2009)
- dr. Helena Motoh, mlada raziskovalka (2003–2006)

- dr. Miloš Pahor, mladi raziskovalec (2008–2014)
- izr. prof. dr. Borut Pihler (1972–1997)
- Jasmina Podlesek, mlada raziskovalka (1994–1995)
- Matevž Rudl, mladi raziskovalec (1990–1995)
- red. prof. dr. Vojan Rus (1964–1993)
- doc. dr. Vladimir Seliškar (1950–1961)
- akad. prof. dr. Alma Sodnik (1934–1959)
- dr. Vojko Strahovnik, mladi raziskovalec (2005–2008)
- dr. Rok Svetlič, mladi raziskovalec (2000–2004)
- dr. Lenart Škof, mladi raziskovalec (1998–2001)
- dr. Danilo Šuster, mladi raziskovalec (1990–1994)
- red. prof. dr. Andrej Ule (1974–2015)
- Martin Uranič, mladi raziskovalec (2015–2018)
- red. prof. dr. France Veber (1920–1945)
- dr. Gita Zadnikar, mlada raziskovalka (2003–2008)
- akad. prof. dr. Boris Zihlerl (1952–1960)
- red. prof. dr. Bojan Žalec (1996–2009)
- asist. dr. Anton Žvan (1955–1987)

ODDELEK ZA GEOGRAFIJO

- Tončka Abbad (1971–2009)
- asist. Marjan Bat (1982–1991)
- asist. Damijan Bec (2014–2015)
- dr. Monika Benkovič Krašovec (2000–2006)
- doc. dr. Valter Bohinec (1937–1942)
- doc. dr. Valentina Brečko Grubar (1996–2007)
- mag. Slavko Brinovec (1979–1982)
- red. prof. dr. Milan Bufon (1986–1993)
- red. prof. dr. Andrej Černe (1977–2016)
- Mojca Dolgan Petrič (1987–2000)
- akad. zasl. prof. dr. Ivan Gams (1967–1989)
- red. prof. dr. Artur Gavazzi (1920–1927)
- red. prof. dr. Anton Gosar (1973–2002)
- Andrej Herakovič (2003–2009)
- asist. Mavro Hrvatin (1992–1995)

- akad. zasl. prof. dr. Svetozar Ilešič (1933–1975)
- Danica Jakopič (1991–2016)
- zasl. prof. dr. Matjaž Jeršič (1982–1997)
- dr. Igor Jurinčič (1990–1993)
- izr. prof. dr. Matjaž Klemenčič (1997–1998)
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič (1951–1996)
- izr. prof. dr. Marijan Mihael Klemenčič (1972–2011)
- izr. prof. dr. Vladimir Kokole (1955–1961)
- red. prof. dr. Andrej Kranjc (1998–2002)
- asist. Saša Kosten Zabret (2003–2008)
- mag. Marija Košak (1979–1981)
- Tanja Koželj (2010–2017)
- Jelka Kunaver (1960–1977)
- zasl. prof. dr. Jurij Kunaver (1961–1974, 1986–1999)
- mag. Terezija Kürbus (1988–1992)
- doc. dr. Vladimir Leban (1962–1976)
- Veronika Leskovšek (1992–1998)
- red. prof. dr. Franc Lovrenčak (1966–2007)
- dr. Vincenc Malovrh (1946–1948)
- Pavel Markelj (1969–1990)
- Miha Marolt (2009–2010)
- doc. dr. Jakob Medved (1962–1978)
- red. prof. dr. Anton Melik (1927–1965)
- izr. prof. dr. Irena Mrak (1998–2016)
- asist. Milan Natek (1961–1966)
- zasl. prof. dr. Mirko Pak (1962–2003)
- Irena Petroša (1983–1997)
- mag. Nataša Pichler Milanović (2004–2008)
- zasl. prof. dr. Dušan Plut (1974–1990, 1993–2015)
- dr. Sabina Popit (1996–2004)
- Tatjana Pretnar (1963–1991)
- zasl. prof. dr. Darko Radinja (1960–1996)
- dr. Andrejka Slavec (1989–1996)
- Tatjana Šifrer (1957–1989)
- izr. prof. dr. Metka Špes (1997–2014)
- Janja Turk (1979–2012)
- asist. mag. Maja Umek (1984–1991)
- Milan Vatovec (1973–1983)
- Ciril Vojvoda (1966–1991)
- zasl. prof. dr. Igor Vrišer (1960–1997)

- dr. Katja Vrtačnik Garbas (2003–2008)
- Sokol Vukelj (1965–1969)
- red. prof. dr. Marjan Žagar (1960–1980)
- Marko Žerovnik (1960–1966)
- Jerko Žiga (2002)

ODDELEK ZA GERMANISTIKO Z NEDERLANDISTIKO IN SKANDINAVISTIKO

- lekt. Kasilda Bedenk (1993–2002)
- Marjana Benčina, bibliotekarka (1988–2018)
- dr. Katarina Bogataj Gradišnik (1961–1989)
- lekt. Valter Braz (1961–1975)
- dr. Dušan Čop (1960–1988)
- lekt. Doroteja Debenjak (1960–1982)
- lekt. Vitoslava Gačeša (2007–2009)
- doc. dr. Drago Grah (1966–1980)
- lekt. Käthe Grah (1975–1998)
- red. prof. dr. Siegfried Heusinger (1976–1979, 1992–1997)
- lekt. Paul J. M. van den Heuvel (1989–1996)
- Mihaela Hojker, samostojna strokovna delavka (2003–2004)
- lekt. Lena Holmqvist (1970–1995)
- Angelika Hribar (1971–2005)
- lekt. mag. Niko Hudelja (1983–2013)
- red. prof. dr. Anton Janko (1979–2007)
- lekt. dr. Pavel Karlin (1961–1965)
- red. prof. dr. Jakob Kelemina (1920–1957)
- lekt. Suzana Kerin (1998–2011)
- viš. pred. Marjana Kordaš (1986–1994)
- lekt. mag. Erna Kožar (1989–1997)
- red. prof. dr. Dušan Ludvik (1952–1983)
- asist. dr. Jasna Makovec Černe (1980–1991)
- red. prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik (1985–2012)
- izr. prof. dr. Ana Marija Muster (1991–2008)
- lekt. Stanislava Petrišič (1995–2007)
- viš. pred. Melita Počkar (1958–1978)
- lekt. Ana Renčelj (1986–1990)
- lekt. mag. Marjeta Senčar (1982–2009)
- lekt. Helena Spanring (1977–1989)
- viš. pred. dr. Helena Stupan (1960–1976)

- lekt. Meta Šega (1961–1969)
- lekt. Madita Šetinc Salzmann (1975–2006)
- zasl. prof. dr. Neva Šlibar (1979–2012)
- viš. pred. Adela Žgur (1950–1977)

ODDELEK ZA KLASIČNO FILOLOGIJO

- dr. Ivan Arnejc (1933–1936)
- dr. Matjaž Babič (1987–2011)
- Martin Benedik (1977–2016)
- dr. Fran Bradač (1923–1945)
- dr. Mojca Cajnko (2012–2014)
- Pavel Češarek (1996–2007)
- akad. zasl. prof. dr. Bojan Čop (1949–1952)
- dr. Jože Debevec (1920–1921)
- akad. zasl. prof. dr. Kajetan Gantar (1962–1997)
- akad. dr. Milan Grošelj (1937–1967)
- Andreja Grošelj Kiauta (1970–1974)
- Renata Hrovatič (1994–1996)
- dr. Josip Ilc (1968–1975)
- mag. Jelena Isak Kres (2001–2013)
- dr. Ivan Lunjak (1920–1930)
- Ivan Maselj (1921–1925)
- dr. Erika Mihevc Gabrovec (1951–1986)
- dr. Josip Pipenbacher (1920–1939)
- Zala Rott Dali (2008–2017)
- Tina Silič (2005–2006)
- akad. dr. Primož Simoniti (1967–2002)
- akad. Anton Sovre (1946–1956)
- dr. Marjeta Šašel Kos (1985–1987)
- Mateja Švajncer (2007)
- dr. Kristina Tomc (2006–2012)
- Vasiliki Varsamakidou (2010–2014)
- dr. Barbara Zlobec Del Vecchio (1999–2000)

ODDELEK ZA MUZIKOLOGIJO

- red. prof. dr. Katarina Bedina (1971–2000)
- zasl. prof. dr. Marija Bergamo (1981–1997)
- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko (1962–1981)
- Cvetka Bevc (1989–1992)
- Darja Freljih (1987–1998)
- Jožica Habjan (2001–2002)

- mag. Monika Kartin (1975–1986)
- Nataša Kričevcov (1990–1993)
- Špela Lah (2004–2010)
- akad. zasl. prof. Lojze Lebič (1986–1997)
- mag. Aleš Miholič (2002–2005)
- mag. Lidija Podlesnik Tomášiková (1997–2015)
- Ana Prevc Megušar (1998–2006)
- asist. dr. Tjaša Ribizel (2009–2013)
- zasl. prof. dr. Andrej Rijavec (1962–1997)
- zasl. prof. dr. Jože Sivec (1963–1995)
- izr. prof. dr. Jurij Snoj (2004–2009)
- Vilko Ukmar (1962–1979)
- red. prof. dr. Jernej Weiss (2004–2008)
- Sara Železnik (2010–2012)

ODDELEK ZA PEDAGOGIKO IN ANDRAGOGIKO

- doc. dr. Milan Adamič (1993–2006)
- asist. Božena Ambrozius (1992–1995)
- zasl. prof. dr. Milica Bergant (1950–1993)
- asist. mag. Bojan Brumen (1991–1993)
- viš. pred. Marica Dekleva Modic (1961–1972)
- asist. mag. Marjeta Domicelj (1975–1988)
- Marija Vera Erjavec (1972–1981)
- red. prof. dr. Stanko Gogala (1946–1967)
- asist. dr. Dejan Hozjan (2002–2004)
- asist. dr. Andreja Istenič Starčič (1999–2003)
- asist. dr. Marija Javornik (1992–1993)
- asist. mag. Mahima Jyoti (1985–1998)
- zasl. prof. dr. Boris Kožuh (1973–2007)
- zasl. prof. dr. Ana Krajnc (1969–2001)
- zasl. prof. dr. Sonja Kump (1998–2015)
- asist. Vida Lončarič (1984–1986)
- zasl. prof. ddr. Barica Marentič Požarnik (1971–2005)
- zasl. prof. dr. Zdenko Medveš (1982–2009)
- dr. Bogomir Mihevc (1970–1971)
- doc. dr. Nena Mijoč (1991–2009)
- red. prof. dr. Ilija Mrmak (1975–1991)
- red. prof. dr. Karel Ozvald (1920–1945)
- doc. dr. Leopoldina Pregelj Plut (1974–1982)
- asist. Barbara Prinčič Zajc (1981–1990)

- red. prof. dr. Metod Resman (1975–2010)
- red. prof. dr. Janez Sagadin (1962–1990)
- zasl. prof. dr. Vladimir Schmidt (1954–1975)
- red. prof. dr. Vinko Skalar (1977–1982, 1984–1985)
- zasl. prof. dr. France Strmčnik (1957–1994)
- asist. Jasna Škarič (1996–1998)
- izr. prof. dr. Ana Tomić (1983–1996)
- asist. dr. Vida Vončina (2007–2014)
- asist. Darja Zorc Maver (1988–1992)

ODDELEK ZA PREVAJALSTVO

- asist. Julia Balint Čeh (2015–2018)
- lekt. Kasilda Bedenk (1997–2002)
- asist. Lara Burazer (2002–2008)
- asist. Robert Čampa (1997–2011)
- lekt. Darja Hoenigman (2001–2008)
- asist. Nataša Hribar (2000–2007)
- izr. prof. dr. Irena Kovačič (1988–2008)
- asist. dr. Peter Jurgec (2014–2018)
- red. prof. dr. David John Limon (1999–2018)
- lekt. Nataša Logar (2004–2009)
- asist. mag. Andrej Skubic (1998–2004)
- doc. dr. Jana Zemljarič Miklavčič (2010–2010)

ODDELEK ZA PRIMERJALNO KNJIŽEVNOST IN LITERARNO TEORIJO

- dr. Alenka Jovanovski (2002–2006)
- akad. prof. dr. France Kidrič (1925–1948)
- izr. prof. dr. Evald Koren (1963–1999)
- doc. dr. Alenka Koron (1986–1992)
- akad. zasl. prof. dr. Janko Kos (1970–1998)
- red. prof. dr. Lado Kralj (1971–1978, 1987–2005)
- Peter Lamovec (2009–2012)
- akad. zasl. prof. dr. Anton Ocvirk (1938–1974)
- izr. prof. dr. Darja Pavlič (1993–1997)
- red. prof. dr. Dušan Pirjevec (1963–1977)
- Polona Prodnik (2012–2015)
- Vera Troha (1971–2001)
- red. prof. dr. Janez Vrečko (od 1978–2018)

ODDELEK ZA PRIMERJALNO IN SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE

- asist. dr. Mojca Cajnko (2007–2012)
- red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik (1974–2015)
- akad. zasl. prof. dr. Bojan Čop (1951–1990)
- izr. prof. dr. Tamara Ditrich (1985–1989)
- lekt. Erzsébet Fejes (1993–1998)
- lekt. Ursolya Gállos (1998–2003)
- doc. dr. Nataša Gliha Komac (1999–2008)
- red. prof. dr. Marija Golden (1992–2014)
- mag. Klara Gönc Moačanin (1991–1995)
- lekt. József Hekli (1992–1993)
- akad. prof. dr. Rexhep Ismajli (1988–1994)
- lekt. Vladislav Jagodic (1861–1983)
- doc. dr. Primož Jakopin (1995–2001)
- lekt. Gyorgy Juhasz (1981–1988)
- red. prof. dr. Jonathan Kaye (2008–2009)
- doc. dr. Jelena Konicka (1994–1995)
- akad. prof. dr. Viktor Korošec (1951–1969)
- izr. prof. dr. Silvin Košak (1969–1975)
- asist. mag. Mateja Lavrič (1995–1999)
- lekt. István Lukacz (1988–1992)
- lekt. Agnes Mélpataky (2003–2008)
- red. prof. dr. France Mihelič (1992–2018)
- zasl. prof. dr. Albina Nečak Lük (1995–2008)
- akad. zasl. prof. dr. Janez Orešnik (1961–2010)
- akad. prof. dr. Karel Oštir (1922–1959)
- dr. Vlasta Pacheiner Klander (1989–2002)
- lekt. Branko Perko (1961–1964)
- lekt. Emese Rajšli (2008–2012)
- akad. prof. dr. Fran Ramovš (1919–1922)
- zasl. prof. dr. Mitja Saje (1981–1996)
- lekt. Éva Schwetter (2012–2018)
- doc. dr. Tatjana Srebot Rejec (1991–1999)
- lekt. Miljana Stanković (1984–2013)
- red. prof. dr. Rastislav Šuštaršič (1999–2005)
- asist. dr. Nataša Terbovšek Coklin (2001–2010)

ODDELEK ZA PSIHLOGIJO

- viš. pred. Miroslav Adlešič (1962–1973)
- asist. Neža Ajdišek (2007–2008)

- Sabina Anžiček (2012–2013)
- izr. prof. dr. Janez Bečaj (1984–2007)
- mag. Breda Bezić (1960–1996)
- asist. mag. Aleksander Bratina (1986–1992)
- red. prof. dr. Klas M. Brenk (1970–2011)
- red. prof. dr. Zoran Bujas (1954–1979)
- asist. Ana Caleri (1962–1963)
- asist. Blanka Colnerič (2009–2013)
- Eva Cvetko Kardelj (1996–1998)
- asist. dr. Matej Černigoj (1997–2010)
- red. prof. dr. Miran Čuk (1965–1990)
- Alojz Debeljak (1958–1979)
- Andrej Dolinar (1962–1984)
- asist. dr. Vera Doma (1964–1977)
- doc. dr. Kristina Egumenovska (2008–2011, 2013–2016)
- asist. Maja Furlan (2006–2012)
- asist. dr. Silvana Gasar (1991–1992)
- Vida Gostič (1977–1991)
- doc. dr. Janez Gregorač (1969–1996)
- asist. dr. Katja Grgič (2004–2011)
- red. prof. dr. Ludvik Horvat (1972–2016)
- asist. dr. Martina Horvat (2008–2014)
- Ana Jenko (1958–1961)
- Saša Jontez (2015, 2017–2018)
- dr. Andrej Kastrin (2017)
- izr. prof. dr. Tina Kavčič (2000–2006)
- Marko Kitin (2014–2015)
- doc. dr. Miro Kline (1980–1994)
- doc. dr. Žiga Knap (1978–1979)
- Katarina Kocbek (2015–2016)
- red. prof. dr. Edvard Konrad (1964–2007)
- Lidija Kos (1975–2011)
- asist. Mojca Kosec (1984–1985)
- izr. prof. dr. Katja Košir (2001–2007)
- red. prof. ddr. Asja Nina Kovačev (1991–1995)
- red. prof. dr. Tanja Lamovec (1973–1996)
- asist. dr. Petra Lešnik Musek (1993–2002)
- asist. Vesna Lešnik (2005–2006)
- Marjeta Longyka (1999–2005)
- zasl. prof. ddr. Barica Marentič Požarnik (1971–2005)
- zasl. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek (1976–2017)
- asist. dr. Polona Matjan Štuhec (1993–2011)
- Majda Mekinda (1971–1977)
- prof. dr. Štefan Michielli (1964–1968)
- asist. dr. Bojana Moškrič (1993–2003)
- zasl. prof. dr. Janek Musek (1970–2014)
- dr. Zdravko Neuman (1960–1979)
- doc. dr. Ana Ožura (1998–2010)
- Milena Papež (1961–1997)
- zasl. prof. dr. Vid Pečjak (1957–1998)
- asist. Tatjana Penko (1986–1992)
- izr. prof. dr. Bogomir Peršič (1962–1984)
- red. prof. dr. Marija Petrič (1963–1991)
- red. prof. dr. Oto Petrovič (1961–1996)
- Ajda Pfifer (2009–2011)
- Indre Pileckyte (2016)
- zasl. prof. dr. Marko Polič (1970–2014)
- red. prof. dr. Peter Praper (1991–2009)
- red. prof. dr. Mihajlo Rostohar (1949–1959)
- red. prof. dr. Nikola Rot (1962–1966)
- izr. prof. dr. Argio Sabadin (1975–2009)
- doc. dr. Polona Selič (1989–1993)
- asist. dr. Manca Seničar (2010–2014)
- zasl. prof. dr. Jože Sivec (1956–1958)
- asist. Aljaž Sluga (2014–2015)
- asist. dr. Maja Smrdu (2010–2014)
- asist. dr. Martina Starc (2011–2015)
- red. prof. dr. Borut Šali (1967–1991)
- red. prof. dr. Levin Šebek (1955–1988)
- asist. dr. Sanja Šešok (1996–2002)
- asist. Maja Tajnšek (2006–2007)
- red. prof. dr. Onja Tekavčič Grad (2011–2014)
- zasl. prof. dr. Ivan Toličič (1952–1992)
- red. prof. dr. Maks Tušak (1977–2008)
- zasl. prof. dr. Peter Umek (1971–1990)
- red. prof. dr. Vekoslav Verhovnik
- izr. prof. dr. Gaj Vidmar (1996–2001)
- dr. Maša Vidmar (2011)
- asist. dr. Blaž Vodopivec (1987–1994)
- asist. dr. Erika Zabret (2004–2012)
- red. prof. dr. Vlasta Zabukovec (1986–2000)
- red. prof. dr. Leon Zorman (1960–1996)
- zasl. prof. dr. Drago Žagar (1969–2011)

ODDELEK ZA ROMANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

- lekt. Jérémy Alloyeau (2013–2015)
- lekt. Jasna Baebler (1973–2004)
- lekt. Victoria Ballesteros Garcia (2003–2005)
- lekt. Gabriela Biris Roua (2004–2005)
- lekt. Didier Bourguignon (2003–2004)
- lekt. Jorge Canals Pinas (1984–1987)
- lekt. Aurora Calvet (1998–2001)
- red. prof. dr. Andrej Capuder (1973–1993, 1997–2005)
- lekt. Eva Catrinescu (1990–2001)
- lekt. Ombretta Cigni (1999–2001)
- doc. dr. Breda Cigoj Leben (1947–1982)
- lekt. Florin Ioan Cioban (2006–2007)
- lekt. Maria Rosa Coppola (2006–2007)
- lekt. dr. Maximiano Cortés Moreno (1990–1991)
- Sabina Čarman, samostojna strokovna delavka (2017–2018)
- izr. prof. dr. Lucija Čok (1999–2005)
- lekt. mag. Roberto Dapit (1990–1999)
- lekt. Julie David (2006–2011)
- lekt. Manon Marie Louisa Delcour (2004–2005)
- lekt. Matías Escalera Cordero (1989–1991)
- lekt. Xavier Farré Vidal (2003–2005)
- lekt. Iván Fernández Reymóndez (2002–2003)
- lekt. Joséphine Ferrari (1983–1989)
- lekt. Demetrio Gallardo Redondo (1993–1996)
- lekt. Laurent Guibelin (2006–2011)
- lekt. Nicolas Hanot (2015–2018)
- lekt. dr. Florica Hrubaru (2001–2004)
- lekt. Maja Ficko (1970–1996)
- red. prof. dr. Goran Filipi (1997–2000)
- prof. dr. Evel Gasparini (1936–1941)
- lekt. Tinka Golob (1986–1998)
- akad. zasl. prof. dr. Anton Grad (1951–1977)
- lekt. Carmen Ioviero (2014–2016)
- lekt. Antonio Jenco (1987–1994)
- viš. pred. mag. Elza Jereb (1967–1994)
- asist. Franco Juri (1988–1993)
- lekt. André Koeniguer (1990–1991)
- lekt. Eleonora Kolar (2009–2014)
- viš. pred. Niko Košir (1955–1975)
- viš. pred. dr. Janko Kotnik (1946–1961)
- lekt. Marija Kovač (1958–1973)
- lekt. Jean Yves Lacroix (1933–1941)
- izr. prof. dr. Stanko Leben (1938–1956)
- lekt. Catherine Chantal B. Leroy (2012–2014)
- lekt. René Martel (1924–1928)
- lekt. Santiago Martín (2002–2009)
- zasl. prof. dr. Tjaša Miklič (1975–2007)
- lekt. Emanuele Minardo (2002–2006)
- lekt. Virginia Danielle Helga Mols (2011–2012)
- lekt. Marius Ilie Oros (1982–1986)
- bibl. Ludvik Osterc (1956–1959)
- lekt. Juan Carlos Oven (1974–1990)
- lekt. Tamara Quitero Padrón (2010–2011)
- lekt. Francesco Passeri (2006–2010)
- lekt. Luisa Pavan (2006–2007)
- lekt. Anna Judith Pollet (2014–2015)
- lekt. David Picard (2005–2006)
- asist. mag. Damjana Pintarič (1994–1996, 1999–2001, 2006–2008)
- viš. bibl. Jožica Pirc (1984–2005)
- red. prof. dr. Vladimir Pogačnik (1970–2012)
- red. prof. dr. Mirjana Polić Bobić (1991–1992, 1994–1995)
- asist. mag. Barbara Pregelj (1995–2002)
- red. prof. dr. Juan Octavio Prenz (1981–1991)
- asist. staž. Nada Prodan (1995–2000)
- zasl. prof. dr. Atilij Rakar (1962–1997)
- lekt. Patrizia Raveggi (1976–1985)
- lekt. Michel Renault (1984–1989)
- lekt. Pilar Sanchís Cerdan (2008–2011)
- lekt. Richard Sârbu (1978–1982)
- asist. dr. Mojca Schlamberger Brezar (1995–2001)
- lekt. Raffaella Sforza (1995–1999)
- zasl. prof. dr. Mitja Skubic (1958–1997)
- lekt. dr. Nicolae Stanciu (2007–2012)
- lekt. Vasilka Stanovnik (1985–2013)
- lekt. Ante Sušjan (1961–1985)
- red. prof. dr. Stanko Škerlj (1945–1964)

- viš. pred. Sergij Šlenc (1961–1989)
- asist. dr. Tea Štoka (1994–2007)
- red. prof. dr. Franc Šturm (1927–1944)
- pred. Vida Šturm (1947–1973)
- lekt. Paolo Tazio (2016–2018)
- lekt. dr. Lucien Tesnière (1920–1923)
- lekt. Agnes Toda i Bonet (2005–2006)
- lekt. Dalibor Tomic (1997–2002, 2011–2013)
- lekt. Luciano Troisio (1995–2002)
- lekt. Maja Turnher Miklavc (1990–2012)
- lekt. Patrizia Vascotto (2000–2014)
- izr. prof. dr. Marjeta Vasič (1960–1978)
- lekt. Marc Vey (1929–1932)
- lekt. Chiara Vigliano (2007–2009)
- lekt. Claude Vincenot (1962–1964)
- viš. bibl. Gordana Vitorović (1960–1994)
- asist. Ana Vogrinčič (2008)
- lekt. Stefano Volpe (2002–2005)
- asist. mag. Nives Vrabec Lenassi (1987–1995)
- lekt. Nubia Zrimec (1981–2009)
- asist. mag. Boštjan Zupančič (1991–1994)
- asist. dr. Metka Zupančič (1979–1989)
- asist. Ana Zwitter Vitez, mlada raziskovalka (2003–2009)
- Špela Žakelj, mlada raziskovalka (2004–2011)
- Mihael Bregant (1989–1998)
- prof. dr. Vera Brnčič (1958–1976)
- Alina Bronskaja (1968–1969)
- prof. dr. Dalibor Brozović (1953–1956)
- dr. Ladislav Brož (1984–1988)
- prof. dr. Vaclav Burian (1922–1940)
- Eugeniusz Czaplejewicz (1969–1971)
- Marija Cvetek (1989–2000)
- Rosana Čop (1980–1986, 1986–1993)
- Ljubica Črnivec (1974–1987)
- Nina Dmitrijeva (1978–1980)
- Mimica Dernikovič (1968–1990)
- doc. dr. Janez Dular (1972–1989)
- mag. Darja Gabrovšek (1988–1992)
- Ekaterina Gičkova (1982–1983)
- mag. Velemir Gjurin (1979–1991)
- zasl. prof. dr. Helga Glušič (1960–1996)
- mag. Mateja Hočevar Gregorič (1990–1999)
- Aleš Gulič (1980–1984)
- prof. dr. Přemysl Hauser (1971–1974)
- prof. dr. Aleksander Isačenko (1939–1940)
- akad. prof. dr. Franc Jakopin (1949–1983)
- Rodion Jakovenko (1965–1968)
- red. prof. dr. Alojz Jembrih (1973–1996)
- doc. dr. Hermina Jug Kranjec (1962–1993)
- akad. prof. dr. Janko Jurančič (1952–1964)
- Antonio Juričič (2001–2002)
- red. prof. dr. Marko Juvan (1986–1995)
- Mateja Kadivec (1996–1999)
- doc. dr. Karmen Kenda Jež (1988–1992)
- akad. prof. dr. France Kidrič (1921–1950)
- akad. prof. dr. Matjaž Kmecl (1960–1993)
- prof. dr. Rudolf Kolarič (1920–1923, 1951–1958)
- Rajko Korošec (1985–1989)
- zasl. prof. dr. Tomo Korošec (1972–1982)
- red. prof. dr. Jože Koruza (1961–1988)
- Staša Koruza (1967–1997)
- prof. dr. Urszula Kowalska (1969–1971)
- Marko Kranjec (1958–1997)
- dr. Bratko Kreft (1947–1949, 1959–1961)
- dr. Hana Kriaková (1988–1992)
- rfd. prof. dr. Martina Križaj Ortar (1982–1998)

ODDELEK ZA SLOVANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

Oddelek za slovanske jezike in književnosti se je leta 2002 razdelil na Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko. Tu so naštetih tisti, ki so službovali na fakulteti zaključili pred razdelitvijo oddelka.

- dr. Zofia Adamczyk (1979–1983)
- akad. prof. dr. Anton Bajec (1946–1963)
- prof. dr. Štefan Barbarič (1955–1959)
- akad. prof. dr. France Bernik (1951–1957)
- izr. prof. dr. Marja Bešter Turk (1985–1998)
- akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj (1930–1955, 1958–1981)
- Zvonko Anton Bizjak (1929–1952)
- Vladimir Blažek (1969–1971)
- akad. zasl. prof. dr. Marja Boršnik (1948–1964)
- dr. Zofia Adamczyk (1979–1983)
- akad. prof. dr. Anton Bajec (1946–1963)
- prof. dr. Štefan Barbarič (1955–1959)
- akad. prof. dr. France Bernik (1951–1957)
- izr. prof. dr. Marja Bešter Turk (1985–1998)
- akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj (1930–1955, 1958–1981)
- Zvonko Anton Bizjak (1929–1952)
- Vladimir Blažek (1969–1971)
- akad. zasl. prof. dr. Marja Boršnik (1948–1964)
- dr. Zofia Adamczyk (1979–1983)
- akad. prof. dr. Anton Bajec (1946–1963)
- prof. dr. Štefan Barbarič (1955–1959)
- akad. prof. dr. France Bernik (1951–1957)
- izr. prof. dr. Marja Bešter Turk (1985–1998)
- akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj (1930–1955, 1958–1981)
- Zvonko Anton Bizjak (1929–1952)
- Vladimir Blažek (1969–1971)
- akad. zasl. prof. dr. Marja Boršnik (1948–1964)

- red. prof. dr. Olga Kunst Gnamuš (1982–1996)
 - Władysław Kupiszewski (1963–1965)
 - Władysław Łaciak (1966–1967, 1968–1969)
 - Albinca Lipovec (1971–1998)
 - Ljudmila Lobačova (1988–1992)
 - Alenka Logar Pleško (1970–1989, 1991–1997)
 - akad. zasl. prof. dr. Valentin Logar (1958–1985)
 - dr. Władisław Lubaś (1965–1966)
 - Mihael Mate (1973–1978)
 - Elza Mazurkevič (1974–1976)
 - Viktorija Menkadžijeva (1992–1996)
 - akad. Boris Merhar (1960–1970)
 - akad. prof. dr. Rajko Nahtigal (1919–1953)
 - zasl. prof. dr. Martina Orožen (1957–1996)
 - red. prof. dr. Božena Ostromečka Frańczak (1983–1991)
 - akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu (1951–1994)
 - Ljudmila Petrosjan (1985–1988)
 - Marta Pirnat (1982–1990)
 - Lidija Pirogova (1969–1970)
 - Darinka Počaj Rus (1988–1995)
 - zasl. prof. dr. Breda Pogorelec (1955–1997)
 - Helena Polaková (1976–1984, 1992–1997)
 - red. prof. dr. Denis Poniž (1973–1974, 1975–1976)
 - prof. dr. Nikolaj Preobraženski (1922–1959)
 - doc. dr. Tone Pretnar (1972–1992)
 - red. prof. dr. Ivan Prijatelj (1919–1937)
 - Berta Pušnik (1992–1998)
 - akad. prof. dr. Fran Ramovš (1919–1952)
 - Marina Remnjova (1970–1972)
 - akad. prof. dr. Blaže Ristovski (1961–1966)
 - red. prof. dr. Janez Rotar (1954–1956, 1972–1972, 1978–1997)
 - prof. dr. Anna Ryzkova (1995–1999)
 - znan. svet. dr. Mirko Rupel (1949–1963)
 - red. prof. dr. Igor Saksida (1991–1998)
 - Jože Sever (1981–1995)
 - Maja Sjomočkina (1983–1985)
 - red. prof. dr. Svetlana Slapšak (1986–1989)
 - akad. prof. dr. Anton Slodnjak (1950–1959)
 - Ljudmila Smirnova (1972–1974)
 - Viktor Smolej (1947–1972)
 - Tatjana Snegockaja (1980–1982)
 - Jenny Sraka (1986–1987)
 - red. prof. dr. Dragi Stefanija (1967–1998)
 - prof. dr. Aleksandar Stojičević (1921–1952)
 - Olga Sudilovska (1995–1999, 2003–2008)
 - Anna Šimková (1975–1978)
 - red. prof. dr. Peter Svetina (1995–2002)
 - prof. dr. Emil Štampar (1950–1977)
 - Rozka Štefan (1947–1977)
 - Eva Šterbová (1998–2000)
 - akad. prof. dr. Jože Toporišič (1965–1996)
 - Meri Tagijeva (1976–1978)
 - Boris Urbančič (1941–1943, 1955–1972)
 - prof. dr. Katerina Veljanovska (1999–2001)
 - Kazimierz Woźniak (1971–1976)
 - akad. zasl. prof. dr. Franc Zadavec (1957–1993)
 - Janez Zor (1950–1996)
- ODDELEK ZA SLAVISTIKO**
- Natalija Belova (2003–2008)
 - Barabara Buršič (2014–2018)
 - Tomislav Čuzić (2006–2009)
 - zasl. prof. dr. Aleksandra Derganc (1975–2015)
 - Maria Dmitrieva (2014–2016)
 - Elena Fjodrova (2008–2012)
 - Julia Hansmanová (2010–2011)
 - doc. dr. Petr Hora (2009–2012)
 - Lilija Ilieva (2010–2012)
 - Najda Ivanova (2002–2006, 2012–2014)
 - izr. prof. dr. Nikolaj Jež (1988–2018)
 - Ljudmila Kašeževa Nartova (2000–2003)
 - Agata Kruszec (2005–2008)
 - doc. dr. Marián Milčák (2011–2015)
 - Žiga Mujakič (2008–2010)
 - Maria Magdalena Nowakowska (2008–2012)
 - red. prof. dr. Vladimir Osolnik (1987–2015)
 - Antun Pavlin (2003–2005)
 - Maša Plešković (2009–2013)
 - dr. Eva Premk Bogataj (2003–2005)
 - red. prof. dr. Andrej Rozman (1991–2016)

- Oľga Ružičková Ambrošová (2006–2009)
- zasl. prof. dr. Aleksander Skaza (1962–2004)
- zasl. prof. dr. Alenka Šivic Dular (1971–2009)
- doc. dr. Jana Šnytová (2005–2015)
- dr. Elena Tomova (1997–2002)
- red. prof. dr. Juraj Vaňko (1999–2003)
- prof. dr. Miloš Zelenka (2006–2008)

ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

- assist. dr. Maja Bitenc (2008–2016)
- red. prof. dr. Vojko Gorjanc (1994–2004)
- red. prof. ddr. Igor Grdina (1989–2004)
- Urška Jarnovič (2005–2009)
- red. prof. dr. Boža Krakar Vogel (1986–2016)
- red. prof. dr. Erika Kržišnik (1981–2017)
- doc. dr. Nataša Logar (1998–2004)
- Jordi Magrinya (2006–2008)
- Andreja Musar (2005–2007)
- Leonora Nardoni Grah (1997–2004)
- red. prof. dr. Irena Novak Popov (1987–2016)
- doc. dr. Tomaž Sajovic (1977–2005)
- Anka Sollner Perdih (1977–2018)
- dr. Mojca Stritar (2004–2008, 2008–2011)
- zasl. prof. dr. Ada Vidovič Muha (1979–2010)
- Matjaž Zaplotnik (2004–2008)
- Andreja Žižek Urbas (2003–2008)

ODDELEK ZA SOCIOLOGIJO

- Mara Arčon, samostojna strokovna delavka (1964–1983)
- assist. dr. Tina Ban, raziskovalka (2004–2008)
- red. prof. dr. Bojan Baskar (1987–2006)
- assist. dr. Branko Bembič, mladi raziskovalec (2012–2014)
- doc. dr. Maja Breznik, raziskovalka (1997–2000, 2006–2009)
- zasl. prof. dr. Marjan Britovšek (1962–1993)
- red. prof. dr. Ludvik Čarni (1960–1996)
- Saša Đorđević, bibliotekarka (2012–2013)

- doc. dr. Marta Gregorčič, mlada raziskovalka (2001–2004)
- Marko Hren, mladi raziskovalec (1990–1994)
- zasl. prof. prof. dr. Marko Kerševan (1974–2010)
- doc. dr. Igor Kramberger, mladi raziskovalec (1987–1993)
- red. prof. dr. Avgust Lešnik (1987–2015)
- red. prof. dr. Rastko Močnik (1970–2014)
- assist. dr. Albert Mrgole (1989–1995)
- Tina Musec, bibliotekarka (2008–2009)
- doc. dr. Bernard Nežmah, mladi raziskovalec (1991–1994)
- assist. dr. Stojan Pelko (1990–1996)
- dr. Ana Podvršič, mlada raziskovalka (2013–2014)
- zasl. prof. ddr. Rudi Rizman (1979–2014)
- Tina Romih, raziskovalka (2008–2009)
- red. prof. dr. Drago Braco Rotar (1983–2007)
- assist. dr. Sara Rožman (2006–2010)
- Eva Saksida, samostojna strokovna delavka (1985–1991)
- izr. prof. dr. Iztok Saksida (1985–1998)
- doc. dr. Irena Selišnik, mlada raziskovalka (2004–2007)
- Špela Šinigoj, mlada raziskovalka (2009–2010)
- assist. dr. Iztok Šori, mladi raziskovalec (2003–2011)
- assist. dr. Tjaša Učakar (2011–2014)
- Valentina Uran, samostojna strokovna delavka (1995–1996)
- red. prof. dr. Marta Verginella, mlada raziskovalka (1992–1995)
- Miha Zadnikar, mladi raziskovalec (1991–1994)
- akad. prof. dr. Boris Zihlerl (1960–1976)
- red. prof. dr. Anton Žun (1962–1978)

ODDELEK ZA UMETNOSTNO ZGODOVINO

- assist. dr. Ines Babnik, mlada raziskovalka (2009–2014)
- Franjo Baš, predavatelj (1950–1963)
- prof. mag. Ivan Bogovčič (2003–2008)
- akad. prof. dr. Izidor Cankar (1920–1936)
- zasl. prof. ddr. Nataša Golob (1986–2014)

- Metka Dolenc Šoba, bibliotekarka (2004–2015)
- Alenka Habič, fotografinja (1967–1992)
- akad. zasl. prof. ddr. Janez Höfler (1972–2005)
- doc. dr. Jasna Horvat (1991–2007)
- izr. prof. dr. Sonja Ana Hoyer (1995–2010)
- dr. Marko Jenko, mladi raziskovalec (2006–2010)
- Matija Jurovič, fotograf (1993–2005)
- izr. prof. dr. Mirko Juteršek (1978–1989)
- mag. Mirko Kambič (1984–1992)
- zasl. prof. dr. Jože Kastelic (1969–1983)
- red. prof. dr. Metoda Kemperl, mlada raziskovalka (1996–2001)
- prof. dr. Josip Klemenc (1946–1967)
- mag. Sonja Klemenc, bibliotekarka (2001–2009)
- akad. izr. prof. dr. Milček (Bogomil) Komelj (1985–2010)
- dr. Josip Korošec (1984–2000)
- Ida Maček Kranjc, bibliotekarka (1995–2010)
- doc. dr. Anabelle Križnar, mlada raziskovalka (1999–2004)
- Vesna Krmelj, bibliotekarka (1995–1997)
- Maja Krulc Kržišnik, dokumentalistka (1973–1980)
- izr. prof. dr. Primož Lampič (1993–2015)
- mag. Marjana Lipoglavšek, bibliotekarka (1975–1995)
- doc. dr. Rajko Ložar (1940–1942)
- Blanka Lukič, samostojna strokovna delavka (1994–1999)
- prof. dr. Josip Mantuani (1920–1924)
- dr. Katra Meke, mlada raziskovalka (2011–2017)
- izr. prof. dr. Lev Menaše (1985–2008)
- zasl. prof. dr. Luc Menaše (1950–1990)
- prof. dr. France Mesesnel (1939–1943)
- Janez Mikuž, predavatelj (1989–1994)
- prof. dr. Stane Mikuž (1951–1983)
- akad. red. prof. dr. Vojeslav Molè (1924–1925, 1941–1944)
- doc. dr. Monika Osvald (1998–2008)
- asist. mag. Olga Paulič (1998–2008)
- doc. dr. Jelka Pirkovič (1991–1995)
- mag. Nataša Polajnar Frelj, bibliotekarka in samostojna strokovna delavka (1992–1994)
- dr. Janez Premk, mladi raziskovalec (2002–2007)
- Franc Preša, laborant (1938–1966)
- prof. dr. Balduin Saria (1926–1941)
- akad. prof. dr. France Stelè (1938–1957)
- asist. mag. Irena Šterman (2008–2012)
- prof. Mirko Šubic (1960–1976)
- zasl. prof. dr. Nace Šumi (1961–1994)
- Mateja Tušar, bibliotekarka (1995–2012)
- red. prof. dr. Sergej Vrišer (1971–1991)
- Tatjana Wolf, bibliotekarka (1965–1975)
- dr. Dejan Zadavec, raziskovalec (2008–2011)
- Barbara Zupančič, bibliotekarka (1981–1992)
- Milan Železnik, predavatelj (1982–1987)
- Marina Barbara Žlender, bibliotekarka (1997–1999)

ODDELEK ZA ZGODOVINO

- akad. zasl. prof. dr. Rajko Bratož (1976–2017)
- dr. Alja Brglez, mlada raziskovalka (1991–1996)
- red. prof. dr. Nikolaj Mihajlovič Bubnov (1920–1924)
- Jana Cedilnik, samostojna strokovna delavka (1987–1988)
- Marjanca Cvek Centrih, bibliotekarka (1972–1980)
- red. prof. dr. Janez Cvirn (1991–2013)
- red. prof. dr. Gregor Čremošnik (1946–1958)
- Majda Čuden, bibliotekarka (1980–2010)
- asist. Robert Devetak, mladi raziskovalec (2014–2018)
- doc. dr. Eugenio Duprè Theseider (1941–1943)
- dr. Miloš Fon, mladi raziskovalec (2006–2011)
- akad. zasl. prof. dr. Ferdo Gestrin (1959–1983)
- akad. zasl. prof. dr. Bogo Grafenauer (1946–1982)
- Martin Grum, mladi raziskovalec (1982–1983)
- Stane Hafner, služitelj (1945–1954)

- red. prof. dr. Ljudmil Hauptmann (1920–1926)
- Elizabeta Hriberšek Balkovec, bibliotekarka (1992–1993)
- izr. prof. dr. Olga Janša Zorn (1968–1980)
- Slavka Kajba Milič, bibliotekarka (1955–1968)
- zasl. prof. dr. Jože Kastelic (1968–1983)
- red. prof. dr. Josip Klemenc (1946–1967)
- red. prof. dr. Matjaž Klemenčič, mladi raziskovalec (1979–1982)
- Andrej Komac, mladi raziskovalec (1998–2003)
- akad. red. prof. dr. Milko Kos (1926–1965)
- dr. Mojca Kovačič Dadić, mlada raziskovalka (2004–2007)
- Ljudmila Langerholc, samostojna strokovna delavka (1988–2007)
- red. prof. dr. Walter Lukan (2000–2009)
- Franci Matičič, mladi raziskovalec (1979–1981)
- akad. zasl. prof. dr. Vasilij Melik (1947–1952, 1959–1991)
- zasl. prof. ddr. Metod Mikuž (1947–1980)
- akad. red. prof. dr. Vojeslav Molè (1942–1945)
- zasl. prof. dr. Dušan Nečak (1980–2016)
- red. prof. dr. Egon Pelikan, mladi raziskovalec (1992–1996)
- doc. dr. Janez Peršič (1973–2010)
- akad. prof. dr. Janko Pleterski (1969–1982)
- Helena Prelec Dakič, bibliotekarka (1996–1997)
- akad. red. prof. dr. Nikola Radojčić (1920–1941)
- mag. Boris Radosavljević (1989–1995), mladi raziskovalec
- Matjaž Rebolj, bibliotekar (1980–2005)
- red. prof. dr. Balduin Saria (1926–1942)
- red. prof. dr. Vasko Simoniti (1979–2015)
- Miha Sluga, mladi raziskovalec (2009–2012)
- Cilka Smolič, samostojna strokovna delavka in bibliotekarka (1954–1972)
- Nataša Stergar, bibliotekarka (1971–2005)
- zasl. prof. dr. Miroslav Stiplovšek (1961–2002)
- izr. prof. dr. Štefan Trojar (1977–1998)
- asist. dr. Ernest Turk (1923–1927)
- red. prof. dr. Peter Vodopivec (1971–1999)
- zasl. prof. dr. Ignacij Voje (1951–1993)
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter (1937–1942, 1948–1975)
- dr. Sabina Žnidaršič Žagar, mlada raziskovalka (1995–1996)

Seznam nekdanjih zaposlenih po službah in drugih organizacijskih enotah

GLAVNA PISARNA DEKANATA

- Maja Avsenik (2003–2008)
- Barbara Fabjan (2011–2012)
- Polona Movrin (2015–2017)
- Anica Perko (1977–2015)
- Zinka Rajšek (1970–2003)
- Katja Rozman (2004–2017)

KURIRSKA SLUŽBA

- Branka Kotnik (1985–1998)
- Danijela Centa (1971–1991)
- Katja Rozman (1998)

KADROVSKA SLUŽBA

- Breda Butala (1992–1995)
- Barbara Čufer (2004)
- Vili Erveš (1999–2000)
- Barbara Ferjančič (2010–2011)
- Tatjana Hribar (1985–2018)
- Saša Jontez (2017)
- Jože Lukan (1991–1991)
- Leonora Nardoni Grah (1986–1987)
- Ana Seliškar (1958–1981)
- Andreja Sever (1986–1986)
- Amalija Šiftar (1988–1990)
- Marija Šuštar Tabaković (1995)
- Nevenka Švarc (1994–2012)
- Lidija Žabkar (1992–1994)

FINANČNO-RAČUNOVODSKA SLUŽBA

- Aleksandra Bikar (1998–2000)
- Daša Božič (2012–2013)
- Simona Cimperman (1996–2009)
- Marija Dolenc (1988–2007)
- Alenka Eržen (2001–2002, 2003–2005)
- Tadeja Gornik (2014–2017)
- Boža Herček (1995–2014)
- Nataša Košarac (2015–2016)
- Danica Kukovič (2017–2018)
- Marija Kutnar (2010–2018)

- Nataša Mavrič (2008–2009)
- Vida Miklavec (1998–2014)
- Janez Ogrinc (1992–1997)
- Marcela Pelan (1984–2005)
- Breda Pirnat (1986–2004)
- Tina Poglajen (2014–2016)
- Majda Pustovrh (1998–2000)
- Metka Rakušček (1964–1982)
- Vida Skalar (2006–2010)
- Breda Smole (1986–2016)
- Draga Šega (1973–1982)
- Marinka Šuštar (1988–2016)
- Emilija Temov (1968–1986)
- Vojka Turšič (1983–1996)
- Breda Vučkovič (1997–2006)
- Bojana Zupančič (1992–2008)

SLUŽBA ZA PRAVNO-UPRAVNE ZADEVE

- Sonja Drozdek Šinko (2016–2019)

SLUŽBA ZA EKONOMSKO-PRAVNE ZADEVE IN TRŽNE PROGRAME

- Luka Hrovat (2009–2010)
- Nives Kolarič (2007–2011)
- Matija Vedenik (2011–2018)

REFERAT ZA ŠTUDENTSKE ZADEVE

- Darja Bidovec (1994–2012)
- Ljuba Bradaška (1961–1982)
- Nataša Elikan Korošec (1992–1992)
- Andreja Koler Križe (1990–1993)
- Peter Lamovec (2008–2012)
- Anja Mrak (2015–2017)
- Cvetka Orel (1962–1982)
- Zmaga Predan (1986–1994)
- Polona Prodnik (2012–2015)
- Marjetka Ščelkov (1985–1991)
- Ana Štih (1963–1999)
- Nevenka Valjavec (1997–2016)
- Anja Žebaljec Žavbi (2011–2012, 2014–2015)
- Cirila Žumer (1974–2005)

REFERAT ZA PODIPLOMSKI ŠTUDIJ

- Katja Dolinar (2007–2008)
- Tanja Hribar (2001–2017)

- Samo Košir (2002–2004)
- Olivera Novaković (1997–2016)
- Eva Saksida (1985–1994)
- Tomaž Šimenc (2010–2010)
- Polona Vadnjal (2010–2016)

SLUŽBA ZA AKREDITACIJE IN SPREMLJANJE ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV

- Tanja Hribar (2017–2019)

MEDNARODNA PISARNA

- Petra Bevek (2007–2008)
- Tanja Vidic (2010–2011)
- Slobodanka Milinković (2008–2017)

RAČUNALNIŠKI CENTER

- Mitja Guštin (2003–2005)
- Primož Jakopin (1998–2002)
- Aleš Moškon (1996–1998)
- Boris Poredoš (1997–1999)

GOSPODARSKO–TEHNIČNA SLUŽBA

- Novka Božič (1979–1992, 1993–1995, 2002, 2017–2018)
- Magda Gaber (1964–1992)
- Marija Grmek (1973–1991)
- Elizabeta Kic (1967–1987)
- Medina Husić (2002, 2017–2018)
- Tonka Karas (1990–2014)
- Radivoj Kotnik (1990–2015)
- Ida Kraš (2001–2003)
- Tomo Kuret (1988–2008)
- Renata Lampret (1988–1995)
- Hasan Ljubljankić (1982–1996)
- Katarina Malovrh (1982–2013)
- Angelca Pavković (1970–1995, 2002)
- Cveto Pustovrh (1982–2009)
- Maks Praznik (1996–2010)
- Jožefa Sever (1983–1999)
- Francka Slejko (1972–1991)
- Anica Stibrič (1967–1982)
- Alojz Strmecki (1973–1983)
- Milica Trpin (1980–1995)
- Slavko Vidic (1972–1973, 1979–1980, 1982)

ZNANSTVENI INŠTITUT FILOZOFSKE FAKULTETE

- Marija Djurovič (1979–1986)
- Leonora Nardoni Grah (1987–1995)
- Andrej Prosen (2011–2019)
- Jadranka Šumi (1980–2010)
- Marinka Šuštar (1988–2016)
- Martina Tekavec (2008–2018)
- Sonja Žitko Bahovec (1975–1976)

CENTER ZA PEDAGOŠKO IZOBRAŽEVANJE

- Lea Avguštin (2008–2010)
- Jana Božič (1979–1980)
- Agneza Florjančič (2006–2008)
- Breda Jurčič Cacovich (1986–1999)
- Jernej Ključevšek (2008)
- Tanja Kolšek (2007–2008)
- Samo Košir (2003–2004)
- Erika Kovačič (2006–2007)
- dr. Renata Kranjčec (1999–2004)
- Jana Kumljanc (1992–2000)
- Mitja Podreka (2007–2008)
- Daniela Preglau (2017–2018)
- Katja Rozman (1999–2004)
- Petra Teslić (2017–2018)
- Vera Vetrlih (1980–1985)

CENTER ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

- Mihael Bregant (1989–1998)
- Dejan Černigoj (1993–1994)
- Ljubica Črnivec (1977–1982, 1987)
- mag. Katja Dragar Gorjup (2004–2006)
- Branka Gradišar (2010–2019)
- Lidija Jesenko (2000–2017)
- Špela Kajič Kmetič (1996–1997)
- dr. Martina Križaj Ortar (1985–1998)
- Marjana Lavrič (2003–2006)
- Polona Liberšar (2001–2003)
- mag. Meta Lokar (1998–2009)
- Andreja Markovič (1991–1993)
- Darinka Počaj Rus (1988–1995)
- Andreja Ponikvar (1997–2003)
- dr. Jana Zemljarič Miklavčič (1993–2008)
- Manca Perko (1995–1996)
- Ivana Petric Lasnik (2004)
- dr. Mateja Pezdirc Bartol (1997)

- dr. Nataša Pirih Svetina (2004–2017)
- Staša Pisek (2009–2010)
- Lidija Pogačnik (2002–2005)
- Bogomira Skvarča (1998–2000)
- Jenny Sraka (1986)
- dr. Mojca Stritar Kučuk (2004–2008)
- Danuša Škapin (1993–2000)
- Gita Vuga (1997–1998)

UČITELJI NA TUJIH UNIVERZAH PO LETU 1970

- Tjaša Alič, Gradec (2011–2014)
- Maja Alidžanović, Moskva (1996)
- Danica Bakovnik, Leipzig, Berlin, Saarbrücken, Tübingen (1986–1996)
- mag. Andrej Bartol, Pariz (2000–2002)
- Kasilda Bedenk, Gradec (1993–2005)
- Lidija Beloglavec, Rim (1985–1986)
- Dragica Bešlin, Budimpešta, Lawrence, Gradec (1981–1984)
- dr. Marja Bešter Turk, Tübingen, Gradec (1990–1994)
- dr. Aleksandra Bizjak Končar, Sydney (1989–1994)
- Petra Blagšič, Brno (2000–2002)
- Nina Blažon, Tübingen (1996–1998)
- Aleksandra Boj, Bukarešta (2006–2008)
- Marija Bolta, New York (1989–1990)
- dr. Silvija Borovnik, Gradec (1983–1992)
- Anica Cedilnik, Moskva (1976–1980)
- Ljudmila Cvetek Russi, Trst (1978–2009)
- dr. Jožica Čeh Steger, Gradec (1996–1998)
- Božena Činkole, Nottingham (1979–1984)
- Polonca Čontala, Brno (1999–2000)
- Rosana Čop, Pariz, Yale (1980–1993)
- Ljubica Črnivec, Nottingham, Lawrence, New York (1974–1977, 1982–1983, 1986–1987)
- mag. Metka Čuk, Leipzig, Lawrence, Nottingham, Sydney (1990–1999)
- France Drolc, Celovec, Trst (1970–1972, 1984–1986)
- Andreja Duhovnik Antoni, Krakov, Rim, Videm (1981–1982, 1991)
- Anica Dušej Blatnik, Lawrence (1981–1983)
- Jože Faganel, Pariz (1973–1975)
- Ksenja Fänrich, Moskva (2002–2003)
- dr. Ina Ferbežar, Tübingen (1993–1995)
- Srečko Fišer, Nottingham (1977–1979)
- Nina Gabrovšek, Moskva (2003–2005)
- Janko Germadnik, Leipzig (1980–1981)
- mag. Velemir Gjurin, Sarajevo, Lawrence (1979–1991)
- dr. Helga Glušič, Lawrence (1985–1986)
- Drago Grah, Gradec (1975–1976)
- dr. Sabina Grahek, Nottingham (1997–2000)
- mag. Vesna Gros Nedelko, Gradec, Bruselj, Louvain-la-Neuve (2007–2012)
- dr. Miran Hladnik, Lawrence (1984–1985)
- dr. Jasna Honzak Jahić, Sarajevo, Bratislava, Praga (1993–2008)
- Saša Horvat, Pariz (2002–2006)
- Jože Iskra, Nottingham (1985–1988)
- Barbara Iskra Šarec, Padova (2002–2008)
- Irena Ivelja, Padova (1999–2002)
- Darija Jakše, Bratislava (1996–2002)
- mag. Tatjana Jamnik, Brno (2002–2004)
- dr. Zoltan Jan, Zadar, Trst (2005–2009)
- dr. Anton Janko, Leipzig (1977–1978)
- dr. Mateja Jemec Tomazin, München (2003–2004)
- dr. Alenka Jensterle Doležal, Praga, New York, Krakov, Nottingham (1990–2001)
- Zvonka Kajba, Beograd (2008–2010)
- Francka Kavčič, Moskva (1987–1989)
- Mihaela Kavčič, Trst (1997–2001)
- Urška Kerin, Katovice (2007–2008)
- Matej Klemen, Nottingham, London, Gradec (2011–2017)
- dr. Simona Klemenčič, Krakov (1993–1994)
- Jernej Ključevšek, Lvov, Nottingham, London, Sombotel (2008–2012, 2016–2017)
- mag. Jana Kobav, Bloomington (1990–1991)
- dr. Metka Kordigel Aberšek, Gradec (1980–1982)
- dr. Lojze Krakar, Frankfurt (1970–1974)
- dr. Uršula Krevs Birk (1995–1996)
- mag. Aleksander Križ, Krakov, Lodž (1998–2009)
- mag. Adriana Krstić, Nottingham (1993–1997)
- dr. Erika Kržišnik, Gradec (1994–1996)

- Marjana Lavrič, Gent (2003–2006)
- Cvetka Lampeht, Pariz (1986–1991)
- Albinca Lipovec, Praga (1971–1973)
- mag. Darja Markoja, Moskva (1999–2002)
- Alenka Markuž, Moskva (1982–1986)
- mag. Mateja Medvešek Rjavec, Brno (2004–2007)
- Marjanca Mihelič, Budimpešta (1986–1992)
- dr. Vladimir Nartnik, Zagreb, Moskva, Praga, Budimpešta, Katowice (1970–1986)
- mag. Dragica Novak Štokelj, Rim (1986–1994)
- dr. Marjeta Novak Kajzer, Pariz, New York (1975–1980, 1987–1988)
- mag. Irena Oder, Bukarešta (2004–2006)
- Katarina Ogrinc, Moskva (2005–2013)
- dr. Irena Orel, Tübingen (1993)
- dr. Martina Orožen, Krakov, Gradec (1962–1963, 1977–1978)
- Peter Pal, Bukarešta (1978–1979)
- Bernarda Pavlovec Žumer, Vilna (2000–2003)
- Vera Pejović, Pariz (1993–1996)
- Monika Pemič, Hamburg, Köln (2003–2016)
- Darja Peperko, Pariz (1992–1993)
- Tone Perčič, Leipzig, Pariz, Nottingham, Padova (1982–1986, 1997–1999)
- Dušan Pirc, Krakov (1972–1973)
- Lara Pižent, Vilna (2008–2017)
- dr. Mirjam Podsedenšek, Praga (1987–1991)
- Andreja Ponikvar, Nottingham, London, Zagreb, Beograd (2003–2014)
- dr. Tone Pretnar, Gradec, Krakov, Osijek, Katowice (1972–1994)
- dr. Bernard Rajh, Gradec (1978–1980)
- Žiga Ranguš, Vilna (2006–2007)
- Srečko Renko, Rim, Neapelj (1965–1978)
- dr. Vida Rus, Bukarešta (1984–1996)
- Irena Santoro, Bukarešta (1996–2002)
- dr. Marko Stabej, Tübingen (1992–1993)
- dr. Irena Stramljič Breznik, Gradec (1994–1996)
- dr. Katarina Šalamun Biedrzycka, Krakov (1974–1975)
- Alenka Šalej, Bratislava (1994–1996)
- Danuša Škapin, Pariz (1993–2000)
- Helena Škrbec, Vilna (2007–2008)
- Mojca Šoštarško, Bukarešta, Tübingen (2005–2011)
- Lucija Štamulak, Vilna (2004–2006)
- dr. Saška Štumberger, Tübingen (1999–2005)
- Andreja Šuler, Lawrence (1988–1989)
- Mateja Tirgušek, Katowice, Zagreb (2000–2005)
- Natalija Toplišek, Peking (2009–2013)
- Jana Unuk, Katowice (1993–1995)
- Barbara Upale, Katowice (2008–2011)
- mag. Uroš Urbanija, Rim (2002–2007)
- mag. Vera Vetrih, Rim (1999–2002)
- Nives Vidrih, Praga (1991–1994)
- dr. Janja Vollmaier Lubej, Lodž (2009–2012)
- dr. Tatjana Vučajnk, Gradec (2005–2011)
- dr. Peter Weiss, Leipzig, Berlin (1985–1986)
- mag. Katjuša Zakrajšek, Bruselj, Louvain-la-Neuve (1998–2006)
- Vera Zalokar, Sofija, Moskva (1990–1995)
- Metka Zobec, Gradec (1996–2000)

ZNANSTVENA ZALOŽBA

- mag. Nataša Detič (2007–2010)
- mag. Mateja Lutar (2008–2009)

OSREDNJA HUMANISTIČNA KNJIŽNICA

- doc. dr. Milan Lovenjak (2007–2017)

PEDAGOŠKA ENOTA ZA ŠPORT

- Iztok Belehar (1974–2005)
- Darja Kürner (1992–2011)
- Edo Mihelčič (1965–1994)
- Cilka Podobnik (1979–1997)

Seznam študentskih Prešernovih nagrajencev in nagrajenk

1948	Cveto Germovšek	1958	Marija Tratnik
1948	Ernest Faninger	1958	Tone Zorn
1948	Angelos Baš	1958	Danica Zupančič
1949	Branko Marušič	1959	Majda Zalesjak
1949	Ivan Komelj	1959	Ivan Debeljak
1949	Drago Meze	1959	Lidija Magajna
1949	Ivan Gams	1959	Vladimira Jan Šedlbauer
1949	Anton Sore	1959	Mojca Kristan
1949	Darko Radinja	1959	Helga Glušič
1950	Jaroslav Šašel	1959	Bogomir Ramovš
1950	Ana Cevc Hlepce	1959	Milena Hajnšek
1951	Jakob Rigler	1959	Mirjana Cvikl
1951	Josip Žontar	1959	Ivan Nemanič
1951	Ljerka Mravljak Menaše	1959	Lojze Penič
1951	Štefan Kališnik	1959	Ksenija Rozman
1951	Janez Dolenc	1959	Mirko Kambič
1951	Bernarda Perc	1959	Mirko Juteršek
1952	Kajetan Gantar	1960	Marijan Kramberger
1952	Marija Jagodic	1960	Gregor Strniša
1952	Stanko Škaler	1960	Vojko Černelč
1952	Franc Križnar	1960	Zinka Leb
1952	Ema Umek	1960	Jože Koruza
1952	Janez Rotar	1960	Jože Stabej
1952	Jakob Rigler	1960	Branko Marušič
1952	Rudolf Kodela	1960	Mirko Stiplovšek
1952	Stanko Kotnik	1960	Jelka Kraškovic
1952	Vida Stare Brezovnik	1960	Milena Knafelc
1953	Milan Železnik	1960	Vilko Novak
1953	Franc Leben	1960	Marjan Krišelj
1953	Stanko Kotnik	1960	Ivan Mesiček
1953	Jakob Rigler	1960	Vida Korošak
1953	Bernarda Perc	1960	Pavel Pertot
1953	Romana Lavrinšek	1960	Peter Logar
1953	France Pibernik	1960	Franc Slivnik
1958	Matjaž Kmecl	1960	Mirko Jurak
1958	Roman Oberlintner	1960	Ljudmila Šemrl
1958	Aleksander Skaza	1960	Meta Grosman Dokler
1958	Stane Šimenc	1960	Zoran Jelenc
		1960	Danica Škufca Sedej
		1961	Božidar Vračko
		1961	Ferdo Fischer
		1961	Franc Vogelnik

1961	Silvo Fatur	1963	Marija Zlobec
1961	Hermina Jug	1963	Borut Plavšak
1961	Anto Oroulič	1964	Dragica Strmole
1961	Heda Ivanuš	1964	Andrej Frančeškin
1961	Andrej Rijavec	1964	Edvard Konrad
1961	Drago Grah	1964	Tatjana Wolf
1961	Edvin Zdovc	1964	Stane Bernek
1961	Mirko Bogič	1964	Marko Dvoržak
1961	Alja Krapež	1964	Herman Vogel
1961	Dobruška Podkoritnik	1964	Vera Zorko
1961	Franci Lavrenčak	1964	Peter Breščak
1961	Marko Žerovnik	1964	France Novak
1961	Dušan Voglar	1964	Radoslav Dabo
1961	Majda Blinc Stanovnik	1964	Slava Razpotnik
1961	France Vreg	1964	Jože Fistrovič
1961	France Kresal	1964	Majda Juteršek
1961	Bogdan Kavčič	1964	Vinko Kmetič
1961	France Polak	1965	Janez Höfler
1961	Ljubomir Marun	1965	Drago Kusvac
1962	Andrej Kirn	1965	Marijan Vesenjāk
1962	Janez Kos	1965	Janez Repanšek
1962	Viktorija Jazbec	1965	Tomaž Zajc
1962	Marija Orešnik	1965	Jožefa Dekleva
1962	Jože Škufca	1965	Karel Pišec
1962	Andreja Štefančič	1965	Viktorija Jazbec
1962	Božo Lovec	1965	Francka Šiljar
1962	Marija Ristovska	1965	Vlado Nartnik
1962	Karla Ban Novak	1965	Janez Mušič
1962	Valentin Kracina	1965	Lado Kralj
1962	Marjana Kobe	1965	Drago Kolenc
1963	Andrej Kirn	1965	Jasna Dobrila
1963	Marjan Tavčar	1965	Franc Rozman
1963	Jože Šušmelj	1966	Valentin Kalan
1963	Jelica Mesesnel	1966	Noël Favreliere
1963	Francka Mencinger	1966	Herman Vogel
1963	Zofija Tasič	1966	Jože Faganel
1963	France Golob	1966	Miha Mate
1963	Prvenka Turk	1966	Vera Debevec
1963	Zorka Šubic	1966	Borut Mencinger
1963	Lena Petrič	1966	Darko Dolinar
1963	Viktor Majdič	1967	Alenka Novak
1963	Tomo Korošec	1967	Janez Kavčič

1967	Marija Hrovat	1971	Aleksandra Kovačič
1967	Nevia Šegota	1972	Zoltan Jan
1967	Janez Dular	1972	Slavica Plahuta
1967	Mojca Marija Grafenauer	1972	Ladislav Jakša
1967	Niko Grafenauer	1972	Maja Krulc
1968	Peter Vodopivec	1972	Metka Najdič
1968	Valter Motaln	1972	Aleksander Zorn
1968	Franc Zalar	1972	Mitja Guštin
1968	Ljudmila Cvetek	1972	Timotej Knific
1969	Ivan Bezek	1972	Borjana Dolgan
1969	Marko Polič	1972	Stanislav Napast
1969	Anton Resnik	1972	Janez Malačič
1969	Jože Mlinarič	1972	Saša Benulič Škofic
1969	Irena Vilfan	1972	Zdenka Beran
1969	Damjan Prelovšek	1972	Bogomir Komelj
1969	Erna Zajamšek	1972	Janez Dular
1969	Vladimir Frantar	1973	Leon Marin
1969	Alenka Pleško Logar	1973	Darja Grafenauer
1969	Mojca Mihelič	1973	Alojz Likar
1970	Janez Peršič	1973	Dušan Plut
1970	Peter Krečič	1973	Joža Vertot
1970	Ana Aškerc	1973	Nada Šumi
1970	Andrej Kranjc	1973	Peter Monetti
1970	Saša Šarmazanova Derganc	1973	Zdravko Slamič
1970	Ignac Klemenčič	1973	Breda Mihelič
1970	Maja Košmrlj	1973	Jelka Kocbek Pirkovič
1970	Zoltan Jan	1973	Sonja Bahovec Žitko
1970	Katarina Arh	1973	Andreja Žigon
1970	Marijan Klemenčič	1973	Marjan Štrancar
1970	Gojko Bervar	1973	Tone Dežman
1970	Jože Cvetek	1973	Franc Maver
1970	Dana Zwitter	1973	Danila Turnšek Rudolf
1971	Marjan Drnovšek	1973	Marija Dušej
1971	Stanko Granda	1973	Darja Uranjek
1971	Janez Tehovnik	1973	Gorazd Gorkič
1971	Andrej Vovko	1973	Martin Ahlin
1971	Marjana Lipoglavšek Cimperman	1973	Zdenka Beran
1971	Nataša Golob	1973	Vera Bukič Kržišnik
1971	Ljubinka Teržan	1974	Rajko Bratož
1971	Katjuša Strnad	1974	Ljubinica Črnivec
1971	Ksenija Dolinar Pogačnik	1974	Boris Gombač
1971	Monika Kartin	1974	Verena Koršič

1974	Irena Kovačič	1990	Marko Stabej
1974	Boža Krakar	1990	Matjaž Barbo
1974	Jože Meh	1991	Primož Vitez
1974	Nevenka Meh Korošec	1992	Andrej Marušič
1974	Anton Ožinger	1993	Nada Prodan
1974	Kristina Šamperl	1994	Katarina Lia Kompan
1974	Ferdinand Šerbelj	1995	Katja Katarina Predovnik
1974	Zvonka Šumej	1996	Primož Hvala
1974	Jera Vodusek	1998	Gregor Žvelc
1975	Mojca Apih	2000	Katarina Barborič
1975	Velimir Gjurin	2000	Blaž Komac
1975	Živa Gruden	2001	Matija Zorn
1975	Ivanka Petrič	2002	Maksimiljana Tušak
1975	Maksimiljan Sagadin	2003	Živa Antauer
1975	Jože Škorjanc	2003	Mojca Cajnko
1976	Fedor Černe	2003	Tanja Matič
1976	Rado Genorio	2003	Polona Pečnik
1976	Božena Činkole	2003	Andrej Perdih
1976	Olga Čufar	2003	Nina Podlipnik
1976	Branko Gradišnik	2003	Katarina Rojko
1976	Janez Janžekovič	2003	Nadja Zotlar
1976	Ivo Piry	2003	Blaž Podpečan
1977	Zdenko Čepič	2004	Maja Fesel Martinčević
1977	Aleš Gulič	2004	Alenka Bartulović
1977	Drago Kladnik	2005	Naja Marot
1977	Matjaž Klemenčič	2006	Tea Hvala
1977	Erika Kržišnik	2007	Agni Prijatelj
1977	Nina Majer	2007	Zala Pezdir
1977	Daniela Milotti	2008	Špela Oman
1977	Tomaž Sajovic	2008	Martina Malešič
1977	Andrej Smrekar	2009	Sebastjan Vörös
1977	Ida Tomše	2010	Jure Vuga
1977	Eva Zamperlo	2011	Luka Repanšek
1977	Dare Kovačič	2011	Manja Žebre
1978	Andrej Pleterski	2012	Grega Milharčič
1978	Janez Lombergar	2013	Seta Štuhec
1984	Jana Horvat	2013	Aleš Zobec
1984	Marja Bešter	2015	Maja Lukanc
1985	Stanko Kokole	2016	Janoš Lukan
1985	Dušan Kos	2016	Luka Gruškovnjak
1987	Vita Žerjal	2017	Sara Zupančič
1989	Andreja Gantar	2018	Simon Koblar

Seznam profesorjev in profesorice, rednih članov in članic SAZU

- dr. Anton Bajec
- dr. France Bernik
- dr. France Bezljaj
- dr. Rajko Bratož
- dr. Srečko Brodar
- dr. Izidor Cankar
- dr. Dragotin Cvetko
- dr. Bojan Čop
- dr. Stane Gabrovec
- dr. Ivan Gams
- dr. Kajetan Gantar
- dr. Ferdo Gestrin
- dr. Jože Goričar
- dr. Bogo Grafenauer
- dr. Milan Grošelj
- dr. Tine Hribar
- dr. Svetozar Ilešič
- dr. Franc Jakopin
- dr. Janko Jurančič
- dr. France Kidrič
- dr. Matjaž Kmecl
- dr. Milček Komelj
- dr. Janko Kos
- dr. Milko Kos
- dr. Andrej Kranjc
- dr. Bratko Kreft
- Lojze Lebič
- dr. Valentin Logar
- dr. Boris Majer
- dr. Anton Melik
- dr. Vasilij Melik
- dr. Boris Merhar
- dr. Rajko Nahtigal
- dr. Anton Ocvirk
- dr. Janez Orešnik
- dr. Karel Oštir
- dr. Boris Paternu
- dr. Janko Pleterski
- dr. Fran Ramovš
- dr. Veljko Rus
- dr. Primož Simonitti

- dr. Anton Slodnjak
- dr. Anton Sovre
- dr. Janez Stanonik
- dr. France Stelè
- dr. Stanko Škerlj
- dr. Peter Štih
- dr. Ljubinka Teržan
- dr. Jože Toporišič
- dr. France Veber
- dr. Igor Vrišer
- dr. Franc Zadavec
- dr. Boris Ziherl
- dr. Fran Zwitter
- dr. Slavoj Žižek Krečič

Seznam profesorjev in profesorice z najvišjimi državnimi in mednarodnimi priznanji

V seznam so vključena mednarodna priznanja državiških in univerzitetnih ravni, pri domačih pa tista, ki presegajo ožje stanovske izbore.

MEDNARODNA PRIZNANJA

Red legije časti, častni naziv *vitez*

- red. prof. dr. Andrej Capuder

Red Izabele Katoliške

- red. prof. dr. Branka Kalenič Ramšak
- zasl. prof. dr. Mitja Skubic

Japonsko državno odlikovanje Red vzhajajočega sonca, zlati žarki z rozeto (旭日小綬章)

- zasl. prof. dr. Andrej Bekeš

Nagrada Japonske fundacije (国際交流基金賞)

- zasl. prof. dr. Andrej Bekeš

Red za zasluge, častni naziv *vitez*

- viš. pred. mag. Elza Jereb

Red italijanske zvezde, častni naziv *veliki častnik*

- red. prof. dr. Andrej Capuder

Red zvezde italijanske solidarnosti, častni naziv *komendnik*

- zasl. prof. dr. Atilij Rakar
- zasl. prof. dr. Mitja Skubic
- viš. pred. Sergij Šlenc

Red zvezde italijanske solidarnosti, častni naziv *vitez*

- akad. zasl. prof. dr. Ferdo Gestrin
- zasl. prof. dr. Tjaša Miklič
- doc. dr. Igor Škamperle

Red akademskih palm, častni naziv *častnik*

- viš. pred. mag. Elza Jereb
- red. prof. dr. Vladimir Pogačnik

Red akademskih palm, častni naziv *vitez*

- izr. prof. dr. Meta Lah
- red. prof. dr. Boris A. Novak
- lekt. dr. Jacqueline Oven
- red. prof. dr. Miha Pintarič
- viš. bibl. Jožica Pirc
- red. prof. dr. Vladimir Pogačnik
- red. prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar
- red. prof. dr. Peter Vodopivec

Vitez reda umetnosti in književnosti Francoske republike

- red. prof. dr. Boris A. Novak

Avstrijski častni križec za znanost in umetnost I. reda

- akad. zasl. prof. dr. Vasilij Melik
- red. prof. dr. Peter Vodopivec

Herderjeva nagrada

- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko

Častni doktorat Plovdivske univerze Pajsij Hilendarski

- dr. Rastko Josip Močnik

Častni doktorat Univerze v Pécsu

- zasl. prof. dr. Mirko Pak

Zlati doktorat dunajske filozofske fakultete

- akad. prof. dr. Milko Kos

Častni doktorat Alpe Adria Universität Klagenfurt (Celovec)

- akad. prof. dr. Janko Pleterski

Član Evropske akademije znanosti in umetnosti (*Academia scientiarum et artium Europaea*)

- akad. prof. dr. Peter Štih
- izr. prof. dr. Boštjan Marko Turk

Redni član Poljske akademije znanosti

- akad. prof. dr. Vojeslav Molè

Redni član Srbske akademije znanosti in umetnosti

- akad. prof. dr. Nikola Radojčić

Dopisni član Poljske akademije znanosti

- akad. prof. dr. Milko Kos

Dopisni član Češke akademije znanosti

- akad. prof. dr. Milko Kos

Dopisni član Avstrijske akademije znanosti

- akad. prof. dr. Peter Štih

Dopisni član Bavarske akademije znanosti

- akad. prof. dr. Stane Gabrovec

Redni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti

- red. prof. dr. Gregor Čremošnik
- red. prof. dr. Ljudmil Hauptman

Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti

- akad. prof. dr. Milko Kos
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter

Dopisni član Srbske akademije znanosti in umetnosti

- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- red. prof. dr. Gregor Čremošnik
- akad. zasl. prof. dr. Bogo Grafenauer
- red. prof. dr. Ljudmil Hauptman
- akad. prof. dr. Milko Kos
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter

Dopisni član Hrvaške akademije znanosti in umetnosti

- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- zasl. prof. dr. Ignacij Voje

Dopisni član Akademije znanosti in umetnosti BiH

- akad. zasl. prof. dr. Bogo Grafenauer

DRŽAVNA PRIZNANJA

Zlati častni znak svobode Republike Slovenije

- akad. prof. dr. Franc Jakopin
- akad. prof. dr. Matjaž Kmecl
- akad. prof. dr. Janko Pleterški
- zasl. prof. dr. Dušan Plut

Zlati red za zasluge Republike Slovenije

- zasl. prof. dr. Branko Berčič
- akad. zasl. prof. dr. Ivan Gams
- akad. zasl. prof. dr. Tine Hribar
- akad. zasl. prof. dr. Janko Kos
- akad. zasl. prof. dr. Janez Orešnik
- zasl. prof. dr. Miroslav Stiplovšek

Red za zasluge Republike Slovenije

- zasl. prof. dr. Janez Bogata
- zasl. prof. dr. Ana Krajncj

Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije

- akad. zasl. prof. dr. Ferdo Gestrin
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- akad. zasl. prof. dr. Vasilij Melik
- akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu
- zasl. prof. dr. Breda Pogorelec
- akad. prof. dr. Jože Toporišič
- akad. zasl. prof. dr. Franc Zadravec

Častni znak svobode Republike Slovenije

- red. prof. dr. Boris A. Novak

Medalja za zasluge Republike Slovenije

- zasl. prof. dr. Ignacij Voje
- viš. pred. Sergij Šlenc

Državno odlikovanje AVNOJ

- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- zasl. prof. ddr. Metod Mikuž

- akad. prof. dr. Boris Ziherl
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter

Red dela z rdečo zastavo

- akad. prof. dr. Janko Pleterški

Red zaslug za narod s srebrnimi žarki

- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- akad. zasl. prof. dr. Janko Kos
- akad. zasl. prof. dr. Franc Zadavec

Red dela z zlatim vencem

- akad. zasl. prof. dr. Ivan Gams
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- zasl. prof. dr. Jurij Kunaver
- zasl. prof. dr. Mirko Pak

Red dela s srebrnim vencem

- akad. prof. dr. Matjaž Kmecl

Red zaslug za narod z zlato zvezdo

- akad. zasl. prof. dr. France Bezlaj

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo

- zasl. prof. dr. Helga Glušič
- red. prof. dr. Franc Lovrenčak
- akad. prof. dr. Janko Pleterški

Zoisova nagrada

- akad. prof. dr. France Bernik
- akad. zasl. prof. dr. Rajko Bratož
- akad. prof. dr. Stane Gabrovec
- akad. zasl. prof. dr. Kajetan Gantar
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- red. prof. dr. Dean Komel
- akad. zasl. prof. dr. Janko Kos
- akad. zasl. prof. dr. Janez Orešnik

- zasl. prof. dr. Ignacij Voje
- akad. prof. dr. Jože Toporišič

Zoisovo priznanje

- zasl. prof. dr. Janez Bogataj
- izr. prof. dr. Mitja Ferenc
- red. prof. dr. Matevž Kos
- doc. dr. Tina Milavec
- red. prof. dr. Rajko Muršič
- red. prof. dr. Jana S. Rošker
- zasl. prof. dr. Zmago Šmitek
- red. prof. dr. Janez Vrečko

Nagrada Republike Slovenije za znanstvenoraziskovalno delo

- akad. zasl. prof. dr. Valentin Logar
- zasl. prof. dr. Dušan Nečak
- zasl. prof. dr. Nace Šumi

Kidričeva nagrada

- akad. prof. dr. Anton Bajec
- akad. zasl. prof. dr. Marja Boršnik
- akad. zasl. prof. dr. Srečko Brodar
- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- akad. zasl. prof. dr. Bojan Čop
- akad. prof. dr. Jože Goričar
- akad. zasl. prof. dr. Bogo Grafenauer
- akad. zasl. prof. dr. Svetozar Ilešič
- akad. prof. dr. Viktor Korošec
- red. prof. dr. Anton Melik
- zasl. prof. ddr. Metod Mikuž
- akad. zasl. prof. dr. Anton Ocvirk
- akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu
- akad. prof. dr. Janko Pleterški
- zasl. prof. dr. Vladimir Schmidt
- akad. prof. dr. Anton Slodnjak
- red. prof. dr. Jaroslav Šašel
- akad. zasl. prof. dr. Franc Zadavec
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter

Nagrada sklada Borisa Kidriča

- zasl. prof. dr. Marjan Britovšek
- akad. zasl. prof. dr. Ivan Gams
- akad. zasl. prof. dr. Ferdo Gestrin
- akad. zasl. prof. dr. Bogo Grafenauer
- red. prof. dr. Miran Hladnik
- red. prof. dr. Valentin Kalan
- zasl. prof. dr. Marko Kerševan
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- akad. prof. dr. Matjaž Kmecl
- zasl. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek
- zasl. prof. dr. Janek Musek
- akad. zasl. prof. dr. Janez Orešnik
- zasl. prof. dr. Vid Pečjak
- akad. prof. dr. Janko Pleterski
- zasl. prof. ddr. Rudi Rizman
- zasl. prof. dr. Miroslav Stiplovšek
- zasl. prof. dr. Ivan Toličič
- akad. prof. dr. Jože Toporišič
- zasl. prof. dr. Ignacij Voje
- zasl. prof. dr. Igor Vrišer
- red. prof. dr. Leon Zorman
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter
- akad. prof. dr. Slavoj Žižek Krečič

Ambasador Republike Slovenije v znanosti

- red. prof. dr. Anton Gosar
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- akad. prof. dr. Andrej Kranjc
- akad. zasl. prof. dr. Boris Paternu
- zasl. prof. dr. Vid Pečjak
- akad. prof. dr. Slavoj Žižek Krečič

Zlata plaketa Univerze v Ljubljani

- zasl. prof. dr. Janez Bogataj
- zasl. prof. ddr. Nataša Golob
- red. prof. dr. Božidar Jezernik
- zasl. prof. dr. Marko Kerševan
- red. prof. dr. Rajko Muršič
- zasl. prof. dr. Martina Orožen
- zasl. prof. dr. Mirko Pak
- red. prof. dr. Svanibor Pettan

- zasl. prof. ddr. Rudi Rizman
- red. prof. dr. Jana S. Rošker
- zasl. prof. dr. Neva Šlibar
- zasl. prof. dr. Zmago Šmitek
- doc. dr. Jože Urbanija
- izr. prof. dr. Anja Podlesek
- akad. prof. dr. Peter Štih

Zlati znak ZRC SAZU

- akad. zasl. prof. dr. Ferdo Gestrin
- red. prof. dr. Metka Furlan
- red. prof. dr. Boris A. Novak
- red. prof. dr. Marko Snoj
- red. prof. dr. Tomo Virk

Srebrni znak ZRC SAZU

- doc. dr. Luka Repanšek

Prešernova nagrada

- akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj
- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- akad. zasl. prof. dr. Svetozar Ilešič
- zasl. prof. dr. Marko Kerševan
- akad. prof. dr. France Kidrič
- akad. prof. dr. Milko Kos
- akad. zasl. prof. Lojze Lebič
- red. prof. dr. Anton Melik
- red. prof. dr. Boris A. Novak
- zasl. prof. ddr. Rudi Rizman
- znan. svet. dr. Mirko Rupel
- akad. prof. dr. Anton Slodnjak
- prof. Vilko Ukmar
- akad. prof. dr. Boris Zihlerl
- red. prof. dr. Anton Žun

Nagrada Prešernovega sklada

- izr. prof. dr. Andrej Blatnik
- viš. pred. Niko Košir
- red. prof. dr. Boris A. Novak
- red. prof. dr. Larisa Vrhunc

Sovretova nagrada

- red. prof. dr. Andrej Capuder
- akad. zasl. prof. dr. Kajetan Gantar
- zasl. prof. dr. Frane Jerman
- viš. pred. Niko Košir
- red. prof. dr. Marko Marinčič
- red. prof. dr. Boris A. Novak
- doc. dr. Tone Pretnar
- doc. dr. Brane Senegačnik
- akad. zasl. prof. dr. Primož Simonitti
- lekt. Barbara Šega Čeh
- izr. prof. dr. Primož Vitez
- red. prof. dr. Metod Resman
- red. prof. dr. Vinko Skalar
- zasl. prof. dr. Ivan Toličič

Častni doktorat Univerze v Ljubljani

- akad. zasl. prof. dr. France Bezljaj
- akad. zasl. prof. dr. Dragotin Cvetko
- akad. prof. dr. Milko Kos
- akad. prof. dr. France Stelè
- akad. zasl. prof. dr. Fran Zwitter

Žagarjeva nagrada

- red. prof. dr. Stanko Gogala
- zasl. prof. dr. Ana Krajnc
- zasl. prof. ddr. Barica Marentič Požarnik
- viš. pred. Marica Dekleva Modic
- red. prof. dr. Janez Sagadin
- zasl. prof. dr. France Strmčnik

Nagrada Republike Slovenije na področju šolstva

- zasl. prof. dr. Helga Glušič
- zasl. prof. dr. Meta Grosman
- red. prof. dr. Miran Hladnik
- zasl. prof. dr. Vladimir Klemenčič
- red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart
- red. prof. dr. Boža Krakar Vogel
- red. prof. dr. Robert Kroflič
- zasl. prof. dr. Jurij Kunaver
- zasl. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek
- zasl. prof. dr. Zdenko Medveš
- red. prof. dr. Sonja Pečjak

